

مَنْ شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

حسب فرمایش حکیم غلام مصطفی صاحب ناچرکتب کجرات

سُورَةُ
تَقْوِيمِ
سُورَةِ
يُونُسَ
بِرَبِّانِ
يُنْجَاكَ

لعداد جلد (۷۰۰) قیمت فی جلد ۱۰۰ - ۲۰۰

مصطفی صاحب
در مصطفی صاحب
مصطفی صاحب

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حمد خداوند خالق مینوں توں مذاق الہی
 اول صفت ثنائین تیران ہر تقدیر کلاموں
 رنگارنگ او پائی خلقت سر جی ہون چن تاسے
 جو پیدائش تہہ او پائی تین پرواہ نہ کوئی
 او پر حساب نجوم او پائی کسا اندا کا حساب
 وار پھل گھڑیاں کہو جون جو کی زیاد
 باران بھیج مہینے باران ست دست تاروی
 آپو اپنی گردش اوستے خدمت اندر لائے
 ستان آسمان تے اک اک نجم کیتا سیرانی
 جتھو چن پیر پیر اوس جاگہ توڑ مہینے اوستے
 وچ حساب سخن اوسدی جو پند اہر یک دا
 گردش از نہاں ستار بار تے غم محنت خوشحالی
 چارہ تین ہر سارے اندر فصل ناسے چارے

واحد لاشریک ہمیشہ سچ تیری بادشاہی
 پیدائش و امطلب تہہ تین آغاز و انجاموں
 قدرت نال ہوا وہی اندر چو دان طبق کہلارے
 مان ہو توفیق تیرا کچھ اسے چھپی ہوئی ہوتی
 سر حیا چو نہہ ارکانہ اندر عالم و اسیب
 ہاڑ سیال توں دو چہان پالے تہہ ان کہا اواد
 تاروی پدی آبی خاکلی و تہہ سجھہ سواسے
 عرش عظیم آسمان پیران و چو پیر ابار ہواستے
 تاروی ہور عرش تے ساروی و کھین لوک دیہانی
 سورج اکس و رے ساروی پود اپنا سفر نہادے
 ریشہ راتین اوہ کچھ اپر و اسبہ پیدان فلکدا
 کرن خیال نہ واقف بندہ کرا تین کہید ہواالی
 ہاڑ سیال بہار تزان و حیدر اجد اکم سارے

چارہ خلطان برتن اندر موجب چارہ کاتان
 تری ارواح حکیمان لکھے تن وچ سپر جنہا ندا
 طبعی روح غذا پنہا دمی قائم وچہ چکرے
 خوشی غمی باعث اسوچہ سیر کرے نفسانے
 بار بار ترکیب مرکب تہہ بن کون بچھانے
 اکس میں تہین پیدا کرنا بولی رنگ برنگے
 اول پتر ساوی لاناں پہل کھڈین ت سو ہے
 اک دریا زمین وچ کروسی بولین تے گہراون
 اک پرت یا قوت جو اہر غسل بدخشان کانے
 حسن جوانی تیری بخشش جو تہہ بخشی ہوئے
 ایہ زراعت کہکبان تہین جو تون پیدا کردا
 ایہ اسباب معیشت والے جو میں گمان شماران
 بے شکر اتنون مت نہ اومی من سدا وچہ سستی
 جہڑے پہلے برکت والے پہلا شکر گزاران
 ایہ اٹو نہر و ہری انبر دینہ چن چن لورائے
 کئی ہر لرا جہان جیسے آفتابے قتابے
 جگہ چہ صفقان تیر مان کر وہ گڈر وچ چنگ چنگر
 جیکہ ہمیں تون کہ نہ لدا کہ نہ تیریدا پایا
 کر کر فکر و لیلاں تہر خاکے نوری نارسے

زحمت صحت اونہان جو پان تہین آخر موت بہانان
 طبع حیوانی تے انسانی دہر یا نائون اونہا ندا
 حیوانی مال حیاتی قائم نالو عزیز ہی دہرے
 ہر یا ہر یا ایہہ عجیب تازہ ہے انسانے
 حکمت تیری سمجھ سکھن مثل سورین سیانے
 پیل بوہر مخوران و اکبان تنون اکل چنگے
 اک خوشبو جنہا تون شکیان است پنہر روے
 سولی کہوگی سپ بہان تہین ڈر مہم لیاون
 اک بے بہا ایہ کوہ صحت دنیان وچ ہی زندگانی
 ہر آدم نون نعمت کہلی قدر بچانے کوئے
 قائم نفع انسان جو انان آپ کرین پرورد
 قائم کیتی مت مت اومی لوکان شکر گزاران
 اوہ جانن ایہ آپے ڈہی سالون دولت سستی
 سخی قوم ہمیشہ توہین تنون ناہ و مسارن
 لکھ اچھی کرد کہلا میں تہین قدرت لاناے
 اک پلوچہ کر دسین پیدا بے تاخیر شتابے
 قوت قدرت تیر و والا اوہ تہین شان او تیرے
 بخود اوہ آپے ہو پتر یا جس تنون ہر پایا
 غرق ہو کر لے تالے اندر آپے لے تہاری

کسے ایسے گردانت نہ پایا لکہ بیریدی وے
 سے بلیناس افلاطون خیر بنہ نیکے تدسیران
 جسٹون آپ حضور بلائین محرم کرین دلیون
 جتین کہتر آئے ویکھن عجز نیاز ظہیر سے
 ایچھے بھی خواہش تیر کرتے ناکلیہ کیستہ جاندا
 جتین فرض عبادت تیر کر دیا ندی وڈیالی
 اکراتین جاگن روزی رکھن کردی زید عبادت
 جتین چلین مزدوری پہوڑی نہ پائین پے
 تون ملک تون ملک الا کرین سوچیکھیا پین
 ہر مذہب چھوڑی ہوئی تہی حدان بنے
 رب العالمین ہے ناتیرا وچہ زمین اسلمان
 اپوائے سجھے ہر کوئی دہندھی پلا گیا ہوٹیا
 ہر کیدے دل اندر یارب تہی پائی ہوئے
 اک مرتبیا نوچہ اکمان سون سہاد لگاٹی
 جو تہر راہ سپوہر تینون پوجن والے
 ہرل اندر بیت تیر پدا پونداسے جہلکارا
 توین ہر صیت توین مارین توین تہہ جیوان
 تیری کہتہ پین جہڑے پھرن کتاب قرانا
 پتہ تیران پتک پھرن پورا تا دہین گھن گھن

بچ بچ زور اپنے دھرتیکے دانش مدین دھرتیکے
 تیرانت نہین کسی لدا با جہون عشق فقیران
 ذات صفات نہ پوجھن پوندھی کی کیر کی فلون
 اتنی مین ڈیای بخشین بادشاہے جلیہ سے
 اکمان رولیان ہویا تون تون ہتوں چار وڈا ندا
 زہد ریاضت ساڈھی دھی تہہ مول نگاہ نکائی
 تہہ پرواہ ناکلیہ فاندھی باجھہ صفا ارادت
 اکس دلیل کنون پھر مارین پور بہائین تھلے
 پیچھیر نون خاص بناکے وڈھی قصے پائین
 جان وت تیرے خواہش آوہا وہنی چاہینے
 آپے رول پائیا تہہ اندر ہند و سلمانان
 اک مکی نون سسین غاندھی اک مہیہ ہیر کھلوتا
 اک دیوی پوجن اولٹی چوچھین گن مچائی ہوئی
 اک وچہ فکر کوچہ ذکرے رنگارنگ لوکائی
 ہر کوئی جاتی مین راہ سدھی رہندی دیندھے
 تہہ تسلی بخشی ہوئے ہر یک نون سچیا را
 کھاہ درخت زراعت پالین تون مین ہندو سنا
 تورت اخیل زینور تیرا رنگارنگ خزانان
 بیراگی شناسی تینون گاؤن وچہ سہہ پنتھان

آپو اپنے دہندے لاسکے اپنان لڑچہر کاہین
 ساڈھی ازمانید سائیان تده پراوہ نکاسے
 اپنی صفت کرین تون آپو جیون لائق تون جانے
 تون حاضر تون ناظر رہا ہر ویلے ہر جائے
 بہا برا جو مال کسیکے ظلم زیادہ تہستدا
 البداء اللولاء ایہ بہا بنجے ونڈیاے
 فی حقیقت نا کوئی دشمن نا کوئی سخن ساتھی
 فرعونے فرعونے چہر تخت کرن بادشاہی
 فرعونے نون تخت اوتی تده درما ہزار بہا یا
 یحییٰ خوف تیر تہین روند اگل گھو خشارے
 ایو بے نون کیر پاپکے گلئین و ہر وہ ستایا
 ساریاں کہیدان آپو جہا نہیں آپ کرین جہا نہیں
 ہر جا گھا وچہ قدرت تیر کہیدان پکھید نہیں
 حکم فرشتیا نون تده کیتا سہ سٹی وریا وں
 بیراں جا وریا سیداروچ اوسد پوچہ پائین
 بندا کرناں اوس مہندہ تہین نرماوہ جو چاہین
 اوس بند پوچہ راز حقیقت علم علم و دانائی
 نوع انسان حیوان بنا کے اگون دنیاں اہدا
 جے اکوال جسے تہین پکے مگر کو جڑیا لوٹے

آپے کھلا تماشا دکھین بندیاں نون آزمائین
 واحد لاشریک توہین میں پکی گل آزمائے
 توڑھی علم کتابان ولسے حیلے کرن ہر گلانے
 کدی نہ غافل ہو جائین سا تہو تیر کدی نہ آکر
 آپے تون اوہ کرنا نہیں وجا قابو نہیں کہندا
 سخن او کہے دشمن سو کو تیری بے پرواہی
 یہی سب کوئی اکو جہا کے کیرا کے ہاتھی
 ذکر یا چہر دو بہا لگان کیتا نہ ہی آپ الھی
 کدی سر پیکے پیر نہوئی کدی تاب آریا
 تنگیان ہو گیاں بتر بہان وند پوچن سارے
 کافر سبے چاڑ بہا کے تده حسین کو مایا
 آپے مارین آپ جوہا میں اوسارین ڈو ماہین
 چون چرا وھی طاقت نامین لامکان سداہین
 جہون تہر بندید کر ہو و بیٹ ماؤ و مریا وں
 وال جمانہ ثابت کر کے شکل انسان بنائین
 عقل فکرتے دانش بنیش آپے پال دو ماہین
 کوئی جاہل کوئی عالم ہو یا حیو تده خواہن آہی
 کی توفیق کسینوں جیکو چاہے کمی زیادہ
 کی طاقت لک جہاں خزانی لکھ کر وٹان توڑی

سو کر رکھ ہر ہر ہو جان جتول نظر پیار سے
 جن ملاک انس صدقہ مان آکھن جبتا اہ جاوان
 کافر و چھ زبانوں آکھن کلمہ نال شتابے
 بابے آدم ادب و دہیا نیانکے اوسدا داوا
 دل عثمان غنی دی پہر کے نظر کیتی اکوارے

لب سٹیان ہو و نیدر مشہور چہرے پائے کہکے
 جس ہر تے ناپانی لہو چشمہ تر ت چلاون
 جو منکر مر جان دہیان دل نہ لا ذرہ ہے
 ناہو نیانا ہوسی شانے کوئی رسول خدا دا
 اوس سہون نگاہ کدی نہ ڈہا عمر و دانی سارے

حکایت

اک اصحاب دیواہ دہیو وا اکی عرض گذاری
 عطر عنبر و کاون ہنگو ناطاقت وچہ گہرے
 حضرت اک موٹر کیدا قطرہ سپی وچہ چوایا
 او مشک لباسا نو چون گلچ کوچی خوشبوئی
 جو اولاد او ہنا زو چون دین ہلین چونہ دامن

خوشبوئی وچہ لگدی تاہین کستوری مل بہارے
 توں مریا بخشدا او گدا خیر حضور دن کرے
 لاہو جا پوشاک پہنا کے سیال نون زما نیا
 عطر عنبر تے کستوری وچہ حاجت رہی نہ کوئی
 اوس فیلے وچہ خوشبوئی روز قیامت تائین

حکایت

اک خیر وچہ ہودی کیتی حضرت دی ہمانے
 اک اصحاب جو نال بہا نیا اوس لقمہ کہا لیا
 سرور عالم دی مونخہ اندر بوٹیا اوہ نوالا
 او تپو لے باہر ٹپیا پر تقبیر اٹھے
 اگے چھے اکو جیسے روشن نظر تہی دے

گوشت دیوچہ زہر رلا نیا بو ڈھوئے ایمانے
 قاتل زہر آما کوئی آقت کہا ندائی مر گیا
 حضرت مینون کہا تین تائین تین ہون مہر و والا
 دہا گیا تین وچہ موت تہی دی اوس اثر تہیں آہر
 مہر نبوتہ والی قوت دھر تاثیر نہ لبہدی

بیان حلیہ مبارک

نک اوچا پیوستہ ابرو دیش مدور آہے

بہت فراخ سفیدی چشمان بہت سیاہ سیاہ ہے

داہری موٹہ برابر حضرت نہ اکوال زیادہ
سینیہ بہت فراخ بنید موٹے والے والے
بازو گول بہون پڑ گوشت نرم کشادہ تکیان
بازام ہون راہ چلدر بہون سجے کہتے
حضرت کدی نہ غصہ کیتا آخر غضب نشانے
گندم گون سوہر و حبیبہ چہل تل جہاک تجلے

دند سو جو موتیان میان لڑیان مہیا بہت کشادہ
اک خطا دہتی تھیک فی الاندا ہور نکومی و والے
پہول نکلا بیان کلیان تھین طیان نیم انگلیار
مجلس شہیے اوچے دسن نیون جان سبے
اک رگ صاف بار یک چو مو و ظاہر چہ پیشانے
اگے یار ملا یک سجے کدی نہ قصدا کلا

عمامة

تاج اندر دستار مبارک ست گز جو وچہ گہرے
ڈال کر تلوار کرتے ہتہ وچہ رکھدے نیزہ
جو کوئی کرن زیارت اوچر چا و رلاہ و چہاندہر
سو داساگ بازارون ٹر کر جو کم ہو و چو گھروا
اپی کپڑا فرغل سیندی روٹیان کدی پکاندے
بکری آپے ہی چولیندی کپڑی کھڈو وچر آپے
حضرت تھین کوئی وڈا نامین پھیاریا سلیمان
جسدن باؤ و چو کھوکھ و چون رواد زمین تے آتے
عزری ہور نیوت نیو قابل دل متھے کیتے
ہفت ولایت داباد شاہ ہی نوشیر وان اتویلیے
اوپی محل چہر و کسری و ممت تہر کینے
سدے شاہ بخومی ملی سالان پادون لگے

چوئی گز دی پاک جد بوجہ باران وقت سفر و
واجب قتل جو دشمن دسے کرنا ریزہ ریزہ
خاطر ادب تو واضح کر کے عزت نال بہاندہر
جاگذر زمان شرم نکر نان ایہ چالا سرور و
جان بی بی صاحبانی ہیندی تہر کدی کھہراند
ہر کم سنت سرور حیدر ہر مومن پے جا پے
اونہان تکیر کدی نہ کیتا کرنے اٹھہ حرا نیزہ
لات منات بہوت وٹھو ہر پٹ پائے
جدیان حضرت کلمہ پڑیا نفل و گانہ فیتے
تخت اتون چہر پازین تے پونڈیان کن بلیلے
ڈول گھو سبھت منار و جھین وار و دشنے
مٹھا ہو گیا تیج توسا ڈا و سیا ہتھین اگے

کلی مدنی پیدا ہو یا ماتم سے اولادوں
جا کیا دین رسول اللہ واسطے چو غیر وہر وہے
جو جن کو پہاڑی تھے بسی تنہا پہر یان
حلت ہی رسالت عالی آیا حکم حضورون
یار یاران نون مخلصین کی پوج کر کے ہماری

بیدینان یان کچیان پٹ پٹ نہ شہر بنیادون
ایہوں تکرار و آسے تیری سناک مرے
یار اصحاب رسول اللہ و پیرن سپان چیر یان
مین تر امنتھ دیکھن کارن ہر جوین اینون لورن
آو تار یا گلان کر یے ریل مٹھیز باسنے

وصاحب الحاج والبرق والمعراج وبعلم واقع البلاء والولاء واعداد
والکحت والقرض المرض والعلم

روشن ات آہی دینہ نالون اوہ کوہ کر یان ولے
دل چاہے دلبر نون طے ریل کی باتان
اک اکلا آپے اوہ سار ہنوسے کے
آویا نذا شرف زیادہ تیری ات صفاتون
انیون حکم وحی نون ہو یا ڈہل نہ لار ذرابی
وہ پیغام طفیل تیری میں ہر جہ پہر پیار
نبی رسول صفان بنہ تیری استقبال کہہ تے
شہر ہوئی وہ زہد و گری حبت فضل ہاران
میں تون نیت حاضران طرہ قدیمی یار سے
آیا وحی نبی اویسے امہانی دے گہر سی
دور کست پڑ چکا سے تان ہی پیغام لیا یا
حکم حضور شتاب آوند او پیر ذرہ فلکے

جبرائیل سپلا کہلیا آکے وہیہ ویکھالی
چھڑ یان یان باجمہ وہا ون بہت پان اوہ رات
جدی خاطر سب کہ بیان اوہ سو نہا یا دے
کہوں کہستان نیر اتین سارین ملن تیریدون انون
چاٹر لیا براق اوتے تون ہر دیاک شتابے
آکے دیکھ منور منبر روشن دین چن تار سے
چو نکر مر وارید جو اہر لڑ یان ہار پروستے
لائی سنگار راہ کے گلیان حوران بہر قطار
پرمان میں سید لورن چکھن کچھ کے اونٹن کاری
اتری ایہ صلوة تون مشغول نماز و تہنسی
ترجی سورہ فاتحہ ٹوڑے پوٹی تان فرمایا
پڑھ و عار قنوط اوٹھا ہتہ اللہ اکبر کے

چوتھی رکعت یہ ہو جاسی ڈبل نہ لکسی ناسے
 مورروایت سدرۃ المنتہیٰ الیہی عذین سوار کے
 اک رکعت اسجا کہ میری تے تو سین تازہ گزارو
 پڑھی نماز دو رکعت حضرت اک درست نہ ہے
 وتر نماز ہوئی او تہاؤن اجناؤن میر لوانے
 بعد نبوت حضرت ذی جدیاریان سال وٹانے
 حوض کوثر وچہ نالی سرور شق صدر فرمایا
 بہن پوشاک نورانی کیتی او پیر براق سواری
 بہت ملک او تہی ڈھیری رسول تہا مین
 او پہلے آسمانی ولی اوہ براق نورانی
 جا را اسمان جو جرتے بہتر عیسیٰ تے جیسی سے
 جان تہیکے آسمان گرتے بہتر یوسف ملیا
 جان پنجویں اسمان گئے تے آمان و تہا مین
 بہتر خلیل اللہ سوسون پر اسمانے
 سدرۃ المنتہیٰ مقام حسی جو ملک دو پوچھا تہ
 کرسی تہن جہر ہے او تہا مان آئی نور پڑھی
 او تہی جہر امیل و حیدری جہر و تہی ہر اسے
 او ڈھیری رہی نہ طاقت جا ہی براق اگر سے
 زلف تخت حضور ان تہا و تہون لکے سوار کے

وتر نماز یہ انباؤن پڑھا سن عالم امت والے
 وحی رسول اللہ کے ایہ عرض گزار سے
 وہ ثواب جو تہون لو پوچھی او چاقدر او سوارو
 پڑھی تہی میر سے خاطر آتیا امر الہی
 عرضا تو انک قضا کر پڑنی ایہ بھی حکم و تونے
 رجبے دی ستونویں حضرت شب معراج سدا
 غصہ نخل تکبر باہر حوض طمع سٹ پانیا
 بیت مقدس تہی حضرت عشا نماز گزار سے
 سرور آپ امامت کیتی ہو کر وواع مقامے
 او تہی بابا آدم ملیا پڑھے در و در جانے
 اک اکھن روح اللہ جو تہی و پوچھی قصور سے
 چوتھے تے اوریں ہنمیر جہنم جنت و تہا
 جا رہویں اسمان ملیں بہتر موسیٰ تہا مین
 بہت صلوات سلام رسول ان بنیا تہون پوچھا
 حوض کوثر تے نہر الرحمت سار سیر کرانڈے
 و تہی شفا نخلے او تہی تہا تہان مارا او پڑھے
 اکون تہن مجال او و تہی ایہ انوار لکھے
 عرض کیتی یا حضرت قوت بہتر تہن تہ میر
 سرور عرض تہا مین جا بہتہا نالغ او ہر بار سے

وہ سی سدا ہی ہو یا حبیب حبیب آوا گامان
 اول یہ خطاب بلطف شرف صدارۃ پاندا
 الحیات لئلا والصلوة وطیبات یہ تمام گزاری
 السلام علیک علی عبا والصلحین مال سہالو
 سیکے امر نہی وہ سیکے چہرے شایع کرنے
 مصحف اندر خمیر ان آیات ہو یا لقا متجلے
 فاحی ما عبدک ما ادخا خمیر نہ ہو رہے کتے
 او تہوں رخصت ہوں لگی تان رہا قدر براتی
 حاضر ہو کر ہنہم جنت حضرت ملے و پھالے
 ترے یا چار گھڑی تک آہی مدت میں سفوی
 اٹھارہ سال آگہن جو سرور و چہ سراہ گزار
 سرور عالم حکم خدا دے ایہ بیان و چار
 کافر ایہ حکایت سنکے پہلے منکر ہوئے
 اکنان آکھیا بیت مقدس پیا چہ نظر تو سامان
 رب سچے اوہ ملکوتان تہیں قبلہ چار منگیا
 سنکے پہلو ہوں ہو کر نیک نصیبان والے
 بیت مقدس راہ او تر کے آسے توڑدینے
 اک قریشی آکھن ساڈھی پر ویسی کروانے
 پتے او نہاندی مخیر صادق چان پکڑوائے

نور ظہور حضور زیادہ جیون جیون ہوں لگان
 تہہ حبیب اسادھی خاطر کی کچھہ تحفہ آندا
 السلام علیک البی رحمت اللہ برکاتہ ایہ بخشش کاری
 ست سو ہو کلام جو ہوئی نا ظاہر کرنے والے
 سیکے سنکے ولوں بہر لائے پھیر نہ ظاہر کرنے
 قاب تو سین کو لون پور نیویر مل اذنی فتدکے
 لامکان او چائیں تہاں تہیں جہتہ مکان بدستے
 ملی حضوروں سرور جی نون خلعت صوم لواتی
 ہو کر کان بیان او نہاندی جاگہ نہ لکھن والی
 اک آکھن گرم نہالی اونوں ہلدی گنڈی دور
 ایدھی لاک خدا و ٹھٹھے اندر اک پلکار سے
 اٹھارہ سال چوٹی گھڑیاں پھیر کر بت گزار
 بہت ارمائی نصیحت پھرو کر آخر میں کہلوئی
 جہان ساتوں ڈٹھا ہو پتے دیہ ہونسان مان
 دیکھ نشانیاں دس لگو نظر اندر کہلو ایسا
 چہرے روز از لدی انہیں دیکھ رہے موکے
 انا و صدقنا کھو جو کیستہ امر بنی نے
 کھوین کہتے بیٹھے ہو کر کی کچھہ پتہ نشانے
 اوس ساعت اس روز مہینے سد گواہ لکھائے

جان اوہ دیں گہرین مڑا کر پوچھ پوچھا سفر تون اکنانہ دل تہر کالے سن ایمان نہ آندا صفت رسول اللہ وہی تہوں کہو کیونکر ہو اس کے ناکوئی ہو یا ناکوئی ہو سی بنی صاحبہ ثانی	لکھنا ہو یا من لئو نے مومن بنی خبر تون کون حضورون مرد و ان نجان اوہ ہایت پاندا رب طاقے لیس مزل جسدی صفت سناو لکھ کر و صلوة سلامان کہو ہمیش زبانی
--	---

مدح چھار یار کبار

سچی یار رسول اللہ و سارے خاصے چارے وہ عمر خطاب عدالت جسد کے زمین تہر ہر وہی وہ ذوالنورین رفیق تریجا جسد کم سخاوت چوتھے نون اسد اللہ الغالب آپ بنی فرماندہ حسن حسین کھڑی ہو کر دو پہل لدر باغ نبی و اک مقتول زہر داود جا کوٹھا تیغ ظلم وہی	ابا بکر صدیق رفاقت توڑ کھڑی چہ غار کے جسدینہ دین آندا ہیت تہن پونج کفر کے اوسیل قرآن اکٹھا کیتا کرو مو خلق تلاوت جسدی ہیت سنکے تریپاٹ شیر و جاندہ جان جگر گوشے حیدر فاطمہ دو وہی بنیان والیان رہ نہ سکے لکھے لوح ظلم وہی
--	---

مناجات شاعر

یا حضرت میں فاسق فاجر و ڈاکنا ہے بندا تیرا امت تہن اکہوا میں و ڈا ایہو پیر و اسا آل تیریدر دلون محبت ثابت رکھی ہوئے ادا نماز تہو سے تہوں نے کیئن فصائین ایدیت نہ لایق جہی دل میرے وچہ آوے پاک ریاون ترید جہنا نہ ہو اوہ کو مو خاص رہا بنے	کوئی بہلانہ ہو یا میں تہوں جو کم کیتا مندا میں امید خلاصی کی کچھہ جو تون دہن لاسا طاعت اتے اطاعت تیرے پور پناہ نہ کوے بہت ہمارے عقلمت کر کے چار نماز کہو سائین کر جو قبول عبادت تائین جو رب سچ بہا فے جیکر کے دل تے تہن نیت آپ سچاٹے
--	---

یا حضرت میں امت تیرا آپسے نون اکہوان
 نایب عمل پہلا کوئی کتیا تو شیون بلا خاسے
 لکھہ ورنہ کوئی خیر خرائت ورتی زہد کما ورتی
 ورتی زہد عبادت جنہاں پاک کیا جانے والے
 جیسے کچھ قوت تو شیوالی جاسے اندر گہر سے
 اخیر پار صیحا کوئی ووجہاں میں ہو لارا ہون
 روز قیامت نذران میں کہ بیان گو جہاں والے
 بہاویں میں رہیں کہ میں میں بہر و اساتیرا

جے اکوارے تو بہر جانے شرف قبولت پاوان
 تکیہ فضل خدا ورتی اولی مور ہو کہا سوا لے
 جے اوہ رب قبول پا ورتی سخت ضائع جا ورتی
 ماعبدالناک حق عبادت کسا ورتی ان بن عجز و بکھا
 اور تمہیں اوہ سو کہا جو تکیہ فضل خدا دار کرے
 ہو کر پیدا زور نہ جینوں با جہہ امید الہامون
 نری امید جناب الہی ننگ ننگ موکا لے
 او کھریلے وا تہہ با جہون ہو رتہ کوئی میرا

حضرت پیر سیکر و پیر و پیر قطب نے اپنے غوث صمدی شیخ الفاضل نے شیخ الفاضل نے

حضرت سید عبدالقادر والی شاہ جیلانے
 بیخبر باندہ مال برابر جیندی قدر کر منت
 جسے خواہش توڑی کہ رت موقوف بنوہ
 قرۃ العین رسول اللہ و اوہ معشوق حقانے
 صفت مع و رگاہ تیریدہ چیدہ کوڑی کد لائق
 حسن جبین دو اندر گہر داتوں میں ہم جے
 احو پار مرد میران و آپسے نون اکہوانے
 ایشال کہو نہیں موہ نون ناز نیاز پہنیدا
 جے اک نظر مرد ورتی ہو کے کہ میں بہر و ہوی

جسد المانع ان ہمیشہ مینوں روہین جہانے
 قبران چون موم جیوانی او ٹہن عجم سلامت
 نیانوں جس دہ پو پیا ایسی جینوں قوہ
 عرش فرش دچہ سیر ہمیشہ اوہ محبوب سبحانی
 انس ملاک جن مدح تہیں ناقص کل خلایق
 موت حیاتی اکو ہمیں شان تیرا متجلی
 کدون یکدی میں لائق ایتقرب کی پائے
 انہیاں کہ میں درو کر کے یہی تہر غضبدا
 تہہ با جہون با قوت الاعظم ہو رتہ کوئی میرا

صدق دلون اقرار زبانون اندا خاص ارادۃ
تریا قاوریان امان میں ٹڈہ قیدی بردا
تون قاصد مقصود ولید اافازون انجامون

جر لوی قبول مراونیت سیری ایہو سعادت
ایہو فخر و ڈا دل میری اکہوا وان اس گہوا
سون ہر دم ذکر قلب کی حاصل طول کلامون

در طرح ہادی مطلق و ہمدی برحق روح الامین عشرت ملین بارگاہ
صداقت یعنی حضرت عشق شاہ باز سلامت

عشق کنون رب سحر ظاہر کیے گل سپارو
نال محبت پار پیاری سر جے آب خدا سے
من عرف نفسه عرف ربه حسن انما عرفنا
الانسان من عرف الله و چون لوی او کمالی
جے یہ بند باعث گلہ پیدا مول نہ تہنیدا
علم اوب بہرہ سدی تابع جان انین گہرا سے
جو قصہ کہو کہانی پر بند ہی خلق زبانی
بہا دین عشق حقیقی ہو دی بہا دین عشق مجاز سے
اللی از قطرۃ الحقیقت انتہا یون لبید
دین چن تار عشق ساری ٹردی راہ ہمیشہ
تخم محبت پہو لاری پہلوی رکندی ازل سے
عاشق و معشوق و لطیفہ قلبی نو کر رو حاسنے
رہنیل بندگی کہتی پیدا خلقت سار سے
سرور عالم اس بو شید اپہل زو ایمان تہر

انس بلا یک بہو غنائق روشن نہ چین بار سے
عشق چہی سرکار بندگی و وحی ہو رکھانے
محبوب حقیقیہ دمی سرکار اوہ مل پنا چو پانا
الانسان سیری و انامیرۃ کی گل و سن و ال
کتھون ہون ااو و کھالا اس ایمان نہ تہنیدا
شرم حیاتی عقل او تہا میں کوئی ڈھوئی پائے
عاشق معشوقان دین گلان پیرت زمین جہانی
گل لیل شمع پر دانتے ایہو بازی تازی
ایسی تقدیون طالب امین عشق حقیقی رہدا
رب سچا مطلوب قلبی ایہو او نہا نہ پیشہ
ایہو پیشہ انور دیان خوش صورتہ خاص کھلدر
جس گلدر دل الفت جا کر کرے کلام زبانی
باوہی آلی خاکی ظاہر ہوئے نوزی نار سے
اپو اپنیان سمجھان لے چوک ہی تر ہتر

علم قصہ نمیدان بنیان حیون انہا ندو پائے	جیسے لائق دعوہ ڈنہر مہر مہر مہر پائے
رب رسول اللہ نون قصہ حسن القمص صغ نامیا	مہر یوسف نون حیون پہلون عشق قضیہ پیا

بیان باعث نزول شاہ یوسف حضرت سید محمد امین خاتم النبیین محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم

سبب نزل سورۃ واسمجھو اک قریش نصر سے بادشاہان حیون جنگ لڑیاں ایرانی توڑنے اونہان فریشان اکدینہ رلکھ اکھیا خاصا عامان حیتوں سچا اکھوانان یمن خاص رسول خداوا جسوجہ امر نہی نامہود و وعدہ وعید نہ آوے آئے فجر حوسب قریشی کر حلقہ مل بہندہ صدق اسادہ و لوجہ آدم عمران ایمان لہائے ہو حقیقت روجہ دسوا یہ سوال کیتونے سنگے حضرت فرمایا پچھہ دسائے بھلکے وہ فرمایا اچھ حقیقت بھلکے چاہ و سنا مان نت قریشی پھن آون وحی نہ خبر لیاوے پندر ان روز وحی نہ آیا نازل ہو کے کہا ایہ گل لائق آدمیان نین جتو یو گل کیجے استغفار پھر ہر دورے کیتا فصل الہی اوٹھنہ پھر قریشی آئے لین نماز فجر نہین	قصے پھر نے مجلس اندر اوسد الہیہ ذکر سی کرد حوسن مذکور اونہا ندا دسد ابھول نہانے اوٹھ نون چل پوچھو کرے جنگ ہنگامان مہر یوسف داعیون قصہ دس نہ کمی باوہ تا پیغمبر تینون مہرین رب وحی پوچھاوے قصہ یوسف ادس سالون نال مزخان کہندہ وچہ قرآن مجید تیرہ دیداخل سورۃ چاہے تریکھو اسکندریون قصیون جان محال کیتونے اکلاروز ہو یاوہ فجر آئے قریشی رلکے سچا رب وحی جد کہلسی تھون جواب دیلمان کاؤرا کھن رب بہولایون کرنا کوڑم و دعوے انشا اللہ نا اکھو جو سہو پیوے ایہا انشا اللہ کہوتے اوہ کم جلدی حاصل کیجے نازل ہو نا تریون قصیا ندی جون حقیقت آوے حضرت سورۃ یوسف پھر دس سو بیون نے باہر پڑے
---	---

جنہا ننون رہت ہدایت کیتی تہرت ایمان لہا نھی
ایمان چار دینہ ایمان آخر وہی گل کے

جو مردود دہور اندر آہو بے صدق پیر مانے
سورہ یوسف کمر آتری اوسنوں کہن کے

طلوع مہتاب لہجا از افق لہجت و اقبال جاہ جلال ہر کسکرت سلطنت
بادشاہ طیموس منور دن فرمان روانے وہم مغرب کشور کشائے اقلیم مغرب
تحرک سلسلہ جنون دریا بے درآن لیلی و مجنون

نام زلیخا اوسدے گہراک بیٹی جی آہے
لعل جے ریس لباندی کیتی ویندو نہی کیتا خالی
لب گلابی گلابی چہرہ بن من تختیستی
جو کچھ مہتاب ہو جاوے جاوے نہیں مسکت
سورج چہرے تے جہاں زینت قوس قرعہ دی
موتیان و ایا قوتی ڈبار و لب میم شالی
قطرہ شبنم دا گل گہر دی موتی دند زبانی
نیم خواب بیاری چہان نظر او کہرے ماری
سورج او پونہری سہرا جہاں اسما نے
فری عمر و نہوٹھی خولی سر و لٹکدی
پہول خستہ و رشک بلند پھی ہو کر اوسے
روا رید خواہرتن تون گہول گہول گیسے
پالری نیٹا صا گلیدی و چدن جاندا اوسے

اک بادشاہ طیموس ولایت مغرب دی بادشاہے
سرخ لب تی زمین پندی چیمہ ہوئی طالے
موندہ مہتاب صنوبر قامت بدن بلور حقیقی
پول گلاب چہرہ رخسار صورت حسن قیامت
پلکان تیر کمانان ابرو مثل کی اوسطرہ دی
کہا دی بیچ رخان تے زلفان عربی جم قرآن
دورون صفت نیاندی سنکے مرگ گئی بہانی
سنبل گل گل زکس سیتی سے خواب خاری
کالی گہٹ والاں دے سرتے زمان گہر مشانی
جیتی چیمہ جو پتی نہی ظالم چال کشتکدی
زیور دی اوس حاجت ناہن دیکھ حسن مراد
جانا وہ ہستہاں دل کہ ہولولی موتی و پتے
جلسی شیشے پتک شہابی انج ندہری کے

اڈیان لائے یا قوتی چہہا گل لالہ دی رست
 مست الت جوین پر یاندی ڈار چو غیر نگارے
 اکن صورت جہل ننگن جان اوہ جہر آسمانے
 نینان سناک ظلمدی توی کانک لالہ دی ہوئی
 جس موہ لیا وید مندان لون نیناڈا و بخارا
 ٹیو نکر عشق جوانی صورت تکدا بھیری بہانوں
 رنگازنگ بہار جوین کی موسم فضل ہوا میں
 محرم یار و لیدا ڈو ہونڈی ہر دم لوین او داسے

کس سچ بیان ہر راہیں چھول کھلارن اوتے
 چارون طرف ہیلیان ہماقصر حن منہ الی تاری
 سورج تے جیون نظر نہ ہری وقت دہر آسمانی
 ناو میں لئون عشق اسنیان خواب خیال نکوی
 ٹوریا کسے زمین نہیں جڑ گیا یہ سووا گر بہارا
 جیون بجلی روکہ اوچی تکت تکت لوندی ہی اسانوں
 پہول گلاب ہیدیان بیان پیرن ہتھانے چا میں
 آوے بوہر محبت والی تانگی جان پیاسے

دیدن لہنجان ید امر صباح الامرار رباون کے مطلع الاوارر و جا یوسف علیہ السلام

در خواب نوبت اول

چن چوہ ہولون ڈروہی اندر و ڈکھو کالکد کالی
 ملدیان طلیان روپ او چلیان گھل مل نینداری
 سستی زکسن جیون چوہ لاندی او پٹی ہوئی دیوانے
 اوہ بہتہن کوہ طور جیل تے چکیا اگر چسکارا
 دیکھ حیران ہوئی اوہ صورت لکھو کے مقنور
 اسد اتالی کوئی نہ لہری خلق جو ڈہو رہی ساری
 ایہ بلائک خیر خلائق جلیں بس صفحان کھران
 ہونہیں کوئی اسد اتالی ہون میں آسمانے

رات آہے اوہ جوین رتی مٹھی کران والی
 سیان سچ ہولاندی گوندی مکل کت و چہاوی
 خواب خیال ز لہنجان رتی جن متی مستانے
 سفنے دیوچہ ڈٹھی اک صورت سوہرا جہل کارا
 نور آہی دا آئینہ بخیلے اتے منور
 ناہی طلعت اکی خاکی بادی لوزی ناری
 تابنی اوسم وچ ابد صورتہ خولی حسن ہریان
 ایہ چہواہ شان جسڈی ایدی ہانک جوانی

استان دروازہ آتوئے عمر زلیخان آہے
 کرے تصور بد رسو سخت میرید چسٹیا
 ہر تے تاج در صغ مولیٰ اعلیٰ جو اہر میرے
 لائی قطیر ہوئی تمجیر یارب ایہہ کی لورے
 دلوچہ کہلی دجارجے ای صورت بلو کاو
 نا ایہ جو بی عین جنگوچہ نا کنگان مصر وچہ
 نیری ہو ویکھندی طاقت ریزہ نہیں پائی
 ہے ربا ہے میری کو لون ہو یاد رۂ پر میری
 جیمین بوجہاں ہو گیسے ملک مکان سنا کہاں
 ست ناد سے تا ہو جاو ادے نظر نگامون
 ایہ جمال کہاں زبانی ایہ صورت نور اسنے
 تکت حال سہوین ہو ویکھو کچھ پتہ ٹکان
 اوس مہوشی وچہ زلیخا سفینون باہر آئے
 سچے کہہ گئے چھے بہین بہین کرنگا ہین
 ستیان کرنگلاب عطر و خوشیہ مارچہ پیٹے
 مانی دانی موندہ سر جوہن دس حقیقت بیٹی
 ناموافق تینون سچی کہین نہ تا کہ نامان
 ستیان اکھن کہاندی ہوئی مٹی کیدی کہہین
 آگ کہن خوشبو کر دہی بران لہ جو لاری

ہس گئی بیون پہل شمس قوس صحر ہیا ہے
 ملکیا محرم پار سارا زلف کڈان دل راڈیا
 تاب سندرات کہتی جو تارے بد زبیرے
 خیرہ نظر ہوئی دینہ آگے ای مثل شہوری
 جوڑین لکھ کر وڑین توڑی جوین کہوین تہہ آوے
 ای شہزادہ ملک سند آان تار ب گہر وچہ
 جے اوہل ہو گیا نظر تہین جانی جان ومانے
 اولوین جان ہو اہو جاسے دس ریزہ نہیں میرے
 کس ایہ صورت بخشی تہون کہوین سنا کہاں
 میری جان نہ جاندی دسے موہ چلے ج رہون
 چن پری لون ناہن لہاقت طاقت اسٹانے
 جہڑے تاش چہل لنگے ویلا وقت ومانان
 نان اوہ چو دالید البہر جس سیرتن لاسے
 وہ ہوا پر کہا کے ڈگی پہلوس نان کہہ ہین
 زردی رنگ خان ورتی جان کہلی دل کہی
 کچھہ اسیت وکھین دتا کہہین پٹ پستی
 گرمی سردی وادو کھ کوئی دسی وید بیان
 نظر و بخاندہ مار بند نیون آگ لگ اوٹھہ گہین
 جن بہوت داسیہ پوند ایہ ہی دوا آزاری

سب سے پہلیاں ملیاں تلیاں نابولی نہ تکی
 کپڑے پاڑی نظر او کھاڑی جرد و کچھ چونہ دایر
 اندر آوی جاوے ہاے کو چہاں کونان
 طیمو سے فون وچہ کچھری حال کبھی نے سارا
 جان و کچھری جان پوڑن ہر یا ہر تا ہتو
 شہابی کہو پھر آیا اکہین نیر پٹھے
 دس حقیقت بی منون تہہ کوئی سفنہ ڈھا
 سدر شتر خستروالے و ڈم طین میا نے
 دانشد حکیم لو بائے کچھن کر ہی سردی
 البچو لیا ہے ایہ رحمت کیتی جس دلو اسے
 اک اکھن تاثیر نظر دی تہہ کے لانتظیر ان
 قلی کہول خزانے پونے کیتی شرم خیریت
 سو کی کانی جانی والی جہل ہوتیلا سو کے
 ملیاں نہک پہلیاں تلیاں چم چم سیر لاون
 کسی بخور حضور ہو کہا وں سائیکڈن والے
 دار و کار نہ آوی کوئی پھولن سید پڑمان
 سوہین مال کرن گل لگو سخن کلام پیوے
 ہر وارید صدق تہین ڈولیدر گر گر پونہ ہمارے
 کر فیہ نائے کر کے گوشے چھیدی والی

ہوش آوی حال سونا و آوی ہی بیٹھنے کے
 جیون کوئی سوہلی گیا کینون ڈونڈ ہر سہنہ دایر
 کوئی علاج نہ آوی جاوی تیر منون چہوان
 اکو بیسی باجہ نکومی پو تر ہور پیار
 اکہین اگے دیو و اگون تک تک کچھری
 تھکدیاں گسگسی ہول و ٹرکی لی لیند او چھپی
 تینون جان بندہ عاتان ہور نہیں کچھ مٹھا
 ملک جکیر ان لایہ دسیان جکوی روک بھانے
 اکہین رنگت بان ماین و کچھ پچھدی زردی
 کی کہا پیکے سستی اہین دسو پتھان شانے
 اس حسن جمال مثال نہ و جا کئی کرن تدبیر ان
 نا کچھ کہاوی پوڑی رو و پوٹی حد نہایت
 ماو پو سہی کہن پہلی نا کوئی سمجھے اوکھے
 عطر عنبر صندل کستور و شرک کا فورونگہا وں
 تارمی لاچھڈیو سو اکہین سچے کہتے بہاے
 چنگی پہلی ستے اج راتین پیر یا ہور زمانہ
 جسدا نام نشان نہ جانے کی دے کے بولے
 خوش بیگانے ہول سمجھ ٹھنڈا ساہ پلاسے
 کہو بیسی تہہ کیندہ صورت سفنی نظری آئے

نام نشان سونا دیہ اسدا بہا دین جیاد دور اڈا
 جوادہ ستون اسمائے فی ہود و ملک نوری
 جی ہود و بادشاہ زمین دا دین تیا نشانی
 جوادہ مٹھ زمین دے چھپی باہر جھک لیا وان
 حال حقیقت گل دے مینوں دس چھ تون اکواری
 اوڈ لسان اسانوں زمینوں آن بہا سان اگے
 دائی دلدی محم دائون دیکھ زلیخان لبے
 اسدی حسن جیہا نکوی خالق کیست پیدا
 جوادہ دیکھان اکواری تان میری زندگانی
 ایکل کر کے پھرے زمین نے ہو بنیا زلیخان
 دائی تریان نال بولائی مل پیراندیاں تلیان
 ایف خلیہر دلتون خواب خیال پہولائین
 ہر خوابے تے تے نکولی کسا جیو ولانے
 چل فیرے رل نال تانڈی لاکے سوہر سارے
 دیکے ار جوادہ زلیخان تون کہلی کے جانی
 کی مجال دینان بہان جوادہ چھلاون مینوں
 جے اودہ چور ولید لہجی اپلا پٹران چورے
 نال کیدے ہون بولہ ہر دم کر یہ زارے
 زیتی حال زلیخان دین نامی مال گزارے

جھک لیا وان زمین اسانوں پوچھ سحر اسادا
 کچھ منگا وان زہرا انکون من چھڈی گل پوری
 منتر پھوک موکل بھیجا ایر اسمے تورا نی
 بہا دین جیہا زور آور ہودی اگی آن بہا وان
 دیکھین پیر تیا شامیر انیان باز شکاری
 سمجھان سہر کیفیت اوسدی جرمیر پور لگے
 مین سفنی اک صورت ڈہی جن پادچہ جہو
 چیر گیا اودہ تیر جگہ تون اگے نظر ولید ا
 اکی تے جان سنجی ہو ویسی جالی تو قہنے
 وہ نہ اڈھئی تریہی کوہی موہی خواب زلیخان
 سہل جان میر مین حاضر گہول گہوئی کھلیان
 یا شیطان ہنبا کی صورت جلیں جیل پہولائین
 سنگ پہلیان سد لیا ون ہور دینان لائی
 گلان سنی پہلیان کولون جہڑان مل پر چاڈ
 مینوں بہین نصیحت ناہین تیر حست لگانے
 ناگر گلان کہلی مئی دائی اوتھی پوچھ تینوں
 دلوچہ بہا مین جلیں کاسین گہوین کہنیں جودے
 دینن کہاوی پوچھ روزنیاں اڈہ والی سارے
 سوین کوہن تندر اڈوچور و فراق سارے

فیض باب شدن زلیحان بجا جواب دوم از لغات سے بر خا آن لبر مانے و
 شنیدن جواب با جواب از ان عالی جناب بلند التہاب گردیدن بارہ شوق
 کردن تدبیر الظفائی آن یعنی سر اور دن زرخیز و امن گمیر لصد تشویر

وہ اوہ صورت سوہنی صورت حاضر آن کہ ہوتی
 ویکھدیان بچ و امن لگی اور بیدر و جوانان
 ناتوان ڈرین خدا و یوں خوفون کھونڈا ناشر وین
 دینہ دینہ اوہو و آرتیر و تینون میں نہ کوئے
 ڈٹائی ہے ہوئی نہ لہ ہون ڈونڈر ہرین تینون
 جان دینہ چیر سو اپنا سو کہا چاہل کدی نہ چوکا
 لکھی کروٹین و چر سفنہ حیو چیلے پیارا
 تینون ویکھیان تے جند جویر جا گیا چنگ چواتی
 جس خرابی اوچہ ویکھیان تینون اوہو بہت سو کہا
 کون کوئی تون کھتی ہے وچہ ملکوۃ اسمانان
 سچ کہوہ جان لبان میرے ناکر بے پر ہے
 کہا دن بیون پہلا بیون لہون لہون شکر کاتے
 کار جو لاگیون سٹ ہٹون کر کہ میرے کاری
 شکل گھت ہنہا کہیون ہون کوئی لہو کاتے

پہلی گئی نیدرا چن عتی پیہم پیہم و سکھوتی
 سورج و الیان بجان چلیکن ہر تے تاج شہانان
 ویکھیان تینون تے اوہی قتل کریں جو اوین
 میں ویکھیری اگر نہاری نیلی نیلی ہوئی
 گوچی سانگ کلچر رکی ملکی ماری تینون
 تیرے شوق منڈاون کہا دن ہول کہا تینون اوکا
 راتہ پوہ تے پہران ڈہو تھا و ملی کوئی او بجا را
 تیری صورت تون نت سہکان اہو تری جاتی
 اسی دائمی سچی پہلی خوشی آرام نہ بہا و می
 تینون ڈر سوال خدا ابا و شاما جند جانان
 آدم کوئی نہ تیری جیہا تون اسرار الہی
 ڈٹائی و ہے وٹائی تینون کہت کیون اک جہاتے
 سکدیان ب ملا یوں تینون تون جو وارے
 چہ ادم نہ بہا کوئی کہنی ہوئی دیو اسے

جی ہن رب کراچی تینوں وہ کوئی پتیا نشانے
 کٹر ابغ سوائین جہلم سر و تیرا ایہ قندی
 کٹر اوہ ایمان چہرے تے تیرا شمس سرے
 کٹر ہان فوجا نذا اقبال ہن کٹر اویس ولایت
 مان مین سان اس غدی لائق جو تدا لایا مینوں
 سوہنی صورت نظر ہوا کی گل کیتی مشکا کے
 جیتی تاکہ لگو دل تیری مین ہی او ہو جیہے
 ایہ گل کر کے لور کتیا لڑیوں مروارید شہان
 کدی کولاو سچوں کہیوں بہر بہر و کچھ و کچھ
 مایاں دایاں لین کلاو کر کر کر یہ زارے
 نان اوہ دلہو دیدن دسی نا او سنوں کجہ بہاوی
 منتر علم کلام نہ پوہر کر تیکے لکھ تے
 اوڑک قید لیجان کیتی عشقے ہن ہیاے
 نک سہیلیاں ملدیاں تلیاں کینین نازدیاں جہرے
 ناز زوراوتیو کم اوی پیش نجاو کر زارے
 اپنی جاگی گا توین رووی یاد کر و اوی جیلے
 سول کلچر لاو دسلو مول ذہنیوں سپر ا
 کٹر باہر جوگی زمینان پیمان مول نہاوان
 دہین تاکہ کہادوی پوہر تین سوین نہ بہورا

شالاہر باہر باد سین ہن صورت ستانے
 ایہ پھول دور خار تو مازی ایہ ہی حسن بھیسے
 کٹر اتحت تیرا بادشاہ کٹر تیرا کھسے
 بول موہوں گل کہوں دلید کر کوئی حرف حکایت
 مارن لکیاں تو یک دونالی تیرا آیا تینوں
 مین ہی تون کین اداں بند انہیں ہوا کے
 بے آرام کتیا دل تیرا شوق تیردی تیر پور
 آتی جاگ ڈرا کے پتلی ہو گیا چور روانہ
 اندر باہر اوی جاو دے کتے بے ہووے
 کی ہو گیا زلیخان تینوں بول موہوں سوارے
 کاری لگیا تین کٹاری پھر جیڑ طہنتہ اوی
 کئی کھوٹ طہنتہ نے ہوٹ ہی اور پرے
 چٹھہ تین کسی کم جو گاہ تہین بری جدائی
 ہن کھین کہاہ اوہنا تون جہڑ عشق پیرے
 اک اگلی وگلی چلی سلی پیرے ہنیرے
 ملکہ کھلی کر کیوں مینوں چٹھہ کیوں اک اسکے
 نادر کیوں گانان کوڑی مین برا کی کتیا تیرا
 نون ملکوں ہک بازار مین کتوں جان وان
 ڈاڈ میان نال مجال کئی پیش نجاو زورا

سب سے جانا اس کو صورت ڈھٹی ہو چکا ہے تیران در اندر تہ ذہنی جان ایہ دیکھوں زمان	اوسے نال و چہونی چہڑی کردی ماچہ جو ابے دوس نہین کسی احمد یاد اینوں حکم بانان
---	---

واون کسر شتہ جاوہ مہر دست زلیخا یوسف علیہ السلام مہر تہ خواب سیوم
و مشورت با پدر کروں و قائل شدن شامی او

اوپو چہر اسہوین سو مارا اوہو صورت ساری تیرے عشق زلیخان بانون ناگہر سو چہو ہاوی اوٹھ پختہ بان و بکھن تینوں مہیوں کو مٹی پڑوا قدان اوٹی چہڑی رو کی ما مہن تاڑھی و گے سوہیان نال لہچین مینوں تیران مست دلوان ناکوئی میرا بابل مائے ناکوئے بہین نہ ہیا تدہ باجہون بہتہ جنون میرا بر بان جگہین بندان مہین نارراد دلیدہ ناگت پھانجی و چہوڑا تینوں نراسوال غداد اڈا دیمان نال کی دعوی جاگ لہان بہر طان شتابے چہڑا راہ پھانان اسدہ سونہ تینوں چاہیوں دیہ پکی گل سارے میں ہی لہتیرا نہیں چہڑی ایہ کی اوہلا جہکا ظاہر ویریا رائے کے میرے نال کیتوی اکی تے مارگکا و بجر بجان پٹہ پٹی تہ گانی	ڈھٹی خواب بیاب زلیخان ایہ تریخی داری آن کہلو تاگت تک پٹی گل کروا شہر سے دہ آرام ز اوہ سالون بہن بہاوی گہرا ایہ دلبران و کچھ زلیخا دہنی اکتش لگے تامین داوک ناگت ناگور و پ جو اپنے تے جے نال نہیں تہ کہہ بان کم جوگی نہیں رہا اک تلوار اوٹھا کر کوہ سٹ آپی پاویہ دندیان میں تیرا لہ چہڑی ناہین ناگر و پکا و پورا لکھ توہ اس جنوں کولون جو تہ باجہو ہاوی بان پیاویہ پکا کوئی چاوس تہا نون لگانان جس کار بگر سوہنی صورت تیرے سبج سوار ہی جان تک ظاہر کر سین ناہین تہا وطن دا پکا حالون سن جمالون مینوں مار سجال کیتوئے اکی تے اول آخرا پٹی کھول سناؤ نشانے
--	--

جان مہتر یوسف تال زلیخا چاٹری توڑ کہا نے
 سو بخار و اساقہت میری ہوسی مصر شہر و
 تیرے نالون میں بخت و وانی رکھی ہوئے
 ایگل سن خوش ہوسی زلیخان ہو گئی خواب بیدار
 کوٹیاں سیان ہائیان دایان ہو جیلد اج ٹہنا
 پیو لون جا اگھیا کے اج زلیخان ہوش الی
 اگھدی کوئی باب میری نون اندر لیا سے
 سنکی باب کیتی خوشحالی اوٹھ کچھ لون آیا
 اکھ قبلہ عالم میری نامہن سرت نکھانے
 اک جوان آدمی وچہ خوابے جان پورتن میر
 اجسن حال کسے نہین آبی خاک لوری نارے
 اگی پوچھ تہکو اوس کوئی تہا لون بکان نہ سیا
 اکہن نکاز زلیخان میں ہو شوق تیر سرت آوان
 چورلد میں کھور اج پٹیا جا اوس گہر وڑیا
 پیونے لکھ پیتے شکرانے دتی کہول خزان
 روگ کسے نا اہیدا سے جو گوہا کہا ندا جاندا
 اکھ باب زلیخان لون کوہو دینہ صتہ کت رکھ واکے
 اکون کہو زلیخان ہو لون واک زٹھلی جاوے

بولیا دل کو رمانی لون جنون بہتا ٹہندا پانے
 اوٹھے ڈھونڈ میں جنون میرا تا کو عزیز مصر و
 پر ویلے باہو ارادی ربدی زور چلدا اکوے
 نالے ہے چال چائین نالے کر یہ زاری
 اگے نالون سرتہ گلاندی ہو یا ملک اکٹھا
 اگے واک نک چکان بارود آواز خوش الی
 کوئی دلیل پکیری شاید بہ گوشے سمجھاوے
 گوشے دیوسد بہایا پاسون ملک ہٹانیا
 میہون شرم حیا نہین ہونڈ کوئی بمانہ جانے
 اوس جہا کوئی میر حیا نامہن اتہین سٹ اگیرے
 جان آدمی تے سرت ہولا آدمی آیا تیرے واری
 آج راتین میں نکڑ اپٹیا ویکھ میری دل مٹیا
 اندر مصر شہر گہر میرا نالون عزیز سدا وان
 ہناد ہو ہو پوٹا کان لہان جن زلیخان چٹھیا
 گھر گھر ملے مبارکبادی رکھتی شدیلے
 لگ پئی امید چند مر ب سچیا نان آندا
 نال عزیز سنگاسان جنون جتدینہ آئے لاکے
 دل سرکش نہین تہمیان رعد عشق جو آدمی لاوے

نکھ

ہے محتاج بہشت اوہنا نذا غالب شوق جنہا ان
 اک سلیمان فارس لون دو جا علی عماد اسرار سے
 یہ کلام نہ بانی کیتی بے بے رابعہ بصر سے
 صلح حبت و امین بہالان جو غافر معفور ان
 نان میں دلوچ شوق بہستان نان بوزخ تہون و زرد

لکھن شمس مجالس اندر بہشت اوہنا نذا خوا مان
 چوتہا بن اسو و مقدر مقصد اسو د اچار سے
 نہیں بہشت پیار امینون کارن کوشک قصر سے
 حبت دل نالفت مینون کارن علما ن حوران
 اکدیدار سونہی خاطر کل عبادت کر دے

نکستہ

مہر و او د عرقے نازل ہو یا وحی خدا دا
 جہر سے بن مطیع اوہنا نذر دہیرا نالیون بہشتے
 جو کوئی شکر زیادہ کرسی او سدا رزق و داسان
 جو کوئی عاشق میرا ہو سو مطلب ہو روزنگے

جو کوئی شوق ذکر و ذکر دیوان ذکر زیادہ
 مدد کر ان اوہنا ن جو ٹھلن نال نوکل کشتے
 جو پہلا کر سی نال کسیدار حمت مینہ داسان
 میں معشوق اوہنا ن کہ اپنے اوڑسی ناسنگے

مشہور شادی

پچھدا باب زلیخان کولون نالگی آئے تیر سے
 پرہن تک پنیا منہ آیا کوئی عزیز مصدر دا
 ہو کر کسیدی ریحہ مینون سبہ قاصد بادشاہ سے
 جے پیو میری مرضی جاہن بہالین باضی نامہ
 فجر سے باپ سدا نے اچھی دھری سرو پار و ڈیر سے
 جیہا قدر کسیدا جاتا نڈر تیا ز سمہا لے
 عرض کیتی سبہنا ن بہن کین دل معشوقن آیا ہنیا

وڈیان شان نشان وائے اک تون اک او تیر سے
 کامل شوق و لیوچہ اکو مطلب وائے کہہ دا
 میں اپنے دلیر دھری سدا ہر مصر شہر دے رہے
 میں نہیں انہان لوکاندے لائق کر دے دورنگا
 اکہیا اے مہورہ ناہن کوئی دینہ ہو ہو دہیر سے
 اکنان جوڑے گہوڑی اکنان باڑتی اکنان ڈالے
 وعدہ متو خلاف ہو جاو وڈا ملاحظہ ایہا

میر وزیر اکبری کر کے ایچہ صلاح پکائے
 فخری سد قاصد طیمو سے شہر مصر ول کہل سلیار
 لاکھی بادشاہ اندھی ہے ایرانیون تو رانیون
 بیٹی میر سے صدف فلک پر جیون سوج اسمان
 سے بادشاہ فقیر کہا دن تارین لکھ نذرانے
 خوابے وچہ ڈھٹی اوس صورت تہہ عزیز مصر سے
 اوہ شائق دیدار تیرہا ہی اتنے ہر گل پور سے
 ایہ خط وایح عزیز مصر سے وہ جواب لکھا یا
 خدمتگار غلام کنیزان چونکی رنگ برنگے
 پاکلیان زرد و زجڑا و ناہی سنے عمار سے
 لاکھ موتی لعل جو اہرز پور مال خستہ نے
 لکھ کہلیا تہہ بنہ بندینون ویل آوند ناہین
 سر کھرنڈی فرصت ناہین جو جہت پاپن لکھا وان
 اس گل تہن معذور کہا ہے خفگی نا کریا ہے
 طلیان طیمو سے قاصد خاص عزیز مصر و
 باپ لیجان کو فرمایا میں پرواہ نہ کوئے
 و تا واج طیمو میں یہو نون حدن و وہ زیادہ
 حسن غلامانڈی چیلڈی کران موتیان جڑیان
 سوزان رو پاکلیاں لکھ افش اندر بازاران

فخری ویل شہر مصر ول خط قاصد پونچائے
 توں خاص وزیر ملک ربانی سمجھہ عزیز پہلیار
 عرب عجم تے چین با چینون خستون مندوتان
 اینویں عصمت و دریا و اوریتیم یگانان
 پرواگ دلا ندی و من خداوی ساری ہو ہاے
 سفینے دی لے لگی ہوئی کے پسند کردی
 اسین آوانگر آپ آہو کے کی ہر حکم حضور سے
 وہ واری میں چایان او ہون جن کواری چایا
 جوڑی گھوڑی زردی توڑی کر آرایش خنکے
 رتہ گھوڑی بلان ہدیہ تحفہ رنگ رنگ سواری
 ہر سنگار پوشاکان کہلیان سہا سہا تہالی
 رودار ہند آباد شاہید خدمت سنج صبا میں
 بادشاہ لون آیا ہوا میں تے صدق سچا وان
 ہو جو چاہو ب کہ حاضر حکمون باوریا ہے
 حاضر کر اسباب و کھانڈا عذر خواہی ہون کردا
 جو سر آیا کڈہ و کھانیا صبح تیار می ہونے
 چیزان بہت غلام کنیزان اک تہن اک علیہ
 خدمتگار ان دم گل سکل لعل جو اہر لڑیان
 پیر بہتیاں ڈولی توں سٹن موتی درم دیناران

اوٹھ دولت دے لہ کر ہوئی کئے ہزار قطاران
 ڈولی نازک بی بی بیٹی وچہ پوری ڈولے
 اپنے خدنگار حضوری خاص خواہس ڈولے
 دو منتر لہون اک کر چلے چلے لمین دہائی
 قائم ہوش خواص بی بی جاوے کس کنارے
 کتیاں روزان بچو پو پتے تھر تھر نرے
 پوتی خبر عزیز مصرنون پانڈی امی راہون
 اک ہزار غلام روہین لون پور پوٹا کان لہان
 لعل خواہدی ہر ہندی زردی تہال سوہرے
 تاتی اوٹھ سنگار ہوئی ترکی تازی گہڑے
 بیٹی ہوئی زلیخان سی او تو پو پتے عساری
 پڑو گت بیٹی طلوس دی ماسی او تہ دوائے
 جے اوہ یار پیار امیر انیرے کٹر سنیڈا
 دائی ہتھ چا او تیرے جیون تقدیرا تے
 کیتی تیرنگاہ زلیخان مارے آہ نراکے
 مار رہا چہل کہو جگیا کہت پتا ندوس گلا
 میں ترالی جان لبان لی سپہریا لک لہندا
 نج جیاد کہیا دی ماون میں کرماندے ماری
 ہے ماؤ کیون نج جی میں بہیر بیان کرناوالی

تہی جوڑی گھوڑی کوئل کھتون تیرک شماران
 مائی محرم ہیتا دلید اہر دم ہووے کولے
 ہو کھو کم خداوے کے نالی نرولے چالے
 کیون ملان عزیز مصرنون جس میری تن لائے
 دائی نال خیال خواہید اہر دم فکر چتارے
 دس لگو محل سناری ویکہان آپ سہیڑے
 واقف کرن حقیقت کولون حکم لہی بادشاہون
 اک ہزار کتیاں ترکی اکتون اک سوائیان
 سو رگد ہو پات کیتی چار طبلی دی لہرے
 جدا جدا ہر طور اسمے ہو تسمدی جوتے
 لائی پوٹاک عزیز مصر واپت نال سوارے
 آکھیس غالب شوق سوہر دا کر چھڈیا سوہرے
 کیون ویکہاں منون نے دائی میں نہیں حال سکیندا
 آکھیا ویکہ زہا وہ ولد محرم یار کہہائی
 ہے نے دائی ایہ اوہ نامین جو میں خجائے تہائی
 لاگیا روگ عمر ساریدانا چہب روح نکلا
 کول گئے تے کلا لوندا او نرا چھکھاندا
 نالا کین والی دائی کیون پھر چہری نمارے
 کیون جمدی میں تہی تون وچہ کہٹاٹے گالی

طیوسی و گریزی حسین طالع دی و کہیادی
 سفنی دیوچہ مکیون مینون اگوٹنگ بازار سے
 سے کواندی بر او جازین آدم زاد نہ لبتے
 او دہون نس وکان تے اگون دیو دیان کا بلن
 ساعت بخش آہو اوہ کو مین جہن جت ویلے
 آپ کہا و امین مہین موہرا مول علاج نکوسے
 اوہ جس مصر و یکہائی مینون میل کوین یا اللہ

ما او مس کرم غنود دی و ڈر تحت پہون پتر مار سے
 تلے چاو کا سیکو مری جتو د ہوند ہو کار سے
 شہان تیان و موندہ آری شوکن سجے کہتے
 او دہون پہون تے پھلین ہامین کوکان چکان چکان
 ساتر دی پس موندہ تڑ پید ماری تار دی نیلے
 مایان لون کر دوس دی کوکا جہولی لیکھ سوئے
 میرا خون لوسو سر چڑیا پتران او سیدا پلا

خوابین کے ازلن حیا مشابہ کمال و قرا کر خضر یوسف علیہ السلام

پئے دعا قبول لی لی دی و درو گسین جاندی
 کی اگی کر صبر زینجا و درونان ہو چھپلی
 و ت کجہ او ڈیک زینجا ہتا جان شتابے
 و امن و در زینجا ان پتر یا ای کی قہر کیتوئے
 مایان میرا اگیا مینان ہو بدوس کہلوتے
 تا گے زچھے جوگی کیتے بنے نہ لگے
 مہر یوسف اگیا سنبل مٹھہ او ڈیک اتہا مین
 پور قول اسان لوکان دی و عدد دی سچے
 اے بے جرتوڑ مدہ نامونون بے صبری
 جے ایہ عزیز مصر وانا مین تیرا دست ہانے

کے دیکھو اوہ یار ٹھکیلا بیٹیا ان سردی
 مین بھی بہان سار نہ تون جرتون مصر اسکے
 مین آپ آنا مین تہہ باجون مہوشی بیابے
 ہرنے دی کستوری ہیلان شہین تے یٹوے
 اوہی ات کہو ہر وہ دیکا دتوی پھلی سوتے
 موٹھی مین اس چنک چوانی کوہی عشق سچکی
 تیرے عشق قضیے گتے نبی رسولان نایین
 مسان ایسے دی گرتون جان نہ گڈی پچھے
 جاگ لہی تے تلفاتی ایون مین خوشخبرے
 ایہی ایسے کوامسی جے ہوتی زندگانے

مال نخل حال زلیخان انیون حکم خدا و ا
 کہ واقف امر رلی بی دین سو آپ استی
 حقیقت حال زلیخان جالی کے دین والائی کہا
 صورت دیکھ عزیز و یوانہ ہمال نہ جہا جاوے
 اوس لکھ کر و تیرتیت وندی وونا ہو ہو پوندا
 اک روایت سچ چندی طاقت اوسون نامین
 ہمدرد وایت جان بی بی دی ہو و سچ تباری
 بی بی اتے عزیز مصرے اندر سوندا آثار
 حرم نے واقاد طلق رکھیا اسن امانے
 بی بی آن وڑی وچ مصری دیندینہ ورا واند ا
 چل افتاد عشقہ کی یوسف کھگ لپہاچی

کی توفیق ہو ائی بندہ جبکہ وہ اوس ارادہ
 کہو کس کس تقدیر خدا و می سرے نامین چہلی
 با و مراد جہاز نہ لگی یا تا و سچ کوٹا گکار
 وڑی قضائی سے بڑے گنگا کپڑ لوچا و سے
 پہول گلابی رنگ بی بی داسوک سوگ ہو تہ چوند ا
 بیہون کہو سر ہو گیا انیون آغا امر اٹھے
 حکم آہ شیطان بنا کی صورت اوسدی سارے
 تدون زلیخان پاس ہو چاندی نو دین تان گنا
 کی دوسواس جہنازا دکھا آپ کر دی گھیا تے
 احمد یار امیلن مارا واقف اپہان دو نامدا
 لاکھ دوس بہا یا ندی ز سے یاران یار ملائے

آغار وستان تون لہ یوسف علیہ السلام سخا نہ فیض کاشا اریسل اللہ
 و بیان الہائے وابدائے مبارک انحضرت ازابتدائے ابرہیم خلیل اللہ
 صلوة اللہ علیہم اجمعین

ابرہیم خلیل اللہ و انبی اسحق بتر سے
 جان اوس وقت تولد آیا کہن آواز جدای
 اک دوجی لون کھرا گدو ن میں نکلا گنا باہر
 جے لون میں تہون زورین اقل باہر آیا چاہین

دو فرزند اوسدی عورتد ایٹل چل تہین پر سے
 شور ہو ورتن لے آرا میں جنگ کرن جوہامی
 دو جا اٹھی تہین تہون اول میں چل ہونا ظاہر
 ڈنڈہ پاڑا نکا ما نو مر خا سے کیوں اریخون کیہ تہین

پھیلے اوسد گٹے تی سر و ہیرا ہو یا او کھیرا
 جیکو خیل اور تیا کہین دہا کہول سنایا
 جن اوہ و ڈا بہادر انا نکلیا بیج نڈ ر یار
 عربی عقب اڑھی نون کہن نا یو یعقوب پیاسے
 عیص نون پیو دا ہی لایا چالیس ہل پنجائے
 اکہزار پنجاہ مردانہی اس تن اے سے قوت
 پو تر جن رو میل ہوزا مالون اوسد ار حومہ
 او تہین بہر دو جن پو تر خاوتے تقیائے
 سکیان دو تہینا نکا اکھا تون نکاح بھیندا
 و تیان بہین او نہا ندی سکے خبر کتا بون آئی
 اوہ یعقوب نبی نون بخشے شرف زوجیت پڑی
 اوسد اناون زلف پیو دہر ما او بہت پیارے
 فالون سخرا و وجہین اک بی بی سو ہی ساوے

پہلون نکلیا اک زور اور جس ہی زور و دہیرا
 جان ایر و نون بہتر جن باو باب بولا یا
 جو زور اور پہلون جمیا عیص پیو ناو دہر یار
 چھٹا اوسد اڑھی اوتی چنہر یا ہو یا سے
 رب پلے جان و ڈھی ہوئے تیا یعقوب ایالے
 پنہری یعقوب نے نون قسمت شان نبوت
 یعقوب نے نون پرنا پیو معصومہ مونسومہ
 ہور و پاہ کتیا اک عورت قنیہ نام جمالی
 سکی بہین اوسد دے نام رچیل تہیندا
 او تہین ابن مین تے یوسف جم پئے دوہامی
 اک راجیل محبوب کنیزک حضرت کدیرن اندھی
 ران ریالو اوس دو بیٹے جمی وار و وارے
 موراک بی بی جن بیٹے شمعونے لاوے

بیان عصا بر اوران از شجرۃ الصحن و عصا یوسف علیہ السلام

از جنت عدن

تا کوئی بہتر نا کوئی ڈالی نا کو چیل چو لارا
 ڈالی اک جن سوو ڈہ کر عاصا بکر کہو و
 واری یوسف رو کھول عاصا ہرگز نہ ادر گیا ہے

دڑے وچ یعقوب نبی دے اک رکھ انا کارا
 جان یعقوب نبی دے گروچ بیٹا پیدا ہووے
 باران بہتر یاد ان عاصے ڈالین رند خناسے

جان یوسف نے سترہ سہا لے لول الاوی مشہور
 روکی عرض کہتی پیو اگے کہتی میرا عاصا
 سنگ مرد صاف بلورون شرح باقوتون طوطا
 سوچ و انگون نشان سٹی بجلی انگون چسک
 جتیزہ یوسف پیدا ہو یا لگی لوجی جہانمان
 دہا رحمت ربدی والا مینہ ہویا جگہ ہریا
 باغ بہار آن گلزار ان سبز ہوتی سبہ جوئی
 وودون بہ ہیات او ڈاوی ہر ناندی کستوری
 سبحان احد کہن فرشتے تینون لالون پاکے
 پھر ہراوان چ چچن وانگون اوہ دو والی تری
 جیکوئی یوسف وایون دیکھت دست دیوارہ تیندا

یاران بہا یازدی اوس بہہ وچہ یاران عاصی دٹھے
 نان یوسف خاطر جبرائیل آندا عاصا خاصا
 کار بیکر قدزہ دی گہڑیا عوض کو شروچہ دہوتا
 کدی مہتے وچہ کدی موڈ ہرتی کدی کملووی تم کے
 جیون خورشید فجر دیوینے چہڑیا او پرمانان
 جو کوئی چہڑیا لایا لاصاف پانی دا ہریا
 پھول ہزار یون تے گلزارون ہرتی ہو کوئی سوچ
 آپے وچہ مبارکبادی دین فرشتے نور سے
 ہر خیال اچھے خوبی تہہ ایہ بندہ خاک کے
 دینہ دینہ حسن جمال زیادہ چھک پٹھے چکار سے
 دیکھن والے دامنہ او سوچ شیشے ہارو سیندا

نکتہ

درہ دین جو سوندیان آمان چھا گہڑیاں گائین
 دینے بکریان اوٹھ و دہو چہ کنعان زمین سے
 بر قور کھو موتہ تے یوسف خلق دیوانی ہوی
 حسن یوسف دی حد نکائے اپو اک نشانے

و دین ہلین ہو پوری ہو وچہ چھپان ہدیان تاملین
 مال زیادہ بتدیان ادا و دہ دوہنی تہیندے
 عاشق ہو گہڑیاں دسارن جہال نہ جہلو کوسے
 جسد صفت نہ کہتی جاوے اگہن یوسف نشانے

مسئلہ

خالق کل جہد و زاز لہر دہ بہاہ حسن او پایا
 او نہان دوان نہیں لوزہا بختری بی سا تاملین

لوان حوالہ ہو یون و بہاہ دینان لے دکھلایا
 وہ اوس ہو یون دہیا سیر خالق اکسا مین

ادنیان ومان رہین نون بہا بہتر لیس جھٹے آئی	دہوآن سپہر خلقت لی وڈیا جس الہ شور چائے
--	---

مسئلہ

واقف علمان ہے فرمایا علمون جہان علیہی	حق تعالی وہ بہا بہا نون سر جے علم حلیمی
ابراہیم خلیل اللہ نون بخش دے نون حصے	دہوآن ساہر خلقت لی جو ہر یک دے دے

مسئلہ

دنس صوبہ پیدا کیے بیت اتے صدا بت	بہتر ہوئی نون نون حصہ دہوآن جگتے ثابت
----------------------------------	---------------------------------------

مسئلہ

صبر خداوند تعالی خلقیا روز از لدہ حصے	نون ایوب بنی نون ملیا دہوآن لہا ہر گے
وہ بہا لذت راگ سر دین آئی خوش آوازیں	نون حصے داو و نی نون اک آوازیں آگین

مسئلہ

وہ بنا حصے اس دنیان اتی سر جی نخل نجیلے	نون علماء وان اک بہا جگتے از اصل اصیلے
وچہ اشباہ نظائر لکھا علماء وکے گواہے	دنیان دیان معاملیان چہ او پر شریک منابے
لا یجوز شہادۃ العلماء علی العلماء فی معاملۃ الدنیا لانہم	
حسادون اشباہ نظائر	

وہ حصے غم دہ او پایا جو اوں بہت پیارا	نواذ اما لک سرور عالم دہویندا جگسارا
بدن لطیف یوسف ایتونکر جیکے پیو کر کہا دے	جسے وچو دیکھ دیان نون باہر نظری آوے
جر چارن جان حیر بہانی یوسف نال لیجان	چا و رلاہ تلی گھت دیون عزت نال بہا ون
ولون زبانوں الفت شفقت کہن اکو جیبے	پر تقدیر آتے مولو پیر دی منہن کد بہی
عاصا عاصا دیکھ یوسف ارشاد کن اوان آوے	رید پیر یوسف نون دہا پینو ایون بہا دے

گفتن یوسف علیہ السلام مضمون خلعت غریب عنایا لاریت بر اور ان کہ

باعث حدیثان گزیدہ بود

سو تاپنا و چھائی اولی کرد و در آن کے پاپے
کو چھرا کہو ٹیونی سینے موجب پوچھان جاننا
کی کچھ و پھائی و پوچھا کہو کھنوں پھنوں
سو نہیں صورت برکت والا فائق پیر جوانو
ساوا ہو گیا روکرا و چا میو میان نال چھو لایا
پھر ڈالے او پر جناور موتیاں جڑے سو پھرے
موسم سبز بہار شکوفہ جو ہے سبزی تازے
اوس غنیمت دخت و والی گت کہلوتی گھیرا
جیدہ بلیغ فصیح مبارک ختم النبی اکہیوسے
شب معراج حضور سے توری جس طفیل زمانان
اوس دختوں بیوی کہاوں باغان بوٹیاں لے
تا وہ لگنا اور پھوٹے چکر مارا و ڈالے
ساریاں بہا یاں کا و رکیتی خفہ پھر اس گگے
نیلا لورین مہر اسدا و اہیرین و کہا و اعاصا
یر سے اسین کہو نہیں جلدی اشقی مہر اسے
ایہ اپنیان و ڈالیا کہو اسدا و خواہ سننا ہی

اکہیہ مہر یوسف تائین جو ہے نیدر اسے
و و تر و گھراں گزریاں تے وہ اوٹھا او پیر طوائیا
کہو یوسف کھنوں ڈر کے اوٹھوں چوم لوسمن
سفنہ دسیوس اک جناور او تر یا اسما لور
ایہ عاصالی میر و پھنوں اوس زمین تے لایا
تھنڈ پوچھان تے تھن گھوڑی پھوڑی ہو کار و پھر
نیلی ساوی گبی ہوئی کردی خوش آواز سے
ابراہیم خلیل اللہ تے جو پیو وادامیہ
اک جوان اونہان بہناں تھن عالیشان سوی
اوہ محمد کی مدنی اندر زمین اسما نان
اوہ بدر مہر منور چاہے تاری ہو و واسے
توسان بہر اوس روکھیدی کردی اپنے گاہ لاسے
اوہ میرا کہہ ہر ماہر یا و ڈالے ناہلے
اکہیوسے زحیل رشید تیر اسکے خاصا
وہ اسدا سے پاس زحیل رشید تیرا یہ و ڈالے
رہن مہر اکھٹے ہو کے پھوڑیاں لجاوڑی

پو آگیا اس یوسف تی تو سینا ہو ہو غصے
جے سفنہ مال اجا بان و کھری اتنی بتانہ کوئے
سچہ لے گل دلون پونے یوسف صاحب نبوت
پر ایسہ متر بری بھاری ایہا ندے کینے

اسدی پردی پوشی چاہے کسی کلون جو کوئے
یہوں گھوس جہو تیان بہا بان تو مہاجر کرنی
سہا بان پتھن فالق موسیٰ ویسے رب نبوت
حید علاج پیر نہ علت و چہ حاسدی کینے

دین غنیم و علامہ الم یعقوب علیہ السلام خواب از حوالہ کمال حضرت یوسف علیہ السلام

اکدینہ یعقوب کلون سرتیان خواب اجھی آئی
وہ بہکیاڑے یوسفون دیندی دھکے دھور
یوسفون یعقوب دورا دور و کھری و س نخلے
دھوان بارن یوسفون ان لوتے لو چہل پیرے
پاٹ پی و ہرتے کھڈ و نگویا یوسف چو چڑیا
اوہ بہکیاڑ زو ڈھری نو کتے و و حوارے
وہ و ساہ نگر یوسفد اوس سفنہ تھین ڈردا
بہا بان مال نجاون دیوری اجڑ چارن بابے
جنہان شوق سلوید اول اکیل برج سنوئد
دھوی کرے محبت وادہ اکاعت سوئی و

اکل زمین او چیری اوتی کھلا ہویا اک جائے
اک بہکیاڑ نہ مارن دیوری کھی کیتی لوٹے
نون بہکیاڑ پون موند او کھچکین بہر پیلے
سارے لے کر کر آون ہون ندے اگیرے
ٹلکے وہ برابر ہو کر توت زمین چہک کھریا
سیت کہا او ہیا پتھیر ستغفار لوکارے
را تین سینے مال سواہی کہتے کتے کھڑا
مجبو پاندی محبت ایہو لوڑ تھانے پارے
سیج سوار سیلانی دلبر پیرن دوالے ہوندی
کوڑی ایہ محبت او سد کھڑی اسدی دعوتے

نکتہ

اک عارف اک خادم کو لون پو چہاڑ تھین کو لون
اکون عرض کیتی اوس خادم مشق جدولی لائے
وہ نہ لاون کہول کہو لون کیا پیار کو لون
کہا وین چوین بہو چہڈ یا نیندر رات نہائے

اعجازِ قرآنِ شریف اور نبی کریم ﷺ کی عظمت

اور مدنیہ اعجازِ قرآنِ شریف میں

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ایس طرح فرمایا موسیٰ سرورِ عالم تائین
 اول آخر والے وارثِ ملامِ باطن والا
 یہ آیات کتابوں میں روشن کہول شاوان
 الف لام دراز پوشیدہ مخفی حرف ترائے
 الف لام قلم لطیفون بحرِ حیرت رائے
 یہ جوابِ قسورِ انبیا کی آیات الکتاب الیقینون
 اِنَّا اَنْزَلْنَا اَیَاتِنَا قُرْآنًا عَرَبِیًّا
 یہ سورہ میں تین تہی جو ہی بولی چند عریبے
 لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ کہ کیفیت سمجھو نا اعجازِ
 تمنّی قلمیں علیک احسن القصص احسن القصص
 احسن قصص تعالیٰ ربی وہیر بانا ان اسندا

القرآن ثلاث آیات الکتاب المبین میں سے اس میں
 نا ہونا نا ہو سہی کوئی ایڈ حق تعالیٰ
 الف لام و ہمیت پوشیدہ غیر ان زبانوں
 اللہ تعالیٰ جانے ہو رہا ہے اسے
 لطف اتی حیرت کئی یا قسم سبحانے
 آل یعقوبیہ مگر کون آئے اس کفار زینون
 ان کفار و تہی سخن ایہ برحق نبی
 ما معلوم حقیقت ہو و یقین الیقین سے
 کیونکہ یہ عقوبت بیدری صرغی راہ چلے
 سورہ نازل خاطر تہی تہی اوستے منحصر ایہی
 دل یوسف عیسیٰ نفس ہے روح یعقوب ایہ ندا

پنج ظاہر تھے پنج باطن حسان تن و چہرہ وہ بہائی
 نکتہ بر آیات موافق بر تطبیق حکایت
 رب سچا فرما نذا تینوں قصہ اسین سنائی
 قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِكْمِي سَوْدَةُ يُوسُفَ بَطْرًا
 بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ جَوَادِ سَوْدَتِ كَيْلِي
 وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قِبَلِهِ لَمَنِ الْعَافِيْنَ مُحْرَمِ الْهَيْئِ
 اوست دینہ روز جمود آنا پورا ایسا متحبا
 گذریان دو گھڑیاں تھے اوٹھا گنبد الی تہر مردا

تائمشیل انسا دوتن دی الیس قفنی و پور آئے
 بحر جواہر دی تفسیر و ن آذی لیر وایت
 ساریاں قھیان نالون چنگا پرنان سنان عابے
 شاد ہو و غم کو کر ہونے نہیں عذاب قبر دا
 وحی اللہ دیان خبران دتیاں لوکان دیتے
 تان ایر سورہ خبر لہائے فافل سمجھن لگے
 ران پتو دی تے سر و ہر کے سوتا سفند و ہما
 یعقوبے نون میت آئی لی پرواہیون ڈو دا

نکتہ

یوسف لہر اخذ ادا و میدا شب حضور دن
 فاسق فاجور و مومن میت حکم تنبیہ اٹھے
 یوسف جا تو سو باہر گیا اللہ وحی در گاہوں
 استغفار پڑھے تے پتو لو چھیا اسکے فرزند نا
 ائی وایت کہا جد یوسف باب زمین تے چھوڑا
 ائی قدر بندے دا دین ائی دینوں سو سے
 ائی و حیرت عربی و چین من رب نہ ہا سے
 اول آنا کہیا ایسے فوق لعنت گل سیاہ
 میں چنگا ن آدم نالون خلقت میر غماری
 آئیس بی فرعون آ گیا میر ملک مصر و ا

پاک لوکان نون امر بشارة ابنیاء ضرور دن
 کامل لوگ و حضور و چوندی کہاندی خوف گناہ
 خبر نہیں کی حکم لیا یا قدرتہ شاہنشاہوں
 کی سفنی و چہ نظری آئیا اوٹھا من تر صدنا
 پچھ ادنیان نہیں سو کہ ڈہا جنہان ائی پھر ما
 جنہان حرف گوہی ایہ ہیلون رب کٹا می او سے
 میں لائق عبادت قدیری میں اکہیاں کھون تا سے
 آنا خیر مینہ کر لولیا تاہین و وہو گستا
 اوس خاک کی نون کیوں تلی امیر متیو سروار سے
 ہاک مکانداسے قائم غرق اوہون چاکروا

میں کئی لوگوں نے اپنے آپ کو غوسے کی تباہی
 معنی استہین آئے مخموندی ایک رتبہ نہ ہائی
 عندئہ قارون نے کہا اور ڈاکٹر ازبیرا

انہی حکم رب فرمایا مد سے برمایا چو پتیا
 بلکان انسان کی طاقت جو تفریر بانے
 وہیاد چہ زمین من دولت بولیا بول چھلیرا

بیان خواب یوسف علیہ السلام

ذوالیوسف لایمہ یابیت ابی دابیت
 ہنری سا جہین یوسف کی اکیا اندر ڈی شہر
 اوشاہی و جہا پتے وہ سورج و آنگ نگیہ
 ہند چڑواو کن پرست حکم میری وہ چھلیرا
 دریا لوان تہین نکل چھیان نگیہ وہ ہوائے
 کجیان شہر کے قلعہ زبان بہ خیر ان بیان
 چر انوزان لیبہ یاران تاری بز قطار ان آئے
 ڈر وہ ان استیان و چون نکلن کریالون
 اور ہا موہن ہر چھرا سان جو زہر نام سدیندا
 وہ ڈا عظیم سفید جہا ورا و نیر سہما لون
 امر نبل الہدایتا رسکے کر و جسم انہان تے
 وہ سپہ تار و عہنی ہونے ویز جن کہین آئے
 وہ اجازت بعد زاریت ہو حضرت کبر لبے
 مہن و تہ تاربان و کی ہتہ ڈالاہ پیرا مہن کلرا
 وہ گہران جتو پیلے نکھیان و نہ جین ان کہ ہوتے

احد عشر کو کبار الشمس والقمر داکت
 میں بھیا مال لباس شہانے او پخت مہر و
 کیٹن نر اشرطہ توارین چھکیان کوچہ حسینان
 اسماندی کہو لے بولے سب عالم چھلیرا
 تسیان تھیلیان پڑوی سب وہ چھو خداوی
 اک حاکم اسمالون لیبہ کے میری تہ چا دتیاں
 سجدہ پونہ میری منہ آگے حضرت کی فرمائے
 اک نجم اکھو میں ان زہرا وہی نام دبا لون
 وہ پتہ ہتین اکھان لے وہ پرا حتم ہم لوز و سیندا
 مینون ان سلام علیکم اکیا اوس زبا لون
 تیری او پر امید انہان لون چاون ہو کر کان تے
 سجدہ کیا لوزن مینون حضرت کی فرمائے
 کر ہوں لگا ہویا ویز جن لون روگ و جوگ گوائے
 حضرت ہو اور ہر جتو پیلے ڈیرا کوچ ہو چھلیرا
 بل بل روشن ہونڈی چاون نر و صل منہ ہوتے

رسام سورج ایزدیان چہدیان دہرت فلک پر کینا
 سجدہ و وہان میر لول کتیا روشن تہیوں ہونے
 دو انون میں کہوٹ کلاوچ اپنے تخت پہانا
 اچر انون اچوہتیاں فوجان رنگ بڑگ اٹھانوں
 سبہ ہتہ ہنکی آن کہلوئے تخت میردو کے
 ایہ رخت جو تیرے سر تے رت رحیم و ساسنے
 ہر دم بیون سجدہ کر دے سارے وار واری
 سورج میر واپس اہنا ندھی پنا سفارش کردا
 تان تقصیر اوہناں بہنا ندھی پتہ ہوتا کراندا
 میں تے نہرا تو ساڈا پار و تو سین میری سوہارو
 پو خواب سنی یوسف دے سبہ تعبیر و چارو
 دلوچہ جہا تو سو تیر جو چہوٹا سو تقدیر کہو سی
 جی یوسفنوں اس خوابیدری بہرہ ملک سمجھانوں
 ختکت جیلی کیتی جائے یوسف تال کہو سائے
 پو انون وہ یوسف تے اگیا ہوہ تعبیر کشا و
 پیو اگیا وینہ و اسفندہ ترا خیال اندیشہ
 یوسف گت سوگن کہیا جو عنین تہہ پیارا
 درونہ او پلا کرا اس گکلا دس حقیقت سچہ
 وہ یوسف تے انون گتیاں تان ایہ بہت سناوان

چینی وہی اوشنامی دہو میں ٹکٹ ٹکٹ پر کینا
 میں گل طان کلاوچ کہوٹان گلون کتہوں ہونے
 شہر لباس سوئے تے ساوا اکہین لار سوہا یا
 سچی تاج جڑا و سر تے پھر کہوڑی میدا لون
 اج بے ساڈیاں پوریان پائیاں کین گئے
 اس بخترا شکراد اگر جس خیشے و ڈیا کے
 کہندو بخش گناہ اسادار وندی کر کزاری
 ناگر غصہ راضی ہو کے کج اہنا ندھی پڑوا
 بالیوں کڈہ تاریاں لون کہتا کہتے سینے لاندہ
 دسان نہیں ویاہ کدی ہونوں بہت پیارے
 ہو کئی معلوم نہی لون جو کیفیت سارے
 بہائی بچہ بھیلی کر سی بچلون کچہ بھوسہ سی
 جوسن گئی کہو ساناں ہین بچون ویر بہرہ وان
 چپ پہلی اس سخن سچہ ہنیں مچھی نالو اسے
 وینہ چین تاریاں دکی جہڑا کی سرار خدا و
 بہا پھر جہڑا کھڑا گکلا ترا محال اندیشہ
 کہو ان سنا سناں خوابید اول آخر سارا
 ایہا با جہاں میر و تہہ دلون شیشہ سچہ
 جو کین گئی کہو سین سین پور کول بہرہ وان

قال يا بنی یحییٰ لا تقصص دویاک
 علی اخوانک فیکید وک کیتا
 عدو قبین کبهارب کچر دیری ہے ایہ ظاہر
 سن یوسف تغیر وابدی وچہری ماران تاسے
 سن سورج جن مارسی تیرے جو آج میں گہر والے
 تیون دسی حق تعالیٰ مکان بکر بادشاہے
 پر جے خیرت اپنی بہانیں ایامرا وچھا پین

قصدا یہ بہرادان اکی کرن پچھدیم تہاک
 ان الشیطان لیل انسان فتنہ کر سے پیدا
 آدنیازد قتل کدندو لگا ہویا نت امد
 اوہ ایہ یاران بہائی تیرے مان تیرا لی بہار سے
 زہر تاروی وانگون دسی ابن سلیم وکھیالی
 مار چو بہائی تابع ہون ہو سے فضل لکھے
 جس پاپیا تن بہت جیسا یاہ نکتہ پاچا عین

نکتہ

بی بی رابعہ بصری اسکے آٹیا اک سوا لے
 اکون بی بی رابعہ آگیا بیکہ اسرار لکھے
 یہ اسرار جیسا ما ہونا وچہ پار دن وچر ولہ سے

لکھیو سو ذیہ روٹی میں ہو کہا ہو کہ نوخیز جالے
 جو ایہ بہت مذموم کسے لون ماہ مقبول سہلے
 جو کہ کچر مجبور باندا رکھدو مظلومان نجران اوہ ملدی

مقولہ

عاجز کر جے بہکے کسے ذوق کتلیف نہایت
 بہت زور آور خاوندو والا اوی اگی دستے
 جیکو نہ بہت کسینون میں اچھڑ ہڈ و ہر گلہ
 جان تکید یوسف دی دوشی آن بنی لا چاری
 رب تیون بادشاہی دسی لون نچتا وری جمد
 کذا لک یحییٰ کتوبک رب دسی بادشاہے
 باجور از پوشیرہ ہوسی واقف کسے ہی تیون

بندی کو لون روٹی منگی ربدی ایہہ شکایت
 لاون والی لون دوکھی لوکان لگے ہستے
 کہانی وچہ اجہا کو کہید اجہو زور خیلدا
 کسے اگی ما دسین تان گل کھول مناوان سارے
 سجدہ بہائی متہ بندہ کہلو سن او چاقہ در علیدا
 ویکلیک من تاویل لاجا دیت بہت کنول کتا
 یا ارجو ابان ہاں تیسیران خوشی دسی رب تیون

وَبَدَّلْنَا نِعْمَتَنَا عَلَيْكَ إِذْ رَأَيْنَا أَنَّ كَرَمِيكَ
 وَحَلَّلْنَا آلَ يَعْقُوبَ جُودًا مِنْ دُونِ دِينِ طُفَيْلِيُونَ هَلَاكِي
 لَمَّا أَتَاهَا عَلِيٌّ أَيُّوبُكَ جِيُونَ بِبِرِّهِ وَوَدُودِيكَ
 عَسَلِ السُّدُورِ خَاطِرُكَ كَلْذَارِ بِنَاكِي
 إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُ تَرْتَبِحُ بِرَبِّكَ إِذَا تَرْتَبِحُ
 لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَأَخِيهِ آيَاتٌ لِلِّسَّائِلِينَ
 یوسف بن الیمان یوکان تلمین معنی حاصل ہندی

اسد سحر وی در گاہوں مشہوری مشہوری
 رب پنہیر پیدا کر سے اوہنا نون ہر جائے
 من قبل ابواہیم واسحق جو اوپر ہونے آئے
 سلسل اسد و سحر مولی جو بخون نسل و دہائی
 حیرت آگ دون ہن چا دیندا جسدا قدر و دہان
 قصے یوسفی ہیلے معنی ہیتے معین
 اس مبارک صورت چون سب مطلب سمجھندی

انگامے یافتن برادران از خواب حضرت یوسف علیہ السلام و مشورت حسد
 کردن و پند را گفتن کہ ما این را برین بریم

جان ای تعبیر سنائی پتو متریری گل پاسے
 بدستور ہر اونداسی رسن اسگٹھے سارے
 اوس راتین شمعون کمر کھردی آسے وارے
 سن بہان نون غصے تانیا لو سے لاکھو ہوتے
 ذقانو الیوسف و اخوه احب الی ابیتا
 یوسف ابن سین پونون ساتھون بہت پیارے
 بڑھان تے شینہ مارن چتریان مال لڑائی
 کرے تے ناقابل لڑکے اوسر وہ پند سے
 لہن ہنائی کو شیان رگھان بچو و اول چھلدا

گنڈی کچھو کچھو اسیندی شمعونی اوی مائی
 وارو واری ہر کیدی کھردیر ارات گدا سے
 اوس عورت نے پھول ہنائی کہول حقیقت چاری
 و کھوپار و قسمت ساڈی پیو شہین ایہ ہونے
 اونہان دومان ہراوان کولون ہنڈا اوسد سینہ
 و کھن عصبہ و ڈی کھانیاں والی اسین ہون کھاری
 ہنگیا راننون کوہ شہیان ساڈیان جگت دہان
 اوس گماندی پرواہ نہا قسمت ساڈی ہندی
 اسین مائی واپتھرا ٹا کھن اولون ملدا

چاہے اسی تہہ اٹھانے کی جیو کہ پھر سے پھر سے
 ان اذنا کفی ضلال صبین راہون رہا اور ڈا
 جان معلوم ہوئے اعلیٰ حقیقت سارے
 نیکے شکل ضعیف بوڑھی بہتہ وہ کیدا عاصا
 اکیس میں نیا مان گل یوسفون پوکھندا
 بہیمان پوچھا باو ڈیا اوکھی بنے اسان
 کی صلاح پیراوان پوچھی کے اگوشیطان
 ان اقلوا یوسف او طرحا ارضاً سنون
 رگل باجہ دھیان یوسان دل ذرہ باب کردا
 بعضے اکھن ان کھے گل جو یوسف دا بہانی
 تتخلکم وجہ ابلکہ کوھوہ پورا حالے
 ہوئی دل بیان ہوئی روٹ چکر رہیے
 شفقت الفت یوسف الی کسی دل تو ساڈی
 ونگو تو امن بعد قوم اصحابین جان سوس راہون
 اول لہو کیا یوسف لون وہ چنگم کہ ہو
 جان تدبیر پیراوان کیتی یوسف چاہن کوٹھا
 جان ای شیطان صلاح سکھا مویب سچا فراندا
 موس خاص جو غار میر جوئے ہو پورا سچا

اچ یوسف فکر کرد کہ ویلا ہے اور بہ
 پہلا ہویا ہے او میری سچ سچ باب
 جاتو سو داو میریدا ویلا کر او ان اکوارے
 گل پیرن سبز پوشا کی سر تے مینر موٹا
 تون سرور اسادا ابر تیرا نو کر مرست
 ویہ کہان کو نصیحت سانوں کی تیرا بیان
 دلی خبر خداوند سچے انون وچہ سارا
 یار و پس کے سٹو چا دہر فی جہر سے جاوا
 تہاگ کٹر و کیون پوکھون بند او اوت گہر
 ایذا خلف قتل چاہیے لوڑ عورتہ موکائے
 وہ تو ساڈی خاطر کسی کسی اکون واسے
 یروئی کم تو سالون دے جو کہنان سو کہے
 ویر شکر گاندی جو کہانے کر چہڈی دل ڈا ہر
 یکان دالیان غسل گما یو تاپ تیروگت راہون
 خیر خیریت زہد ریاضت خوف خدا و پور ہو
 باہدین ایمان او ہنڈا دلوان کجانوں موٹھا
 میراں خاصان شیطانہ اول چل پاپس نجاندا
 میر نال گویا نیکے شرا و سد بہنیں مجید

مواقف

<p>ان عبادی لیس ان علیہم سلطان کہا شیطانا قوم نوحدی تھا چکا یا پیغمبر نون کہنے ابراہیم خلیل اللہ و قتل جانیا نرود سے یوسف نون یعقوب نے کہا قتل کرین ہاے</p>	<p>پنے ناقص و اعید اکل ناقص لوگ سکھانان اسان اونہان وجہ پیٹا یا یا کہلو کئی اتو ہی اک اسان گڈار بنا ہی سزا اپانی نرود سے بند یو چہ جلی جہی علت ہو لٹا کے</p>
--	---

حیات

<p>الحمد للہ علیٰ نعمتہ کما تامل لنا علیٰ خطبہ بن کر کہا بہا وین کیڈی عمل کہا وری کوی کم نہ او سے</p>	
--	--

نکتہ

<p>اک دیندہ ابلیس موسیٰ نون کہا سہراہ جاذا یا پیغمبر من بہین تیر عاصی کو لون ڈروا اکون پچھا اوسکو ولد یونیون ویشا نے یا موسیٰ ایہ جیل بہیرا جیل کتیا قسا بیلے دو جا فخر تکبر کو لون رکھ پر پیر سدا ہے کئی ہزار سالان دیر میرے کیتی روح عبادۃ بابا آدم حرص و انیدی چاک ملیا جتا لون آن فرشتے تیغ چلائے او ڈگیا وانگون پوجو چونہ مارین بنیادیاں ظاہر بہت سنا و چارے دو جالو طاب نے سے عورت جا کفار انون سیا تیر جی حفظ سر نہ کہیا پیغمبر سے کہہ تہین قال قایل منہم او نہا پاپا یا تہین کہیا کہن والے</p>	<p>عاصما دن لگا اکون اس طرح سمجھا ندا عارف صاف جہانڈی سینے خوف او نہانڈکروا اکھیوس خالی شرک حسد تہین او جھونی روحانی وایم کافر نام دہرا یا قتل کیتس با سیلے ایس تکبر کو لون نیون کیتار واسلے تیر جی حرص جو اوسیاں تہین کہدی وور عادت چوتھی گل جو وسن لگا دفع کیتا اس باتون چوتھی گل نون یا موسیٰ اس گل وچھنا دی اول نوح نبی و عورت کیترا زپا سے قہر لکھے نازل ہونیا من وٹا و سیا چوتھا شعور نے وری ماٹی لائی اک اندر تہین اوہ روئل ہوندا آہو کہو کہو ایو سوٹا لے</p>
---	---

لَا تَقْتُلُوا اِيُوَسُفَ خُونِ جُو كَرِي رُو هُو كَرِي
 جہوں کو نہ خبر لیا وچ پورا نے ڈسے
 اہو کڈہ لیجان او ستون یا موسیٰ جہڑا ہے
 روم شامی کڈہ لیجان کرنا خون پہ لیرا
 وہ چولون راضی کر یو خوف خدا یون ڈرنا
 بنون ملاح پیرا چار ٹھلو پورا بنا ہو پکے
 چولون شہک تہو لیجانی مہی نہیں دیکھے
 جنون لکون آرام آو ہرمان ہک صد چھوٹے
 کی تعبیر تیری سفیدی باپ سنائی ہیکھے
 آہیاتی بہہ پائیں اسادہ منہ لہرتے ہتہ پیرن
 وڈی خوشی ہو کر دل ہماڈی اوہ گل کیکر بہاتی
 تہہ کس طرح ڈھبی تے پوکھول و چار کی کیا
 پومنع کیتا جے دسان بے فرمان ہدیوان
 عاق الوالدین لکھ کر عبادت راہ نہیں لہانی

وڈا گناہ آدمزادی واکھو بنا باجہ گناہوں
 وَالْقُوَّةُ فِي حَيَاتِ الْجَبِّ سَيُوسُ كُو هُو كَرِي
 یلتقطہ بعض السیارة کوی سوداگر ہے
 اوس کو بیٹی آن او ترسی کوئی مسافر ڈیرا
 صح رہسو اوسدی مکران تہین خون پوسی کرمان
 انکنتم قاصدین پورا جے مہمت ہو سکے
 ایہ تدبیر بنامی بہایان غسل ایسے تے کیجھے
 اس اک حدودی راتین بندر یون نہ دتے
 فجری اکمن چلو پو چہی یوسف کولون رکے
 دیکھ اکٹار راضی یون ہس ہس یون کہن
 تہہ اک سفند ڈھلا راتین پو تعبیر سنائی
 یاران تاروی و نیوچن سکر دل راضی ہو ریا
 یوسف چپ کیتا کر رہا سر کر ہڈیا نیوان
 ایڈی کوی گناہ ناجیدی پووسے بیف مانے

حکایت مالک بنیار احمد بنی کعساق بود

مالک بنیاری کھو کیتی اوس روایت
 ادا کیتا حج رات دو جرمین چہ عرفات گزارے
 مین حج قبول کیتو سہانہ کھنڈا حق تعالیٰ

اس قصہ ورنال کرکب تختہ اتے حکایت
 وڈی سفر مین میں کرکے حج گیا اوارے
 سفند ڈھلا مین مولیٰ مالک ملکان والا

چہر لکھنچ خلائق والا کل قبول میں کیستا
 بلخیا نڈی و چہ قافلای نڈی پیران ڈوٹو پٹھنا ڈیرا
 وسیونے اذہ بیٹھا ہونیا تبنو و چہ نسلانے
 زلفستی پوشاک سستہری ہندی ہونے غلامان
 اک جوان اتنی دی کپڑے لک لوی سر ہودا
 اگد و در جو اب سلامون گنس سن ای بہالی
 والی حج قبول نہ کیتا میرا جیکر و سئیس تینون
 مالک کہندا میں جا بیٹھا احمد پاس گیرے
 عین تہون اگدون خواب میری دی خبر ہوئی تہہ تہہ
 آگہیوس امر مالک دینار باب میرے تے غصے
 میں کہیا پوکتے تیرا مال میرے گھل کوئے
 اک غلام دو سو سنگ میری او سن منون ہونچایا
 دو اسفید تینو قالیجے فرش نہری پاسے
 اک مروضیف سوئید کریمی اولی شکل نورانی
 بعد سلام ہو میں عرضی کوئی ہے فرزند تو ساڈا
 بیفرمانے حکم تہن باہر کروا جو دل بہا سے
 فی زمین نہ کہلا بہتہ توڑے بے فرمان بہلرا
 وَالْكَافِرِينَ الْغَيْظَ وَالْعَاقِبِينَ النَّاسِ
 سخن تے بخشا دن اوینراج افعال ذمیان

احمد بلخید اردو ہونا بخر سے روٹہ چو پیتا
 احمد بلخی کہیڑے کے کھوڑے سے مطلب ہر کجہہ میرا
 دہا جا بلخیا اذہ کامل راز و لید اجانے
 بستہ دست کہلو تی کردی مجلس و ڈا بنگامان
 اکہیا جا سلام علیکم اسے ناکتیا پورا
 حکم خداوا ہونیا تینون خواب جو را تین آئی
 اوسدی درد از دین دو ہر جا گہر نکلی منون
 سبحان اللہ ایدے سے منصب اید مراتب تیرے
 ایکی و جب قبول نہ پایا حج تیرا بیما تین
 بہا وین جیدی کران عبادت منون کو کچھ
 دے تے میں کران شفاعت جو اذہ و کوڈ جو
 اذہ و بکھان احمد و ابابہ سن مہتر مال بو جہایا
 چوب وار چو فیرو کھلو تے سبز لباس لو اسے
 ریش سفید صورت متبرک الفاسی روح جانے
 آگہیوس راہ خدا رہی کولون ہی اک دور دورا
 رب رسول نہ را نشی اوستے جو بابا پستما سے
 فی سبیل اللہ جانچو کہیا منون سپسرا
 وَاللَّهُ يَجِبُ الْحَسَنَاتِ مَنْ مَرَى النَّاسِ
 سب طویل مناسک حج دی بخش گنہہ کریمان

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَضْعُجُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ اِنْ كُنْ شَفَاعَتُكَ كَيْلِيَا
 رب رسول شفیع اندامین غصہ غضب و بجا مین
 اس اکبیا امر مالک میرا دل تے نامین راضے
 بہت دعا رضایت کر کے آیا پیدا اسدا
 سر تے تاج جو ابر جڑیا لعل باقوت پلہ سے
 دیکھ فیون اوٹھ گل طلا امر مالک جزاک اللہ
 حج قبول کیا رب میرا تیرا سعی طیب لہون
 رخصت ہو یا راضی نامہ لیکر اوہان دو داند
 لگیونے دس خواب ڈھول کی سانوں یوسف بہانی
 تین تہو کو چہنہان بندہ دسین ناو چو چہد جاہین
 جان ایہ تہ یوسف لہن لگا جاتس پیو سے
 خالی دمن جمعیت سے جبکہ رت و پھمایا
 پتے پاٹ کے بہان کر ہوج ہوج کولاموئی
 اجر مال چہرے دل جو رنگ گیت مسابین
 اسین مغیر جاتے نامین ہاتھ اس ڈالتا
 پیر زمین اسحاق داوید ایہ ہی سد و گل ہے
 چتری شیر میند وچی چتیا مار نیا جائے
 ست در جانی کے وارٹے گرگ پلگٹ میند
 نامین جتو بازی بہا کی ساتھ یوسف لہون لہے

اجر پہلید او میدا نامین کر پہلیا نی پہلیا
 روز حشر فرزند اپنے لون ووزخ نامہ ستر این
 پخششی بہ گناہین اوسدی مستقبل تے ماضی
 آن ڈھٹی پوشاک عجاب گل جامہ اطلسدا
 پشمینہ خیز مہری دیبا کا ڈتے قاقم سے
 جو تہ احسان میری سر کستا اجر دیو سے عفو اللہ
 سے ناماک او پورے میرے بنی آدم پہلوان
 سعی مشکو و آوہ چنگا مین او سفر نہاندا
 نا کر خوف پورسا لون اوس تمام ستائے
 تار حن سورجد بکولون لون سجدہ کرو اسین
 ہو گئی معلوم انہان لون ہر ہین مین سے
 وہ تعمیر ہو دے والا قصہ کہول سنایا
 اسین یار وریل جا یا زدی بازی ہو کھلوسے
 لسل باگین یوسف ہونڈیاں جنون سا ڈانامین
 یوسفنون چاوتہ پو پیغمبر سے وا حصہ
 ایر ایم والے بھی پورا او ہو بیٹھا گل ہے
 جیونڈیاں ایہ جانی دشمن مرقون کو مین کہو سے
 یوسف سا بہہ لیا گہر بو بہا رنگی اسین نکیر سے
 اوہ تے ہو گیا ست دیوانہ پولون کی کٹے

<p> نا اہل اور پھر کسے چھوڑ کا میا نا کوئی اور پھر کہلو تا ایس انہی شے یوسف والے مار حیران کہتے تھے بیچ لسا ڈسے نال یوسفنوں سا دوجوہ دیکھا نا وہ کدہ لے لے سا زبان کسران کمرل وار دوار یوسف نکیا دوالی وار شہر گھر اسین ہونے دنا کوہ کے سچ چراہین ہین کاب کھوہین اہو دیا ہے اہو بہا تو جو جیلا کر سکے اگی کوئی نہو نیاسا ہون فونی چور حراسے وہ گناہ کمرسان کوئی جو تک جاتے جیان </p>	<p> ہے شیر کیا اجڑان نون چالی و گیا بو تا بگیا ڈسے و گیا دنبا ناہ و میان کہتے تھے روئیل او ہویار و پوکول چیلان حیلان ہتہان و سا کر لیلے لاکو ارسے ہینین و سدا یوسف او نون دنا مار ہی خسونے بگیا ناں آگیا نال یوسف بہت پید کر ہین و اول بگا دوی گھٹے موہنہ چلے کے ناتسکے ہے ہونو یوسف کہیان نری سان بدنا سے ہر جواب روئیلے و ناتوبہ تائب ہتہان </p>
--	--

مذکورہ برادران بجز دست پیر و خواہن نہن حضرت یوسف علیہ السلام

بہت سیر و شکار و عذر آوردن

<p> یا پاپا چہو یا یوسف ڈہٹیان دل سدہر کے ایس گہرا نیدی و ڈیا نی سور جدا چسکا ہا سوہو سا دوی ہول و کھاسے لاج بہا دوی اندر بیٹیان کینو نکرو کینو ناخ بہا ان تاہن و نا مار ڈیسی شان ہر پڑ پڑیلے و کھے چل یوسف جوہ چھو کہیے صفان کرن چوہر یوسف ہر نہن ہین کہلا ان ہن ایکل ہا وے </p>	<p> سے وہم پنے جتوئے رملل سارے آئے نہن چہا ہرا سا ڈاسا نون بہت پیارا لے چہرے لاج نال جڑوی لوی چار کنداڑے شکوفی اپنے و کدو نہران سر و ہوا ہین ہیندا اسین شکار کھڈانن یوسف درون آئے کاب یوسف دسر چہی ہو ہو ہین اگیسے سوئے لون کن کن گمان خوف و لیوہ آئے </p>
---	--

قَالَ يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْتِنَا عَلَيَّ يُوسُفُ وَأَنَا لَكَ أَخِي

اور اسو ڈا چوٹا بہانی اسین ڈے سرسایہ

لکھو سدا دل اوکھو ر ایندا ویندا اکا کارا

اُمِّهِ مَعْنَا عَدَا تَرْتَقَمُ وَيَلْتَبُّ وَيَجْرُجُ حَوْرِي سَايَ

اوکھ بہجایے و دے کھو پو پھون کباب کھو پھون

چوٹا یہ پھرا سا ڈا سالون بہت پیارا

وَأَنَا لَكَ حَفِظُونَ بِلِي يُوْجُو شَيْخِي نَهَارِي

یعقوب بیدا تہر پر کنیا س خنیاں جتہ سارا

سنان دتھاسے یعقوب بے چھو جو سمجھایا

اور جو خواب ہلیرے ڈوٹی آہ یعقوب چتارے

پو آگیا سخن کھین کون بغل حرام نئی

بس دینا تے بازی جو کا سالون نہرت آڈا

آکھو نے بابا نا کر کجا اس گلے او اساہے

انگے لوک گلان پے کر و مانی چالا و سدا

ایر و سواس و بار و لوتون اسین یوسف دے گے

جو پریخ بزاجی دسوزنگ پیری گلزار ان

اوشاندی سوزن سو ہے چکدیان گل لاکھ لاکھ

اسین یوسف دے رکھے قائم کھلے ہو کر وہ سہاے

دو دو تا یعقوب پنجون پھر چکان چیم چیم چکان

کیون لون کرین نہ سا ڈا پو اہو کم زبون

مینے لاکے کھیڑے کھے سالون نہیں پر ایسا

کتے جے وس و سخر قربانی ہونیاں ٹہر سارا

بھلکین چل سویو کہانیے بنین جو ہنگارے

اگدوں سینہ ہندرتہین یوسف پو لون آن بلہین

اسدے چھک پیر دل سالون کھڑنا اسکا کارا

ڈونگا وال ہون دیساں رکھے او سدا جان سارے

ایر سیلا نہیں بہا نامیون ایہ کوئی مکر او سارا

وہ بھکیاڑے یوسفون دہرتی نکل چھپایا

آئی بوئے جدائی والی لادھی جان بیدارے

فرزند ان بنیان دیان اوٹی ایہ نرا الزام بے

بنیان لون کھین دی نسبت تیا نہیں عقل تو سادا

تیری جہیا پیرا سالون ولدی اہو گواہے

یوسف نال تنان نہیں کہلدا ہرگز بابا تو سدا

راتین آن طیسان تیون قول اسو ڈے پکے

اند پٹی قید ہو جاون دیکھو باغ بہار ان

ساکھ سو پو جو پے ساوے رنگ نگا ہر ڈا سے

کوئی بلانہ اون دے ہونڈی خوشے سواے

دیز آرام نہ نینان رہان و نہ لوان دیان ایساں

چون بکا و ماہ زمین سے شیا و ہی جو پوری ہوا
 سکی صفت ہذا و فصلی کر یوسف ہونا اور ہی
 لکھواری اور جنگل بار و مینوں پیل و کھنا و
 سبکدہ پو لہان کھت داویہ اجازت مینوں
 جینو پچون صفت سے صحرا دی سوا و اپنا ہوا
 پو و اول ریلند ثابت روز گاہت کلاوسے
 میرے یوسفون کر کھلا کی لیندی ہو یارو

عہد یار عاشق و محرق او بدون بڑی جامی
 بیایو مال خور و لچلو بھنگاہت مد سے
 چیتا فجر سے چپ چوپا تے چوڑ مینوں راجار
 رو کچھ آوان گلدار بھدران تہ آرمسان مینوں
 کھل مچھٹ مال ہویا باندی ارطالان اگر ہو سکے
 یوسف تہ ہون سے او بچو مینوں کچھ نہ ہوا سے
 دوستون دور لنگھا کے مینوں مال فریق نہارو

مقولہ

ڈا ڈرا دلخ جدا می والا جسدا زخم کو لا
 نا اوسون تل توڑیا لوری ہوا و غناہین موری
 جے اوٹھ تڑی نہ اکھا منہیں ہانہ کھلا چور کا مری
 عرض کرے پو پیران اگے بڑا ز منگد میرا
 او داکھن ایہ تیرے تالون سانون بہت پیارا
 کو چہرے کے گٹ سینے لگے راتین آن طیران
 تو سین امپو اس جیدی چھو رب کیتو پرودا
 لاج اس نگریدی نا و نامہن بوڈ لے دنگہ سارے
 مین سفنے دل کہا و ہوا ^{وہا} اول پہلیرا
 او کھکی تو ہٹائی تہ ہ پو خواب سنائی بابے
 و ہرے لنگل لنگا اوجہ بچہ تہ ز نظر ہی آسنا

خاص جو یار و چوڑا چاہے جا ہی چوڑا کھلا
 او تہین چھو لبر و گل کرنے تا مستوری
 سے ربا ایہ نے پر ہے ہو کو نادر و تجا سے
 مریسان مین یوسف تہ ہون ایہ فریق پہلیرا
 جز تہ گرو سوا اس ہوا اگر اک روز ہسارا
 یوسف تون کر راضی حاضر و پڑھنیو کرسیان
 ایس و انک پیار تو لگا ڈھن مال آما مین کر و
 ہویا ب بزمیدی تو مین بہت تو نہیں ہے سارے
 ست اوہ خواب چھو ہویا ہر حال کی ہو ہیرا
 وہ ہگیا رپے یوسفون مین بڑو چو خالی
 سچان اکھا ایہودا عیدہ جبکو یہ باس سنا یا

دل کہوئی تے موبون ہن دلون دین شے
 پیو آکھے مت شینہ آجاوے اور اس فکر لگ جاوے
 ایس کارے لون کہا جاوے کوئی بھگیاڑ مریلا
 اوہر بچپو رہے یوسف میری اکہین دی روئی
 ہی بیا لون واقف سارا چہو اسین ترے
 اک آواز ساوے کو لون ت سجھا ستیان
 ہوا دین مری باہر اسون خوف نگر اک ہوسا
 یوسف گاہا اوہر پائی چہڈ نہ جاوے مینون
 جہا سارا مین ایہ پوتر نامین لوسان اجھا
 قال ان لحنونی اکیو ہوم چورا ایہو
 واخاف ان یا کله الذہب اہونون خوف ہلکار
 وانتم عندنا فاون لوسا اسدی خبر ہووے گا
 مت اوس ماسون غافل ہووے غفلت کم ہلکار

اسان ہونیاں کی خوف یوسفون ناگر گل ولے
 اک اکھارے کتیول شاید لون پھولاوے
 نامے جان پوڈے جاوے ہتہ آوے چلا
 ہونون ایہ کوئیرو نامین بخشو ہرا خدا سے
 جتہو بولے دوسر جاوے جھک مشینہ ترے
 بھگیاڑ ان دیاں گھڈان شکر ہتہ ہمان ہمان
 نہین صلاح جو تیرو گون اسان ہن کچھ زورا
 پیو چاہیو ہمت وہ آوے لسان تینون
 لوسان نہین کتیو لگ جان ہتہ لڈیہا
 ان مذہبواہ لچاوی ہونون زخم ہچرا اوہو
 کہا جاوے بھگیاڑ یوسفون قسین رہو کارے
 بیو وے کما یان نامے فکر کہو ہر جائے
 کوئی کا پو لچا وے ہوا وہ دل میرا میرا

تکست

پورم گناہ اور نہانہی وانا کو غفلت پور و ہریا
 و سہر بولیدے لاندے دفع گناہ کرے لے

انہوں نے ہا و تدر روز حشر دی کہیے عمل و سہریا
 گناہ کی ہنیں گناہ کاران نامے بھری مار چہرے

تکست

خوبی و چہ مینون لیا جان ذوالنون ہر مردا
 اکیو سورب مینون کہلوا پو چہ عمل عدالت

پو چہ سو نال ترے کی کتیا رہی پو مردا
 پو چہ سو نڈہ جتہا سے دعوہ و چہرہ حالت

وہ دسار محبت میری وہ عقلات و چہ پیون	معتوقان و حکمہ منکے غافل ہے ہر کیون
--------------------------------------	-------------------------------------

مکت

ابراہیم خواص کسے تہین کردا یہ روایت	اک جوان کے بین ڈٹھا ستارہ در نہایت
پوچھا ایہ کسے جیلا تیرا کیجا بہکیر اسندا	آکھیو سو بے پروا معشوق اور عاشق نہیں بند
وہ سوال کیا وہ دلبر نیر ٹھہر کی دورے	آکھیو ڈراموافق جانی بروم و پر حضورے

مکت

پرایہ آتش لگیا ندی و دنی نیر لون مار و بخاندی	بھڑی بروم و اک اکین و چہ ظالم ک نہاندی
مخلوقان لون نادل نیر خالقہ انہ لائے	پو پوترتے دل چاہد حاصل ہوئے حدائے
درجہ ویکہ ک پیدا او چا بخل نیتا چاہے	کر کے بخل ہایمان کی و بنا او پر یوسف بہائی
خواب کسے لون سے نامین یا ایبر الکھے	ہیت خدا و اظہر کتیمان پر و اپاٹ و فیڈی
جی یوسف ای خواب نہ سردا پہا لیل کہنیدا	ہو مجروح نہ کہوہ و چہ لوندا ایڈا عظیم نہنیدا
نازان و اپر و روا آرا و کہ او ہدای بہانان	ویکہ نصیب نیتا پور کچھ فضل بہانان

محولہ

یوسف خاص خدا و آرا از نالیش لوجہ خدا	پیر شرف علیہ السلام بالوسو او چا قدر علما
جس بندی لون جناح سائین جانے آپ پیدا	چیرا نریل ہو قدر او سید ایسا کھہ ڈا سارا
جیکہ نیر پور ہے خدا و اکس نہ لگد اسندا	آپسوں رب دانہ کہ وہ نیر اذہ و ڈیرا بندا
ایہو میں جاوڈ سچا سائین جنون و شمن جانے	بہا وین جہیو کہو کہم کچھ کسندہ و ہون و سنگا کھے
جان ہو لوترا ن لون اکہا مینون صبر آوے	منہ لقا علی و لوجہ بہو بہکیرا لوجہ ہنسون کسدا
قال لعل اکلہ الذہب و نحر عصیۃ اذالہ الخائرون	اکھیو تہین بہکیرا لکھا و نیرا کچھ ہنسون

باوجود ایسی قدرتی جو رب سائون دستے
جاتوںے پیور سداناہین یوسف کھلا چوہیتا
کیونکر ایس بندے کو چہ پاتیان تیر عمر وادی
قرہ آرام دے لے لون اوی بنری وچ خوشحالے
پاٹیان تے درگاندی پچھو کن سز انکو سے
یوسف عرض کیتی یا باکر تا سیر فرورے
یو اکھیا نا کر ای کل مینون انیجھاسے
یعقوب لے لون دہرتہ اوی ویکھ یوسف زارے

کیونکر پہلے بیٹے بہائے مجلس لاریسے
لیا سکھا ایا جاتا تک یوسف دل منھ کیتا
پو تو پو چہ تال ویکھان چل جکل سو ہے ساوے
چالی ہول ہزارید جن لٹکے ہر ہر ڈالے
جہان ویکھو جہا مین تاہنگ ہنوز دی لڑیے
دل میری لون صبر نہ اوی دیہ مینون دستورے
جراک گہری ہو ونجین ڈیو لکن کہا دن آھے
اڈرک دینی پے اجازت میان کم لاچارے

حضرت اداں پد حضرت یوسف علیہ السلام را بہرہ بر اوران بیان

وقت گونا گون ہر صیبا ناموز و بر حضرت یوسف علیہ السلام

آکھیا تیر مرضی لون مین جہا کیا سار ترکھا
جو تقدیر خداوی بچیا ہٹری حکم رضا کر
انجون ہیم ہیم دہن لگیان جاہ فرزند کندا
اوس لبتین یوسفنون چائل نیدر اوی مینا مین
میو اکھ جہا دینہ چارین رات ربا کر لبتین
نلے ویکھے یوسف لون پو ویدا مین مین
فجر وقت جدی پوسٹ ہوئی کوچ تیارے

حرا پھر والد وچ سینے ای ہتھ پار ترکھا
ایہ دل ایہ فرزند حوالے اوس تسلیم رضائی
رضینا بقضاء اللہ کہہ مہوون گوشے چپ کر میندا
آکھے ربالمیون لون جہب دینہ چار کد مین
یوسف جدا ہو جاسی مہیون جویلی پوہ دہ مین
فجر وقت جدی سجد الوداع صبا مین
کوہ کر کوہ کباب بلیدہ شربت سرد نہا سے

پانی دگر پیر سے جاگل اکی پکڑ بہنا سے
بہت تاکید گیتی جان منگر دینان خندا پانے
میر اوڈا پوکھا ولا پتر ٹو کر موہون نہ منگرا

گنگھی پیر ہوا گت سرہ سبز لو شاک لوانے
روٹی نال کتاب دینا ہی چوری پیر کو اسے
پوکھا تاجیتا ہو دھرتے بہانیاں تہن منگرا

وصیت پندر

رضت ہون گجا جو پے پیر گت نہ نیا
اسماعیل سار اپتر جان تیری دا جانے
جبرائیل آند پیر امن اسماعیل پھنسا نیا
اسخیل نے دوشکا بدناک دوائے

آگیا جت نہ جید تیری فن حکم حضورن آینا
اک پل کرین دساہ نہ جنیدا او سو دیہ قربانی
وہ چادر اسحاق خیدا پکڑ اسیس ولایا
عاصا اپنا ہتہ ہڑا لکھ بلا مین نالے

مقولہ شاعر

اگے نالون جن یوسفدا ہونیا ووجسا لون
نال گلیڈر گت یوسفنوں و تہ اوہ ووج کرندا

عشق زلیخا نون راہ سار ایس یوسفد لو خوا لون
حشتم جہانچ پو دیان لوان ایضحت دیندا

پند

جنتو ہووین او کہا سو کہا اللہ تہاہ وسارین
قیون تہاہ وسار گکا اوہ جے تہہ نا ہو لایا
جان ابراہیم خلیل اللہ نون پانوں نے وچا گوری
جان اسماعیل منج اللہ وچوں لے پھری جلائے
خاڈیان و ڈیان و چون جنتون نصیت پھی
توہی سیوہ اونہان دہ کہا نذا جگو چکر جیولا

ادہورا کہا برین بجرین تہرین پار اورارین
کوین نختیدا ہر و اساجے سو خوشن پیر آیا
حسبہ اللہ یاد کیتو سو یاد رہا وچ جگد سے
آگنیو سو کراوہ کم پیو جو رب امر کیتاے
اولی سار تگر پیرے چہد کے آگیا جھی رہے
تاکیم رسن اونہا نذر راہ لور اللہ کوئی نا ہو لا

وصیت

وت پوتر اندامو ہنہ کیسے کہند حال میر لول کیو
 نام خدا و جو خفا نہ کہیو مار مہر سیر ا
 نازک پہول گلابون اوسد میر اند میر پوٹے
 سار میر اکہن بس کر با یا اتنا کر جہیر طرا
 اکس اونہان تہن چالیا یوسف موٹو میر ہل کیسے
 نامے ٹر و گیا پیغمبر ستہہ وجہ عاصد الب
 وہ شمعو نے کی اسکے دانش کرین جوانان
 اکہمین و بکھدیان لے وگی ان پل میر جیدون
 جان اوہ پٹر کٹر با ہکیا ٹران یک غزال جرمدا
 ستار کھ تلر و و کٹر بان جا گیا سترہ سمہا لے
 وہ یعقوب کیہار و کھ اتون کسی نیکہ کی کہا
 وہ یعقوب کیہا آواز و کیا ہے چالی چالے
 ا کے تے چالے ووزہ ملے جان میردا جانے
 ا کے تے چالے ووزہ ملے ایس یوسف میردا
 اگون کجہ آواز نہ آیا کھر میر رہا او ڈکیندا
 اوٹھ ٹرا یعقوب کھر لول و ل و گیری پھریا

نہا یو نامہن ر تو میر کر و وون میرا ڈکیو
 اسکے تے روز قیامت ہو سی جہاڑ اوڈا ویرا
 واروہ ار کنداڑی چالیو پانے رکھیو لوٹے
 اسان پیارا تیر و نالون واقف سارا او پھرا
 ڈانگان وٹے الی کہا نیان تیر کمان سے
 کوہ واقدر وخت دیدا او تھو تاہن گیا
 تیر و گک واطر تیر پہلیا یوسف اخصمان
 اوٹک اکہن ساریب میر و یوسف سو فیاقنو
 یعقوبے نون بہوشی تہن چا کھویر اعدا
 کوئی حنا و ر بولیا او تون اکھر چالے چالے
 وہ درختین چالی چالی سدا یو سو ایسا
 چالی کھریا الی یوسف تہن ایس کھر چالی
 ا کے جہنے چالی قہر وڑ کے گے ایہ کاسے
 جیکو ج کرین سو تون لاق بہ یوقان تہون
 وہ دوگانہ بے پرو لہیدا ڈرو ادا کریندا
 خوف تیر و تہن ساریب سچا بہت میر لول چڑیا

خوبین حضرت میان خاتون رضاعہ کے

اچرا تون پر بہن یوسف کے روز قیامت

پنو قہر ہو گیا کیون کہلیو کہتو میر ابھائے

اودہ یوسف اکوال جندا ہتہ نہ آوے لکھین
تینوں کی ہونیا یا دنیان کہوں تو ن کی روندی

و میان کران نذیرا ہے مرد و کجان اکھین
کی دسیا کی خوابہ ڈٹھا سو ساوی ملی ہوندی

جواب و بیان

یا بابا میں سفند و تھا و دنیان و چہ او جاڑان
چکر کھلے ہو واپلا یا بابا میں مہیہ
میں تیرا نہیں کھڑا ہڈی و دی وین پکر کھلاوی
پیو اکھیا جو رب بہانا ان تین طسی نینوں
و و دین رور و لوری ہوئے کچھ ان نہ پانی
جان نظر پو تہیں اول ہوئی مو و میان تو ن ٹھونے
سوٹے مارن رٹھی پچا و ن مارن رٹھی و کھے
نچ جیا حیل رتی دیا مڑا یہ خوابان و سد ا
نندہ پیو وھی کو چھوڑ کے چھوٹلی بول اچھے
اک باہون پکر زمین سٹھے چرن و سیر و والے
سہت لطیف اذام جوا مار تو ن و من گسیڈان
جان ہووٹن ہویا کہا ہ مارن نکلیوں مہو پانے
باہر آند اپن مارن کارن کوہ کر سہناں سیر
رو میان جھڑان کنڈان مانہیں میان گتیاں گھر
جو کہ وھی و پانے آکا چا و رٹھ سنے او بکا
مار کر ا یوسف اودہ ہا مینوں مار و ماہین

یوسف اک اکلا پاڑ کیا و ہا بہ کجاڑان
اس تلوار جدائی والے مہر سنے لت گتھی
جب وہ یوسف پہاڑی میرا ہم جیم میں موتی
کے قے داغ ہر و اکھوسے مینوں نالی تینوں
لکھی ہوئی انیورن ہے یہ تقدیر بانے
نازک ہول گلاب جہا تن ہو جہان ڈی مہوٹے
والان تھین پھر میں گسیڈان مارن کر وٹے
ارستان گورل ماڈ مودہ ناکل مہر تر سدا
منے تیری جند کہندہ کینر ان نال سکر تے تر ہر
دو جاکر گھیسٹے لنگون لنتن کوٹن نالے
اشکوں اوتے سکر کن ہو وکر لہ ناک جہر مٹون
اکیتونے ترایا پو کہیں تیرے جان و نجانے
تو ن جو ریان و و پیاز و مشکناں بہن ویر مہر تر
یوسف جاتا سچ مچ مینوں جانے مارن گکے
پیرن چہالے پے پچا زہر دل کتر یا منہ شکا
سو پانان میں اپنے ہاں تو ن مین میرا باہین

جے مویا میں تو ساڈی تہین تری تو ساڈی شانت
 میرا خون پچھی بہا یومین ان چوٹا بہا سے
 اکی نہ فخر کتیا ایہ بہا سے میری قوتہ واسے
 اوہان بہا یں راج حوالی بکتیا میں بلنن
 ہے ادا جی پتران تیران چنکا قول بہا ییا
 کہانے شہرت سر بہرا کی چوڑہ بھیج آسے
 دوس گنا نہ میری دمی ایہان بہا ییا ندا کوئے
 ادر بہا یوا دس بڈ مٹری پیو ککتیا پرتسا ندا
 نہ سوال خدا دہین ترس کر واسے بہا سے
 کہن کوڑیا تیرے اولی ترس کسوی کر نا
 اوتی وئی گئی آسے روڑا ندا سو جنبا
 پیرن چہک کپٹیا زور می اولی بہتر روڑا
 آکھ یا بالایہ ویکھان جیلا میرا کے ہے
 یا بابا تون سچا مین نال نہ مین کہلدا
 اکور می دیدار تہا ڈا وکھندی چاہ آسے

نالے اب میرا جہا سے لیکھا روز قیامت
 دوس لاہو کو می زمین میرے چور می پیریا سے
 دشمندا کی خطرہ مینون اودہ میرے اوپر لے
 جون بکرا چا کٹرا بکھیا ژان کیتا مارا زائین
 قسم سوال بہون تہہ کیتا سا یان ونا کتا ییا
 اک خطرہ مینون تہیا ڈولکونے وچہ راسے
 تھالہ ویریا نال تہو ورمال میری جوہوسے
 میں سان بکرو ڈنگوری اوسنون باہر لول بہا ندا
 مینون باچا کر گھلیا ایتھی موت لیا سے
 ایدی ہوٹھ مرنا آہین اچ کل سرر مرنا
 اوٹھ روٹیل پوسٹ ل وگیا ہرما کو بچو متنا
 جتہ سار اچیل سیٹونے دیکر تہوڑ مروڑان
 جیوڈیاں اکوار ملندی آکھ تہی رے ہے
 سو جہا آتھنوں جوالج میرا روزا جہلدا
 ایتھین سے لکھیا ہونیا حکم قضا رکھے

مقولہ

چو گنا تخطر خدا سے اندر ہوندا ہے یہ بہندا
 قصود گنا یان واکھ کر وار تہا پرتھان تہو می
 وڈر عظیم بکھیرا اوڈیا گیا اک اسمالون

تو لک اوسدی سر تہو کو می اوکھتہ دور تی مندا
 چھلدا اوکھ بڑی کماند می پے ستر اڈھیوتے
 اکھو ایہ امان چوڑی تہدی سے کتھانون

خوف خدا و اینین تو سالون تا کجہ شرم سید
 کی جواب خداون دیسور و قیامت یہلکے
 اگون کجہ جواب نہ دتا بہان بے شہ یاران
 پے بیٹھ جندی و بچہ ہر دو جو کولان ڈر کے
 جان اسید بہان تہر دو مویا پیو ہر دست ہمہالی
 ہور پناہ نہ وسد جو کسے جدا کن بنے سر ہارے
 یارب جو نر و دوی ہڈاگ گلزار بنائے
 جو پھیل ہو پیر اندون کار و میٹھ پچ ایما
 اکس زمین او پیری اوتی زبخر مارن کسٹن لگے
 حکم خدا و نزال اوہ دہرے کنبی تر پیر وولے
 پر اوہ کبر سمد سے جا پری نخل سے کر کے
 زمین کو جے ڈر و زرب تہین تاپ تہینا ہین
 جد شکر الہام خدا و اوہ ہون ہونے گیرے
 ماری کجہ بلیم تو سالون نال اول خوف خدا و
 پر ایہ حد تو ساڈا اکدینہ خوار سالون کرے
 او سد کر اٹھی ہر نہ لگے ولان تہین ہر لوئے
 نہ ویلیدی سرین جہر یا اوسن او لون لت مارے
 اٹھے خواب تہر اوئے ہونف ایہ سراج ہونے
 وہ شمعونے نے کہا پار و کتہو عقل تو ساند

باجہ گناہون مصو کر لون گتیا خون اوہ
 پیو پیو پیو لون ہیکو ہر تو سالون بخیدن رے لگے
 سوئین ہتین موکین کسٹن دینہ کولیان ماران
 چاکے دھاک پشاپان ٹے مند جو کا ڈر کر کے
 یا اللہ حاج تہر ہر باجہون میرا نا کوئے والے
 اوتہ ویلے کم آوہر نامین ہور کسید و مالے
 ابراہیم خلیل اسد و توترون پور کر پائے
 اوین ایس مصبت تہین تو بخش ایمان خدا یا
 چہاک تلوار زنج کرن تے و گوتے و گے
 ایڈیلم کر ہور ہورب و اوہ تہین بولے
 یوسف لون اوہ شہان و انگون کر کر لونڈ کر کے
 امر لھے نال منورین لسان نخل تو سالین
 سہوان گجاشیر کبر اوہ پیری و سب جو پیر
 جیکو جہ ورتیا نال یوسف و آنا و ہین آراوہ
 ایس یوسف دیان پیران اوئے ہننا ندا سر ہر
 کیر الہ لیونے او لون مشکان نہ کر لوئے
 گردن تے چڑ کہا موفیر نو و ہر نی ہنند کہلا دی
 پیو کول کرین و ڈیان ایمان قدر و ہونے
 اس دشمن لون مار کہا و ایہ سردار ہا ساند

یوسف کو نون میں ڈال دیا اور نون لٹ پائے
 نون کے پڑاؤ پاکی جسدی وی وہ کالہ تیار سے
 مارا کہ تمہیں حسن اور چہلیان ملیا عطر گھلا لیں
 وہ یہودیوں سے شہ آیا تم کو واسے بہائی
 ناگون کچھ ہو ہوں بولیا رہا کہلا چو پاتا
 بسا یوسف نون ہوئی پوچھیا ایر کی کسا
 یوسف انہی میں گھر ہوئی ان فکر آیا دل ہو
 سوا وہ وہ بہائے اج مہر پب سلا کیتے
 یہ نصیحت میرے دلی میرے تہین
 یوسف تہین ایگل ہوئی سنے رو توئی
 جیکو میرے مال کر سے میں اوس مال کرین
 ہا بیان نون وہ کہا ہوئی یاد رکھا وہی بہائے
 روز قیامت خون منگی غضب ہوئی درگا ہوں
 سارا کہن پھون لکر قول قرار کیتوے
 کہو ہوئی اس یوسف نون میں بہین پان
 جے پھیر بارو پھیرو ڈا کر سیو بندا
 کہن ہوئی جے پھون بہت و توئی گھلا
 انون کھر ای حقیقت کہ ان نہ پڑوں باہر
 پھر گل ہوئی جے میں کہ ان خلاف لہنا ہوا

دس پتھر چیل رنے دیرا کیکن کر سین تھا ہے
 سر بہن ہٹا ہوا سٹدی وہر وہ کنارے
 رتی رتو ندی پر نالے سلیمان تہر وہا لوں
 رتوں و گدی پھیا ہوا جان لبان تی کتے
 بعد باہر نہ میرا کونے یوسف ولتہین جاتا
 پھر کس ہا میرے کتے واکس دلا سا
 کی خطرہ منوں وہ ہا تو زور اور جسدی ہوئی
 پور تھا شارب و کچا یا ہوا آہ چہیتے
 ان میں اللہ باہر کسیداد لوچہ نر پانہین
 اور گیا اوسنوں ترس فدیو چکتیس قول ایوئی
 جیو نڈیاں سو جانی دشمن مارن مول ندیاں
 یوسف قتل نہ کرن بسا ان ایو چکی و دیای
 کہ وہی غم نڈر وہی ہوا پوڑا و پھیرے پھون
 سن مسئلے ان سناون لگون کم خوار کیتوے
 خون ایسا قتل پوڑا کون ایسک لہندا
 نے رسولان ایسچ بنائے جنون پھر کوئی بندا
 یوسف مال ان کے قیون کرمان قصد قتلدا
 ایسٹون بہت دیو جے ایسفر کرے ظاہرا
 میں زور اور میں تہوں رجا بیان آپ بھلا

کیونکہ اوب دیوان جیکر ایس نصیحت آوے
 فلما ذهبوا به جان کھڑ کوئے بڑا کیتونی ر جکے
 ایہ تدبیر ہووے سہنا ندی دل لکے
 واجمعوا ن یجمعوا فی غیاب ابیہ دل کو نیا منصوبہ
 سہنان ایہ صلاح کجائی تہین آپ نہ مارو
 تہہ فوجدار بنایا ساڈی سر تے جو وچ کھڑے
 آپے جہڑوا ہی مر جاسی کسے ہند کھڑے
 دل لکیرے لہہ پونی ڈونکھا کنڈی دے
 اوس اندھیری غازیوسفون شیا لوسن تیلے
 ایس لوم ہوندا یعقوب نے ظلم پر او ان والا
 جے ایہ خبر لیجان پہنچے اسے اسلے
 قال قائل منہم ایہو ذال ایس صلاحد ا قائل
 ہوہ پرانان وڈا ڈرانان کوہ سے کمنعانون
 کرے تے کنکولان گوان قسم سہی شرتے
 وچ تیر حینے آیا ڈونکھاسے کز ستر
 ترے کرو اپرین جہڑو اولان تہین پھر لویسے
 اک بوایت تہڑو اولان تہین کہوہی وچہ لکھانیا
 لکھاریا جی جد پتا کہوہی دی اوہ واسے
 ظالم بیدروان میرا من لاه لیونے گلدار

لکھے ہووڈا کہوہ وچہ پاؤ ایہ گل میں بھی ہاؤے
 جیکہ شی پھر دیوان جیدا دین پکڑی بھکے
 ڈہونڈا لویسے اک ڈول پرانان کی وگوتکے
 ہن تے یوسف ملدا نامہن یا بابا یعقوب
 کوئی ڈول کھڑل کوئے تاک کہوہ گت نگھاؤ
 نان چلسان سردار اوسدی دار مرانگی مرے
 ایہ کہین وچہ کرا جمان کنوین اہدی جہڑے
 بنہ یوسف وچہ شن لگی ہوئی ان اکھٹے
 اوہ دل جان یعقوب بنیدی ہند وچہ اسلے
 یوسفدا اکوال فریندار کہدا کول سوکھالا
 لشکر کٹک اوڈیکر ماہن جہال مارے وچہ فٹے
 ڈرے بہانیاں تہین پڑل اوسدا ایہو سفال
 سپا ہونین نیواج جے اوسو چودہ بیلون
 چہرن لگا ڈر نر مولون بدلوئے برہمانی
 وورون میں باہ بند ہوو جہین کھنہ بلا میں ہن
 مشکان بنہ جتو و آرشاک پاک کھڑ لویسے
 وڈہی ال روئیل چہوری لہاوسون سا کر ایما
 سہلیان کس سٹیان ہنونی جہڑی رنی کائے
 پرا براہیم خلیل اللہ لون جہڑا سرب تہلدا

ادو بہر اوان گنہ گار اندی نظری منول نہ آتیا
اسمعیل والا پیر امین یوسف دے گل پائیا
ڈردا بہا نیان تہین جہک بہر اوان تکے
جان دو تر گز گیا شہنا ان جشی رہی پیر کے
ادو والی خند گل ویسی بہت ویکہ سیا ہے

ادو پیو یوسف لون جہڑا خست وقت ہنایا
باز و بند اسحاق بنید چا دروا بنوایا
پہری ہو دی دی تہہ یوسف چند چا درو دیکے
تھان اوس غصے مال اولار نیوال بہر پیر کے
خنجرا کر چٹ پکڑ نیت اوسدی ہے

در بیان حفظ حافظیہ حضرت یوسف علیہ السلام از نیمہ راہ و مثل شدن بہ نیت یعقوب علیہ السلام

ادو والی وچ پو پو شتالی غافل تہو بہلیا
بہر کہ غضب الہی ماجر ست جسے مت آوے
کچھ چالیس ادو والوں آکر سلام ز بانوں
میں ان حافظ ناصر تیرا ہر کہ خوف کھا مین
است لوٹنے دی واسے جد ہو یا غضب ادا
بہر یوسف لون اوس اوتے جبرائیل ہایا
گر آواز او چا کجیرون جبرائیل ناسے
جو ملکوت عرش کسی دی ڈاہین اوتے سارے
کی تقصیر لگے ہوز می اوسدی بار خدایا
لاؤ کسی دین بنجا اوجہ درگاہ اٹھے

جان یوسف کہو دچہ جہڑا رب و معنی کہلیا
لین کلاوی پیو انگون چتا خوف کھا سے
جبرائیل شتالی و گیا تان ستون اسمانون
اکہ سو ایہ سلام تو سامنون بھیجا پو سامین
اوس کچھ پو بہتر اوتے و اٹک کشادہ
و تھاسے اوس قہر میں اوتے پانی اتر دیا
پو تھرا اوس کہو دیو پو آو م کہا سے
اسمان زمین و چہ خلقاں کیتا شور کار سے
یارب ایہ صومہ چا اوس طرح کہو پائیا
امر طے نازل ہو تیا پیر لے پروا ہے

نکتہ

مقبولان لون راہ ہدایت پیل نال پیندا
تازہ ذرہ کو سرکش ہو دی جاہک وار تہیندا

حکایت

اکدینہ یوسف شیشہ ڈہا نخر کیتا وچہ دند سے
جرمین مول بازار وکادان وڈی قیمت پوان
اس درگاہ پسند نہیں جو کرے غرورت بندا
اٹھارین حسین کھوئین یوسف وچ بچسین ہانے
وہ یوسف وچ قیمت پیر وچہ بازار صرے
سوہی جاک ساریدے نامین حسن میر و لون بلدر
لکھ کر وٹان البیان لون ہی ہرگز ہتہ نہ اون
نیر و آسیا وقت دکندا ویکھو اکھ لھندا
جان دل بہت شک تہ ہو ہو شو و نہ ہسی گائے
سن سن لوگ تعجب ہون تو دی لگس نر و سے

پند

جائے نہ شیخ پیش کسیر وڈا پوری ہر کار سے
اوس میان کول نہ بد با چہدی میں قن کون جارے

ویکرا بقہ

دو جا کہوہ پاون و باعث اہ انا و رگا ہون
ایہ مصیت ویکھ جان وہ بادشاہے وہ آوے
بند و خانے و تماریکر ویکھ اند ہر سے چاہون
ایہ انانہ وقت حکم و قیدے نہ گراوے

نکتہ

جو اوس اندر کالی کو چہر اندناہ و سار سے
اوس اتین شیطان وڈی سبہ اپنی قوم بلا سے
جے اج ساتہین یوسف بچیا وہ نہیں ست گہاندا
یوسفدی پیر اندی مہیون جا کہو ہون سر کڈندا
جو اوس اندر کالی کو چہر اندناہ و سار سے
اوس اتین شیطان وڈی سبہ اپنی قوم بلا سے
جے اج ساتہین یوسف بچیا وہ نہیں ست گہاندا
یوسفدی پیر اندی مہیون جا کہو ہون سر کڈندا
جو اوس اندر کالی کو چہر اندناہ و سار سے
اوس اتین شیطان وڈی سبہ اپنی قوم بلا سے
جے اج ساتہین یوسف بچیا وہ نہیں ست گہاندا
یوسفدی پیر اندی مہیون جا کہو ہون سر کڈندا

سوال

بے پروا و خوف اجہا ناس ایس و چھنے کہوہ کی تہلے ایڈ لالو الیچرات اکلیان آہے ایہ فوجان المہس و ڈید یا آن ڈراون جنیون	ویکھ یوسف کی ریزاری کل ملایک رونے ما اوس ساتھ پاس رفیق نجی اوس باب نہ مانے لوقن ہدم لوقن محرم اسد اسبہ مضامان تنیون
--	---

جواب

اسد اقد تو سان تون چکا کر حصے میں جانان اسنون شرح نبوت ڈیہا تلج اوراک علیہدا سید احوال و حسیو چینیون دیز چرند اسدا وہ پیغام یوسفنون جا کے تا کرنت بتیا بے جبرائیل رفیق جہاندا اکھر کون اسکے کھوہیدا میدان بنایا جان کہول جو فیرا خوشحال خداوند والے عمر میں جدا سے پور پوشاک ہشتے حلے رنگ بزرگ پوشیدا	ایہ آواز فرشتیان آیا یہ صدیق بہانان پوترائی اسحاق نے والے خلیل اللہ دا توسین خوشامد کر وہ یار و اوہ میرا میں اسدا جبرائیل امین حضورن پیدائش شتابے جنتو میری رکھی ہو و موس شیطان کے حیلے گریزاری کر یوسف میں جو رکھا تیرا س گلچو کہ حکمت سے جسے ہو یا حکم خدا کل میرا میں سے پہنایا ہمیل عیشی دا
--	--

ملکہ

اسد و نیک عمل بن جانہ کل گواہ حق کہرے اوہو حق ہمایان جسکے شکل کہرے ساسے اپر کہرے چوہ اسدا اسدا بیٹھا خوشیان بانے	میں طرح جدیدہ مومن و بخور و چہ قبر سے کوئی مان پیو و صورت پتر کہرے ساسے اوہ مرے دا شور کار اسنے و ڈیہا جانے
--	---

حدیث

القصہ من حضرت رضی اللہ عنہم تین دن فرام کر و حضرت من حضرت النبیان کیدم بار ویرانان	و حدیث نبی فرمایا قبر شے مانع سے قبر کالی گندہ کار بندید مرد و نگاہ بند و خانان
---	--

پہلے منزل آخر دیتے دنیا میں تین اہل غریبے

ہار فنون و ہنر و دیباہوں پہلے است قبری

دعا اور جن حضرت جبرائیل علیہ السلام

جو یوسفون دوتے ایہ دعا پڑھائے
 قید ہو کر ظلم الموجدیہ ماہدے خانے
 حاکم نہیں تعلیم پائے ہنر خلعت خانے
 جس مقصود اور اکتائے کتابے دن پرے
 یا کاشف کل کویۃ و یا یجیب کل
 دعویٰ یا مؤمن کل و عید و یا صاحب
 کل غریب لا الہ الا انت سبحانک اجعل لی من امری قویاً و غریباً
 برحمتک یا رحم الشرحین فقط

جسکو پڑھے معیت عم و چہ سختی ہو کھائے
 یہ دعا اکتائے دار و پڑھی اندر زندانے
 نذر تہوڑیاں پان ہر او سنون یو رہی خدائے
 اور مشکل اسان ہو جائے کو حکم نہ اڑے
 یا کاشف کل کویۃ و یا یجیب کل
 دعویٰ یا مؤمن کل و عید و یا صاحب
 کل غریب لا الہ الا انت سبحانک اجعل لی من امری قویاً و غریباً
 برحمتک یا رحم الشرحین فقط

پہنھتے پہلے پائے سون آواز و صدا
 جو او سندر او لا اور زمین کے روز قیامت
 و اوجبت الیہ پیغام یوسفون جبرائیل ہجایا
 لئن شئتم نامرهم ہذا جان بخشے بادشاہے
 آونکر محتاج ہوں ہووے تین تین ایہ ہائے
 منکر موس فعل او نہاندی زمین و تہ کو ایسے
 ایہ نا جانن گے اوہ غافل ایسے امر بانان
 ہانیاں اک بکر و نا کو چھا ظلم بدوسی جلیا
 کر کے بکر قریب کوڑا وین جنگل کہیدن چلے

سارے شے گئے اک ڈوراچی صم کھنہا
 ڈورے پنے وی بھید کر ہونہ کر چید او تہا بین
 ہونہ کر ایہ کل تہا شاتینوں اسان ویکسایا
 ہر سے تاج تہوڑیاں کے مالک ملک الیہ
 تون لو چھینکا جبکہ جہ او نہان کھی سے بریائے
 وہم لاکتیشہرتن کرین غفلت کینا امر لکھے
 رے لوزن شرمندان کہو کر یوسف و دس بان
 یوسفی پیر امن او تو ہو او سد ملیا
 جان بو تہر و غا پونہاں کہیدن عرتن بانان

رہا بیہوش اکہوہ دوالی بہانوں نون سجھاڑا
 جے پوچھیا میں کہتے بیہوش آکھو وچہ او جازے
 اکہیا ہے جو اوس سو نہ کہا وچہ اوہ گھیاڑ مارن
 جو لگ جان یوسف دین چہ ہر پے سید سے
 مت کنعان شہر واکر گرسن آواز یولاشے
 جان تک و اثر سے کرد اٹا تک رہن اہنہا میں
 ایگل بہنا زری دل لگے چوڑا کلا آسے
 یوسف نون اوس وچہ بولایا ہے لکھو کلا سے
 اونہاں ولیل ویو چہ گدڑی یوسف ایس پیدا
 آگھوئے نے لیکل تنگ و ہر وہ پیدا دل سناو سے
 ہنہن و ساء اعلاون تیرا مال اسان چل ہا ہے
 پیر جواب ہو وچہ و تا ایہ و سوا اس کور و ان
 ایدی قول اقرار کیا میں ہوا جے میرا و سنا ہے
 سہناں اکہیا چل لو کو دل پیرم پیدا دل سناون
 را کھی کرے بیہوش است کو و ماہتر مار سے
 آگھوئے نے بندے شہر و میری ہمت ہون چا جاز کر
 ساری موہ کو و گھراں جان یو گیا اندھیرا

روزا کدہ کہے سے مت کو یوسف نون راہ چاند
 او سفون پیر و بیہوش یوسف کہا و ہن گھیاڑ
 پیو ہر منہ لگسان ہنہن ہنہیاں وچہ گھراں ان
 مت گور اہر او سفون سد چچہ مر گل ظاہر بندے
 سچہ کرے کل جا بیہوشے چہل جو اتا لاشے
 تر و شہر چند ہون و مر و سیرا تین گھراں جان میں
 بہونکر و ٹھٹھا تان کہو چو دل لگا بیہوشا جاسے
 ظن پہا ہیاں یو وچہ و تہ ہنہن لکھو سار سے
 تہاں بار و تہ سناون لکھو سے بہتاپا را
 لچ لکھا کے کدھن لگون جان شہر و دورا وچہ
 تہہ اسان آگھو گھراں وچہ تہاں بھندے ہونہ چائے
 چپ کر گھیا تے مر گیا جان اکہیا جاک آون
 با ان یوسفیان بہدیان ہنہاں لچہ کیونکر پیر و ہے
 ہر چہ کنعان سناون کو سے رکھ سہناں نون
 انت و ہر وہ شہر کان مندے ماتر ہنہیاں سے
 جانا ہیا مشکل ہنہن را میرا ہنہن ہنہاں سے
 فندہریتا کے چلسان کر کے حال پہلیرا

استقبال نمودن ان یوسف السلام و چاہ کہ از شہریت اور چا نشہ بود

کہو ہے وہ چہ اک بندہ آنا پتر او پر سیا ہے
 او سو چہ صحیفہ شہیت بنی و وصفت یوسف مر ہے
 اوس دعا خداتہین منگے کہیوں شہیت بنی فون
 پیسے دعا قبول درگا ہے حکم حضور دن ایسا
 اوہ تے کہوہ کھٹایا آنا شہاد سے بن عادی
 ہے اک اوس کھوہی وچہ وٹایا یہ رہو اوستے جا کے
 جس یوسف طلب تینوں اولسی آن اتہا مین
 اک انا رہتے اوسنوں اتہا مین پیرین آوے
 جان اتویسے مہتر لوسف کتیا کھوہ کٹانان
 اوس اکھیا جو تین سرور تی خہ ہش ایدہ چنگی
 بہا بیان تے کہہ رنج نہو دین جنہاں تینوں کہوہ بنا
 و رہا ہزار لنگھائیے مین اس جگہی وچہ ہیکے
 کہوٹ کھلا و کر کے یوسفنوں اوس م وچہ و م و تا
 یوسف وچہ عنایت رہی رہیوں کتیا شکر انان

بار ان سے روز ماڈر اوسد عمر سینی ہی ہے
 کل حقیقت اول آخر پتر لیس نال و ڈیا ہے
 یوسف روشن شمع قرآن کنوین و کہا مین مینوں
 وچہ زمین کنعان جہرا اک کہوہ مشد اد لو ایسا
 یا اوہ کہوہ کھٹایا آنا بیٹے الوح بنے سے
 و رہا ہزار عبادت رہی کر اک جگہے پاسکے
 روزہ بفضل نماز گزارین منگہ از مین دعائین
 شہرت سر و اوسیدا پیو م و اوسوٹے کہا و کر
 کہوٹ کھلا و سے وچہ لے کھلا اوہ ویش رہا ان
 مین دل شوق دعا حضورین وصل تیریدہ منگی
 مینوں شوق زیارت تیرے رہا سبب بنا یا
 جان یوں ان مین خصت کی لینا جگہ ہیکے
 اک جہاد رہی رہے آئیہا چاہے گیا پستما
 اہ یہی اوتیرے درگا ہے پتر با حمد و گمان

اور دن برادران پیران شہرتوں حضرت یوسف علیہ السلام

پیش پذیر ہا دن شہرتوں بکر جواب کے دن بزرگ نبی اللہ

گلے اجر کے چھے اولن جو مین چہرے

عادت ایدہ برادران و م سے اولن وقت عصرے

کہا وہاں جو نیاول معبود اور میرج ذرہ آفے
 کہتر اے کنسو یوسفی باہر اگھلا اگیر سے
 ویکر گدڑی شام لنگھائے از سر کو جہان آمین
 وَجَاءَ آيَاتُهُمْ عِشَاءً سَمِيكًا مِّنْ عِذْرِ رَبِّهِمْ
 پتے ویکر اکہین اگے او چہیان مارن آمین
 اوہ پیر بہن رتوں رتا شمعونے سمر چایا
 قند فریب گائے والا ساگک بنا یا آپے
 کہہا دماڑ سے اج چڑھیا مہلے اوتے آئے
 ایہ تقدیر خدا اور ہی اگھلا اک تہدا
 واویلا یوسف دیان بہان ساگان بڑکن سینہ
 چوٹ جہان ہو گیا کار زمین تے چہڑیا
 ہوش سہیلان چہڑی اور مریار و کھتری یوسف میرا
 کر تجویز اکہڑی بولے انہے کلمے ہوئے
 اسین بہگیا ڈان دی کچھو جانڈی تیر وکاندے
 چوہا گنیا بہگیا ڈان لے خواب سجادین آسے
 سن میں تہون بہگیا ڈان لے کل پیراتان بہان
 جان بہگیا ڈان سکار سہا کچھریاں عدا اقدان
 نعرے مارن مجھ سے مارن قالوا یا ایہذا نارا
 انا دھبنا نسبتن ائے وکوٹے

نالے سفندہ دینہ والا پاؤ سو اس ڈراوے
 اوچی چڑھ چڑھ کے راہ دیکھ کر دھیان چوہیرے
 یارب خیر ہووی من تیکر یوسف آیا ناہین
 سے ربا اک یوسف بچرا توری اسین ہونڈے
 دل راضے تے سکیاں اکہین اتھون آون نامین
 جے ربا ایہ ظلم کے ہو یا یوسف لہان کہڑیا
 اکھو جوں تک تک ہن آپے کرن سیلے
 کہتوں طہبانگر لاج یوسف نکاسا ڈاہا ہی
 کوٹھیاں سر قسمان کہانی اگی ناہا پیو وسدا
 ایہ آواد کار سنیان جان یعقوب بنے کر
 بہوشی وچہ پڑ کے تر پیر سگان رنل پیریا
 میرا جن کتے دوسد اکہون پے گیا انہیرا
 ساڑے یوسفون کی ہوتیا سار مہال ہونڈے
 ہتھیار ان تے کچھ پیریاں اوسنوں پیا ریلاندے
 ست کوہ کوگ کہاوی نہ پیمان اکل آپ گھما کر
 ساڑا دھروہ تہا ڈی وچہ پیر ہونڈے دونوں فرزان
 کہا گیا بہگیا ڈیوسف ن دہا ان مہرا جان
 اسین بھنہن بہگیا ڈان کچھ ہو یا یہ ہسلا
 تیر چاندی بھیجی جانڈی اکھو جی تہن اگے

وَتَرَكْنَا يُوْسُفَ عِنْدَ مَا عَثَرَ اس بِابِهَا
 وَمَا نَتَّبِعُ الْمُؤْمِنِينَ الْفَجْرُ مَا دُرُّهُمْ مِنْ كُلِّ مَنِيَّةٍ
 وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ هُوَ اَنْ يَهْوِيَ سَجَّ كَهَيْتِه
 اِي پير اسن ويكچي يوسف وانا ل رتو و س رتا
 وَجَاؤُ عَلٰى قَهْمِيْضِهٖ يَدْلَمُ كَذِبًا لَوْ هُوَ كُوْرًا وَاَنْ
 روتيان مين بيقوت پير اسن ويكچي كيا كرت يارو
 جيس بگيار يوسفتون كهاند تر ثابت نه چور نيدس
 وندان ته نو ناندري وسواي تهس كوي نشانه
 قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا كَرِهْتُمْ اِي كاره
 ايه پير اسن والار كك كو ر مينا نيا سو كا
 چوتس بهالي نال بيدرو ان ظلم كتيابي شرين
 فَصَابُ حَمِيْلٍ كَيْسُو سُو اَلدَّلِيْ هِيَ اِيهه بهجورس
 واديس نال سرور كير چوتيس ليه پروايس
 ايهو جان ميريد اير اتوسان كته كهوه پاييا
 اوه فرزند كهين دي دهرس قوه تيسر و تيسر
 ايه مونه مير نال بجرور دي بالين نال نه بالو
 ايه جو جو ر ميندي ايهو كو ر ايه بگيار انا ايه ميرا
 وَاللّٰهُ الْمُسْتَعٰنُ عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ مَكَانَتِ رَسُوْلِيْنَ
 جو يوسف بگيار ان كهاند تا بهي اوس معلوم ي

فَاَكَلَهُ الذَّهَبُ اَكَلًا وَاَسْرًا كَبِهَيَّا رَجِيْ
 تهرري نه پير كيدا شاه خلقت دشمن نهنيدس
 جنهان نه سچر ميندا بهو وري جان كو ر ي بهيس
 وچون كهيا كيا ايه لده ايهو پتاسيس
 اكيون ته ايه ويكچي هونيدا ساتهين تاسي و ان
 بچه نان بگيار ان كهاند تا ايد و هيو طنه نارو
 كيون ايه ثابت ريبا پير اسن بهلون باطرو نجنيدس
 مير ايراز منگو يارو جان سو نجنيد اجان ته
 كرمصدا توسان كهيا يوسف ويره بهار اا
 اس كيرس لون كس وندري مونه لاي او كا
 جو دل و رنجبان انا لته س ورسين
 واديس نال كوجار اوتر كيكچي صبر صبري
 يوسف و لون ايهو قسمت لكهي هونس ايس
 آپس ر ب طيس مينون جيس ليكچي كهيا نيا
 نار اهي هوكته او جارش جاگه نديسوكايس
 بگيته بهو دي سر ته ايدر او ير نه پالو
 اس جهلريد اسان توسانو چه كرسى رت بهيرا
 او هو حاضر هيس ايس كوجو خبر اوسينون ساريس
 او هو جانس توسان جنبا بيا بگيار او موهو موهو

میرا صبر خواگی چارہ او تہی بے پروا ہے
 او جس میرے دادی اوستے آگ گلزار بنائی
 ایسے یوسف نون امید کریں کہ ستاروں کو
 سچھی اسکی نسبت ہو آپ سے آپ جانی سے
 اک یوسف نون نرس میرا لیدر کہیں خیر سے
 آگہوں میں خوابے وچو ڈھانال تھانہ کہلیا
 وہ پوئیں ہاٹ گئی ایہ وھرتی نکل لیا اوتارین
 اوستے جہر ہر ہوش ہو چاہے رہ نہ سترہ لٹکانے
 تدون ہو ذری کہا یار و دشمن تین خدا سے
 اک یوسف اخون کی تو سی باب کھو ہونا لے
 سارا روز رہا پیو ڈھانال کجہ پیو و کہلے
 راتین موندہ رائے دل کر کر آ رہیا کر رو سے
 یارب ایس عمر میں نا لائق ایس الم سے
 وقت بڑا ہے میری تہہ دی ہے ترٹ ڈنگور سے
 کون ستا سے شہیان گلان زلیسی کون دلا سا
 پوتران تہین ایللم ہونیا با جہون حکم الامون
 جان جانن پیو سرت سمہالی رور و مارن امین
 لوکان اتی پیو دی منجھ تے گریزاری کرے
 بہوشی بتیا بے تہین جان پیو سترہ سمہا سے

پر ہو رکتے وس چلدا ناہین عرض جناب الہی
 او جس اسمعیل و چندون چلے دی ہو پوری بجائے
 سے امید او سیدیان فضلان مڑ بھئے آن ویکھالے
 میں کر کے صبر جبریل اوس اتی ہو پورے کم سارے
 اک ابن یحییٰ سید اپہا سے ہو تہین سمب پر سے
 وار و واری یون یوسف نون چہ ہکیا اعلان و لیا
 اوہ ہکیا تہو سین کہ کہل آئے گت کداہین
 ظالم پتر ترس نکرو دی پیو ہونے سترہ لٹکانے
 لکھیا خون تہا سے متھے آا وچہ ارادے
 روز قیامت جیہ کب لے کے کوڑیاں دی موندہ کا
 وس نہیں جنون تہین جنگی جے چند نکل جاوے
 کر دی دعائین یوسف جہون جان سما فر جو سے
 وڈی اند میرے میری سرتی مار و جہلی غم سے
 ایڈیان دکھیاں و ہوریاں جو کونا ہی وہی کہو سے
 گیا گو اتا کتے کہڑا تا تہہ میرے دعا جیما
 میرا بو کاہیہا کو ہے وچہ سرتی لچ وچا ہون
 سہ نہون مٹی دل تہین کھوٹے صاف نہون کداہین
 نا یوسف تہو نہان نون نا اوہ رب تہین ڈرے
 حراج میری کو یوسف اتہان گو د میری لوجہ خالے

مندا کیتو ہے بڑا زود و ڈسے جڑا ہو عا
 نایوسف بھگیاڑان کہا و ماہن تیکر مویا
 جب سو اوہ کتھر میرا خوشا جان بگر و ا
 پہنان کہا باجہ گناہون ساون خوار کیتوی
 لگے و بنا جو ڈا کلا اسین گئی وکل باری
 آن ڈھار تو اوہ پاپا پیرا میں پاتا
 نان اسین گلین بنے مان سچوان و صیان چہکار
 یہ تیرا اگی کرنے ان گلان رملل وار وارے
 جیکر حال احوال سنایر جہڑے اور لے پر لے
 ہو عسلاج نہ آوی کوڑے جے تون ہن فرمائین
 پیو اکھیا ایگل منگے تان سچ کوڑے نترے

میرے عیش منغض کر کے کم کیتو ہے فاسد
 ویر مٹی واپان تائین تان چھپایا ہو گیا
 و دہنہ چشان و عرنا لے جاری ترٹا ہینہ عبیر و
 اکھے ساڈر سچدرا و تے نا اعتبار کیتو سے
 پھون کہا لیا بھگیاڑان سترہ جے ساڈر تارے
 خبر نہیں کسے چور مار یا ساڈا کر گیا کھانا
 ویری اسین کوچر کوڑے ہو سچا جاک سارا
 جے تون و لون و سارین یوسف کرین نہ کیزاری
 اکون تہہ بنایا کوڑے کر تھکی لکھ ترے
 اوہ بھگیاڑ کہا و ماہن یوسف پھرانہ جے پائین
 اسی سچدی و رگا ہون سچو سچ کھیلے

نکتہ

روز قیامت گنہ گاران تون حاضران کرین
 ای معلوم ہوئے اونہان جو سلام غیوبے
 جتویئے اوہ منکر ہوین آپیو کردارون
 جیونکر پیو اگے پوتر منکر ہو کر گناہون
 جو ہر تون بھگیاڑ پھراوان زورین انداہنکے
 کہ گناہ نہ کیتا ہرگز اوہ بھگیاڑ و س
 لڑتو لگ گیا چر سالون اسین غلام بھگیاڑ سے

اوہ گناہون منکر ہوین کوڑے گواہے دین
 واقف حال اسادید اوہ ساڈوینا کو خوبے
 تان ہتھ پیر گواہے دین خبر دین اسرارون
 موئے اوہ بھگیاڑ بولا یا جو پھراندا راہون
 پڑیان چور کیتوئے کٹکر ظلم کیتا وندہنکے
 حال حاضران کیتا پیو اگے اسین سکار گیتو سے
 یوسف رانہ پیرا پھراندا یا پیسے اسین ہتھیار سے

او جو خون پیاز کی واسے لگدا ایس دیو و لئون
 ایس مظلوم لکھ کر و صنوی پتر و ولفل گذارے
 یار یار ایس دست در لئون لئون میر تیا لوی لائین
 تان کر گیا کھیا سلام تھی لونی اکیا یا شیہ
 ایویں لوی صلیا یعقوب بنو نے یہ ہر امر خدا
 میرا لوی کئیون تہہ کہا تریں تر آیا تینون
 میرا لوی تیرا لوی تینون لیس ہر شکار کھیندی
 جے ایہ میں تے ظلم کیتی ہر مار بجا لوی شیہ اوکار
 کر تویہ بکھاڑو دسیا کے لوفیق آسانان
 وہ یعقوب تھی فرمایا جہوت کھا فرزندان
 رو کر سخن کیتا بکھاڑو عرض جہیری منین
 ایس ولایت وچ پر دیسی ہنگ مصر دیون آسیا
 اوسنوں ڈھونڈن ہن پراسان میں بازاراہ سفروا

ہر با ایدہ و لگا ہر کو کھیدا ہن اسان لئون
 کیتی عرض جہیری لگا ہر لعد و لعد کارے
 تان ایہ حال احوال لوی سفد اوسی میر جہ تانین
 جو تقدیر لوی سفتے ورتی ساتھون کجہ تہ ہلا
 پر لونی میں جہد سخن سچاوان لوی سف تہہ کہا دا
 ایس جہوڑی لوی سف والے مار مکا یا سینون
 یوسف ایس بکھاڑو کھاوا تینون تہمت ہیندے
 ووا عذاب امین بنی و اجان تیرے لونی ڈھنگا
 ماس منع پھیران واسے اسین جہام نہ کہا ان
 وگدا خون تیرے منہ وچو دسد ہر وچو دندا
 کوٹ کوٹ تیرا لوی تیرا لوی تیرا لوی گھوڑو دندا ہن
 بہانی اک وچونان میرا مار فسراق و بجا سیا
 پوتران تیرا لوی کہا لکیتا اگے زخم جہردا

نکستہ

سونبیاں حکم حدیث کتابون جو زیارت کری ہر
 اک اک قدم طلب زیارت جو ہر تے تے دہروا
 ایس ولایت دیان لوکان تہن خبر منون ایہ ہونے
 اوسد و مارن واسے وایہ خبر تہن ایس گلہ سے
 خبر تہن ہر بکھاڑو نیا یاد اڑے کورہ سٹیا
 محض سبیل اللہ تان نازل رحمت ہوں خدا سے
 حساب لکھندا ہر قدمین تہن دور گناہ رت کردا
 بادشاہ نے پھر منگو ایسا ہر اسٹاک جے کوئے
 میں کہا وں میں یہ چھڈ دانا اک کلچر ہوسے
 جھنگوہ نر تہد اسان میں تیرا جہردے پھینا

محض سبیل اللہ تان نازل رحمت ہوں خدا سے
 حساب لکھندا ہر قدمین تہن دور گناہ رت کردا
 بادشاہ نے پھر منگو ایسا ہر اسٹاک جے کوئے
 میں کہا وں میں یہ چھڈ دانا اک کلچر ہوسے
 جھنگوہ نر تہد اسان میں تیرا جہردے پھینا

اچراں لون فرزند ان تیران کٹ کٹ مار و بچا بیا
 دیندے ایہ نا حق دے تہمت خون تہی واکرمان
 سن معز پیر چلا وسدا رو تدا ڈاڈا مین وٹا مین
 ہے بریا جند جان میر بندے کدہ کیوں کڈہ و چھوڑی
 یوسف ورفراق بہلیر ایہ ویکھا یا مینوں
 پوترین لون پیمیران پوچھا ایہ کی تہر کیتوں
 ایس ہنگار پچا رید اول کیتوں آرزو
 کے ولایت واپر ویسے اک جدائے بہون
 آکھینے بگیا کھی کہا وہ اسوچہ دوس نہ کوئی
 اونہان کہا کدے گرگ بنوے موچ نہو ہندے
 سو کتے سٹائے ہوا وہ بگروا میرا
 واقف کرو سو جند میری کتہ ہے کس ڈے
 آکھینے سونہ قسم اساد مرقدہ منظور نہ کوئے
 وہ حقیر جا کتہ ہیں جا کے اورہ بگیا چو ڈاڈا
 بہر لو جس بگیا ڈے کولوں میں حقیقت مینوں
 ناگون کہیں سو نہ مینوں کتہ یوسف و سدا
 وڈا گنا گنا ان مچوں چیلے تے غمازی

اک نہہ وند پھین ت وندے لے پرواہ خدایا
 ساڈی مذہب وچہ حرامی کیتا آخر تر نان
 ایہ فراق ورتدیان لون ہی و پیمان چھوڑا مین
 ایہ جدائے ایہ صیت مینوں پائے لوڑے
 ڈاڈا و داغ جدائی والا یوسف لایا مینوں
 ماد و بچا یو ہے ایہ عاجز کوڑا دوس و توئے
 عمر ضعیف چروا کوہا کوٹ کوٹ کیتا مردا
 سکا بہائی ایسا میری یوسف ر و چہنان
 ہوا سان پیر اندا ہوسی کہیں سان کون ہوئی
 معجزہ و کچھ پیمیر والا بہت ہوئے شرمندے
 پیو واناہ او ب ر کھینو خون کیتوئی سدا
 سیخ لو لو مین راضے ہوسان لون دہونے
 کڑے ہوئے پنا کھلا اپو پیمان کتہ ڈہوئی
 راضی ہو کے ملے وچہ صبر ولان لون آیا
 کتہ ہے اچ میرا یوسف خیر ہو کچھ مینوں
 تے جے مین کو واقف نہ تان بہو مول تدا
 چھلان لون بہر ووزخ پائے بہا مین ہون تدا

شعر از میان قطب الدین موضع بہار مشرقان

جہاں کہیں بگیاڑاں سے کتر قسم تداوان
 مجلسوں میں یقیناً بنو و قسم کہاوی بگیاڑ کر
 استغناء و موافقہ نصے و چند آسے
 صدیق لائے واقصہ و کچھ حافظہ بر خور و اثرن
 عبد اسکیم طو پڑو کچھوٹا سے مندر ستانے
 او نہیں نائے صدیان والے خبر کیوں نائے
 توڑی علماء بعملان نہیں ایرون مہون گیرے

بیزیرین سدر و بیان علماء و ان صفد و چہ پٹھان
 پوتران یقیناً بیان ہر چہ تمہت لائے و مارے
 ساربان قضیان لون میں پٹیا جاگر ٹھڈی کاے
 ہوز لیا جامی صباخ شاعر احمد یارون
 خبر نہیں یہ لوکان رند ابول کہا شیطانی
 یاران ہاربان تیران حور ان صدیان دین گواہے
 پرایہ ذکرہ ثابت ہو گیا کیتے عین گتہرے

حدیث شریف

ہور و عا کران حق تیری جیون جوش رہا بیونون
 حضرت صاحبدا فرمایا پنجے ای حبنا و
 اول ناو مہتر صالح و تہ ڈاچی حضرت سے
 چوتھا گ اصحاب کف و پنجوان اوہ بگیاڑی
 ایفیر سورہ یوسفی پنج ایہی فرماندا
 اوہ محمودہ ناہی جو آندا لودی ابرا کے
 آخر مل رہا جو بیلی چاہ شہید کیتونے
 ڈاچی مہتر صالح وہی ہور براق نبی دا
 وچھا ابراہیم بنے دا گان موی دی پالے
 پد تہ سے بلقیس مدودا جو کیرا سلیمانے
 ایسیر سل تھو سدا افا مہتر اک او نہاندا

جامع المتفرقین حقیقے یوسف میلے تینون
 ہون و چہ بہت ہمیشہ بعضے اکہن اکثر
 تریجا و دل شاہ مردان اپلیا بے قسمتے
 ہیرا کوڑی تمہت دیکر پکڑیا زوت و مارے
 و چہ پیر منیر میان ہے سولان جالوران دا
 اسدا عینے قدم نچائے اوس مطیع پکے
 قصہ سورہ قیل والا کر مند ابراہیم سے
 گرگ یوسف اصحاب کف رگ و دل شاہ علی
 و نہا ابراہیم ہوران و امچھی لوئیس والے
 خرعیشی تے عزیز ہوراندا وچہ قران نشانے
 الہیر سورہ مدودہ بیلی مسخدا کہول سناندا

جان کبھی اڑو دے کر رُیا رخصت ہو کھا لون اک جھگی نالون اوسد ادھر یا کلبیت اخرا نذا رتی لالہ یانڈی تیبی بنجوالال پرو نذا جو قطرہ لو ہو دا ڈکے لوسف نالون لے جاندا	جان بقیوب گوتھیل بند امارک ہو جانون اوتھو صبر سبیل نہہانڈ اسانک یکی چو جاندا نا آوز کلام نامو ہون برٹ جاری ہو رہندا جان جگرتے تن من لوسف نالون لال ہو لانددا
--	---

آمدن حضرت یحییٰ علیہ السلام چاہ پیریدن احوال آنا ویدن اوران

چوری کھو ہے تے دو وار رنت ہو دا آوے چکر دس کہان میرا بہا یا کے ہے تیرا جیلا تیرے باجہ آرام نہ مینون کہان تے طحی اوران یوسف بعد سلام ادب کر چھدا اوڑی بہا کے کھے ہو دا احوال پیو دا جیون دنے بسلا سنکے آہ یوسف نے مارو رہی قضا چوتے ویلا خدمت اچھا نیادو کہہ پیلون لگا روندیان ہو گئی بہوشی وے آوز نہ آیا چہ چہون وے بولیا جان کچہ ہوش چہ چہون ان ہو ڈی ماس ہراوان بقدر پسنائے کیہا ہراوان کیونکر جاتا ملیس ایہ بادشاہے وڈا دس ملاک پڑو رہی تہیجان تھیلیان	روٹی لاون وودہ مین بکھرے پونہ چاوسے تون اک ساتھون ہو لون کنارے موقیلا جیکر میرا کجوس چلے سارا گھول کہا فان کیکچہ سیلابا پ میردا ایہ فراق جدائے بڑیان بلبل کولام ہون ہو یا جیتون نہین طوا میرے گئے جوانی ضائع پیو دے مہل نہ کتے پالے گیس گانک غصہ دی مہل گیا او سرگا من مر گیا ہو ڈی جاتا لکرنال بولائیا کدی جدا ہو لون مینون ہرم دیان غم نو مان میں جاتا اوہ سچر چہرے خواب لوسفنون امی وڈا فراخ کشا وہ جا پے کہوہ کجی چاے سورکھ غلمان شہتی لالہ لوسف دیلان
--	---

اک صورت یعقوب بنی واک ہو پھی و شکل سے
 جان میت لون بعد جنازہ یون قبر دفن کر آون
 لک عورت اک مٹی پٹا اک باہل اک مانے
 اینوں ہتر یوسفد اپنوں تک عمل من آیتا
 ہار غلط ہا نیان دی ڈہٹی پندہ زخم ہر شان
 ایہ یودی و کگل سنگے آئے ہار ہر ہائے
 یوسفون کد کھو ہون باہر تو بتاب کرانان
 اگے وڈا گناہ کیتو ہر سو محمد انوف تہردا
 ہا ہر وہ ریکا ڈروا کر ہی نہیں فصولے
 کتنے روز پوری پواندروٹا وچ اندہیرے
 جے مر جاسے کی کرانگ کین راویسان راکے
 ایہ صلاح پکا کر ہا ہر ڈو جے یوسف کڈیے
 آریلیا ابلین او نہان لون کے تہیر کیتے ہے
 جان صحی سلامت کجل لوسہ لوسا ندی نہہ کی ہے
 نلے ایس دنیائے لوسہ خونی نام لوسا و
 مکان لوسہ و ہوان لوسہ و کچھو جختو لوسے
 یوسفون گہیا ران کہنا و اہ کجل تسان دیوانے
 ایہ صلاح ہون دل لکھرت کہلا وں راہون

ایہ نکتہ عبرت داموجب سمجھو حین کو عقل کے
 نیک عمل گھر والے جگر صورت آن دیکھا دن
 مویا نجا پئے گہرا لیا ندی او لغت آشنائے
 تاپے مٹی بے والا حال احوال سنا گیا
 تن کڈی گکر اندر رکن رکن ٹاگ گہیا ن
 بہنان نال ہو ڈی ہیکلے ایہ صلاح پکائے
 برہر سا وید اہیت ندی پیونون چل ملا ان
 خون نہی دا پیران لوسے ہور عذاب حشر و
 تاج رسی جیکر اج اوس میر جومت قبولے
 ترک کیتو اوس کہا لون مینون مر لون کیا اگرے
 کے جواب خذ لون لیسان روز قیامت ہیکلے
 پھیلے نال پیووسے ایہ ہلا کر چھڈیے
 نامم ہونے ایہ اگلے ہور نماز نیتی ہے
 کوہر تسا و کجل نمنے سب جگ کو زبان کہے
 نالے جان پیو کجل سمجھو گاجا سہ دور دورا و
 ایہ کم کدی ہوجا کے پہلے پیہر زانے
 مان اوہ کوہا چورا و چکیان اینوں لکھو آے
 کی طاقت کو موشے جگر کج حکم ہو و دیکھا ہون

بیان باعث آمدن مالک ابن زعربان راہ و بیرون آوردن
حضرت یوسف علیہ السلام را از چاه سیاه نگاه و مطلع بودون
راوران و سختن ایشان حضرت یوسف علیہ السلام با ساربان

تعبیر آن خواب تا چهل سال

<p>مالک نالون سوداگر دامن دمان پتہ نشانے گہر آسدا سے مصر شہر و چہ پنج بیار کمانے بدل و میان داک و ہا و چنگان زمینے باہر کڈہ و ہرے مراگے بہت پیار ز بالون مالک سانجہ صند و قین باپے راضے ہو دے خواب چارن ڈالے اگے کردا عرض ز باہنے آکھن سو کونہ مذکہ ارین کہان حقیقت سارے دیس جو رب تیرا مطلب کینا چاد حوالے کرت او سدے والے سرتے واو فضلہ دے گے سنکے تالون تیرا بہ خلقت ڈکھو پارا اورا دون بادشاہ سپہ راجے رانے ہرین پنے چو فرے سپہ محبوب ٹوک ملکہ کھلے ہو سن قربانی</p>	<p>جانت سیارۃ المد فراندا آ رہتی کروانے نے خزاہ تہین اک مالک ابن زعربا کھوانے زبان ہونڈیان خواب ڈہٹی اوس اندجوت مہینے وسدیان استیان و چہ وڈ یا لہ سورج اسمالون دل بہت بگا اک چڑیا غسل جو اہر شتے ان لہیہ خواب ڈہٹی سوداگر لگے بہت حیرانے س نفنے و محراب کیفیت جان سن بہا و چارے وہ وینار و ہرے اس کے خواب و چارن والے چنگان ملکہ دے ڈویان اک لوڈا بہتہ لگے مقصود تینون بہتہ لگے اوس لڑکے کو و ہارون طن جو اہر ہیرے پنے رن گہر و چہ تیرے داری اوہ صورت جسے جون سبج اسمانی</p>
--	--

برکت نعت ذات تیر لو چھ سب اولاد دوسے
 ایک گل نکلے مصرون ہا اک دگیا چامل چاہین
 گر دجوار سے کفایتی مدت رکھیں کھڑے
 اکدیہ کس پہاڑی شے او شہان وقت فجرے
 دیکھو جے کہیے کے طرف زمین اسپان
 اک آواز آیا اسمانون پہا اک گرجا کے
 اس میدان کو چ تنائین مہترے چوگانے
 سن الہام لگی گل دلوچہ تان ہا اک لور گیا
 اوہ محبت دلوچہ رکھی اوس سفنے دی لورے

خو قصور بہتان والے اوہ بھی مولیٰ دوسے
 گھڑی اوٹھے وراج وچند اکثر قسم تتا عین
 کرے اوڈیاک اوس نڈر ولتدی کئی دیہاڑیا توری
 بہت عزیز طالب کدی چہر طالب زرے
 دسے کہاں کس مل چون وسد مال خزانان
 چالے ورہی اچھ اوس گلوچہ جیکے لینا میں آکے
 پچھلے عمر میں اقرار می تہوں اے جے جو اسے
 ہر کدے کروان اوتے راہ آوی جاوے پنا
 ساک مراد پاری والے کامل چھک ضرورے

نکتہ

جنون طمع وصال بنزید اوسدی سے چالے

کی حالت اوسدی دل جسدی الفت خالق والے

مقولہ

ار آیا اوڈوئے لون مینون جس پھیاتا
 جس پائیس چاہیا پائین اوسد اوہ میرا
 وہ پچھیا وئیاتے اوسد ایک حال حال
 اوہ جی بہت پیار مینون جاگے نہ سوکھ سووے
 اینوں ہا اک میں طلب وچہ ماری عمر کداسے
 اورک مو لے حاصل کتیا جو مقصود تندا
 او سے راہ پھیلے جان آیات وارے

اوس پھولا پائین اوس پائیا جس جاتا
 واقف ہوڑ کوی اوسد مینون شوق و دہیرا
 وچہ صیت الی بلاوی ولسا غدی ڈھال
 تیون تیون اوسدی گبری ہودان جن جن نہدہ ردا
 کفانے دی جو ہر ڈھونڈھو راہنگے جوارے
 تائین حضرت دافرا پائیا جو بندہ یاسند
 یوسفدی کھوہی دی سدھی پنی کوری سارے

<p>مالک اکبیا تو کر چاکر دیو چوڑھار ان چوڑھار منزل مقصود اسانوں نال لیجان آپے مالک یاد کیا اوہ سفت ربا شکر گزار سے مند کر جامہ منہون ہونا بولو دیکھو حکم بانان</p>	<p>کوہ ان تہین زور بزوری پرتیان اوٹھ قطاران جنول امراتے سالون راہ ویکھا سن آپے گر دکھو ہے دیو کیجے ٹکانان اوٹھان منہون بار جانے نئے کتون تہہ نگدا جیکھہ رب ویوانان</p>
---	---

خوش شدن کروانان

<p>رہائے لے کے بوکا ڈھک کہوہ کنار سے پیر پائے وا کہہ سن دکا حکم دے لون آئیا اوہ دیلا کر یاو گھلے لون چر گئے دن تہوڑے جے ہون عام بازار وکا دان مل میرا دنیاسار سے اج ایس صورت دامل یونڈا کر کرنا منطور سے</p>	<p>دیو چوڑھار تہے ہوئے کروانے ویکھ اوٹھان چار سے بشر اتے عقودا کے نے بوکا کہوں وڈ یا جبرائیل یوسف تون اکھیا بٹ دریان چوڑے کشیشے دیو چوڑھار اپنے صورت یکہ دلیل چار سے رب سچے لون مجل نہ بہانی اوہ تری مغرور سے</p>
--	---

مقولہ

<p>شکر شربت دھر کر چا دڑ ویکھ پونڈی گئے اج حضورین تخت مصر سے لکا ندر بادشاہ سے جان عنقود دی بہار اگکا بشر اوں بولا لایا چاہیان پہلوانان دھر توتہ اکے بنے آگلے چانن ہو گیا انہیر کہوہ وچہ دینہ چن بہر شردے سچے کہتے تکد ارہندا افتاب سے ہتھالے کہتے اوہ بدل جس سے مروا ریداموسے</p>	<p>رب بکیر مول نہ بیاوے کس کس امر نہ منے ایس صحبت وچوں تہوں کڈہ سے اج لٹھے برکے دیو چوڑھار یوسف جبرائیل ہمایا دو لونین لاتھکے ٹل سارا لوکا ذرہ نہ سہلے کو کیونے مالک لون جیب اوکھدا اوٹھان آوے مالک دھر اوٹھکے ایس گلہری جوڈھو چوڑھارے چہان کھتو اوہ دینہ چن جس پونا میری جہولی</p>
--	---

وکیا وہودا کہا ہے دل سے چامل جائیا
 اہل نابل بوکا چکن سب سوداگر رل کے
 سورۃ یوسف اندر مولیٰ یطرح فرماتا
 فَارْسَلُواوَاِذَا اَنْتُمْ اَوَّاهٌ مَّا لَکُمْ کُرُوٰا نَی
 ووغلام اپنے لون کہے بوکا اونہان و یا
 جون جون بوکا بہار لگے یا بشر کر سدا
 قَالَ یٰ بَشْرٰی ہٰذَا غُلَامٌ مَّا لَکَ وِیْدٌ شَاوِی
 مالک ڈریا جے مت کہن مہیون ڈیری وائے
 قیمت اسدی جو بہت لگے وت اونہان کہلے ان
 وَاَسْرُوْهُ بَصَاعَۃً قِیْمَتِیْسِ کُلُوْمِیْ ہٰرِی
 ڈیری دیان کروانان چہا سے مالک و انان
 آپے وچہ پونے جہڑا رمل اکھے ہوئے
 نیرے چہڑا اونہانڈا آچھا وین رمل بندے
 ڈہا یوسف باہر کڈہ کو وچہ چہا نیا ڈیرے
 اک کہن یہ لونڈا ناہین ہو کوئے شہزادہ
 ویکھ ہرا و ان کہین کڈہ میان کہن یوسف تائین
 عبری آکھونے بے تون گل ساڈے کاوے سے
 مولوث سو کاوے تیرے کرے پارا پارا
 یوسف حکم سری تے چہلیا جیون رضا رہانے

حق تھا سے سفند میرا کہ تحقیق ویکھا گیا
 سوچ بوج ولوہ سے چڑھیا ریمان سٹوڈ لگے
 احمد یار مرید میران واکر تفسیر سناندا
 مدین شہر آگہا و سدا انیون امرحقا
 سچے رب فاؤڈ کی دلوہ مصحف وچہ فرمایا
 نڈا اکھے غلام نہیکہ اجتہدین دولت و دے
 یاد امر رب گھلا دے ہے اوہ دولت میا دے
 اکھیس کس بیاری ساڈے کیتا چا حوالے
 نال و ساہ پکیرے سانون وتے دست اونہان
 تہو وچہ چہا رکھیو نے حکم انیون سرکار
 کھتون تہہ چہا نیالہ کاتون سچہ اکھ جو انان
 وڈا شور ہنگامہ سنکے ہائے ان کہلوے
 کڈہ لیجا کوئے یوسف تون اکھ پیرے بندے
 دو جو کہن اسین ہر پیرے ہو موہن گیرے
 اکے و لے پھیرا یہ خاص رسول خدا
 جو کچہ اسین کہان گے تینون اوہ گل مند جاہر
 اکے مسان انان تون بچیا تیج لو ہو دی تے
 جیون کھے تیون ہو ہون نہ بولین تان تیرا چہڑا
 حسن پیرا و دی و عزت ایہ ہو اونہان چہا

مقولہ

اکہیو نے ایہ لوڈ اسماڈ اپتر چھپا پوج و سیندا	سے ترے کو کو کر کے نہ تھوڑی کسے پاس نہ ہندا
خاص سول مقبول اللہ و لوڈ نام و ہر ایسا	پر نیت دلمون خدا و ایندا اینان لیس و دمایا
اودہ خونیاں تھریرا این ہین کہاں کیونکر چھین	ہتر لویسٹ لون پوچھو نے قول قراون پھون
میںون رب سلامت رکھیا اوہناں نکتا ہندا	اکہیو سو کراو نہاڈا اوہیا جاہین بنیان خدا

تک

بند بندہ کیونر سچھویو کے نفس غرور ترورے	اپنے خواہش تے ناپے خوشی مضہدی لورے
---	------------------------------------

حکایت

ابو نعیم خواص ہوران بدل لیا اک بندہ	پوچھیا کے کہا نہیں کے پھری کہیں کٹر اکم و ہندا
اکہیو سو جو کچھ دھین کہا سان ہیان جو پتا نہیں	اوہو کم کر بیان سر پر جو موہون فسرا نہیں
ابو نعیم کہا اسے بندہ تیری نہیں ارادت	اکہو س بندگی خاوند طالے ہر بندایندہ عادت
ہر ایمہ طاعت سنکے متجون اول ایساں	توں ہر جدا بندہ آمین کہی اجہان لایساں
مالک اکہیا ملکین ہر دی اسین لک تھوے	نشان بھجان ہر دک ویندا تامل ہندا کوئے
جسے بندہ عین ہر باجھے نو عمر جوان مین	ہر کتلے دک لیسے تھون صورت عالیشان مین
تھوڑا ہتھال اسان تون لے کچھ دیہو تبالا	اکون کوئی نا چھری ساون چھری جھکے سے والا
وہ دہر کے پچھد مالک سوچد کے کے عیبی	نسن بھن لالانا لے جھوٹ گواہے عیبی
کھے سو واکر انہین عین اسین نول چھوڑا ان	اکہو کے لیندہ ہوقیت پتا قبول ہسا لاق
اصلے سن نہ نظرے آیا مالک اتے ہراوان	اس صورت اہل نہ لبیدا بادشاہان غنیان
جے اوں صورت طرف تصور کندہ صدق سچاوان	خاص ہر تون دشمن جاتا کر کے مخر کوڑاوان

شیل بخارجل تہیں انہیں بے زہونڈی بہائے
اور آگہن یوسف جہا گھنا ماؤ پوتر نہ جائیا
جیکر اوہ سو جا کہی ہونڈی ایہ دلیل نخر سے

دہو دہو پیندی پیر لو پیندی پانڈی صدق صفائے
پیون لون نہیں رسد اہتہین ساڈا حسن سو ایسا
اس بہائی دیان نلسل تکیان صدقی ہو ہو مری سے

نکتہ

ایویں حسن رسول اللہ والو جہل نہیں ڈھیا
منکر مشرک منڈی تاہیں ایویں بنیان ولیان
خاص صدیق رسول خدا واپوورا جیایا بہائے
واللہ علیکم بما تعملون آپ ولانڈا جانے
نالک لون وہ آگیا بہانیاں جو ویسین لبساہیں
جانا صحیح سلامت یوسف وہ نظیککا باہر
نالک آگیا زرد و لندی خرچ کریندے آہے
خرچ نڈھکے کردی آہے کہر و جدو کے چلے
اوہ باقی کھوٹے مٹھے جہری سور تہیں کج نامہیں
پہانیاں کہیا مول نہ لایق شاہو کار سد اوہ
پہانیاں و تہ پیسے مل منگی کڈھے اوں اٹھاران
پر تاجہ حصہ لیا آکا کس ہوڈے بہائے
کروانان داسن بدصفقان ناول رہیا راضے
و شرف و کاشن بخش اٹھاران اوں نے دہا تہیں
و کا واقعہ من الزھدین پہا و رچ پیستے

چوران جانن جن نہ بہا و سے نفع انہی لون مہیا
بڑا انہان تہیں کم ہونڈا اہتہان دلیلان پہلیان
لوڈا نام دہریونے اوہ ایتھری بے پرواہے
گولان نام اوہنا ڈا دہریا جہری خاص رہائے
پراس جاگہ نہ کھوڑے لاہو جہب لدڑو آگاہیں
پیون لون کر قوت لساڈے مت ہو جا و ن ظاہر
جو شے اسان ولایتی ڈھے بہا رو بیاج لیائے
ہن کجہ پیسے تہوڈی جہری وہ گہر ساڈے پتے
جہا مال تہا مل گن گن سے عیب تو ساہیں
پر جو لہید اسے چاؤ لو کیون تہیون لیجاؤ
لو ان بہراوان دوڑو و ڈی پیو جہر ساران
کھوٹا کرانا سمجھیا کسے تہمت گون لہائے
پیرن گھت زنجیر دہونے پیر لایڈ کر ماضے
وہ در آہم معدودہ کنگلے درم اساہیں
یا اوہ نالک نیکے نالک ہو کر اوہیں اوہینے

اگر بیوی نے اس کو نڈھری سا لون خوشے نکھائے
 لطف غیب کیا یوسف کو اس گلاب بدلہ سے
 صورت دیکھ اگر بیوی جے مین ہو غلام دیکھا وان
 تان دیوچہ درگاہ خداوے گذری بے پروا

وئی وار نہ بہان خاصمان جدی جگ دوٹائے
 تہ گمان کیا اوہ جتدینہ شیشہ ہتہ لیا سے
 مل مذہر سکے کو میرا ایڈے قیمت پاوان
 بدلتے باہر نہ چٹے جیلہ سخنا مذاکے

حکایت

وچہ قرأت جان ایہ آیت پڑھی رسول خداوی
 بہائی یوسف اکہن دیکھو کپور سے مل پکانان

سبحان اللہ اکہیا اینون آنا وچہ ارادے
 مقبولان لئون ملن تنہیان ایہ کم مولانا بہان

نکٹہ

اک دن عیدا داکر آئے جا تک راہ کھینڈنڈ سے
 حضرت نے فرمایا یارو ملن میرے پلے
 سرور عالم لون راہ جانڈیان بلیا اک اصحابے
 کی قیمت منگد ہو اکہن ویہ اکھروٹ منگالان
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ایہ دیسل چتارے
 ویہ اکھروٹ پیال میرا وچیار قدر شناسان
 جے اوہ قدر قرب یوسف دیون واقف ہوئد بہائے

پتا پکڑ کھلے حضرت دا ویہ اکھروٹ منگینڈے
 نیون وچ اکھروٹ ویہا جو ٹور بازار لچیلے
 واقف تہا حقیقت کو لون بھید مال شتابے
 لے تے کر وڈی شتابے آئینا ل مدالان
 یوسف دکیا وہین مسین سواج میرے وارے
 باشے باز کی نہر چہانن کم جہان مال مسان
 تاوینڈی اکوال جے نون قیمت انہان نہ پائے

نکٹہ

اینون قدر عبادت ربی جے مل پیدا پنڈا
 وچہ جناب جنید صاحبہ مرد عورت دو آئے
 میری مرد محبت کر کے ہو رتروسی کردا

قدم مخالف اک نہ ہر دا کدی تکر و دست
 عورت اکہیا مین منڈیان اس ہور کھل واپے
 کے کجہ حکم تر عدا حضرت سوا امر اردا

تیرے باجوہ کرے تیرے تارین جانزا مرخدا کے حیف تینوں یہ صورت چہڈ کی لاجی نارو باہین میرا بھی بہون سوہنا خاوند جسداہین لڑ پھریا اکو نظر ہے دل رکبان دجی ویکہ نہ سکان	قریبا اللہ جنی کا بھداوے عمار کلاخ روا سے عورت آکھیا ہے موہہ پیرا و کھین تی فرماہین ایہ جند صاحب گل سنگے ترہہ ترہہ پوہین چہڑا حیف ہزار تینوں چہڈ سوہنا غیر طرف وہ تکان
--	---

مقولہ

حسب شاہ لدا کے کرنے وہ اوس نے راج دعوی باطل ہو یا تمساؤ انا غمخلی کچھ وہیو	ایہ شمال اوہی ہو تیان دین و سارو ہا ہے وہ مالک کہیا ایہ خط اس لکھیا کچھ وہیو
---	---

مضمون قبلا شمعونے

یعقوبے دیان پیران و پھیارا یہ غلام ان کہیا آپنیان کرتبان موجب سے مل ویکانان کنین بالیا مل اسان کے کروان سدا سے ہا اسان دعوی رہیا جگرید اہل کنین گت لیا بہاؤین کو پھانے سے ڈھی اسان نہ نیامان جھڈن ہوزا پادن لگا پھوش ہو یا کرزار سے سب لکھن کے حاجت اسے آہین چوسنے خوف بہر دان سجد آت نیو تانین جاوے کیران لیند کرس و بھڈیان خبران کدھو روے	کاغذ فلم دوات سنگا کی خط شمعونے لکھیا یوسف نام ہزارین ہمیں پیرا کے نہ بہانہ لیا مالک بن زعفرانی مہر دیو و جھاکے بہاؤین عیب و تاسو اوسو و مالکستہ ہواوے وارو وار گواہیاں لعل اپنیان گت اپنیان گتتہ البید بہراوان شمعونے لعل وارو روے تا البید ہووے یا نیارے نہ ترف لگاتے باہج زخمبران نو سیاہ تفس کہول جاوے تان تا کیدنگل شیعہ سے کروانان لکھن کرے
---	---

رواخی

معجزہ طلب کردن مالک از حضرت یوسف

اگر نیکو عرض کیتی مہربان کے تان مالک سرور
 میں معذور پچھاتا تیرا مقصد کے چپ کر رکھیا
 میرے گراؤ اور نبوت سے کہ تہنکے لکھ تر سے
 منگ نماز توں بے اپنے تہنکے مصورت تختہ عقوبتوں
 پیدا ہوں بلوچ گہر پیر یا ان نین جلاعتان
 مہر یوسف حاجت منگی آمد و میری دکا ہوں
 جوڑا جہین چہین اپنے سال سوئی و دو یوسے
 آپ جہاننا قدر و دہا او نہان آپ و دیری

جہان و پچھارتیوں میں تہنکے نبوتش زہدوان
 توں مقبول رسول خدا و اکو جہنما ذاکھیا
 کئی حکم طلب سے کرداروں اپنے تر سے
 وادما نقل سیر پدا ہوسے اپنے کھانہ مینوں
 مالک میرا وادما و سداون و منج کرن منگ تہان
 پئے دعا قبول نبی میرا کیا حکم آلا ہوں
 چوئی پتر یا بلان زمان و چہ گہرا ایجن سوسے
 وادما کن او نہان ہوسے جہان اپنے پھیرے

اگاہی یافتن مصریان از آمدن مالک و آوردن عزیزین
 کہ عالی مطیع آن مطلع گردید و خریدن عزیزین
 جمال کمال رباب سیر زروال

مالک سو داگر کر پند سے پیرینا مصر لو اسے
 سالوں لائق قبلہ کر کے تینوں گہر و چہ رکھے
 مصر شہر سردار اساتذہ واقف چنگ چنگ سے
 گاہک پیدا ہوں ہجر خیر جاسے باو شانان
 یوسفون پھر کر او کہ کندا میل و نیر عقدا
 پانت سارے لوگ جہا جگر اکر کر کے
 تیرے وہم پوسے و چہ لکان سیدالکسی ویرے
 جہنم کی قسمت سو یوسے قریبے مال و سدا

راج لایق نہاد ہو کے دریا ہور پوٹنا کی لاپین
 اوکھوں اکس دھین ڈا پٹڈ امصر کھلو تو اگے
 حکم سو اگر دامن یوسف آیانڈی کنارے
 کر دی لیلان الی دعائیں خصم میر اتون سامین

محل وچ بہا کے تینوں کال چال کر اپین
 رو وٹیل دے ندر کنار مانی صاف جو گے
 ہو حیران کھلے چو طرفی دیکھن او تہ سارے
 ناوان نان جڑا پڈا ہو ہے دیکھو پور کدا پین

معجزہ

پتے قبول دعا یوسف دے اک اثر دے رنگلیار
 کے نہ نظر کیتے دل یوسف تا نال تلے
 جان دیا ہین ناون نگاہ پر یک تن ڈالے
 جہڑی جھے تن چو جاوی جا کر سے وڈایے
 خز مصری چا در پیدر گل جانہ زلفستے
 تن یوسف اوس لباسون کیونکر دے باہر
 دیکھ جمال نہ چہاں سکر چیل میٹ کہین جہ کجدا
 چا لیا سریران اتون ایہ یوسف فرمایا
 ڈولی زروی وچ بہا لیا غسل جواہر جڑیا
 او تہون کوچ کیتا کرانے ہتا پاس مصرے
 مالک سو اگر اساری اک جو اندا بروا
 کے طاقت کو رخا کے بندارین اسد کر سکے
 وڈی وڈی ارکان شہر او دھن لگی ہیرنے
 او تہون اوٹھ کھلے سب بندے بادشاہے مگر ہیر

اکھتا ہو گیا ملک او تہا مین دین تہا سے ولیا
 لا پوشاک گیا چھپا وہ پخلن گہرین ٹھیلے
 پھیارل تن تن تے ملدیان صدقی جان دوالے
 دو جیان پھیان لون جا آکھو مین جسمل آئے
 صداق مصری سرتے چیر او چہ رہا ندر شفقتے
 جو تسبیح وچ بلوروی دہا گاسو ہی سندا ظاہر
 یوسفی قدمان تے جہڑے کے دین گلو سجد
 رب لون لائین سجدہ کران سکو لون ہین آینا
 اوتدون مصر کھو آیدر لال غلافون جڑیا
 مہوم پئے وچ شہر بازاران تہا تہا ان گلان کرد
 دن جن ریس کدون کر سکے تہر تہر کھنڈا ورد
 کدی اجہا حسن نہ ٹھٹھا سے خوباندری تکے
 بہا دین سیرزادہ کو مہو وکی طاقت انانے
 سہوین چل آکر مالک لٹن رو وڈون کو عمار سے

ڈولے چون رہاں چہوٹن ہو طرح روشناسے
 مان سرکاری بندیاں آکھیا حکم ایہو سرکاری
 او سے بادشاہ سے دروازوں داخل تہو شہر دا
 مالک ہتھینے تے دیر یا عتیا حکم تو ساندھا
 گرو غبارا و تاج سیدی ہر کوئی ناوے دہو و
 پوہتا آن گہرین سو دا گروہرے دہاں عمارے

پلا چا و کھیا یا مالک دہرے جہری لوکاسے
 لیجلی اری تحفہ سرکاری تہا یا امر سبب سے
 مان ایہ نور تجلا دے سبب سیدا دل کردا
 سیدت پھوٹن گہرین آہرین ہر کوئی تہا ماندا
 شجر جھا قراں ہو وانگو آکھیا من کھلو و
 آگرو دا پھوٹن گونے ریح خلقت سارے

معجزہ

یوسف دیکھو آن تہن اکو دن آہے مصر ویرانہ
 باغ زراعت روڑا خشکے کہا ہ نہ بہر جو ہے
 روونیل دا پانے دوہیا موج ندھی آرا مائے
 فجرے مالک سد کار بیکراک محسب ہیا یما
 بنے یوسف دیکھو مٹھک اگی او تلی ول اک بارے
 او من زمین تے بگے کپڑے ہو کی فرشتہ چہا چہا
 او محسب برابر لوکان آکھیاں کھیاں سوہیاں
 فجرے و تہو آہیا یوسف حسن منور لوزے
 سر تے چہا مصری بدھا ہو لباس اطلب دا
 کورسج جھنڈی گاتریوں لٹکایا
 کرسے مروا مید مکمل کرسے جڑا و ترے
 وہ ہزار سو اڑ کھلو ندھی وچ پیداں نجاہے

گھٹیا روونیل واپاتے ہرے ستوانہ
 یوسف قدم مصر وچ رکھیا دہرے ہو کی سوے
 باغ بہارا آہر پیل لگے خوش شہرے بازارے
 چوٹے کپڑے سوہری جھیل گروھی نقش کھایا
 اگی سخن کسادہ جہون ویکھو خلقت سارے
 ارکانا امر او ان جوگی مسند ٹیکے لائے
 کینس قدیم نیایاں آہیاں کینس نیایاں لوہاں
 خوشبو نیان ملو آہیاں جسے عطر بیکر تہوے
 سوان طلا ہیرا نیان رخ جھلکا شمسدا
 شطر خبے زنگاری او تلی فرش تہا تے پایا
 دے ٹکان لے اوسد کئی وچ دا دلرے
 ہور ہزار جو کوہیاں او تہو و کینس آہرے

بیدان فرخ چہارم کہتے چار امیران
 کمان کو بیان آفتیان تے تہنور چار لوئے
 رے چہدیا فرورازہ آون لوگ صبا چین
 سا کہیا اور ہداسے ویکھن آون چہا ہر کوئی
 سو خالی ہتہ نہ دسد جوا وہ دہنا چاہو

اونہان اپر بنائی بیٹھک سن بادشاہ وزیران
 چاننیاں کر کہیاں اکنان موہری لنگٹ لٹے
 مالک و غلام جو آندا آرویکھا اس ہین
 اکھن اوہد و صفت سنی ہر چ اسانوں ہونے
 طلب توہان تہن ہر کوئی اک اک ہتہ دینا لیا ہو

مقولہ

خاص بخت والے مہر و گاون و بندے
 عزیز کنیزان امین اچ رونق مال گداہی
 ہر او من چہا ہر آوی ملک تہن آواہو
 کھول زلیخا بیٹھ حکم عزیز خان بہتا
 دربان ہلے بوہر تہن مہر چہد ہر پتے
 اک دنیا سٹن تہن چہد لکھ تہیا اکھا
 ہلے ہو ہو دکن کوئی کہلو نہ سکے

ویکھدیاں مہوش ہو جاون کل زمین تہن ہندی
 ہر او دس ہمش زلیخا و ندیاں روز گذارے
 اچ ہر کوئی تہا شے آیا اکھو تہن ہر آو
 جوش تہا شہ منیاں والا ہو میا اکھا بہتا
 دربانان ویتلر ویکھ کے ویکھن ہد اچلے
 اونہان تان بو بہر جس کے یہ دھنا
 مالک کہی جو بداران لون باہر کھدو دی دیکے

نکتہ

اویدار اچہا ہوش مہمان کے
 حق البید اوم آپ ہنوں فانی
 چہو ویکھن آون مالک لہر فرماوے
 ہر دور و ہر آون ہن کن چار و طرفے
 کھولے دہو ازہر طارون طرف تھلے

کیکھو ویکھن ب ب سچد اکین طاقت جو تکے
 تان ہن شکل ویدار اللہ و اللہ اس زندگانے
 بوہر تہن اوہ لنگھو چہر اوہ وونیا لیاوے
 کیتا شام حساب جو آوے باران لکھ اشرنے
 آن مخوم اکھو ہوئی ملک اندری ہر ہا سے

بکثرت

سرفرد عالم افزایا شہوتہ باہر سعادت | امشوقاندر منہ دل بکناسے تحقیق عہایت

حکایت

صالح اکھے کجے وہ پرمین آٹا طواف کریندا اگی آتہین پرمین توہ آسے کیتی ہوئے جان اس عورت نون میں ڈٹھا تیرا یا اسانوں عبرت تیرا تہ نظر جو کیتی آیا تیرا ادب دا	صبر نہ ہیا نظر میری نون ویکھ جمال زیندا سوہن منہ والے نون ہرگز نظر نکرسان کوئے اکہین وہ گیا دوسلو اکھیو تہ زبا نون اتے جے شہوت نال ڈٹھو تیرا نون غضبدا
--	---

بیان تہجرات حضرت یوسف علیہ السلام در ہر منزل بموجب مفصل
منزل اوّل ذکر احوال منازل راہ و قوعات عجیبہ چون کہ
گزین اہل کلیساں ایمان آورن

سار اساتھ یوسف دی چھے چلیا جاوے ڈیرا صورت ویکھ یوسف دی بہنان کرا قرار چھاتا ویکھ ہوئے تہجرتوں میں خوبی بہنان خوبان ہونے برو زمان چھڈو اوہ سوچ تہجرت	شہر کلیساں داخل ہوئے جان بے گیا اذہرا ایہو خالق سچا ساڈا رازق سامین و اتا رہیں گئے کوئے حسن تیردی کی طاقت محبوبان بت بنا کے یوسف وانگون یوحنا بن تسلے
--	--

منزل دویم

انگون بل شہر آیا اک مالک کیتا ڈیرا آپو چھوئے کہا یہ صورت کس او پاشی تیرے	کافر مدھی ویکھ دو اے آن یا کوئے کہیڑا سوچ جن کرن سر صد فی سجدہ دین جو فرے
---	--

اکہیں جس میں پیدا کیا اور پوچھ خدائے | یوسفؑ نے ایمان اندوہ میں دل کو اسے

منزل سویم

اوس نگر سے سردار جو آہا سبہ تہین و ڈاؤ ڈیرا
ہلکے اک پیار سا ڈاؤ یگات جائے
حکم بجا لیا وین جیکہ کر سے امرز باسنے
تاریخت و حرکت چہکدا مالک لے ولدا
اکہن مصری ابن خزاعی مالکنا یون و بخارے
عیون حکم ہو یا دعوت دامولی بزرق و مندا
یوسفؑ کی نگہانے کروا جو ایہ خیر ملائق

مدین شہر اندر جا پوتا جان مالک دا ڈیرہ
اکدینہ اگلن مالک مولے اوسنوں جوان کہائے
استقبال کریں تو ان اوسدا خوب طرح ہانے
جہانی دا اہر کر کے ہلکھین جا بلدا
پوچھیں اس ڈیرے وچہ پار و کون کون سردارے
اوس کہیا جو مطلب میرا ایہ نہیں اوہ بندا
اک اسوار لہتا اسمانوں و سے مال ملاک

منزل

چہرے رکھے سجے کہتے کاتب لوح قلب سے
پر رکھے کردی جہانڈی سائین کہتا ہو میا حوال
یوسفؑ نون اوس ہو اگیر می چھنا نیر میو کے
تیرا مانے ہو زکوہ توں جا کم ہو رگیر سے
مین نون اوہ پیار اربدار وٹے چہڈیکائے
ہر یوسفؑ بت بنیا سچا راہ منا یا
تان میں تینوں دل تہین منان صدق جا و تینوں
اسنا بابا اللہ اوسن کہیا راہ سچا وین لایا
جنگل تہر سبہ پر کہتا نونیزبان مان موحان

جب تہینہ ایہ بنی آدم جہا مال فرشتے چہرے
جن شیطان بہر نالے جہر ڈول کہو پون والے
کھلا امیر ہے وچراو تے سووا گر لگ چوکے
صورت صالح سہلڑیا آو سچا رو ڈیرے
یوسفؑ کہیا تینوں باڈی جو بخواٹ کہالی
صدق آسا سردار تینوں تے ترتا ایمان لایا
اوس امیر کہتا میرا سجدہ کردی جو تینوں
بت یوسفؑ پیرین چہر یا صدق امیر سیایا
پوچھو یوسفؑ اوسن تہیان ملکوتان و بان نوحان

وس امیر اکہیا ایک شکر کتھون تون لیسایا
یوسف آکھیا قوت انا نذا ذکر ثنا اللہ سے
کلہ پیر یا اوس امیر سے حکے نال خدا سے
مہتر یوسف پیر تہہ کا سہ بہانہ یو چہ پوسے
سارا ساتھ ملکہ ارجیا کر واناں حیرانے
اوتنان کتھان من اوہ کارہ خصمان مہتر پیر

میں دعوت تارا تو کتھی اتنا نہیں پکھایا
کھاون پوون والیان بالون امیر قوم علاحدی
مہتر یوسف نال بہا کے ران دوہ چا دل کہا سے
ختنان دیو سے ورتا سے نمان موزا جاو
مالک جاتا خاصا ہے ایمر و خفانے
گیا وکارا مالک سے مولی ملک و سائیا

مثنوی ہمام

عقلانہ سیراہ ٹوڈا پیرا نیر ہو گیا کروانے
اک جو خاص رسول خدا واپس اوہناں کروانان
جو کل اوسدی دل آجاو سے رب چا کردا سوئی
باران ہزار سوار لیا یا اوس دلیل دوڑائے
اوس صورت جس سیرت ایسی کہیں کہے رکھئے
جان نیت ایہ لوچ کر کے پاس یوسف سے آئے
پئے بہوش ہے اوت جائی تاکا نیرت رہونے

او تہوڈی باوشاہ حقیقت سارے سنے زمانے
دینہ جن بالون جس زیادہ وچہ زمین اسمانان
اوس خاصے سببول اسد و شائے ہورنگوے
دوست سارے کہوہ لیا کہ گہرا پئے لیجانے
کیا کچھ نفع اوہدی وچہ سوس کے وویائے کچھ
ڈکے گھوڑیاں تون چہہ لاکھ پو و کچھ سو جانے
مالک لائے بری گھوڑی کو لون لکھہ گئیونے

مثنوی شہم

اوستہین گے گئے مدینہ شہر زیارۃ آئییا
جو کوئی کچھ سے کہلو تا ہو حیران اوہناہین
ایہ بد فخر گڈا پیرا یوسف بوبد سے بی پروا سے
ناکوئی ویکھی یوسف داؤن نامتھ موشے

کرے دلیل و لیوچہ مینون کہا رب بنا اییا
مینون ویکھ ہودن متھیر کہا بنا اییا مینون
اوہناں اوسیان مکر و لوچہ پیا مٹھرا سے
ناکوئی ویکھ اوسیان مکر و لوچہ کھلے سے

یوسف نالون حسن زیادہ ہر کسیدہ جاسے
 دیکھ یوسف متحیر ہوا تان ہالف سہ کیتا
 اسکے شیشہ دیکھ آری وا کیتیوی وڈیا سے
 وہ ای صورت صہر خداوی خوش حال ہے تیں دلی سے
 صہر یوسف تائب ہویا سیدی یو پو چہر لو پندہ
 ایہ خطاب آیا درگا ہون سن ہند سچ سینہا
 نظر او تہان کرویکہ ہشت تین خلقت چنگ چنگر
 لاوبالی درگا ہویا میں کہیں کہی سے گل سے

دیوانے نستانی پروردی آپے دیوچہ آسپے
 نہ خیال گہرا تہا سبہ جگ تہا کندیتا
 تان رب اڈھے کہوں میں پسین قیمت تیرے پائے
 مت کہیں لے تین تہون کر تو بایدا اگر تیسویں
 تو پنے قبول جنابے فضل تہا سکہ ہوندا
 تہہ جاتا رہ پورنہ کو کر سہ جیا میرے جہا
 ریس او ہنڈ کر کیتے چاہیں طاقت ہویا تیرے
 پراسین گہر منظور سونی جو سر شہوان کریدے

مکتہ تصوف

ابراہیم اوہم کھے میں دلی دہو دمان یا اللہ
 بختیاری دمی ہتو مینون کہ پورنہ وارنہ لکھے
 اک ہی رات سیال لہندی جیکہ مینہ اندھیرے
 کے جاو پیمان پیرن ہیران بیت اسد چو فرے
 لغزہ مار کپہا میں مایہ کیکہ کراٹھے
 خودہ ہتھیار ہنڈ کر دلی تکند گل سے

اکدم کھتہ تیرے دیو ہودان جان فراک اکلا
 بہا دین جہا دیلا تک جاو رن خلقت ہویا گے
 او تو لے او نہ دیکھان شاید عرض منی رب میرے
 اگے نالون کی جتے لوگ ابوہ دہ میرے
 حکم ہویا انہان لوگان دہی دل نیت تیرے آہے
 بیت اللہ جان جنڈون بھٹہ چون کبیل سے

مقول

وہ مہنان کیاب جو نیت تیرے تہن ہرودہ دا
 لاک عجز یا ندیان گلان جان تہیان ہر بائے
 سر تے بدل ہر چہان ہو واوہ سایہ نورانے

مخلوقات جہرے مای زورین آپ کسے نہ سدا
 فوج فرشتیانڈی چو فرے چوری کرن ہوا سے
 پونے قبول دعا یوسف دی جو کچہ کوز بائے

فخری کوچ کیا کرواناں ہائے وکھن آئے
 یوسف عرض کیتی ہتہ ہنہ کے پنچون اول آسان
 مالک و ڈاغب کیا اوسدی وکچہ حیلے
 ایہ او نہاندی و ساہ لوند اڈا اوب کساندا
 جتنے عیبناون اوسدی لوری کوٹا گے لوٹے
 پرین شکل ٹہا بہانیاں یوسف ٹروا آئے
 اوی بہاؤ تقدیر بانے اینوین لکھی آئے
 جے مڑ پوکول لے چلئے ہے ساڈا پھکا
 جاہن من رضا خداوی ناکر خوار سانمون
 وورن ستر بہانیاں میان گلان اکہا مال لکدا
 اورک کیتے تہین پھوٹا کے وویا ہوم سارے

کرن تا کید نہ ساڈا ذمہ جو لوند اسس طابے
 اوی مالک لیا انہان لورن و سپیہ جہراں بہانیاں
 سائیں اوسدی جانی دشمن تے بدخواہ قدیے
 ایہ وریا علم دا و سد اسمائیں جو صلیان دا
 سچا ہے اوہ سچا موٹے اوہ نری سب کورے
 تر ٹا بند صبر دا و ما بین روون گت کلاوے
 ہننا یہ پرت نکدی ساتہون پڑ کولی ہائے
 وے اسادو القایون نہ لہو اہو بہلیر اچکا
 رب بلا یون وے طسا مان پوتے بہانیاں
 سچو ہے کوہ بیت اتہا میں وروا پوچھ نکدا
 وے یوزار و کر طلیا کت کنارے

وصیت کرن حضرت یوسف علیہ السلام پر اور ان

اکیسویں باب میردی تہو جہری ونگورے
 بن میں پیراؤن پیر دنیاں بہین ہونے
 ہوئے بہین ہاؤن نالی سر تہہ پیر و لاسا
 شفقت کین او نہاندی تے دیندارین طلاسا
 پیر اید ہار فضلدر مند اچر کتسا وورٹا
 اس گلوچہ تہ دوس کسید اور ہی تضاربانے
 گلان جگر ندر آئے آیا وقت جدائے

میر بیت سلام سو یون دینین بہانیاں پیرے
 کئے اسیدان و لوچہ آہیان کلہ اس نر لوسنے
 جو اک جان جس وچ سکدی طیند اہر و اس
 مویانہ اکہین مت ترٹ و نجین پیر طیند لاسا
 بہانیاں ایہ معلوم نہ آتا چن چیت ہموٹرا
 جس گلوچہ پیاندا و او با مینون اوہ گل بہانے
 بولنا اوہ مالکد ہرا کہا ویرہ لہ گتائے

<p>اسان بہو ڈیری کہو و پھوڑی جہنم کہیں کہیں تان بہو یوسف بہا بیان نالون ویا پو پانکے کتیا قید خداوند مالک موہون لیل کے افلح نام غلام اک حبشی اوسد اوٹھو پڑا یا نس گئی تے ذمیر اول اس کولون ڈروا صوت صالح و کچھ نہ ہو لین سونی تے نقصانی</p>	<p>چل تشارت کرے تالی وند پیار نہ لے قسمت لے چلینا جتھو پڑ پورا ضی ہو کے جکو تکے کر کے رور و چھون تکے مالک نظر پیا جو یلے میدروان وس پایا آکھو سو تہہ عتھو پڑیاں پاکے کرو سوار شردا بہت خبر داری کہ اسد بہت کرین گھیاے</p>
--	--

ناگاہ آمدن حضرت یوسف علیہ السلام بہ تربت ماور و کریم وزاری
 کردن باحوال خود و بے ادب افلح نام حبشی و پاریدن

زال پاریدن

<p>یوسفی ماوردی راہ و چہتا اور قبرے چہریا گو و ماوردی اوتی دو تری دیو کہاے پیو ما و لون خبر کوئی کوٹڈا نام سدیندا نہاک کہ باجوہ سیرہاے پانیا کہو بہراوان ما واقف نام محرم کو بے اعتبار بناڈے ہے ایسوز جو سیرے کہتان چل سیرے اک لگے پیر کے وانگ کہو تر کو تہی ہادی آہ تہرے کاتی کہا ردی پر جہین و چہ جاتی ہینڈے</p>	<p>اوتھوں کہ چکیتا کروانان پے گورہ مصرے افلح باس غلام نہانا بہتہ پیر شاے آکھو سو تہان لے سرور کے جیلا دیکھ ہیندا ما ویکہ رضا خدا و بد چلیا جاوان کہو تین بسین دیکھ تو نے سو و اگر لجاڈے ما و جو سل سار میرے اسی دسان کسی لگے اما لے نا سخن بسے نا کوئی ایلا نہ دے اوتھو تہنن ایسا ہے پچا کہ روڈے</p>
---	---

مائی ناپو میرے مرتے نا کوئی بہین نہ بہائی
 مائی ناپ پہنا ڈا آنا بسل پٹ در ایمان
 جان کروان دور اڈا گیا کو کیا جھٹی گولے
 ہتھ ہتھوڑیاں پیرین گل اوڈ گیا کو جو ڈارن
 ملاک بولیا اوسدو سائین سچ چ کہندو ہے
 اوہو کم تحقیق کیتو سو سار اساتھ کہلارو
 او سے حشے لدا جا کے وٹھا پیا قبر تے
 پیرن چہک گیا گولی بیت وٹیاں تے سیا
 پے گیا تل کالہ مونہ تے سنج ہوئی خسارے

نامین خبر او نہاندی او تہان میری سار کائی
 بہو رید اکل کھڑا پیا جت پہنائی سائیان
 لوڈانس گیا اوی ملکو جو آنا میں کو لے
 ہون کھتون ڈھونڈ لیا وان کہان کی کر باورن
 اسدو خبر وارو کہیا ہے نس و چہ لہے
 جتھو تیکر بھو وڈ ہوئے کتے پارو
 اکہنیں لہ پیا خانکا ہون چھان نکو پر تے
 مونہ تے براتما چہ لایا سر ہون دل کہیا
 یا اسدو جب پکڑن اکہنیں کوک گئی ہر کارے

منکھت

وچہ حدیث نبی فرمایا جان مظلوم پو کارے
 ہوندا حق مظلوم بندیدو ایہو حکم حضورن
 سرور عالم نے فرمایا اپنے وچہ خبر سے
 اوس کا غدے ویکھن کو مصلحت نظر نہ اوسے
 اسان عبادت کیتی آہے دنیا تی ہون سارے
 حکم ہو سی اوہ لکھی آہے لکھن واسے کا تب
 اوہ عبادت ظلم کرن تہن صانع گئے تو ساڈے
 روز قیامت لو کھی کھاسے جان رب ہون قاضے
 جان فریاد سے نہ کرکٹ نکلے بدلی کاسے

کنبی عرش عظیم تہر تہرون فرشتے سارے
 جرمین لیان نیان نہ تیرا لازم ہے مقہورن
 جان اعمال نامی ہتھ ملن لوکان وچہ خبر سے
 عرض کریں بارب تین ہون کر کوئی بہت چہاوی
 اوہ اس کا غدے نہیں لکھی وہ ساڈی کس سارے
 پر جو ظلم تو سامن پیا کیتا او تہنیں گئی مراتب
 اوہ مظلومان خون وندولی ایوں ضا سارے
 حق ہون مظلوم تہے ہون تہی محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 کرکے بجلی کرکے اور اپنا پکر یا اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

لہا پاکید الہنا و ہوند ہو کار اندر سے
 نٹے اوٹھ لٹا کے سٹ کر گئے ترور ہمارا
 آکھوئے چاوسو جہتین کو جو بے ادبی ہوئے
 افلح حبشی آکھیا جان میں ایہ غلام کہڑا یا
 اوس منہ اسمان لکھ کیتا لی آکھیا پکیرن سائیاں
 مالک آن یوسف پیرین اوتی ویلے چہڑیا
 پائے تبنو لیران ہوئی سیدڑا وہاں تہنیں ڈٹھے
 گل پانچہ کہاہ اسادو بخش لہن تقصیران
 بہر یوسف عرض سنائی وچہ جناب لکھے
 پانا بدل تے دن چڑیا ہوئی دفع سیاہے
 طوق ہتھوڑیاں لہ پیران تہنیں شہر نجر اوتارے
 مالک کہیا تہ اسادو سے تو پیرن کت سارے
 بدل خون فریاں لکھے ہویا رب فرمایا
 مل اقرار بلوچان کیتا ایہ کوئی خاص خداوا
 ملک آکھیا تون کیوں کیوں اوتون شتر اوترکے
 یوسف کیا قبر باؤدی مینوں نظر سے آئے
 حبشی جتویلے میں چہرنا میں نا انا میرے
 کاوڑ مال چچان وہ پھوپان کیش دلداہا مان
 ویچہ بلوچ یوسف کی صورت موو سہستانے

سرت بالینی ملے بلوچان پیر گئی کوک چو فرے
 تبنو لانیڈا سوچا ہویاں ڈاڈیا ماران
 سید فقیر کے خانقا ہون لکر منہ ہو کوئے
 جان لدائے کاوڑ لگی اک تباہ لایا
 کالیان کہان اندر سے والیاں منہ کڑا پڑا سیاں
 بخش گناہ جو تیرے پارون باسا لون پڑیا
 وٹے پتر چل کیرون جوہ جناورنٹے
 سوو گہرا کتے دل پچن منزل ایہ ویران
 معاف ہوئی تقصیر اوہنا ندی فضل ہو دی درگاہ
 ویچہ کرامت ایہ گل کامل دینہ بلوچ گواہے
 دماغل لوپتا کوائے چاڑیا شتر پیارے
 موہری پکر ہمار قطاران سب تیری ہر وارے
 یوسف ڈری پڑے اوتے رکہہ ہمیشہ سایا
 واگ ہمارا یہ دی تہہ دیہوتان میں ساڈا اواد
 حبشی جدون تباہ تینوں ماریا کاوڑ کر کے
 اکھ درو و حقیقت اپنی سہاڈو سنائے
 درو کے بہوش ہو یا میں سلکیا وچ اگیرے
 مینوں توتے ہوز کوئی نرا فقیرت ساناں
 متحیر بہوش تہرن جیون شمع اوتے پروانے

چو بدار ہر طرف کہلونی متہ نہری عاصی	کے مجال و طرح کوئی اندر یا بولہ اکو اسکے
مین و یحییٰ دہر خاطر قینون آندا و چہ بازار سے	مہر یوسف نون سدا ملک اکہیا سمجھہ پیار سے
نیر و برکت نال لٹھے کرہی تو نگر مینون	ہن سہنو ملک اکہیا ہونیال جہ لیندے تینون
میرے عاویے باب غلامی کسے کہتے آہے	مہر یوسف اکہیا مالک ربدی بے پروا ہے

پند

بندی وانا بندہ ہونان لایق وانشمندا	بندہ مان مین رب سچید اجر سو ہوسان سندا
کہ انکار ہین مین کرمان خوف خدا واکر کے	اپنے نفسے پھر جے مینون و یحییٰ گولا کر کے
اکھ و جہان تون کون کوئی مین کہتہ ہن سچہ جوانان	مالک و ڈاٹھج کیتا پوجہ دعا سے شانان
جس گلشن دایو اتون مین وڈا کہر انان طہبدا	ذرا کو مینون واقف کر کہان اپنے حسب نبددا
دس و سیان مالو اب دہر و صحت ایہ غنیمت	یوسف اکہیا و پچ لیسین جد موجب قیمت

ریور

تاج مرصع کمر مکمل سلین باقوت جڑائے	مالک و دہر لباس جڑا و یوسف نون پہنائے
سہوان و کچھ سکے او صورت طاقت ایہ نکھے	چہا پ جو اہر دہر متہ پچ مین و چندان سے
نان کدو ڈٹھانا کدو سونیاں آدم میں شکلا	سونے دہر سے کڑھیا و انک سورج جہلدا

بشارت اور دنِ حی یوسف علیہ السلام را

ویکھ اساد دہر محبت رب او غضب و نجایا	دہر سلام خدا و آندا یوسف نون سرمایا
تیرا قدر و دہر چہا ڈیا و چہ باوشہان سرداران	ہن و ڈاٹھی بخشی تینون و چہ شہران بازاران
اوہ سعادت نال بدل کیتی اج لٹھے	جیکر تیرے متک اولی لکھی نخواست آہے

ہن ہر ویکھان کیلکہ قیمت پانڈی ہے ایسوت
اک لکن ایہ حسن خسلے ڈٹھا نہیں کدی ہے

اوہ ہرول ڈٹھوی اپنان کیتو جدون غزوت
اوسیان جڈوٹھا یوسف ہونین جٹھری کڈو ہے

دیوان حوال حضرت بی بی زلیخا

ویکھ زلیخا رہنہ ثابت ڈکی ہوئی دیوانے
آکیوسواو مقصود ولید انطری پیامینون
اوہ اج آن ویکھایا مولے میرا یار پیارا
نوٹھایا رنگلیدی اج مینون پئے گئے کامن
جے ہتھ لگ جان میری اوہ مان میری زندگانے
ایہ غلام مینون مل لے دیہ نا کر پیار زری نون
جو دولت یو دتی مینون کھڈا اسباب شہانے
جے ہتھ لگے تان کم میرے بادشاہ سردارے
مل لے دیہ ایہ لڑکا موسے پوتر و تا مینون
مین ہو پوتر کر کے پالان مین فرزند نکوے
واہی جاہ زلیخان تائین ملکے فیئے مبارک

ایہ انسان نہیں لو کو کوئی ہے ملکوت آسمانے
دائی پوچھیا کیون نے دیہا کی ہو گیا مینون
جس سفنے وچہ شہر ہر واکتیا قول قرارا
مین ہن ہونڈی جندہ وادسا کڈو جھڈمان دلہن
کی تدبیر میرے ہن دائے مینون مل گیا جانے
دائی آکھیا نا کر چنتہ اکھ عزیز ہر نون
جے تان قیمت اوسدی لہیا اوسدی پوچھ خزانے
کھے زلیخا جہب جاہ دای کر میری کجہ کارے
دائی آکھیا اوٹھ عزیزا بے بے کہلیا مینون
تیرے فرزند دی لائق لائق اراہوے
من لوی ایہ گل عزیز لگا ایس تدارک

نکتہ

کی بعثت جو دعویٰ خبا کر ہوا و ہون غم مارے
ایہ کی عشاقاندا حیلہ مینون دیہ نشانے
جس جان کپڑی قربان جانے تودہ اوسد محرمے

شہید شہ صاحب تہین پوچھیا کرے سوار
وچیت محبت حاصل لکیرے پریشانے
شہید شہ صاحب فرمایا یہ عشق راہ لاکم کر

جو عقدا دعویٰ کر دی ہر دم رہندی زونڈے
انیس عارف کا دنیا اوکھے اسدے دعویٰ

سنگاری خم خوری کولون فارغ کردی نہونڈے
ہر کوئی سوکھیا رہ بندہ تا یہ پند اوٹھا ہے

حکایت

ابراہیم خلیل اسد نے ایہ درجہ تداپا
آن یوسف سراج سوہرے پتین گنگن زردے
اچر گنبدنک شیم تے نقش نگار سونا کے
شک عنبر کستوری واسے کیتی ہوئے وچہائے
مالک اوچا ہوکا و تا بوہون اوے جاوے
دو بکھ مہر انبار درخشان دورون دے باہر
ملکان بن آدم خیران لکھ کر و ژان آئے
جیکو کیدی گھر لہجے خلق سپہون لے وگدے
تخت بہا کے گنبد او تے یوسف آن بہا پیا
پیان پرنے کر سوا پے ویکھن او تون والے

مال فقیران تے تن نیران پوتر کہونا چاہیندا
دور خسار و رسواں چہڈن کرے شمس قمر دے
اوتے سویند بان گلزار تے شہنشاہن ہائے
اپر تخت بہا یا یوسف مست الت لوکا کے
چہڑا دو دینار یوسف فاندرا نہ لے لے
دولت دو حساب کتابون اتنے توجہ پھر
پار اورارون جوہ بہارون عاشق ہو سدانے
روک جنس زر کپڑا دولت سرتہ ماری گئی جگدی
وہتا سورجدا چکارہ ترت پونین ٹکا پیا
گھیرا آن سیا چو فیرے دیوی سپہون ویکھالی

مذامک

اک ملاک شکل آدم دی بنیان ہو پیا بوسے
ایہ عزیز قیامت جو استہدین ہین تلے سبب چیران

ایمیت منظرہ زائہر جیکو توسان کولے
ہر کسیدی طاقت تاہین لینا کم عنبر خیران

نکتہ

مشوقان دی دروازہ تے عاشق حاضر تہنڈے
سوچ بلوچ جن زیادہ یوسف دا چکارہ

جانے ملن حضور یوہو چہڑے توڑ سہنڈے
جو ویکھو سور سرتہ ثابت ڈگے کہا اولارا

اکول مرد کہلوتے ویکھن دو ج طرف زمانے
 سجے کہیے ہو کا دیون سلطان او پر بناوے
 صورت اصلے نظر مویں نے دور کیتونے پرے
 جہڑی ویکھ بھوش نہو کر حاضر ہے کہلوتے
 مالک اکھ نکل جانو اکھن ٹر نہیں سکے
 جے مخلوق اجہو دیوے خلقت آپ و کہاے
 رکھن جب و نیا زری جو دم جبالے مارن
 سجے کہیے منار یان اوتے وین مناوی ہو کا
 صورت سیرت ادب تو اضع علیہ وسلم جیلے
 یوسف اکہیا اکھ بنین ایہ تول نگر کوڑے
 کہیے پاسون ہو کا و تابو لیا ہون سائے
 یوسف اکہیا اکھ و لالا لڑکے کے زکدا
 تان مالک کس نون ہر دوران ہی خطا گوشو و چاے
 سوئے روپی واکے ورجہ اون وچ شہارن
 یوسف سو نہیں نہ یوسف چاے کہہ گئے ہر تیکے

کنان مول لیندی داعی ویکھن ایس بہانے
 ویکھ لو کہ جسد سے قسمت یہ تعریف خداوے
 چھو ہزار بندہ لکھو یا بھوشی وچہ مرے
 اک دیوانے اک ستانے اک وصل و دل ہوتے
 کہو دی جانہ بیون لون پانی چہ تان ہر ہر تکرے
 کہیا کہ ہوسی ویکھن او سد اجو خلقا نڈاوائے
 روز قیامت اوہ شہر مندہ سر پہاڑے مارن
 اس سیرت اس صورت والا بعد و کامی لو کا
 و دیکھ ایس قبیلے وچہن جو خانان قدیے
 ایہو اکھ غلام ناتاہل لاین کسے نکلے
 رچکر سوہنان سے من سوہنان بندہ طبع کشا و مر
 او گنہار اے اعتبار او وکھین پلیا جمد ا
 قیمت چر سوہ اگر نے سلطان مال تولائے
 رو لن یوسف دین سیران اندور و نیار ہزارن
 ویکھ خدا و قدرت ہیبت حیرت اندر تیکے

مقولہ

کو جو خیال نکیتا جاوے اسے بے پروا ہے
 یہ رسول مرتب رہا ہے آپ تھیں نہ سندا

بد کس و لیل کیتا یہ بنے و لیل لکے
 جے فکر اودہ و لوچہ کرو کیوں بازار و گنیدا

حکایت باب اول

<p>بصری بازار کی دینہ ڈھانچ نہایت بروا ایس قسمہ اکوئی گا کب اسدا لوکار سخن کلام نکر واکوئے مگر جو وقت لا چاری کران بے ہو و عا وہ تینون چہک دلمی دلیر کر و او ہو جو مرضی چاہئے اوہ سمجھو اوہ جانے کیا کہ منگنا میں قیمت اسدی اکویشون کہندا جھیلے مل چلیان نون لیندی وڈی کوتاہی ہوئے حاضر آن کیا سولگے جو لہ ما وچ گہرو سے وہ میں پوچھیا کیون ایہ وچن عارف ناما مندا مت درگاہ خدا و عا اسدا قدر و ڈا ہو جانے سین چہر کی اکھیاں ب تون گواہ و ما ندا ووزخ بہین آزار و بخشے اکھیاں او تہا میں اینیون ووزخ بہین آزار میں جانچے تینون کھولیاں اکھین بوٹا سے اوہ بیت اسدا کبر و یا اوہ کوئی ترشتہ ہو و عا و ڈا اسلے چرٹیا او بہین مالک کہو زیادہ جو خون لوک و ماون</p>	<p>بہرہ ہم خواص می آئی وچ سیر حکایت اک غلام وکاندا ڈہا ایہ و لا لان ہو کار اک تے وئے سکہا ندا پندارات فونڈاساری بہرہ ہم خواص کہیا میں پوچھیا ہو اگیر سے آکھو سوچہڑا وچن واما اہو خوب پھیانے اوس سو دا گرون وچ آکھیا میں اسنوں مل لیندا ایہی تیرے جہا کھلا جو چ عقل نکوئے جو موجود لیا مل لیجاہ فرق فرہ نہیں کرے کر لیا مال قضی سو دا گرون و ما سنگ بندا آکھو سو ووسی عبادت کرو تینون مل نہا وے بابون پیر کے میں ایہ بندا شہرن باہر اندا نام تیری و خاطر کتیم میں آزار استامین جیون تہہ مل لیکھے چا وئی و تہ آزاری تینون پیر میرا تہہ اکھن لگا سٹ گھین اسے عروا اوہ غلام نڈھا کوئے یا دہرتے وچ وڈیا حقین مل وہا جن والے و مان کہ دی جاون</p>
---	--

ذکر زانے

<p>جیویے خریدار یوسف دہرائے او تو دوسرے آکھو سول غلام لیندو امطلب خاص برائے</p>	<p>اک ہو ڈی تہہ سوترائے او تہی ان کہلوتے لوکان پوچھیا ایہ کی سوتر وچ لیاون دئے</p>
--	---

<p>آتش سو ترو والی آندے ہوں جہاں میں کوئے</p> <p>پر روز خضر خدیجرا ہوئی یوسف دیان کجا کندا</p> <p>خدیواران یوسف دیان اندر خضر قیامت تھیوان</p>	<p>اگھن لگی گدڑ و ناند گرا تہو پان بند ہوئے</p> <p>اگھو سو ایک گل میں ہر جانان نایہ مل وکاندا</p> <p>اوٹ ویلے مت ایس سببوں میں کھنگی کیوں کہہ لہون</p>
--	--

مکتہ

<p>تیرین عبادتہ تہور کر رہتے جو تہور تہور آتے</p> <p>تہور پان پوتھیاں سوراہ ٹور دیان اور مدہ لایا ^{نعلمان}</p> <p>سجدہ اگی رکھیں اور تھو پان بے انصافے</p> <p>ماتک کا کل نمنے میں کے سر پھرے</p> <p>اور تہو پان جو تہور کر کے بولیاں اور چھندا</p> <p>چار سو پورے اور تہو پان قسم لکھا کی ہاگھسے</p> <p>دیوان پان کیوں تہور اور تہور خانیان</p> <p>جھنڈان تان بندیا ہونہ اول تہور و تہور پان</p> <p>دوس جھوڑ چھوڑ تہور تہور ہے ان کرانے</p> <p>دوس تہور اولون اک والی وکدے اور تہور</p> <p>تہور یوسف تان فوایدا تہور کر کے پھر پھنڈان</p> <p>پان پان اور یوسف تان والا ان تہور تہور</p> <p>سارے اوس پلے وچہ پائی ڈھونڈواون تہور</p> <p>ڈھونڈو تہور پان زردی بدری سویر پان</p> <p>قلم ووات شتاب لیا وگیا حکم زبانی</p>	<p>جنون لے آئے پونجی گدڑی اور تویلی اوہا بی</p> <p>بندگیان بندیاں دیاں پھر کپتان جہان کمان</p> <p>خالص امت ثابت ہو کر کھدلیو چھ صافے</p> <p>جان خدیواران اک دو جہتین مارے جہاں اگر سے</p> <p>بہر اپلا بہن ان لون قیمت آگھسدا</p> <p>پہا جوندی چارے اوٹھدی چنے تہور پان</p> <p>حل ہوا پان قوتاندا سرد تاج جہاں</p> <p>یہ ویکوٹہ چارے تکر ٹول لہو وینارین</p> <p>ماتک واولی تہور ہونیا سبکے سخن زبانی</p> <p>لے شتر پلے وچہ پان تہور تہور</p> <p>کے سو و اگر لیا عزیزا مہیا تہور اکھس</p> <p>دو جہ تکر کدے پلے تہور پان تہور پان</p> <p>وہ تہور جو تہور تہور تہور تہور تہور</p> <p>ایک جوت والا وچہ پان یوسف واپہارا</p> <p>تہور یوسف لے جہ و تہور اور تہور تہور</p>
--	--

لا اله الا الله ابراهيم خليل لله لکھ کر غرض

اک تو لون تری تول بنا کر بجز بنے و کہا یا

تکلمتہ

ایہوں جدوں عمل تو لون واپس سے شکر گزارا
اوہ ہوزر جو تر کھڑے تریہوں تو لون ہو پور سے

نہرہ ایمان بہار گناہن تو لون و ہو کسے بہارا
گھوڑے چاہر عزیز یوسفنون آرزو تو لون

سوال مالک از حضرت یوسف علیہ السلام

مالک اکیا سن و بچیا ہے عرض بندہ اک کروا
لے اجازت جان ہوو اگر سیریا پس کنارے
کہو مینوں توں کون کون کرین جب فسٹ و اسارا
یوسف اکیا تان میں سان کم کرو یون و وین
زو جا ہنناں بچوں مینوں و بچیا تیرے اگے
کھول حسد و ق منکنا نیا کا غذا مالک یوسف و لے
یوسف اکیا باب مہدی یعقوب ابرہیل لے
سزیا کس سیران بہا بچوں او بل آیان
آ کہیو سوسیب کسیدا بہا لان ایہ و ستور شہیرا

یوسف مال سخن اولید اکرناتین تو لون پر و ا
اوہ چہڑی گل و سنے آہو تیرا قول شرارے
اک رہیل ہے فکر و لیو چہ چہ یون سچیا
اک نامیرا بہت کسے ن تو لون جو مالک وین
فا غمظ او نہاندی والا خط مینوں ہتہ لگے
وہ اوہ منخر کلید الوجود اجان کر بہا حوالے
و او انہیرا خواص خدا و ابراہیم مہدی لے
کیون ناکل و سوسیب کی وین و تیرا سہا یان
وسد اسے توں ملے و بندوں کہتا ہوں تیرا

تکلمتہ

جن بچیا چہرہ او مینوں گنا بچوں تانے
وز قیامت وینان دران و یلا مہرہ نہ لگے
جان دیدار خدا و ہوسے بہرین جو و ہوسے
مالک اکیا بخش بنیا ایک سہ مینوں

حال کے اوسد او نیان بچہ و تار بہا ہوسے
و نیان ٹھونڈی رپ و سیریا بہا ہوشاقت و کسے
ایہست چہڈ و نیان ٹھونڈی کسے ہون رے
میں بہرے سونان ٹھونڈی یاد اہفتین توں

یامین پیر روز قیامت حال کے ہو سے میرا	میتن بد منیر گہر آیا بیٹھا مل ادھ میرا
تدہ ما دید امین لڑ پڑ یا عرض کران میں تینوں	اک فرزند نہیں گہر میرے دولت کس کم تینوں

مقولہ

نال و عا یوسف مرد و دوان چین سد ہو ایمان	بالنارین نے اک گو لے مالک و گہر ایمان
کون کوئی اوہ آہر و موسیٰ چم دی گل اسانوں	دو بیوی اور چھپا مالک و چھپا جنہاں تو سانوں
میں دو چہ بھر ب پائی نہیں چل خوراندی وادی	یوسف گھسا پتو وادی چلے کدھر کھانا ہے
پرو اپاران نہیں کسید اتنا میرے وسدا	بہا وین کوئی مان او نہنا ندی نا یوں نہیں میں وسدا

کشتہ

روز قیامت عاصاندر کیوں کھڈ کر توت کھانا	عیب کسید اظہار کرنا بندے نون ناہا وے
مالک ہو یا عزیز مصر و اس ملکیت والا	مالک بے وارث ہو مٹھا و نا لکھ قبالہ
کھتوں طلب فوجان نون دیان شان حکومت والے	جدون عزیز لوکان تہن سستیان مو یا خزائنہ خا
جانا اک پیسہ نہیں ملیا سبہ بہر پورہ خزانے	بہت پیاد سوہن لیوچہ ڈھے ٹھے تو مشر خانے
استہدین دولت و دے جاتی بہ بکت اس دیون	جنان قیمت یوسف دے تے خرچ ہو یا کارون

حکایت

لوکان مالک کیا کر بھاتے اصحابین یاراندے	جدون علی شاہ مردان مٹی حضرت گہر اندی
جس میں گوٹ گھسیو انا وازہ جا خرید لیا سے	گھر آیا کچھ لدا ناہین جو بازار ویکان سے
دیچ لیا کر حاجت میری حاجب کر فرمایا	اک ندہ گہرے وچہ لہر توت و لال اولایا
ہے زہ ایسے حیدر و مر تا عثمان چھپاتے	زہ و لال بازار و پھاٹی جاتے کس نہ جاتے
راتن خوب کتیر مہانے گوشت چاول چیسے	جو کچھ لوڑ و لال سنا عی سبہ کر تلی پورے

<p>زہ علی و مرکہ کھلے خیز شاہ مرانے اگلی فجر اور ٹھہرنا اوہ حضرت کول چو پیتا اکھوا اوہ مہا تیر عرق سبول پئے ہے اوہون ماجھرت دل حاصل ایہ کو ایسا کہانا ان عثمان غنی فرمایا میں اوہ گہر سنجائی و کچھ پیمان سہال رکھ اوہ جسکو جہنگیا ویندا نخیا سے سبہ کہا داپتیا زہ گہر ہوئی اسے بے یو عزت و وہین جانی جو تہہ پھر چنگ اندرا پیا وونا ترینان مہون و وہ جابلون یون عزیز بصر گہر دولت ہو و چندا پرانے دولت و قے زب میون خراج ناک خندا لا رواد جہول عامین تیرے سب حوالے تون میں مال خزانے والا میں غلام تو سا ڈا</p>	<p>جان کچھ روز گذشتہ ہو تان حضرت قتلانے جیدر زہ جہون گہر ڈٹھے و دتجیب کیتا سروز عالم نے فرمایا چپ دابعت کی ہے مل زہ و اخرج سگایا گور گھیا انا وانا اوہو زہ میرے کج گہر و چھی سلامت آئی اکدیزہ اک لال انا اوہ زہ بازار و چیندا جان اوہ کم میسر ہو یا نامین کج حدانے حضرت حق عثمان غنی سے تان بخیا ترینگے جام و دھا عثمان غنی جو مو تیا خرج ابا لون مَنْ يَقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فُضِّلْتُمْ یوسف لون عزیز آلیا راضے ہمد اہسا ایسے دولت مال خزانے نقدان جنبان والے یوسف کہا ہے نالون امر لھے و او ڈا</p>
--	---

پیغام و ستادون حضرت یوسف علیہ السلام و زکریا بن نجیب پیر
حضرت یعقوب علیہ السلام و کدیز بن پسران بان شتر سوار و انکا

بصد پیغام حضرت یوسف علیہ السلام

<p>یوسف و اول ہے اور وہی ہی اکٹار و ہے</p>	<p>یوسف کیون باپ میری لون خبر سیر کرے ہووی</p>
--	--

پتے دنا قبول آئے دینے ب سب بنایا
 ونج وناج بازار وکر کے واہ وطن دی پناہ
 اپنے جہا مور کر پکا پر کرمان کتے نہ گئے
 قدم جو میں موندہ دہرتے رگڑی ہر پونہ دہر او
 ڈاچے بگڑو پستالی ہو سردان پیارا
 یوسف نے عار و تہ پوچھا کہ کھراؤن مکان انہر
 بارک اللہ یوسف نے پوچھا ہے یوسف کہا
 نان اور شہر پڑھو پوچھو سے روزگار ہو اکلا
 یوسف رور و ہو میں جہر بالیہ ہوش آوے
 کہان ہو دی جواب میری لون خبر سر پہنچا دی
 تہنہ کر سو اگر کہندا ویکھ جمال تجھلا
 خط نام ہا وہ بیون جان ہے کھڑو لیسان

ڈاچے دا اسوار صر کنا لون کہہ پوچھا یا
 قدرت رب دی جس راہ وٹیا اوہ بوا بہل گیا
 جتہر یوسف بیٹھا آنا آن کھلوتے آگے
 شتر سوار تجب کر کے ہو حیران کہلووے
 قلیات بجا لیا دی تون کوئی خاص خدا و
 اکہیوں شام زمین تہن آیا وطن میر کھان آئے
 اکہیوں سو یوسف کر کر روزندان ہو کہہ پوچھا
 و آسف علی یوسف کر کر و ہو گیا بورا جہلا
 صبر قرار نام تہنڈر تاپیوںے نا کھاشے
 اوس جاتا ہوسے مر گیا یوسف رک تہرت جاوے
 سبج لیامین یوسف تہن میں میری ہو تہلا
 ویکھ آیا میں یوسف تیرا جو کہ میں پیران

پیغام فرستادن حضرت یوسف علیہ السلام

یوسف نے کہا یہ سنا میرا دین زبانی
 کہی لیکر نصیب میرے واویلاقت زمان
 سینوں تہن تہون تہک لیا کرتا ولدا بہان
 سینوں بہر اس راغ ہر دینے پیر کے مورے
 او تو بیلے اک بندا اگر خدمت کا رسیدیون

بیٹا تیرا ویکھ آیا لان نہیں کھانے
 ایہو آیا حکم حضور دن گولا ہو ویکانان
 سینوں بالیا بہا ہر دینے بیون بہا بٹ پران
 مورے وچدن لاٹ المدی پیر الہ بند زورے
 اپنی دین میں جان ڈا تہر ہا پوچھو تہون طہوان

کوئی جاگہ سے پہلے بخین دین پوری ساری	سرتان پیران تیکر میرے تک لوسوزہ ساری
بہاں تیر لویہ رکت کر سے روز قیامت المین	یوسف میر نام چارین چتیا نان بہو لائین

کلام ناول

حکم خدا میرے ڈاچی نان ایہ داگ مڑو رگر	کر قسطیم موہر جہک جہک کر مان اوٹھا لورے
پیران تون رہ کونکر چاوان جوگ کونینون	ایہ پیر ب سچید آن دیکھیا تینون
مین جان چاوان میرے ہر تینون تھے تھے	تینون یوسف رائے ہو کر لون دعا دتی ہے
ہو جو مطلب کر ویسے خوش ہو اہو جہا	جان یعقوب بنے لون چار کے دین میں
جو من بہا نیاں لے لیان ارج حرج دو عالمین	تینون ہاگ لگے نے ریکے آب حیات یامین

مکت

تختیان جنت دیان آدر بہان لیلوان ہلکے	مین ہر اہو حاجت مکان وچ بہستان چلکے
لیج تختیا ندر یہ خدا چودہ پور پل سیلے	ایہ دعا خدا تون منگے یوسف نے اتویلے
جاہا کھان شہاکی رنج چودہ آستانہ	اوہ سوزا کر خست ہو کر او تون ہو یا دوانہ
یوسفون آیمان سب کبول شاو حالت	ہنکے یہ یعقوب لگے کر سے اور حالت
کہا جہا سہون سوڈرا یوسفدے اڑیا	سنکے نام یوسفد او تھا کہا گوی بہو پیرا
انہین کہین ڈٹھا وری یوسف جان پون واد	سرتان پیران تیکر او سد صفت سنا کھان بارے
سچ سچ تون بو یوسفد تین تون حاصل ہووے	لاکل کرانے تون کھوٹے ہسے نالے رووے
کھڑا باغ کھان او سد ادہ کس جا کھے ڈٹھا	وہ پو جہا گل دیہ بو چا میرا میوا سٹھا
نور مار ڈٹھا پیر پیر پیر پیر پیر پیر	نون سردن وہ گل سنا می جوین جوین پو تھے
حق سہا نیاں خویش پرانیان جوین تھیں	پو تھیں کھن پو تھیں سر تے آن کہل دے

پہن لگی سو اگر نون پو وہی جہا اس اڈا
 اگے دس نہیں دل اوسدا ساتون سے نہ تہیا
 جان پیہر سہرہ سہا لے اکہیا کیون او یارو
 چہڑا وچہ گلان کرا یا سہوان کہلو تا ایہا
 آکھیونے اوس ٹٹھا ہو کر یوسف پر تہا
 اعرا بے نون جو ٹھیاں کہے لوریا کر شرمندا
 رووی ٹیلا پیلا ہو کر دس نچیلے کوسے
 ہا دم نہ دلما محرم جنون دلدی دسے
 بن بین ویکرتے جو کر ماس بولا دی بہاے

کوڑیاں گلان آن بناوی ہر کوئی دور و دورا
 یوسف مہون کر گیا کلا شاست نون سچیاں
 یوسف پاڑ کہا دیا گیا نون اڈی کوڑنارو
 آپ با نوبے میرے کہلیا ستو سینہا
 گلان جوڑناون چہڑا نون دور و دورا
 اسین کون ہر پو و اسگدی جے اوہ ہوندا زندہ
 جو تقدیر خدا دی نازل ہر پر ہوسے سوسے
 اس ہندہ کے ہوسے کدی رووی کدی ہوسے
 دنیاں بین یوسف نون بہر خوشخبری ہونگے

تاکید نمودن عزیز مصر علی بن زینجا بختہ یوسف

وقال الذي اشتريه ايها جرح سف ليا
 الكرمي مستويك ميارا كمين اي غلام بيدرا
 جاطھا اور سجدائے ہو غلامان تالون
 يوسف اولی تر یونہ دل دتا ترا مطلب پوہتے
 حسن یوسف اوجھ دکانان وہ عزیز مصر دا
 تریجا عشق زینجا اگا ہو گئے مست دیوانے
 ہر طالب مطلب پو پو چہڑا طلب کنندہ
 دنیاں ڈھونڈ پو اورک لہو رب صحی ہونجا دے

من مصر الاصله مصر بن طراز جسدی لپے
 یا کھاون ہون مند اون دیوچہ نا جو بیچارے
 زیورے پوشاک خنکری ہر ایک مار سجالون
 اول لاک دولت منگی ڈھے خزائے پوہتے
 اوہ ہر قائم و بچہ خزائے ہتون ہو گیا بروا
 اورک حرم غیدا ہوسے نالے ڈھو جوانے
 سن جدا فواجہ نبی فرمایا جو بندہ یا بندہ
 جو کدی عبادت جنت کارن اوہ ہر اکدن پوہی

جو طالب مولید ہو و سزاوہ رب بہا و سزاوہ بندا
 نالے دنیا نالے عقبے یہ مقصود و بندا

حکایت

ایہ دستور مارون رشیدی جہڑا آبا خلیفہ
 کنکن جگہ جڑا و طرہ مار جو اہر میرے
 کین تہ ہاز و بند سو عید و لعل ا قوت زمانے
 گولیان گو بے خاص پارہ کر حاضر فرماوے
 اکذیرہ انون کہا خلیفہ ملدی ہر ہر چیزے
 اکھیو سو ہر کسے مل لیا جیتے و چلا جہد
 کیا خلیفہ منون لیان بہ کو جہ ہونیا تیرا
 جندیہ عید ہو و سزاوہ قربالی لغران و سزاوہ طیفہ
 کئی لباس طلا اطلدی لاپے جانے چہرے
 حاضر پارہ کڈہ کھلاری جو چوک شہانے
 او و سزاوہ چیز جوتے جہڑی لون تہ پلے
 باہون پکر خلیفہ لیا اکس کنیز عزیزے
 مین تے مل لیا اک قنون لون مین میری کھلا
 مین ہر تیرا و ہر تیرا جو کجہ تر کا میرا

نکتہ

گولیان گولے سب کجہ تیرا ملک حکم بادشاہے
 کہا عزیز زلیخان او و سزاوہ جنگے جا گہ بنائین
 چنگر جا گہ زلیخان سمجھو نا کو تے محمل و چہ
 پنے دل و چہ جان یوسفنون و تا اوں ٹکان
 و تہ بندے تہ مین پارہ کڈہ کڈے سچ کو اے
 مینون رب خرید یا بندہ مارین عیدین پہر یا
 و تہ جان بندے خانیون کڈھیا پہر پو بہ گناہین
 بس بندے لون و تا ہو و سزاوہ اک عیب چہا و
 پہلے اہول زلیخان مال یوسف ری کہتے
 اینون و تا عقبی و سزاوہ جن مل لیا اٹھے
 جس بند پر ہو سو ہر او تھے او نون بہائین
 دل جہڑی ہو جا گہ نکاح ویرا و تا گہر و چہ
 و تہ ہنوا یا بندے خلیفے او و سزاوہ نون بہائین
 مان مالک ملک مصر و اہویا ربلی بادشاہے
 بند خاند و نیا دیو چہ رکھا اسے نہ و تہ یا
 درجہ پنج بہشتان و تہ بخشے پو چین مین
 سولی کیو کر عیب بندے و سزاوہ لکان نون و کھلا و
 صحف کتاب پھر سزاوہ یوسف بہ کھنی جو پستی

اللہ سبحانہ و تعالیٰ اور جنس اور زون انسانان حیوانان
کی کتاب پڑھو بیون سہاوان عربیہ بوسے
یوسف اکیا زہریدان گولیان بر کوئی جانے

اکیو سو سو سن او از تو ساوا ہو یاد دل و یوانان
نزد خرید ہو ہسان تیر کون صلیب من گوسے
کھو غلام غلامان نون نان گوسے بنون ہنگانے

استان مکران فیض سلطان بن سعود از قوم عبادان و عاشق
ہن ای حضرت یوسف علیہ السلام و واصل شدن معشوق حقیقت

از شکر گاہ یوسف علیہ السلام دریا اول

یوسف در زندان اندر کاسے شہزادے
ایستہ نشان گمان شدی دست بہر چو پڑے
دور دور ممدل بہر بنین شمال بقدر
شکس چشم دکھی ہو پوچی جان و کھو سو اکھین
اسطالون ابن سعود ہر او سدرا و لا و دن
بازعہ نام خدا وریا لاپیان بہت پیارے
سن سن باوشا ہر او ہر او سدرا و چہ حقے
جان اوس صفت سستی یوسفی غیرت گور بچیلے
وہ سے خیر شرفان او تہر لد لیا سے
نظر بنا جد شہزادیدرا وہ خورشید و حنان
بیرین آن یوسفی ڈگے اوہ زہرہ آسمانے

میں بہر جے صفت بیستہ کیمو اوس خدا زوی
رخسار و چکار ہر مارن تکی سے شمس قمر سے
اسد و خیرۃ نال جنین نون حیر و نجاسے آ رہ
بھول گلاب سے خوشبو صفت امیر کھین
نسل او تہان زہرہ انور ہر ہوشاد و دن و جان
اوس کد می زمین تے پیرہ دہر ہاتھو ثیان عمر گد ارے
تن من شاہ فقیر سے مدی اکھین کسے ندے
چوری مایان تون بہ محل آئے اک اکلے
جسد الفز ظہور سوا آیا اوہ خسید کرانے
باریا جوش ابدی و چہ ولد و انکون لیل حنان
میں سے ہر رت دیوانے کر کے آن ہر مستانے

<p>چو سچ بولیں اور تیرے لیے لچھے مینوں تیرے سہاگے تو ڈٹھا گویا سو نیاں کنین یوسف اکیلا اور شہدائے سہیل سترہ زرا سیکے</p>	<p>اے ملائکہ اللہ خدا کی وہ کے کہان تیرے چاہے زمین تو لاریں گل میری گل لون میں میں قیون میں سچی اوان ناکر بہت تیا ہے</p>
--	--

کلام رحید

<p>اک ساڈا سے خالق سچا پیدا کرنے والا جو دیدار و بکھین اوس بذا حسن او پائیا مینوں حسن قدیم اوس سونہر و اجدر سدا جو اسے تا وہ جین مرغ نکد تیرا وہ کہا دگر تیرے اور جو بچ گھنٹو و دستے آپ کرے جو پائے جوادہ چاہو کر و کھلائی میدا میں نہیں جیسے عاشق ذات شہزادی ہوتی جی مست ہو دگر ایک نسبت پران کو تیری دلون نصیحت لیو سونو آکھیو سونو تیریں مرشد میرا میں تیرا لٹ پھریا پھر و لقل جناب اٹھے عرض لیو پھوچا سے دتا پھوڑ نیال یوسفدا شمع ڈٹھے پروانے ذرہ محو سوچ اوہ ہو کر تابش محفل تیکے جو کجہ مال ملک سوا سدا ربدی راہ کو تابیا اوہ لطافت تن در مینوں ریشم کھرا جو بچے</p>	<p>سو نیاں اوسن جیہا گویا اک من لقا ہے آپ تیرا لایق ہو میں بکھین اوس تیرے مان اوہ کرمان لوریا ہو و خواہ نقصان تیرے رانا پینا اسے تو انا اول غریبوں سے رات کھنڈو تیرا اوہا دگر میں چاہے ایہ بندہ گندہ عینیں بہر بار اول سے جسے سدا آجیا مان تیرا اور جیہہ پرست ہو کالے عشق حقانی ولے آکھا لک کر گئے منزل پونجا محل میرا واسے شہدائے مان اوہ نور تیرا سے والے لوچہ چنگ تیرا کم ہو گیا چکر چنے دل اوڈا اوڈو چہ اسلئے مارے موج سندر و پوجیاں تھلہ قتل تیرے قلم و چہ عبا و تخانہ پاسے اندر بنا پیا سرے تاج شہودا بجد ہو سکل اونی دگر جیہی</p>
---	---

یوسف کو پہنچا دیا گیا جس پر ہول نہا لے
 تا وہ گاہک رہی یوسف کی ہوی خاص الواصل
 کو جو ہاڑے نیل کنارے گذری عمر جوانے
 مَنْ عَرَفَ رَبَّهُ فَقَدْ كَلَّ لِسَانَهُ وَأَوْجُوهٌ كَالرُّجُلِ

بہول گئے سوچ آرائیش زینت تیر عیش دکھیا لے
 جسدا یوسف کو دیکھ کر کون نہ ہوں مراد ان حاصل
 جان رہ چائے توڑ نہا ہی ہو چکے زندگانے
 ہر سے اوسدی بین او نہاندہ کر کل جان حوالے

اشفقہ جمال حضرت یوسف علیہ السلام کو دیدن چارہ اتصال
 وصال نمودن و عتراض کردن حضرت یوسف
 علیہ السلام زمان

الْكُوفِيِّ صَوِيهَ زَيْنًا لَوْنِ امْرِئِزَرُونَ أَيُّهَا
 دُشْمَنِي أَوْهَرَ كَرَامَتِ أَيْسَى وَهِيَ بَرُّوْرُ خِرَالِنِ
 عَسَا أَنْ يَنْفَعَنَا بِهِ رَبُّدَنَا بِوَتْرُ كَمِ سَوَارِدِ
 خَرِيدِ فَرُوحَتِ وَالْمَصْلِحَتِ جُوهِيهِ كَرَمِ
 أَوْ مَسْتَحْدَةً وَاللَّهَ إِبْرَاهِيمَ كَرَمِ فَرُزْنِ بِلِيهِ مِينِ
 وَكَذَلِكَ مَلَكْنَا لِيُوسُفَ جِنُونِ بِسَجَا وَبَانَدَا
 فِي الْأَرْضِ وَيَسَى بَارِدًا بِسَى أَنْدَرُكَ مَصْرَةَ
 وَقَلْعَةَ مِنْ تَابِلِ الْأَحَادِيثِ عِلْمِ تَوْرَتِ شَاوِرِ
 وَاللَّهُ خَالِبٌ عَلَى مَوْرِهِ وَالْمِجْرِبِ سَوَكْرِدَا
 كَيْ مَقْصُودِ وَالْمَلِكِ الْخَالِبِ الْبَهَائِيَانِ

اسنون زمانہ کو لا سمجھو رہا ہے وڈیا گیا
 جا تو سو کمین نکائی جو لگ ساڑھی وچہ کھانے
 مینو کو جو اولاد ہو وی مین بیاس پارو
 کرمان والا جو یوشالہ نا کوئی ہو پو تر سے
 جس وختون ایہ پیل جڑیا اوس دعائین وہین
 دل عزیزدی سولے جب یوسف سے پاندا
 اپنان حکم چائی گہر وچہ جو چاہی سو کوڑے
 خواہانڈی تعمیر ستا وراہ بیان سکھانے
 کی طاقت کوئی حکم نہ مٹے غالب زور آورد
 جو کچھ تہہ چاہیا سویتا وہ تہنجان ساہان

<p>زور بان بان موسان بند چوٹان کمان تداہن بندہ جانے زور اپنے تین کروگد اکھا بعض اکھن ٹھارین برسین ہو جوان کھلویا ایتنا حکم و سیکلہ اگرکٹ بخشے علم معانے تان پاکون لوکانڈی درج لوپتا قدر نازل جو امرار کھنے لکے اوٹے رہا نکوسے نیلو کاران لون ویہ طدا بدل نیک عملاندا کتیا دل نیجا دیو عشق یوسفی ڈیرا</p>	<p>وَلَكِنَّ الْغُلَامَ لَا يَذْكُرْنَ فِي رَبِّهِمْ جو کم و سوس رکیا ہو یا اپنے قابو سار وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ جَاءَهُ وَهَبٌ مِّنْهُ اک اکھن تریہ چالین پوتہا پکے عمر حواسے تاہر کدہ واقف تہیوی ہوئی پیغمبر سے نازل نالے رہ پودا دیون محرم کر چہ سڈ لوسے وَلَمَّا بَلَغَ الْبُرْجُ الْكَلْبِيِّ تَوَسَّلَ فِيهَا جدون عزیز مصری گھرو پوسف کیتا پھیرا</p>
---	---

ظاہر کردن زینجا فی الضمیر خود پیش حضرت یوسف علیہ السلام

ولیکار نمودن اوزان

<p>دیکھ یوسفی چہاں چہاں چہاں اگ کھلو ایہو مالک مال ملک اکھن کھت پنا ہو کھنکھو پھیرے کھوٹ گیر پھیرے مال لاکے یوسف بہت کدی پر پھیران ڈروا پورے آکھ حاجت باہر جاوان وضو کرندا ویلا بہت عجائب لاکھ پوشاکی صدقے ہو چو پیرے اپون بھی بنالی کہا دہاوتہ بے بے فرمایا</p>	<p>نت عزیز و امیر شہدائے ہمارے نت ہو کھن زینجا چہاں لایت تہی پوشاک لوا ہو آپ لواتے وال دہوا می عطر بنیوا کے مروارید پروم و الدین موندہ سرجم نہ تھکے اوڑک اک پومر جتویلیے ویکھ اوزہ اکیلا اکدینہ خوب نہوار زینجا و الدین کنگھی پھیرے بہت اندیز طہام پکا کے اگے رکھ کہو ایٹا</p>
--	--

ایوسف میں تیری جہا نہیں پیارا کوئے
جان مینہ و تھا سو کدی ساکھین بتا وچہ گہرے
میں تینوں بہی انیورن جاہی جہا پیارا مینوں
یوسف اکہیا ہرگز مینوں دلون نہ جان پیارا
ہیت پیار میری مینو انیورن مال میرے سی کرو
وہ پیار پیار دل تیرے ایہی شامت جا پے
ترے سے سٹہ پوسفدی خاطر نبی شاک شہانے

مدتان و مین تیرو تا نگی بہونیاں کملی ہوئے
وہ و ہونلی کھریں نہ کدی منکھو ملے نے ترے
میں بہی جہی پیار پیار دلہین ہو وان تینوں
ایہ پیارا خواہ کریندا میں آنا پیارا
اسدی شامت پھر ایہ مینوں ہو کا بان بر نہا
ایہوں بہی کو جو اوکھ اولر وادھی کھان میں آپے
ترے سے سٹہ ورھیدی دیندی ہر دینہ لورن نشا

کشت

انیورن ترے سے سٹہ نظرنت رب بنالول تکدا
نارپ و پھر صورت ساری ناز یور پوشاکے
اکدینہ کہیا لہنجا یوسف عشق تیرے مین مارے
اگی سفنے کہت کیوں جان لوچہ چنگ چواتے
میں اوس تیرے سے تے جان الیں شہر وچہ آئی
جان آپے ایس جاگہ بہا کے آہیوں سچیا
جان رب آن بلا یوں مینوں سکدی جان پیارے
دل میر لوچہ لٹ لٹ لمدی لمدی کھدہ شہر ارے
پور گیا تیر سو عنید اہیو اول تے واکہ مگنے
یوسف اکہیا سہیل بے بے کر بے او ایمان
نہ خرید عزیز تیرا مان خدمت و سو کاسے

جستے ایدی مہر خدا دی اوہ ہونلا سکدا
آدمیانہ مینیت و پھر جنون لالین پاکے
و مین آرام نہ اکیل ساتین مبدارے تے زارے
لیکے ہا یوں عزیز مصر اہلجے و گویو چہاتے
اگون یوں نہ نظر مینوں پہا ہسان پہا ہتے
تیرا تیا ککا اوہ پورا نا کور او لارا
میں کیوں بہرنا مین سچ کہتے بے بار لہا سے
تینوں و کھان تے میں حیوان تیری کس نظر
پھلدا جیوں انگیار زرہ کھان تیرا اوپر سینے
قدر کے میر گولا ہوس کے کوان حیانت سایان
اوب بجا لیا دن و ایوں ہر میری ہیلیا

وت زلیخا آکھیا تون ہن گولیان کو کو فائق
 صورت سیرت تیری بلی نہیں غلامان الی
 نمان لیا عذیری خدمت نہیں نا کر بفرمانی
 یوسف آکھیا ایچہ گل کردیان شرم نہ آو تون
 غصہ کھاہ زلیخا بولی ناتہ سو کھ سو کھا وکر
 کھی زلیخا تائین یوسف مینون اوہ سکھالا
 غصے نال کنہیا اک ساڈا باغ جو بلی نالے

جو خدمت مین دسان مینون اوتیر لائق
 ہی کہہ ریدی بی پرواہی چیل مہری تہہ جالی
 مین عاشق محشوق میرا تون جان میرا لیا
 کوئی تہل جو کہ وی کامن کدی سو مینون
 باغبانان وچہ کھی جی رین تان مینون سکھ اوکر
 جھڑا او کھا کم سو کہ سان تائین اس کم والا
 ملیا رانوجہ دل کہ خدمت جودہ اوہ سکھالے

آمدن یوسف علیہ السلام بخدمت بلخ زلیخا ہمرہ باغبان

بسم اللہ کرا وٹھیا یوسف باغبانان بلخ
 دیکھ تھجا حسن یوسف او ڈوہ گئیونی طوطی
 اس صورت نون جو کو دیکھی تن میں گھول کھا وکر
 یوسف آکھیا خدمت جو کی خدمت کار لیندی
 باغبانان اوچہ کم کر جا کے ایچہ اجازت ہوئی
 اکون عرض کیتی ملیا ران تون منظور ہلا لائق
 انگلیان تہہ نازک تیرے تہل گلایاں گلایان
 پوندی گرد تیری مونہ تیری خاشاک جاشا
 یوسف آکھی چنیا مالک غصی مین تی ہون
 چاور تلی پہاڑ تھوئی تون بہ وچ اتھامین

کھی دیکھو مین کوٹ بنا نوان شیخ مینون دلدا
 کی آکھیا اس خاص خدایو پوہلین کھلوتی
 پیر دہری دہرتی چندیا وی کھی کہی و ما وکر
 جی خصماندا حکم نہ مندی دی جواب چکتی دی
 جس کم وچہ سعادت تیری منع کرو نہیں کوئی
 ایچہ جس کم اسین مان لگی ایچہ نہیں تیر لائق
 سخت کھی دی دتی تی نالا اون الیان تلیان
 تیرا ہوندا ہی کم کہنی ان کی وچہ تھاشا
 زہہ چالیا ملیا ران تہہ بہن اوٹھ کھل وون
 دیکھان کم اسان ہوندا ہن سانو کرین عابین

او نہان روزگار یوحہ لگیا ہو یا وقت عصرو
 مالو کابین کون راضی ملی وارث گہروی
 وت کم شروع کیتا ملیا ران چل نال بٹاٹیا
 اندتاوی باہر جاوی لگی بری اودا سی
 وکچھ یوسف نون آکھی یارب تینون یقنی پاکھی
 پر جی کہی میری ہی لگدا ایہ بندہ فرخندہ
 پیر سلام جان ہو یا فارغ لگو سوہت پیارا
 تاہین مل لیون جے میری کر سینگے زولمنے
 یوسف اکھیا بولانہ مینون خوشی دین نت شالا
 خصم ہی راضی مین ہی حاضر خاوندی سرکار
 مسان کیون مشغولے وچون تینن گل کر سکیا
 نکل کہلوتا واکون جیندا ناہی ساہ کریندی
 کیون تے دہیا ایہ کی ہو یا تینن کہول گہو مائی
 مارٹے مین ایس شہزادی چہلے کملے ہوئی
 ہن ہی میرا حکم نہ مندا بن بن ہی پراٹیا
 اوہ نکرے لگاہ میری ل ہر پل کٹ دیہاوی
 دای کی کوئی جاو و پاکی اوہ وس کر دیہ میری

یوسف نیت نماز کہلوتا یا و خدا نون کردا
 اتدینہ اوتان کم کیتا جو جہان بہا توچہ کردا
 اگلی روز گیا وت او نون عزت نال بہا یا
 سارا روز نہ یوسف ڈٹھالی بی وصل ساسی
 بی آرام محلین چڑھکر کہول ہوئی چہ لگی
 کیتا تون جس سرچ و ڈیر یا یوسف جینا بندہ
 وچہ نمازید و مشغول کر پیا ڈھوسوہٹ سا
 وڈ بولا یوسف کیون او بیلی بے پرواہ گمانی
 میرا حکم منن تہین تینون جے اوہ کم سو کہالا
 اوہ جاگ تہین ایہ بہون چنگا تہان مینون کہو
 طرف زلیخا ندی یا یوسف نظر ہو اکر سکیا
 بادی مار زلیخا او تہے دیہی ساہ پرنیدی
 کھامور ڈھتی سر پر نے جہر دی ڈھتی ائی
 سق نی دای پیر و نڈا مین فکر میرا کر کوئی
 جو شکیت گہر وچ آہی خرچی کل منگائیا
 سارینون گھت لیا دیو چہ مینون کل کہو
 مین او نہان چو لاکھ کہو تان سو اوہ پیری

دای کی آکھیا کر و مسان اس لاکھ پیدا چارا

تون دل تگرا لاکھ زلیخا کر کو روز سہارا

تیار نمودن لہجہ و آہستہ خا پر کار و آوین لہجہ محبوب یکا نہ بصدید
و بہانہ و طلبیدن فصل شمال مشتقانہ و گزیندن شیخ علیہ السلام

جیکہ لکھے حاضر عبدی کو ہی ست بنائے
نگ مر مر یا قوت فیروز می چہل بل موتی آواز
ہر تہم مٹھہ سونید اگھوڑا مال عجب تدبیر سے
کہلر یا پروار گنبد و چہ سان کیوں نامیوی
چنچ حقیق زمر و گلشن و نب فیروز یون جریا
دستی سب اور اور و پارون اندلی کندہ باچون

مخبر و اوٹھ عزیزون اہلی اوستکار سداے
کوٹھریان ست کوٹھیان اندر ہون چہ دروازے
نگ سفید جو اہر موتی جڑے ہو و پیر سے
سبز و خست فیروز می پتر لعل یا قوتون میوی
ہر دستے اک مور سنید اگھوڑی و ڈنڈ پیرا
اندروارون ستے کوٹھری سرخ بلور زجا جون

کلام تصوف

دچی نور نور چہ پیا ہر زلیو و یوارون
دچی مدینہ دچی مکا و سچے چار منصفے
اوہ باطن در باطن عارفانہ شریعت ظاہر
اعظم شانی حنبل مالک ایسہ نہیں آئیا
ایدا قابو تیرا نامین کرنا بہت پیارا
ایسی واہشتگانی تہین منصور سولی آڑ چہ پیا
مشک معطر دی پر باطن خوشبو جو رنگ محلے
جہان اوتی ماتھی گھوڑی مہر و پیدیان ہر پیا
ویرتیم جو اہر بعلین یا قوتاندا حسرتیا
یوسف اتے زلیخا ایسی گل نگریان پائیان

المصلح فی الزجاجہ دل ہونداروشن اندروارون
اوس اندرومی نورون دشن چو دان طین تھل
مذہب عاشق اللہ دید چونہ مذہبان تہین باہر
جس ہوا چو پرباز عشق اللہ مکان اپڑا ایسا
زور اوران لوکان تہین رکی چپ کر احمدارا
اس پرواز معارفدی رو ہواندوا اپنے ڈریا
سونے چاندی دے پوج ہوا می کستورید گلے
سونید می سے قیل کھلی گل مروارید گریان
اک و چکار اندرومی دہریا تخت سونہری کھڑیا
ادنیان دیاران تو تصویران اندروار نیان

او ہوشکلان چہت اوتی ہی او ہوا پر زمین
 مار پہا نندی سینی اوتی پلنگ نہری کئیان
 جان بن ہی عمارت ساری کہلو کیا شک بہا
 بید متک کا فور گلابون شتے بہرنگلو اے
 اگلی فجری دین مبارک حاضر ہوئی حائی
 ہیجی گولی یوسف تائین باغ چون سنداندا
 بی بی اندر وار کہلندی جان یوسف جاوڑیا
 دو جی دروازی تہین وڑکی اوہی قفل چڑایا
 اوہ بلور دیان دیواران نقاشی چونہ ایز
 یوسف کا دل دہشت آئی بہت ہر سا ہویا
 جس یوار طرف مونہ تہیر ویکھی اوہ تصویران
 یارب کہن الی کولون تڈہ ایچہ شکل کھامڑ
 جتول ویکھی اوہ صورت لکھی جوڑا جوڑا
 نیوان مسرٹی شرمکی تہر تہر کنھی دیہی
 وت زینجا ندا مونہ کتیا دل امید ہوسو
 جتدینہ دا ایہ من کہو آتیا ساہ وان ویکھی کتیا
 اک امید پی رب میری آگ کتیا پوری
 یوسف تہہ پڑکی بی بی عرض کتی میں ماری

لاء پوشا کان خلوتہ اندر طدی کتیا کتیا سینی
 تصویر اندی چہال چہلی نقل اصل کر دیان
 بہت انعام اکرام دیواکی و دل کتیا سعادان
 عطر عنبر عنبر وچہ ملکی مسوہ چتکار کر اے
 مارنگار زینجا کر کے متک معطر لائے
 اوس جاتا سند کردا خاوند ہور کتیا کم لاند
 بوہ مار لیا باہر لاوت انگلیون پہر سیا
 جو درنگی خندرا ماری مستوان اندر آتیا
 تحت اوتی سن یوسف تہہا پٹی سچ او تہا تہیر
 دیکھ زینجا دل کند کر کی وی سلام کہلویا
 یارب ایڈی بی خیا می من چہ کی تقصیران
 لکھی جان تہان اوس دیان چتدہ ایوت پائے
 جہتی ہی او ہوشکلان ویکھی ہو گیا دل تہوڑا
 زمین اوتی ہی لکھی طوٹی صورت اہو چہی
 جاٹو سوشاید بی پر واہی اگلی ہل گپو سو
 ایس طرح وی نال اگی اس کدی غنن دل کتیا
 اج یوسف دی خوف دل سو چتوڑوٹ گئی مغروری
 ایہ سب تہری خاطر ہوئی محلا ندی گل کاری

<p>دیجھان کیونکر گل مل میں ن میں ن میں ن میں ن میں ایہو دیدار تیریدی یوسف چہاں بچیلے جاوی ایچہ جھڑا ہتہ لگدانا ہین کھ لایان بادشاہان مین تیری وجہ تون میری وجہ اسین و نون آئینہ اونون گلونکر بان کھت بیٹی خوں لکھیا تصویر جہا پیار ہین تون مینون اتھان ہور نہ کتے ہر ساعت میری اوتارون شفقت میری دلہند ناکر ہور کلام زیادہ ایچہ کل لایق مینون</p>	<p>تخت اونی گاؤن تھی لگی خوشی کرمان چلکی لوٹیدا جون اوپا پیسے سیر و کاوی ایچہ گوشہ ایچہ باغ حسداتی ایہست نگان دیجھان دلچہ دانع تھسا ڈاکھول و کھیا بسینہ ایچہ گوشہ ایچہ وھلا اوھلا حن کھیاں تدمیران ہر دم ایچہ میر اول چاہی پاتیر امونہ دستے کھٹ کھاوی بہان نہ بہاوی واوتیر میر کھلہ لاہ پوشاک و گاؤ پراہان سنی لالی مینون</p>
--	--

جواب

<p>کنب گیا سن مہتر یوسف استغفار پکارے کیڈی کرے عزیزہ محبت باہر حد حسابون نہ خرید ہوئی جس گھروں کرئی کم خیانت اپ علم خبیر اسے دانا بنیا، آسے</p>	<p>خدمت گاراندی نہ لایق ایہ کی خدمتگارے تارک ہونان لایق نامین و مدد اوپا و ابون کی جواب دی پیسی جتہی منگی رب امانت کینو خبر کی ہونا ہلکے اوسنوں بہہ کہ جاہل</p>
--	--

نکتہ

<p>سنداکم نہ بہاوی مولے شہوتہ تی نفسانی بندہ صحت اشکرانہ ایہو کجا لیا وے نعت کھا صاحب دکھ و دہو کئی اوسدے چورے دنی باب نصیحت مینون نارب کو پہلا مین</p>	<p>ہر بر آئون پر ہیر بدن جی صحت ایہو نشانی جس رب بخشی سن جوانی اوس کو لون ہر ماوے بہر ناکسی نہیں جہڑگانان جان و ندیا جہو ہورے اوسید مین بندہ برد اول آخر نامین</p>
--	---

سوال

ہی یوسف جسے خوف خدا دہی تیرے چہ چہ جانے دولت بے اندازہ و بیان کوئی گناہ نہ ہو یوسف توں دریا کوثر و امینی مران چھاسی یوسف اکہیا عالم سارا جیکر ہو سے تین ما ای بی بی کر خوف خدا و دنیاں تین ترحانان روز قیامت و وزخ مٹسن تہ سو خواند ناہی ایہ مراد جو تیرے دل دی پوری ہو و عزیزو	میں تہین بے اضی کر سان دینا و دوی خزانے اولی لاکم دوی بفرمانی منع تو سان توں کہی بگناہ دی خون کزند اکیڈ کو ذمہ لاسی ات لیکھی راہ ربد سے لائین اوہ نہیں رقتہ لیندا تا ایہ کم کران شیطانی مینوں خوف ربانان اندر خوف خدا و اسو ہجدا سرتے امر الہی ایہ گناہ نہ ہوند امولے اس بندے ناچیزون
---	---

سوال

کہے زینجا حکم جے مین رب تیر مینون نمان	تیرے دانگ عبادتہ کر سان بت اپنا جاہنسان
--	---

جواب

اوہ ولاندا مالک مولے نرم کرے جین لڑی	نار ب ایڈ گناہ کر اوے ثابت بہین لوڑے
--------------------------------------	--------------------------------------

سوال

و یکھ یوسف مین تیرے خاطر مارنگار چہ لاک دانہ خال جی زلف کو نڈ لوچہ جانور اند پھاپی سن بے بی گھر والے تیری مل لیا مین بوا ایڈی خاطر تے خوشامد کر داہو اوہ میرے روز قیامت زانیاں ملن اگر دہم کلاوی فاعل امر فوج اندر دی لوہو پاک و کیسی پیو داوی ایہ کم نکیتا ناہو اوے مہین	لنگن جھوکے ہر میدان مروارید جڑائے تینون ترس نہیں بیدر دانا کر بے پروا ہے رہندی تہل کائی دس مینوں اپنا ہی رکھ پڑا ایہ کرتوت کران مین ظاہر دہندو کار اند میرے شرنگا ہون اگی دیان لاکمان بڑو ار جو آوی سولی دانگ او پر گردندی چامھولن ہسی قید کیتا مین پہا ہی مندی رب بچا و تہین
---	---

جی ایہ رول عزیز دیکھئے تے مذہبوں کھیاوے
اوہی اسان دوہن تہنیں ڈاڈا ہی ان سیت اوہی

سوال

ناکراوسدی ہیت دا ڈر شالا نوشہ تہسوں
جی سیلی نظر کسے ول تیری اوسد جان پنجائیز
تہتہنوں نامہن اوہ پیارا تون اک جگ پوجیوں
پل تہنیں اگدون مرکبے پچھنیں شرت اک پلاہن

جواب

سن کے تہرہر کنبیا پوسٹ دونان نامہن نامہن
ایس دلیل تیری مئی پومی ہنوں مت شامت
ہی بی بی ڈر ڈاڈا ہی رہتہن جن کرین کرین تہنیں
کیونکر باپ دادا موندہ وہ لگسان روز قیامت

سوال

بی بی دادل رہا نہ ثابت دیکھ یوسف دزار
نرم ہو یا دل پیغمبر دا جا تو سوسے کنبیا
اک زینجا دابت اندر کھلا ہو یا سی پلسے
یوسف پچھدا ایہ کی آکا اگون اکھ سوناوسے
ناسے کوہی ہجون پو پوچی ایہ کی کرناہن مری
ہنی مراد میسر کرسی خواہش ہو سوا یہا
جا کے ترت اوہا موندہ کجوسو معقل پترہی
ایر ب ساڈا پرا نہ منہنیں نامہن شرت

جواب

اکھیو سوا یہ کی بہتر داوانا اس موشن پترہن
تا ایہ تہنوں مارن جوگانا کچھ کم اس مسدا
اس کولون تہہ ہیت کھاو مئی ن سون پوجاؤ
ڈاڈا ہی بے پردہ ہی کولون میرا ہی دل فرودا
اے یوسف تون ہن فراناہن میرا ریم مئی
جی اوہ رب رحیم سچا دلان پترہی کھائے
نا ایہ کھاون پیوں جوگانا ہن جینا جان
منع کرنے جوگانا تہنوں تا ایہ روکدا مسدا
کیونکر پچھنیں ڈر مگر دہا جینا کھائے
پترا کران خصماندی کہہ واکون ہن پترہن
چھپدا بخش گناہ پترہی ریت واکون عظیم مئی
اوسید پترہی اسی اسی پترہی جیوں

کٹھہ کٹار زلیخا رکھی غصہ کھا کے سینے
تڑت روا کر حاجت میری اکی بندوین کئے

مین مرسان جی کہیا نہ منی و ہر پاوچہ آستینے
خنجر نال عزیز تسا ڈھری جان ونجیسے اوکے

سوال

جان جی حق پر آیا کئی جی نقصان ہو جاوے
مینون خوف خدا دا ڈاڈا ہول عزیز ہی ہڑا
وت زلیخا اکھیا جی تون کر نائین پیرانی
ڈرا پنڈ اننگا کر کے گھٹ مینون لاچھا
باہون پھر پوٹھف نون چہکی کی لائیا لوڑی

اس اجیہی بندوتی کی ترس کسینون آوے
پلصرا طاتی تر کر سو جہد اہنگامہ محشر دا
ویچان جن چہی دیہی ویچان سن جوانی
کیونکر جان جسی وچہ پونڈی چہکناں آب حیات
استغفار پکاری پل پل تہہ پتہہ مروڑی

جواب

ست کٹھہسی نالی نون تیان تہون باوٹھ کر
اکھیا سو ڈر رٹ اڈھی کولون نا کر اتناں ڈوگا
ست کوی تہر آہی الی ہووی سخت ملامت
کٹھہ کٹار کھی رکھی وجے وار زلیخا
سوئی ہوئی جد آرو کھیگا ہوسین کول اکلا
مین مروسیان تیری تہون تینون اوہیری
تہون خنجر کھیسا یوسف لگا دین دلاسا
وتیلی بل بانیہ پھر کی اکھیا اسی یوسف بیدرا
جنول نظر کری اوہ صورت پاس نکوی خالی
ایچہ خیال دلیوچہ آیا آن مین لاچارے

پار پتہہ توفیقان تینون تو مین رکھین ٹرووی
اڈرک پاکان لوج کان جائیا مان پنمبر زاوہ
پنمبرید اور جہ کہوی ایں گناہ وی شامت
تینون خوف تہن کر چہڈھی جگہ نوار زلیخا
تین تہون خون بندید انگسی پھری تیرا پلا
یوسف ایہہ فساد او تہا تیا جگہ چار کرسی
لکھی امید ندیدی پوتہا آن پیاسا
تیری جیڈ اظلم نکوی مین چہی تے کر دا
بہلے سرت حواس نہ قائم ڈگا کھاہ پھالی
تے ایچہ خون ہو جاو ایتھی میری میری بہاری

گنڈھے دوتری کھول نالین سان یاد ناسا
گنڈھین نالیدیان کہوں لگا دل گنڈھ کھول
دو جی گنڈھ جی کہوں یوسف آکیو وود و جوی
ترجی گنڈھ کہوں بت و یو ایہ آواز شکل دا
چوتھی گنڈھ کہوں تی بولی ڈولیا دہری ہر
بچوں گنڈھ کیہا امی یوسف بیٹوں پیا خدا
چہیوں گنڈھ کیہا مروسیان سمرت کہوں
سنوں گنڈھ کیہا امی یوسف آذانی کینگ
اٹھویں گنڈھ کہوں رب رکھو اوجھ کو اوہ نسر
و جی آیا حبیب پہنچ یوسف نون پیا حکم آہی
یعقوبے دی صورت بنکے جبرئیل پکاری
بچوں تانان ڈرک بہان چہوں مچل نہ تگر
جن رواری پونچ یوسف ہو ورت کشادہ
دیکھ زلیخا یہ تماشا ہو رہی حیرانی
اڈرک دی بوسے ونج پونچا چہوں پلا پریا
جنا پلا موتی وچہ سی پتو وچہ آگیا
وچہ قرآن خداوند سچا کیونکر کر وایت
رہ نماق دند اللہی ہو فی بیضا عن نفسہ عوراس گروا
شان تیران وچہ سکے بوہر جندری چا پری

واسر حضور دن مت آو پوری اوسید ہر اس
والقونو ما کانت جعون فیہ الی اللہ پر گنڈھ
و کانتہا بوالہنا ناکان فاحسد و ساء سیدک واد و خوجہای
التوانی و التزییة فاحلدا و کلو احد منہما ما تہ حلدہ
حج ایہ مندا کم کیتیوی نان رسین چہر
اس و ر اور فاوند کولون ہین تون جیکدا
کیہری باغید اتون میوا کس دربار و موتی
لاذانیة او مشرکة ایہ کم کردی طالع
میری آکھو گپا یوسف اضی ہو کہتے
نفس شیطان مار و بجای ہو ہوش گماہی
نس مٹا ایس ربی لیلون بہر بہر جس مار
بی بی ہستے کت راہ بسین فضل جڑی ہو کر
بیرمان سنگل تہ و رٹ جان آدمی خدا دا
اکہین کھل گیان سی اگر مت استیوونی
باہر جا پیا یوسف ہتہ وچہ و ہن سہا اڑیا
و سکا کہا بس تہین باہر منجھ پچا پیا
ایس حکایت سار یو الی خبر یو و ہر ایت
جس نام زلیخا منکے ایہ مر او سزالی
و خلقت الہ ابواک ایہو کم کیتیو کس و طری

وَقَالَ هَيْتَ لَكَ اِی یوسف توں میری تیری
 حال معانوا اللہ اوس کہا پوان پناہ خداوی
 اِنَّكَ لَیْحَسَنٌ مُّتَّبِعٌ اوس سچی میری الی
 اِحکم عزیز کیا وہ جہیز اگھر تیری و اسائین
 جنگی جاگہ دسی اوس مینون حتی رب نہ پہلے
 ایچہ احسان کتیا جس میں تی تیری دلیل سارا
 اِنَّهٗ لَا یُفْلِحُ الظَّالِمُوْنَ ناحق چہانن جہری
 روز قیامت نہیں انہا توں چکا ہوں چکا
 وَلَقَدْ كَفَرْتُمْ بِهٖ وَهَمَّ بِهَا اَدُوُّہِ قَوْمِہٖ
 جی یوسف توں رب سچیدی لہا کپردی یاری
 توں دیکھی مہتر یوسف کو تھید اچت پاتا
 طرف زمین دی نظر جی کتیا لکھی دہی آیت
 سچی دیکھی تی اک شیر تھیکے ڈنگ اولاری
 كَذٰلِكَ لِنُصِِفُ عَنْہُ الشُّرُوْءَ وَالْفِجْاۗءَ رَبِّ سَاجِدًا
 اِنَّہٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلِصِيْنَ خالص مخلص نہ
 اوچھ ٹہالی حکم آہی واپس ملے جنابون
 وَقَدَّاتِ قَبِيْصَةٌ مِّنْ دُبُرِہٖ لِیَیُّوْمَ یُحْیِیہَا
 باہر پیر اسن پیر ٹوسو جو اوس نظری آہیا
 طاعتد پیر اسن جہیز ابابہ روی تن لوتی

ایچہ خلوت ایچہ عشق محبت و بہان صورت تیری
 جی ادوہ رکھ لئی اس بندون قیدن مجر آزادی
 عزت بخشی ہوئی مینون قرب نبوت والی
 اس غلام پیاری جوگی جنگی جاگہ بنائین
 بھی سوین وچہ حفظ خداوی پیری تری کپردی
 اوس چہ خیانت لوڑ ان قلف بہان نہ نازان
 جہون کھاون پوین بہنن برا منگن اسن جہیز
 برا انہا نذا حال ہوو گیا ویکھی گاجک سارا
 لَوَ کَانَ رَآیَ اَبْرٰہِیْمَ الَّذِیْ سَأَلَہٗ اَنْ یُّکَلِّمَہٗ
 نفس شیطان عاجز کر چھڈی ویند پوسوت مار
 یٰرَسُوْلَ اللّٰہِ الْعَصْمَہُ کَرِیْمَہٗ اِنَّمَا نَکَلِّمُ
 وَمَنْ یَّعْمَلْ سُوْیًا یَّحْمِلْہَا اِیۡہُوْرَہٗ ہدایت
 آکھی بیٹ میری چہ زانی تہلی اک نکہاری
 کہ نہ اوس گھر وچ خیانت جہاد اچھہ کھاندا
 آپ پچا رکھی مت کوئی کم ہو جاوی مندا
 وَاسْتَبَقَا الْبَابَ جہیز در پونھی پار پوان بان
 ایہ کی تہہ کتیا تہہ پورا نکل لوٹ گیا و گیا
 اِنَّہٗ لَیْحَسَنٌ مُّتَّبِعٌ اوس سچی میری الی
 پاڑ وچیندا جہیز اوسند اسن شیطان کتیا

معرفت و ابو پیر من اندر بخشیار ب دا	بچ رہند امر و دون جنون استون ل نہ بہد
جان اوٹھ ہما ہتر یوسف تہرہر کنیدا ڈورا	بچوں ملی زلیخا بھکی بوٹا سے باہر وا

باز گردن زلیخا را از پنہان بر عزیز و ہنارون تہمت ناشائستہ بر یوسف

علیہ السلام و غضب نمودن عزیز بران بیچارہ و گواہی داوان طفل شیر خورد

عورت دگر گھریہ اماک آن کہلوتا بوہی
 آن ڈوہی گھر وچہ زلیخا لوی لاکھی ہوئی
 شاید وچ عزیزاگی اوس بہت میرا چاہنیا
 اوسک باب کی کرنا آیا خود دست درازی کردا
 مانوان بیچارہ وندی عورت تھی نون تہرہ پاد
 مینون تہرہ پائیا اس لاکے ننگ مونس اوتاروی
 اے لاکے ننگ تان مت آوی ایس ملوک چوانے
 ویکھن الیا نون ملی نصیحت اوہیاں کولون
 جیکو جہ ورتیا حالون جیلا کہول سٹایا سارا
 بوہی مار ہوئی چو فیری شیر نہ ساطھی واندی
 وڈا گناہ کراٹیا لورہی تائین بچ نکھیا
 سدوی بوہی دیندی جاوہی اندر مینون
 جس بوہی بچ پوہیا کہول تال بلند آوارہ
 کاوڑ نال زلیخا وایون نکھیا دوجیواری

وَالْفِيَا سَيِّدَا هَالْبَابِ وَيَجْه لِيُو هِي سُو هِي
 يُو سَف نُون كَهْت لِيَا كَلَا وِي سُو رَا و تَهِي كُو تِي
 نَا قِص عَقْل زَنَانِي تَهِي دَل بِي بِي اِي هِي شِي
 سَرَه نَه سَبِيل كِي اُو ه بُولِي پَار و نَجَا يُو سُو پُو رَا
 صَا حِب اِنِي دَا نَا ر كَهِي شَر م حِيَا وَا وَا ر و
 قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكِ سُو وُ بَر اِخِيَا وَا
 نَا پُو ر لِيَق اِس نُون كَهِي بِنْدَه خَانِه
 اُو وَا عَدَا اَب اَلْيَم يَاهِن مَشْكَان كُو لِيَا ن مَوْ رُو هَر
 جَان يُو سَف نِي جَانَا بِي بِي بَهِي ت پَسَا رَا
 مِينُون اِي زَلِيخَا دَا اِنْدَر اِنَهَان كَه رَانْدِي
 قَالَتْ اِي كُو تِي اِنْدَر مِينُون و لِيَا
 كَهِي كَهِي رَاه نَه لَهِي جُو بُو ه كَل مَلِيَا سَه
 قَدْر تَمِيرِي رِب سَجِي دِي كَهُول تِي دَر وَا ر و
 جَان كَل سَنِي عَزِي ز مَهْر دِي يُو سَف كُو لُون سَا ر

فجری دی مین پئی منجی تی دیہا نامین زروی
 عضے نال اوٹھی تان اگی لگ کی میرے
 ایہ کوئی چوراو چکا لوٹا اسوچہ تا کو خوبے
 بولیا رعضی نال پہلیری تان عزیزا کو گولی
 ایہوی اوس کمدابدلہ جو قیتہون ہو آئیا
 زرخرید کے کی دعویٰ بہتان ہاویں باران
 یوسف اکھیا دہونڈ اسگنون میں چوہون ٹھوکر
 اکون دنارو زینجامین میں جو ہیمان ہونان
 چم چم خون چہر دیان رتھیان لال ہو گیا گھوٹا
 دہوی رور و سچی ہووی لکھ سوندی چائی
 قسمان تی سو گندان ننگے سید پوسواک پیادا
 کرسٹون چو ہیمان کر کے تان ایہہ کیتا پاور
 اوٹھیا حکم عزیز جو کیتا اک جلا و سپاہی
 ایس حقیقت دا تون محرم سہ معلومین تینون
 یوسف اکھیا سمجھہ عزیزا اور جبار قہارون
 پئی قبول دعا یوسفدی آیا وحی شتابے
 اوٹھی شور بنگامہ اوٹھیا بندی ہووی اکٹھی
 اک عزیزیدی ماسیدی کپڑ بال سجایا
 شمس جبالس اندر ڈٹھا چالیان روز انداسی

آن چھو یا تن نال میری اس جانتی ہوئی
 دامن ہیا تھیسے وچہ پیری جا کھلا مذہ تیرے
 باہر وارون دیکھ نہ اسدی زینبائش محبوبی
 پرا کیتا میں لائی خزانے ان سمجھی ان تولی
 مشرم حیا زکھٹو میرا آمین پتر پر آئیا
 لمن تہنہ بیان تان تون جانو انہان گل داسان
 سارا جھوٹ زینجا جوڑیا مرواؤن تو ہوئی
 کیدی میں کچھ نہ لگدی کین آجھکرا جھونان
 جاتا سوایہ زینجا سچے سر پر بردا کوڑا
 خوشی عزیز دا دل لوٹھی ناز نیاز و بھائی
 مارویان مر جاوی گولا اکون ہی لگا وا
 تک حرام ہونان خصمدا ایون ہوندا امت آوے
 کیتا یوسف رکھین مینون یاد رگاہ آکھے
 ظالم ایس بیگانہ کولون نامروا میں مینون
 سہیل کی ایہہ کین عدالت خوف کین مرزوان
 اسی یوسف میں را کھا تیرا نا کر خوف ذرا بی
 چائے زینجان سے سماندی نال لیدی ہٹی
 اوہ تفسیر حسنی اندر چونہ ماہ وا آئیا
 جبرائیل کپڑ چٹک لیندا ایچو فرنا نداسی

اسی معصوم امرتدہ آیا ایتھے ذیہ گواہی
 لا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ يَعْقُوبَ اِسْرٰئِیْلَ لِلّٰهِ اِیْمٰنٌ
 جی تی گواہ علامت جان زینجا سچے
 وَشَهِدَ شَآهِدًا مِّنْ اَهْلِهَا اَنّٰی حٰکِمٌ حَضُوۡنَ
 اوہ گواہ قبیلے وچوں رب سچا فرماندا
 اہی ایہہ زینجا سچے آوندے دالڑ پھریا
 کہو غلام کیتا کم مندا نا اوہ نمک حلالی
 وَاِنْ كَانَ قَمِیْضًا قَدْ مِّنْ دُبُرِ جِی اِیہ پھرا جاندا
 فَكَذٰبٌ وَّهُوۡمِنَ الصّٰدِقِیۡنَ ذمہ عورت لگی
 ایسیف لگ کے نہہا پھون پھریا لوری
 بہت عزیز ہوا پھر مندا ننگے ایہ گواہ ہے
 فَلَمَّا رَاۡیَ قَمِیْضًا قَدْ مِّنْ دُبُرِ کھول عزیز توہی
 تر کھی نظر بی بی ل کر کے بولیا غصہ کھا کے
 قَالَ اِنَّهُۥ مِّنْ کٰیۡدِکِنَّ مگر عظیم توستاوی
 اِن کاید کن عظیم رب سچا فرماندا

تا اچھ چلے تی غمازی من فرمان اکھی
 دامن پاٹا وچھ عزیز اکھڑی ل لنگارے
 جی بھجیدا پھریا پھون تان منکر کور کھی
 پتھر عزیز پدی چاچیدا تیر بیون سی دیورون
 اِن کان قَمِیْضًا قَدْ مِّنْ قَبْلِ جِی اکون پڑواندا
 قَصَدًا قَتَّ وَهُوۡمِنَ الْکٰذِبِیۡنَ اِیہ سچی اوہ ریہا
 کیجی جو کہہ کر تان ہو و اس جو پھی دی نلکے لگی
 تان پیر این پھون پاٹا دوس زینجا لاند
 یوسف پاک حضور ون سچا اچھوا کھیا اگی
 ایہ کوڑی سی قسمان دی چاندی جاو توڑی
 یوسف دی بندو دار اکھا پھچیا جی اہی
 پاٹا سی پیر این پھون بی بی لازم ہوئی
 ایہ سب مگر توستاوی رنون مارو کوڑ دو کھا کو
 مگر ضعیف کھی شیطانی انہان کو لون پھی
 پھریا تان پھہ عشق انہاندا پھریا پھریا

مقولہ

توڑ پھارن قول یاریدی خصم کو ما ندیاں لبتین
 دین ایمان زبان سمجھن کھوج کھستن کھچر جھلاز
 ندیاں چیرن کی تہل جہا کن تہین او دمال دسیر

اندر مال ہو ریسے تہا و نیہ ہو رینون متین
 کرن اشارت طرف ہو رید مال ہو ریدر گلان
 دہین کڈہ کڈہ لک توڑ پھریا تہین تہین چور پھریا

جہان صدوقین گت چہ پیاں گیان گچھ
 سوہری و خصمان نون لادن جہان راج بہا
 راجی بہوج جہان نون لائی جہان گمان کمالی
 ہتر یوسف کہوہ گتو یا سفتہ و سس برنا
 پیغمبر شرف قطب جہا و جہان تہین ہوسد
 کی انہان استر لاندہ ہی جی رب کرا کر
 نہین مجال لیجان نون کجہ ہر خرم سیما
 و کجہ گناہ ہٹان سہ کتیاں مروان کی چارہ
 دست سزیری فی نون کہیا دوسرا سجا تبا
 نال عظام جہان گمان کہ نیاں لائق نامین
 یوسف نون ک جاگہ رکھیا نہ گہر آوری جادوی
 دو گت سار کا و ذمہ اوسید امین جانان
 یوسف کہیا جو تون کہ میں حکم تیر و جہاں
 یوسف آخر میں ہوں ہذا کہ پر میرا نون
 و ستغیرتی لایذنیک کہیا زلیخا تائین
 پر نون کے پر و نسی انا مذہ رتجانان تار غر
 اناک کتت میں انطاطیائی جہا کہیا سہ ہدی
 نون عمارت و کجہ سہریر کہیا میں جہان
 اندر و کجی و جہین گنا و قتل لیجان مارے

او تہی جی نہ دین اکلیان نہ ایہ رہن جکل و پ
 او دل جان سٹن کر لیرا ویران سکیاں بہا
 مویان جہان قبران و چون نکل ہا رہا بہا
 کالیان گکیان لکان بن کی او ڈہ چڑن آس
 بصفیان جہان دیان کردی کتر جا کھ لوسد
 کی انہان نو و ڈمان لائق بان اتر ہر و گہا
 جس یوسف نون ڈہیاں جی اوج قید کرینا
 شرم حیا انہان واسنکے رہتین احمدیاد
 نرا دیوان نون نخل تہیوان نون رہاں جہا تبا
 پتر کر کے نکل لویٹی آرتون سمجھ کد امین
 حکم زلیخان و انہ میں نامی بہت چھپاوی
 پر تون و ڈی گداری والا سہر پر ان چھپانا
 بنو او یہ عبا و سخانہ او ہو گوشت ہلسان
 ایہ اسرار نہ ظاہر کرناں ہٹان ایس لیا لون
 توبہ کر ایس سہری و سیلون خود خدا و کہائین
 کہ توبہ اس فیصلی تہین شامت تیری ساری
 پاکان نون ناپاک نہائین کوڑی میں سدھی
 تہہ بنایا یوسف جگا شاید ایہ گمانان
 مت تصویران و کجہ جہاں فی ہون بہت پیا

اوپر یا دیکھیں جو تصویر ان آسمان کم ہو گی ان کھنڈیاں صاف بلوری و سن نقش نگار نکوشی اوس تار عیون لاپیا عبد اسے وا پر دوا	رب بی بی و اعیب چہا یا نظری مول نہ میان یوسف نون تاہمت کی اوہ حالت کم نمونے کیونکر خوار گناہان بابت روز خسرو کرد
---	--

اقتادون ہی ملاست لیا زبان نمان مصر کہ باوجود جمال کہاں خود سیقتہ خیال عمیری می علی و دعوت نمودن لیا مرانہاں اچھتہ لقا حسن یوسفی تا بجا کر ترنج در نظر سن چشمہ و سنہا	
---	--

ایں محبت یوسفی گل بوین شہر مصر و چہ دیکھونی ز لیا کیدی صورت حسن جوان سنا دوستون کھاون بوین کحل سمرہ مندی موتی لعل جو اہر پیری ہار سنگار اوتار سے بیخ زبان اواز استریان کیتا شور ککارا ساڈھی پٹہ لگا ہدی آوی جی پل پل پل پل ملازیمیا زان غمرا عشوہ ایہہ اساد اکم کین علم عقل چیرا می اوسدی اوڈ کلا میں گیا چلورل مل مت دیوان سنبل لکھی رنی	جہتی رمل ہین ایہ زمان ہن گلان کہہ کر پچہ مل لٹی ہوئی کوئی پھی پھر دست دوانی سیس گونداون سوہی لاوان مری در بندگی مونہ سر خاک ملی ہو روندی عطر غبیر و ساری بہنا بہا وین کہیا سوہناں کون غلام چکارا نال گلان کہ چھٹی کلاوت مول الہن دہین کیٹر امر د اساد می جہا اس گلدا محرم من شامین باز شکاری ہو کی ہڈ ہڈی چرطیا تابع ہین دیان کرعی اوہ تیرا حکم نہ منی
---	--

سوال

ملی ز لیا ویکہ اکلا یوسف دوجی واری میں ہی نہیں ز لیا جی مارو نجاوان تینون	تا بن جان لہنی داویر می تھی دکرہ و وار جہا تہہ جگ ساری اوتی خوار کیا ہینون
--	---

جواب

یوسف اکہا رب پیری د ڈھٹی آرو ڈیا می قلف ز خیر کہولی ہن تا بن مت نہینون آ	
---	--

سوال

دے زینجا اکھیا جوین غم دا کھانا کھاوان
 اتیوں ہی سنگل پا کر کھٹ پیاوان

جواب

ای بی بی ڈر خوف خدا تہین تا کر چلے سارے
 شاکر صابر مہتر پوسٹ خوف خدا دی ڈروا
 حکیمین تے غم شادیدا وارو ہو میاوان
 جو گھر لدا نام خدا دی دانا کھٹ رکھیا
 اسین لیک حقیقت والی تیرا عشق مجزی
 اتیوں اسدا اللہ الخالب شاہ نران گل کھوا
 دس سینوں میں کیتا گل نہ کدے ربانان
 غیر سی تہین غم شادیدا ہونان مول نہ لکھیا

حکایت

اکدنیہ مہتر موسیٰ چلیا وچہ درگاہ آکھے
 یا موسیٰ درگاہی چلیون حاجت منگی میری
 عرض نیاز حضور کیتی جا موسیٰ صلوة اللہ
 یا موسیٰ اس بندیدا کیون دتونا سنہیا
 حکم ہو یا درگاہون بند عرض کیتی تویلی
 موسیٰ آکھیا یارب میںون اوہ مقبول دیکھا میر
 میں پھیر تیرا با اوہ میںون کیون نسا
 جی تون ذوق اسادین شوقون نا کھاؤن
 مہتر موسیٰ آکھیا ریا وسین اوہ پیارا
 جان اوس پریت موسیٰ چرٹا اگوا تہین نہر
 چچے گکا مہتر موسیٰ دوی پہاڑون چرٹیا
 بندہ ہی اک پٹھا ہو یا اوٹھ سلام دتاسے
 اک ڈرہ وہ محبت اپنی ایہوتا گلہ و دہیری
 رخصت ہون لگا درگاہون نافرما یا اللہ
 اکھیوسو یارب کوئی محرم ہو تہین تہہ چہیا
 سبہ مقصود میسر کیتی اوسدی اسان سونیلے
 حکم ہو یا اوہ میںون نہا گیا چہ کدا میں
 یا موسیٰ جو ساڈا ہونانا ہوندا ہور کدا
 نا اوہ حب کیدی رکھی عشق ساڈی وجہ جیو
 حکم ہو یا جاہ اوس پریت تو چہرا و ڈاسارا
 رہا بولانہ سن گل سچو پرے پر امین نسا
 کی دیکھے ہر میر اسدا ہر بہتر تے آڑیا

اللہ اللہ کو کن بیری پرست پڑی بہان
 یاران مال اچھان کرنا مین ویر یا ندکی حیل
 ایہ تیلاجی ویرین پہاڑین جو دنیا تے ساری
 ایہ کم مال پیاریان اپنی اندی جو دنیا کی کردی
 اوتان دیہان کیتا جد موسیٰ شہر ڈھا اک سوہ
 وڈا شہر زمین دی نالواک ہزار شمارین
 یاموسیٰ ایہ روز قیامت گہر فی اسد ساری
 وَقَالَ نَسُوا فِي الْمَدِينَةِ الْمَرْكَبَةَ الْغَرِيْبَةَ
 تَرَاوَدُّهَا عَنْ نَفْسِهِ فَرِحَ بِهَا لُورِي
 اِنَّا لَنرِيهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ نر می جاتی گری
 فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ جَدَّوْنَ زَيْحًا سِي حَقِيْقَةً
 ہی اوہ زمان سد لیا جو جہر بیان لادیاں طعنی
 بی بی حکم بیری چیان کیتا کھانی خوب پکا ہو
 چاول زر و پولا قلعی دی وڈی رکاب پہرا
 فرنی کئی فلو دی برنی کھولی کہند کھانے
 نوکدی بوندی نان دو دیوہ کو پوہ گوہی چن
 فلکے ورق کلاب جنیدی نالون صاف زیادہ
 میوی تی انکو رنگائی سُرخ شراب ریجانے
 عطر عبیر کلاب رکھائی بوتل شیشے بہر کے

بہتر موسیٰ آکھیا یارب معلومی کجہ نامین
 حکم ہو گیا یاموسیٰ اوسنون شین دہیا اک تیار
 عرش اوتی جا بلین شہر رح ہودن پری پری
 و بھجان کی کچھ ورجی اوہان ملین زرخشوی
 سُرخ یا تو تو سُرخ جی موتی نو لکھ مچلین بومار
 سورج جہان زمان سٹن بہر چیلکار دیورین
 مین ہی اوسدا اوہ ہی سیر اسبہ کچھ او شہدین
 ویکھو نی زلیخا اکھن لبہ لہی کومی چیری
 قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا غَلَانٍ وَلِيْدًا اَوْسَدَ عَشْقًا اُو سِر
 گولی نون کو لیندی بروا پر اوس و انش نامین
 مار یا بہا بٹنی بہر کار اسرہ گئی پہل ساری
 ویکھ لیاں مین دہر نہ او نہاندی لکن تیر نشان
 جہان زمان مین لازم کیتی مہمانی کروا ہو
 گوشت مرغ تتر بکریدے شور می صاحبان می
 پیچیدار قماچی قلعی سبہ پکوائے کھانے
 حکم کیتا سد و اہونارین اون کھان مہمانی
 اختی زر و پولا شہانے کیتی پورا مادا
 نخرک تی اچار نخر جس تقویت روحانی
 حد انداز نہ کھانیاں اسی دہری مرتب کر کے

خوش کھچی تی شطرنجیان سوہریان سبز چہاں
 چہاں کسید اور جا ڈہا تہا یوں تہاں بہا با
 لوندی اوتی عاشق ہوئیں شرم حیا نہ ایو
 تیری صورت و اچہ نکار انظر نہ تہر نہ مندا
 جان دعوت تہیں فارغ ہو یا عطر عین ہون
 اس وقت زینچا سدھی اک کینرک آوے
 بند زینچا یون سدیا پوسٹ اگے آن کھلوتا
 اک بیوش ہو یا اک سو یا اک چہلنا ہو یا
 او نکلیان و ڈہ قلمان کتیاں بیوشی ہوتی
 اکنان لذت بچو دکتیاں بہون کھول جو آیان
 اکھن صبر تیر اودہ بی بی ساتہون کئی حسی
 ایہ صورت ہر ویلی حاضر تیر بیان اکھین گے
 صبر ار ارام زیر ہا اکس پوسٹ وی چہاں
 وت جسی دل پیر بیان نامین اکھین ہریان او ایو
 بی بی آہ ماری دل مردی ہوش کرو گھر آو
 اہر سکت الیمین انیون وچہ صحت تیر بیان
 واعتدت لیلون متکا عرب کہتہ مجلس کتیاں
 وانت کل واحد منہن سکتیاں زاندر پیر بیان
 بہن پوشاک پوسٹ نون سدیا اکھی تہہ ہر آو

ہوئی تیار خطیافت نارین طعنے گو سو دیان
 اپی وچہ مزرا خان کر کے کہن زینچا تا بیان
 نو کید بیان زاندا بی بی کیوں چا لگہ و نچا یو
 ہن عشقیدی رنگن چڑھن پہلی موج مریدا
 کہتا چہوری ہر اکدی تہہ وچہ جدا دوتی
 آگہ اوسی گولی نون کروا پیر کی تہہ دہو آو
 او وگنی ہوش حواس ناندی کسی ہی تہہ ہوتا
 کھسی تہہ تر نچیان کید بیان ہو ویان ظالم چہر بیان
 شکر فدی سر خط لکھ دتی بگیان چو نیاں دتی
 چہت کئی حیف اکنان وگیان تیر تہہ ہوا
 کیونکر تہہ دی پیر وی ہن تون نت اکھین جین
 جس بگوار ڈہی عمر یو چہ سو تیاں اکھ نہ لگے
 او نکلیان و ڈہ ٹو کتیاں اکنان چہر نجاتی
 دن سامین جس میدا کتیاں میں منور تا میں
 میں دو دکھیاں بیون کی کر کی طعنی کر دیان آو
 ادہ جو بولیاں لا دیان اسیان کھل گولی سو دیان
 کھانی خوب امدی کتی دہر تکیہ ڈہو لائے
 تاک تک پڑھی کھا دن جوگیان تر کتیاں سا چہر بیان
 وکالت اخیر علیہن زینچا سدیا لب سچا فرماو

بہتر یوسف غدر چاہیا اوہی کی کم میرا
بی بی آکھیا بکت کت حیلے پاچہا تلی اکواری
فَلَمَّا رَأَيْتَهُ الْبُزْؤُهُ جَدُّوْنَ زَانِي وَهِيَ اِيَّهَا كَتَا
سُتِ سَمَهَا لِرَبِّهِ رَنَانْدِي كَهَلِيَا هُوَ جَهْرِيَا
وَقَطَعْنَ اَيْدِيَهُنَّ رَبُّ فَرَاذِلَهُمْ وَهُوَ طَمَّيْ رِي
وَقُلُوْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هَدَى الْبَشَرُ لَوْ كَانُوا يَلْقَوْنَ
جس خالق ایہ صورت سر جی تس لایں میرا کی
اِنَّ هٰذَا اِلَّا مَلَاِكٌ كَرِيْمٌ اِيہ مگر ملکوت آئے
ایہ مقرب خاص خدا وہی ملا یک نوری
جبرائیل نبی تی آیا کرے اور رسالت
جنہاں کمال جمال تیرا کیا اک نظارہ
یوسف دل دہیاں کیتیوں ہوش نہی تری

زمان جا بیگانیاں دیکھان دیکھیاں ہلیرا
دیکھان انت انہا ندی جنہا نہ ہر طعنے نین
سُتِ رَجَاکَ نَمِيْنٌ بِنْدُوْقَانِ اَوْثَمِيَا عَشَقَ بَلِيْتِيَا
اَلِنَّانِ اَوْ اَنْكَلِيَانِ كَيْتِ بِهَرَانِ اَكْرَهِيَا كَرِيَانِ
جہٹ گئی حیض کنیاں چہراں درہیا تیرا
اَوْ مَزَادُ نَمِيْنِ اِيہ صورت ثانی ہر سبے
ایہ فرشتہ خاص حضور ہی نا ایہ بندہ خاکی
یا جبروت اندر ایہ وسد یا ساکن لاجوت
ایہ تجلے ذات اللہ دا پہیاں ایس حضور
یوسف دیکھ زمان ہتہ کسی او دینہ وچس
عاشق تی ہوش ہو ڈگی دل کیتا سی پرا
در دزد خدا کسی نہ جا تا سو ہی ہو گئی باہی

نکتہ

ایہوین وقت نرعدی بندہ چور تباہ و سار
قَالَتْ فَاِنَّ الْكُنَّ الَّذِي لَمْ يَلْنِيْ فَيَدِيْ عَشَقَ اَيْدِيْ
اوسو ہے جس تو مینوں کر دیاں تو سہیں ملامت
ایہی عشقید پوچہ میری رتی رنگن کھوڑی
وَلَقَدْ رَاوْنَهُ عَنْ نَفْسِهِ مِيْنِ اَوْسَمِيْنِ خِيَا بَشَرِ
وَلَيْنَ لَمْ يَفْعَلْ مَا اَمَرْتِيْ اَوْسَ حَكْمَ نَمِيْنِيَا

تلخی جان کند ندی پہلی او کھ نہ دیکھی ساری
نارین دل ہونہ کر کے بی بی آمین ڈھانڈی
دعویٰ کر دیاں جس عقل تی ڈہی تو سا قیامت
ہن جسی لوک میسر مینوں سہی ہن یا کورھی
فَاَسْتَعَصَمَ اَوْسَ اِيہ آپا بچا مال لیدو تنگی
لَيْسَ جَسَدِيْ وَ لَيْكُوْتَا مِيْنِ الصَّاعِرِيْنَ بِهَرِيَا كَرِيَانِ

اوہ نارین یوسف نون اکھن بن اوہ تہہ ہوا و
 شیرین سخن اسین کرمان نال تیری سرس کھکے
 تیری باجہ آرام نسا نون سر بن ہویا کو لا
 اکی زینجا گے ہوئی قید کر لسی تینون
 یوسف پچھے کھلیاں تان ہو ہوش اوٹھ گیاں
 مہر یوسف انہان ناندی ڈھٹی بی اختیار
 یوسف اکھیا اک زینجا بہار و آہی اسکے
 قَالَ رَبِّ السَّيِّئَاتِ اِلٰى مَا يَدْعُوْنَكَ
 وَلَا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدًا هُنَّ جُرُتُوْنَ مَسْمُومَةٌ اِي كولا
 اَصْبَحَ الْيَوْمَ جِي مین کھی انہاندی لگا
 وَاَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِيْنَ جی تیری ہوئی پیرا
 فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ عَرْضِ سَفْدِی مئی ہوشاں
 یوسف شر انہاندی کو لورب زخم چسا گیا
 اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ جیکو اوس اللہ دہند
 او ہونا رین حسن یوسف جہر یان ایسا تگیان
 کتین کو مدت دلون ہولا کی کہت زخم خیر ہان
 قدر خوشیدا اوسنوں او حسنو بہن بہانی
 لوبا جی کھت آرن تائی نرم ہو کر خم کھاو
 تر کلا ڈنگا دہرسل وٹی اول چٹان کھاو

اسین ہی حاضر مان جی غنوں او پند نرومی
 یرویان کر چہ بیان نی سہی اکواری ہوتہ و شکے
 صاحب کر کے منہان یوسف کدی نگہ سا گولا
 جنید اسپا دامن جان سین پیر پیری وینون
 جہر قرار کجان چہ دتیاں اوس صورت دیا تگیان
 اکھیا یار اس صحبت مہن پہلی سو دارے
 کی چار اچان گک زاندر مگر مسیری او پٹ لگے
 چہرا کم و سن ایہ او سہن قید مناسب بہ
 اکھی لگا نہاندی پوسان تون اینون جان
 کھلا ہو کی نامین سمجھا کو سے چہا اگا
 چڑسان بی سمجھاندی اگی ہٹہ پی زندگانی
 فَصْرِفْ عَنْهُ كَيْدًا هُنَّ زانندی دفع کتی ستیاں
 ہوش حواس نانیان سمجھی جیو ٹکانے آئیا
 سدا عرض عا د ب اوسدا او مقبول بدیندا
 ای یوسف تو سمجھ نصیحت متین یون لگیان
 قید یو چہ او کھا ہو سی منین جو فرما مان
 شگان پہو کھان تسان چون مت لئی جیون چا
 بیقرمان غلام جی ہووی مار کو متیدا بہاوسے
 سدا تیر ہووی جتویلی حکم منین تندی اوسے

تم یذاکتم من بعد ما انا اولادک ورا معجزین	ست زلیخانوزن تو نہیں سہرا ایہوا دنیان میں
تسجدت حتی حین جی بندی چاہن میں	اپنی بدہمی مروی اگو چاد پھری میں

تعریف بندخانہ

بندخانہ گور کا فرو سے نالو کالا کدا	دو زخدی کا سید اپتر سب کو بونہ تہن میں
مہتر یوسف جیدون پیادوی پھر کھڑا اوس جگا	بے ایمان شی و جد بی ڈرا ایمان صفائی
چوٹری بان اگے بند پوجہ بہکھی لی ازاری	موندہ ڈر جان چہڈ و شہین مستدرت پیرا

مقولہ

آخر ایہ مراد رناندی کو یہ عقل رنایدا	یچھن لی بد فعل سکھاون مہا شیطاں ہونا
جی مقصود نہ حاصل ہونی کھتہ اجلہ پیرا	مار و بجاون مہمیر نون ذرہ نکرن کو ہامی
مہتر یوسف ایہوا دنیان میں اگو حاجت منگی	انہان رناندی صحبت کو لون قید الہا چکر
قال رب انجبن لی مما یدعوننی الیہ فہم یسئرون	یار میں بد صحبت کو کون تو میں کسین ڈوا

مقولہ

یوسف قید بندیدی حاجت چو نہ منگدیت تہن میں	دو چہ ایمان خدای رہندا کو ٹہا ایس طلستہن میں
اومین نون ایہ لایق گل اللہ دی سر کلہن	اپنی خیر ہمیشہ منگی ہر کون ہر کارون
اختیار خدا اوتی رکھ آپو کب نہ منگے	دور رضا خدا تہہ دیکی شرک غورون منگی
جی آرام خدا تہن یوسف کرد اطلب سولہ	اودہ مقصود دیندا اوسنوں تہن میں اچو سولہ
اک اللہ دا بندہ بنیان کروا ایہ روایت	جائی ڈہا اوستا و اپنا میں روندات تک نہایت
میں پوچھیا کی باعث غم کویہی گریہ زار سے	اوس آکھیا اختیار کیتی میں اک رکھے دیاری
بتری و رہی عمر کھت کیوں سوس خواہش دی یار	بج کیتی نے اوس رکینوں شامت اوس مختاری

اوسد عمرنی نون چہر کد امان ہو یا جدو کھنسنیا

رودمان اختیار اپنی نون کیون میں لگو چنیار

تکتہ

پتران تہین یعقوب جیون اختیار ہو سفتو کیتا
ایون سن کن کھول کید رب سچا زماندا
اپن تون گل بل نکائی ہو پو میری پرستے
قید پن جی کیتی یوسف طیسو بندیمانہ
جو خوش دلدی مت پاندا حکم رضائل بہندا
وچہ تفسیر حکایت آئی جو ذولنون مسروا
مال آواز بلند کہو یا خالق رب رحمان
منگو کوئی دعا جی بندو کران قبول تالی

ٹرت پیو سو تہا ندی ٹہنی مہیار مہا چو پتیار
پہلا تیرا ہی جس کم اندر میں اوہ راہ ویکہا ندا
جنہان کمان چم خوبی تیری میں اوہو کم کرنے
یاران برس تہیان لیون سوین مہیا مردانہ
نان میں اس دی بند کٹھان اقبیدی اچر نہ رہندا
میں اک عورت کعبی ٹہنی ایہ روایت کردا
آدھوئی سبجا بلکم آپی نون فرمانان
چالی ورہی ہوئی نہا ساد دعا قبول ذرالی

حکایت ذالنون مصری

ایہ ہی ذکر ذولنون کریندا اندر امر علیہی
ہتھ او ہا دعا رحد تہین منگی رب سائین
حسن جمال کمال خوبی اک عورت ہوئی ظاہر
ایس عادتہین کی کھٹوئی تہنر سیا میرا
اگون آکھیا اس عورت نون تان ذالنون کہندا
کارگیری ویکہان میں اس دی جس ایہ صورت جی
وت اس عورت نی فرمایا فوق کہی نون تان
بت پرست ہی کہن انہان نون این پرست کہی

بندیدہ پچاوان سی بن قد شکل تہنی
چہرا اکبر سا کو دا حستہ نیون اوہ ویکہا میں
بدر منیر منور چہرا بولی ویٹ جو ہر
عورت بیگانی ول کرنا فکر ویکہان بہلیا
نیک مرویا عورت ہوو جو کچھ خوشی دل کرد
میرا فکر حقیقت سچہی ہر سر اندر سر جی
اندر تسان حقیقت بنیان تی وچہ بت پرستان
جیکر میں رب سچو نون کارن پاک نطرس

سن و النون جواب عزت و او دلچسپ کیا کچھ جواب نہ پرتیا اگون ہو حیران چو پتیا

حکایت

<p>فکر شور منگامہ ہو پار و پھی کروانی جس پر مئی میال اسین پانہ ویندیا بننگی تان مین پاک نامن عورت مئی خدمت عنفنی خلقت ورو بوسی ہوئی اوہ بی بی سنی آہی تون سن خداوی بندہ میاں تہر دی اوہ پھی چورتسا ڈی جہی مین و تھ دو پائی ورو خدا تہین جبکہ لوگو خطرہ پہنہ ورو مونہ اسمان طرف ول آکھی یا جبار جلیلا جہی خاص محبت میری وجہ تیری و گدی اجی تمام دعا نہ کیتی اسخداوی ساک کون تسا ڈی وجہ چندی کوک سنی و گدی لوکان ستون سا بنہ چوراندی کیتی بخلاصی</p>	<p>لوٹ لیگی اسٹا و اڈیرا ظالم کو ستانی اوہ ڈیرا علی غارت کردی چور حرامی جنگی منگ خدا تہین علت سا ڈی عا خیر ہوئی کالی و ت و النون کہیا کیون مین تان اگون سنی اللہ دی منگی و لو کون و ت کیون عوی کردی و ت انہان دا خوف تسان کیون ایست پکی اوہورا کھا سہس کسید اوہلی تہر جردا مینون ڈوہو یا تیری توڑی انہان اج و سللا مال متاع پیرا انہاندی دید مین چہ رسا کو کیا و ڈرویان لیجا ہو مال چہر ہو مالک مجھ گئی ہن اہو کوئی سنگل سا ڈی لاسی اکھیتون اوہلی ہو گئی اوڑن اوہ خداوی خاصی</p>
---	---

حکایت

<p>انہوین اک وایت کردا ہور مارا رب ا ٹھا ٹھان مار سندر چڑھیا ٹھان سچ کھتے جان آئیدی ہوئی چند تہین سی نہ تہر ہکا کہ آواز کیہا روہ ہٹ جا کر آرام شبانی</p>	<p>بٹھا وجہ چہا زار چہو لاچہ کھتر قہر غضدا ہو گئی بہوش سوو اگر ساگر مار و بگے تان ہتھ و اوول کیتا اکس فقیر ربانی تہری تہر تہر پیری کالی رہی کچھ ڈرالی</p>
---	--

اولی و بیانی پانی آندون پڑا و بند او پیا
او سو ذات خدای ہوندی ہو پور بند والی

امر خدا و بیان لوکان ہی نرا خدا و اکیہا
اکو جیون مرن انہان دا ایم و چہ جیاتی

فی حالات اولیا حیات المیر صاحب

ذکر حیات المیر صاحب و ازین پٹری جاو
او تھی فوت ہوون جو ملی بنی مزار اہتائت
بال گوندائی دی ملی تی خاص مکان انہلنا
وت پیری پرکانا تہہ دی مرکز پٹری اہوسے
خالقاہ پیر حضرت دی وجہ کٹری کٹری پالی
مند و جوگی حکم انہاند اہٹی بہتین جاتین
جہتی و کھو دنیا اولی قائم بن ہمیشہ
غوشا لا اعظم و ہر بہترے سیدان جیلانی
چھل ابدال و تہاندی تار لعنت کٹری پوری
کٹی انہان دین خالقان می نیان اہر کمان
ہن ابدال زمین دی منھرا لو پشیدہ ظاہر
لَا اَوْلِيَاءَ لِلّٰهِ كَمَوْتُوْنَ حَقِيقَتِ اَبْتُوْنَ
و د غل انہان د اچھو جاکی حسن ولایت
ہن ابدال زمین دی منھرتے ظاہر پشیدہ
ایہ صلاح عزیز کیتی جی لورف پاک کتابون
اک پر بن سچون پاٹھل گئے دروارے

عمر جوانی زیبا کیش دی وہ تیر سال لنگھاون
جوگی ہو مجا و رہندی امر او تہاندی تلکین
وت کڑا ناچد او ہم دا اہر اہیم پوران
جاگی جوت تمام مکانی ملن ہمیشہ ویسے
ایہو رونق اس تربت تی روشن حسن ابدالی
پر اچی حیات المیر صاحب و پور شہر گریان
روز قیامت تک مر سن اہو تہاندی پشہ
اک اکھن مال الیاس خضری نیانی سیرانی
بعضی اکھن سار نہ کسی انہدی ملن کہ چہ پشہ
کتر سادہ کترو دل وضعہ نا کوئی بہت پچھانی
ہونی نہ ہوئی انہان دی حکمون کجہ نہ باہر
اپنیان نون پ پچھانی پھانی کردا اثری
حکم جہاز و او دا انہان بعضی کرن بدایت
برکت نال انہان دی قائم دیدہ آتش نیدہ
نال اولیلان ٹہیان نیان گمان گھن گمان
سجائی بال گواہی دلی پیری خزانہ نازی

<p>جو یوسف کی فریح ہو کر سن ہوئی ہو گہر آئے بیگناہوں نون چاہنیں ڈولے دہری انہر پر عورت میری وہ زینھا توڑی پر قصیر یوسف بہاویں گہناہی پر یہ گولا باندا جو ایہ دوس اپنی عورت نون مہر کی مہر لائیں</p>	<p>معنی لاون النیان نون توک مہر پر کپڑو ایہ کوئی ولی ولایت یا یہ خاص مہر اس کی فریح مہر تانی ایہ ناقص تدبیری اس نون و مالا بہنو ایہ تالی رہی اندا رختہ پوسی شران پوسیہ و ہوم پوسی نہ دین</p>
---	--

نکتہ

<p>ایسویں امڈوی درگاہی ڈاوی ڈیرووی بندہ میری بہا اس کی کران میں جیکو جانان قید کران لگا یوسف نون جیون زینھا تا آکھیا ایہ عزیز تسان دل پھونچا پھیا می یوسف آکھیا حافظ میرا کہی وح امانی ایہ تی جہا پ گہالی اس تھوی جو خود کہوئی ایہ جو جیل جو اسے کرن من ازل پرے</p>	<p>درووی پھرو من و پھو میں سنجو چا گناہی امڈوی ڈاوی کو لون کپڑا جس نے جا چھو دان جہا پ عزیز کو لون منگو اگر سد گہلیا رہا حکم زینھا و اسن لینان ایہ تا کید تھامی زانی کرنے مارو حکمتون جان توڑی نکالی تان ہی یہ کم کران نہ ہر گز نہ پھی چندونی تان امڈوی ہو جو یوسف تھن کر تھک لکھ تری</p>
---	---

بزنندان فرستان لئی یوسف علیہ السلام را و صبریل سبر آوردن
 و آمدن بجان بھال لئی بھجوری دیدار ووری از صحبت با نعم خود

<p>فخری ملی اٹھ زینھا پاس عزیز آئی معنی بندی لوگ مصر وی ہوئی وڈی خرابی</p>	<p>مینون بیگناہی نون اس گولی تہت لئی ہی نہیں منھ کڈن جوگی اس لوڈی لئی</p>
---	--

حکم دیون تی اس شہرت نون ہندی بہان
کیہا عزیز صلاح میری ہی ایہو ہی اگر ہی

لا یا مال و ڈھل پایا کر تو بہت جاوان
نیکی اکم کو دیان ہویان کی پھینچان بل کہی

سوال سخت

رت یوسف ن ہین کی کہی کو یفرمانی
جانی آہن نیون دشمن نا کر جان جہد ودا

سک سکتا ہی مروسی مپی کی بندی غانی
ایہ مہتہ میری ہندی رتی نہ کر خون آلودہ

جواب تمام

یوسف کہیا سو چہڈی بی کون ہو گل کو ہی
جو رب آکھیا او ہو کر سان حکم پیا بہت تیرا
فجر و اوٹھ نہ لیجا آپون آئی بندی غانی
شروع دریا یان لاد تن توں ہر کر ڈپشہندہ
جو میں تیری خاطر کیتی ناہن اس دی لائق

تیر یون ہیر ما نیون غسان بد امر ضروری
سرتی رکھن مارن والا و ایم قائم میرا
سدا کید بہن مپی کیتی زندان مپی در بان
چار پہنای مپی لائق آہن گوار کینہ
ایہو جہی ہونہ مناسب تیرو حق محتایق

تعریف زندان

بکھدی آہی شہر مصر وچہ تری بندی غانی
چالی گز کہوہ ڈونگھا آہا جو زندان قتل و
دو جی دی وچہ سپ ہون ڈونگھا چکر گھانا
تیر جیا تیر دی وچہ بچھا کے یان ہی جو ہون
ایہ عزیز مصر دی گہروئی نال ہا متواہل
اس زندان تیر دی اندر جو صاحب ٹاٹہ
کر سہر ایشہ قدم نکھیا بار ہر ہر ہر ہر

اک نسل و اک عذابی اک ملامت طہنی
دہسکا دی سٹی وچہ ہر نون چہد و چیل و
ڈو اعداب جہان توں تینا سٹی اس ونگھالی
ہر وچہ چہا سی جہر کئی راتین سون ہون
گھت زنجیر بہا و ن قیدی جو کیدہ محال
اوہتی واخل کیتا یوسف بہا صحی سلا
لوکان وچہ تعجب کیتا اس چہد ووس فرانہ

اس جا کہ کیوں آندا اس فن قسمت بی پروا
 باجہ گناہوں میں تنہا جان چہرہ خاص بانی
 ساعت بیکے توبہ تائب کیتی گریزاری
 مالک مولیٰ اوتی دور کھ میویدار اگائی
 حسن جمال یوسف دیکھن بندہ سون جوانی
 خوشی رہن بیدار دیکھن خوش خوش وقت گزار
 انگن و ہوا دیکھ زینچار و روہی جوانی
 جیکر چہ عزیز و کو لون یوسف قید کراند
 حسن کی عذر بہانہ کر کی مگر کھڑا و ان
 اگلی راتین جھلی ہو کی بوہیون ہارائی
 اور ک ایہ صلاح پیرائی یوسف کھین دتی
 کوڑہ گت سرے دہر پاناج عزیز مصر
 پنج ست گویان مال جوانی بن صورت مزان
 سچھیا زندان دی در بانی آپ عزیز آیا
 سچھو سو کیوں زنجیر پایا ہے اس کیدی پین
 فرمایا کڈہ کیا و باہر دیکھے اس و ایلہ
 دل چاہے بہتہ گت کلا و رو و دین پین
 میں تینوں بندہ بن جو کمال منگایا نا
 بیہوشی دی غش پی جلی کیوں کھرت بہا

جالی نہیں نیانت والا نا کوئی اس گناہ
 جنان خوف خدا اور کھین چکین نہرو بگانی
 وت مشغول نمازی اندر رات گذاری ساری
 اک تہین پانی اک تہین سو اک پو اک کہاوی
 گردا یوسف امل مہرین جوین اسمانی
 جیون چل باغ بہار شکستہ غم اندوہ گزار
 آہ رہا میں کیکر بیٹی بی تدبیر زبانی
 کدی اوتی غصی رکھدی کدی تی گہر لچائی
 بہت بہلید میں کم کیا بن کیت صح منکا و
 اک ل کھ کل جان بن جھلی سو دای
 لا لباس غریبی الاخیر نہ ہووے کسی
 ہتھ وچہ بکری گرز سنہری مرد جوان عمر و
 بندی خانی دی ورا بیان گلے سخن زبانی
 او نوین جیو آؤ نون کو دی بچہ باہر آئی
 آکھونی کی طاقت ساوی کہی حکم پین
 باہر آندا کھلا و کھلا و ہو سو پازر کھلا
 کیوں او پار بیدر و امیر آکھو لگدانا میں
 ایہ کیوں پالیو تہہ بیدر و اسو میان پروا
 آہن بہن نہ ہو سو گز و پھی کہا ہوا

سرت آئی تی رووی چہو کی پانہ سیر تو دہر کی
گہر ہٹیا جو حکم نہ من داکدی تی آہو س دا
ایہ گناہ رہا کی کیتا جو مین بر اک یا
طعام بچا وی میوی پاوی گولیدی تہ گھلے
تہہ پنجہ عرض سنائین میری سمجھ تری نو میدی
حکم جو میرا مندوں لہست کون آہو تہ جہا
جی میں منون بنہوان وی ان مہر میر دیان

سہر تا مین دو کہان گہی لہج مہی کی کر کے
وہ چاہ کنگان پیا ماہ میراں دیکھان مہن کر و
تہت سچوں لہج کپڑا مالہ مہر کہوہ پائیا
گوشی بہرہ کے جہل کہوہ اور میران اسکلے
جان توں میری کہی لگوتان رکھوہ ا قیدی
قید اساو وی جہل گذارین اوڑک ایسینہا
آکھ دیان کن کلی ہووی کوریاں مینوین کرہان

نکدہ

ایونین بنان سچن انو منین جان من کھو کھی
کوئی دہار ا قید اساو وی جال اسندی خانی

ربدا حکم ہووی ایہ بند بندہ بندہ تری لیکھی
باغ ہشت محل جباری تری کھلی شہانی

حدیث

وچیح حدیث ا یارب سچا فرماندا
جیکر شیر خوار ہوندی جو باوان تھج پائی
یاشب بیدار عبادت و اجہنہان گناہ کھتی
اتنیان مخلوقان وی خاطر سایداب کہو اندا
تیسکان لوکان وی سہائی سچن فضل نہان وی
ہمدشوق لیجانا لب بند حکم و بندگی رہلان
ساوی کلی زبان لی چھکان و ڈاوی روی رو
جی اس طرح حکم خاوندی ہووی میرانی

بدکہ کہنہان گنکاران دہیں طفیل کہو ساندنا
پالو و پھری جو نا توڑ سکدی بی نہان جہ پائی
یا ظلم نہان تی ظالم کردی ان ظلم چوتی
اکی الذیہ و تخریبیکے ہونج گنہگار لی جاندا
مسجد یا سرتید عضودی تیریاں ہی فضلان وی
باہر کڈہ بہار یوسف نون کرنگا عریانہ
رہین سن آواز یوسف خبر انہون ہووی
مین نہی سنون آواز یوسف ہووی کن زبانی

گو لیان با ندیان کہن زینجا اوہ پدارت
آکھی جی ایہ کچھ وکھاوی ہو آوار سبوسے

ایہ عذاب نہ سہنے جو گانہ کر حکم طوفانی
میں ہی ہوش خروشن سمجھان فرہ تسلی ہووے

نکتہ

ایتون جان روو ایہ مومن فیہ بنیادی بندہ ہی
بعضے آکھن قید اندر اس تہ مال گذاری

کری عار و رگاہ پہنچاوی مولی کو کہ لپندی
بعضی و بعضی ہی آکھن جہان در شمار

حکایت

اکدن یوسف اول کھلا بو پیت اوہی
جیریل امین شتالی اونون اول ہیا
ہتر یوسف بعد ملا مون چہا ویکن ہما ہی
سیرل شتالین میں سیریل کھلیا
تون جیراک میرا ہن میرا تحقیقی
یوسف آکھیا صدیقان تون بعد ایس عمل
وہی کبہا تہہ کیتی نامن ساوی سیرمان
وت چہو سو کو باب میرا کیونخری کچھلیا
وہی کبہا اولی تلی وقت آا وہ تری
باب تیرا ہی ج سلامت خواب ہی سچی

کری عار اس بندہ چوں رب یہ خلاصی
دی تسلی و کچھ یوسف اور و فراق قضیا
کون کوئی تون کہ تون یون اس گامی
ای یوسف صد رحمت تینون حکم سادہ چھلیا
صدق میرا لول رکھیدی چا تیرا نام صدیقی
چہر ت وری کھلا چھدی لوی بندہ ہی چہر
اوکھا ہو کی صادق ہون چہر حکم سادہ
اس دی ملنی اکوی ویلا کچر ک شبیرا
الترج انہان تی لوی ویری آہی چہر
ہمایان جوبی ادبی کیتی اوہ ہی رہی نہ سچی

فی بیان و لغتہ من تاویل احادیث

بادشاہ تون خواب آویگی وگ ہر گیارا

جو تعبیر سنائیں ہی با کرسی چھٹ کلا

اس و چار و الا یہ موتی اشد ہر چہ از رو وات پسا رہی و چہ کہ میں مرید از لورانی یوسف گل لیا و موتی ہوئی دل و سنائی اوپر سنگ لای چاہری بت و بی دل چاہی	حکم خداوی مال خوالی بن من تری کرد تان سب خبا بان بان تعبیر ان کرین تان زانی اگلی کھیل کل حقیقت سمجھی مال صنائی جاتو سو ہوند حکم حضورون کونک سنی و گامی
--	---

دیگر بار پیغام فرستادن یوسف علیہ السلام بجانب
و تخریب نمودن برادران

اکدن تل دریکہ بچیا و کچھ و چدون باری اوپر اک پروسی بندہ نظر یوسفون تان اسان سلام گزار یا حاضر بال عظیم زبانون	دستی و چہ بازاران پیر و اسودا کر پیاری کون کوی تون جاون الا کر او از بولانا پچھیا کتھون تون بندیا اس کہیا کتھونون
---	---

سوال

وت چھو سو یعقوب نبی کی بر جیل حوالا	آ کہ سو سو اوہ یوسف تون کروندا نہان یاسی
-------------------------------------	--

جواب

مچھی جیوتتی ریتو و چہ ٹر کر تر ہر سو سنگ یوسف مہانہ ٹھلار وندا مہین تان	راہی تان اک چھوگی پاپی ایوی مچھی یار پاپی جدائی والا پڑوا پاشکد اہین
--	---

سوال

وت یوسف کھیا کتھو تون و طن بن گامیا امتد و یاد مین نالیون بدی ک مہنا میرا دل بہر تان بہر مچھون تان بابا پڑو جتان	اس یعقوب نبی تون تون اک دین سہنا بہار بغسی خانی و چہ اک قیدی وندا رول بہلیہ بہن بن برین سنگل کے بہنہ بہا یا انہا
--	--

کلامِ مراهی

کی ہی نا یون نساڈ حضرت ت پوچھیا اسی ہی
اگون آکیو سو مایون وین اناہین امر اہی
وت اس آکھیا ہی جیکر کوجھے تہ نشانی
کیونکر نساہو وگی اس دی ماہون کنشانی

جواب

اگون آکیو سو مور کھڑا ناہو اسی ناہین کوئی
آپے سمجھ لیسے اوہ بیگل تہی جان ویوی

سواندہ شدن مراهی

یوسف تمہین ہو ویا ٹریا ٹرو ادا ہو وہی
جان یعقوب نبی می جا کہہ چاہتا اوہی

ما سیدان نزد یعقوب علیہ السلام

دی سلام کہیو سو اک اندا تری تک سہنا
آہ سہیا دیون والا پھیسو سو کھیا جہا
مان کی اس صورت اس می کس طرح ہی ہی
آکھیسو سو مینون ان دن اناہین امر اٹھی
سن پیغام یعقوب بنیدی ہی تہرت ٹکاسنے
دو کھڑیاں کجہ تہرت نہ رہیو سو جاگی نہ خرمیا
وت پوچھیسو سو کہو صورت اس می کہی جہی ہی ہی
آکھیا ناکی جیون جہا تی پاکیا جہیل ہی ہی
اس چپکار ہی اک داری جہا لگی نہین جہلی
تہان یعقوب کھیا اوہ یوسف ال دی ٹالی
وت بہوش تہ چا موٹھ پرا کڈہ نعرہ آہ ماری
بہای کتھی کتھی ہی آگھی مجلس ساری

دشنام دادن برادس ان

اس مسافر نون گی لین دیون لگی و سکی
اگی باپ اس اڈا کلا او تہہ ہر مہل سکی
ہر کوئی جوڑگان سکل داد وئی کہا وں
ساڈی گل نہیں اوہ من اندھون اس چال
قمان تی سو گندان کر کی این رہ سار
یوسف ن بگہاڑاں کجا و سہس سنون ساڑو

سوال ابن یسین

ابن سہین کہیا یا باجی کوئی خبر لیا ہے
 بہائی میرے نون میں جا نا بخشیا شان نبوت
 اس نون حکم خدا واسو یا اپنا نون دگر
 جہان ہی اُمید خداوی ترٹی لڑی پوی

اس نون نون کو طیان کی بہان نون بہاوی
 ہی اُمید خدا ہے ویسی حکمت برکت قوت
 نا کوئی منہن سخن سچاوان جو گل سنی سوسہی
 جو سفنہ اس بہائی ڈٹھا سر پر سچا بہوی

جواب برادران

وت بہراوان کہیا پوسہن جو بران بہائی
 اسین فوج بہراوان ہی سبہ کھلے دوا

اک یوسف ہو مانہ ہو یا اس وجہ کی وویا ہی
 قائم قلعه لوسہی ہی انگون لکھ بلائین ٹالی

سوال

آکھو سونا ٹاٹا ڈاوی جہا پوناسی یا چو کھا

موسیٰ زندگی ہی خبر نہ آئی شیون ہو چو کھا

جواب

وت کہندے سواری دیسا مارا آجہان بہین
 آکھون انہان سو مار وندا کہیا سو پار کی

وکیہ دیان کہیا طران کہا وانا پو گلین کہین
 اچی خیال موسیٰ گزریا نہین ہو لاند اٹری کی

مرقاہ آیت

القصہ انہان نون جہان کیان قلم انگلیان
 اک وار جنون فکر دی اک ہو گیان جہلیان

اوہ بہی عشق یوسف دی ترین بہان و بہا سلیان
 جہریان سرت متی چہ بہان انہان غلامان کہلیان

سوال

سن یوسف زینجا کولون اسان بہا یا تینون
 جی اوہ تہہ پسندے آویسار یا حاضر بہین

جان اس داندہ حکم نہ بنیا قید کرا یا تینون
 کران لہجائون ولوشجا اولی کہ لیا بہین

ساریاں آدمیاں تہیں چور کو جہا عشق کماور	ساڈی وچون جو تہ بہاؤ گوشی اوہ ہڈاؤر
اوہ چہر کا لیا وی تینون قیدیا نندی دربانوں	جنون آکھ سینہا کہلین اپنی واہ زبانوں

جواب

یار سب ایہ کو لاپہن مینون پھی گیا کہ چہا	مہتر یوسف توبہ کیتی شکلے ایہ سینہا
تان پھی حق زلیخا دیول میری ایہ گل ہی	جی عورت تے دل مہرا ہوندا وی ان پھی
اوسہ تین ہی ہو لہتیاں وہ کز چہا لین مارا گور	توسین کون کو پتیاں رنا کھڑی میان میر
میں کمدی لائق ناہن مینون خوار نا کر ہو	رب پناہ توسان تو دیو مئی کدی رت پھین ڈہو

مقولہ

اڈرک چوڑ چوڑ کی مرگیاں لگی سانگ کوالی	صاف جواب یوسف داسکے بیٹھا پکڑتے
نجل کر کے دینوں تیان باہر کڈہ و نجاون	اڈرک رنا نندی ایہ وادی جنون حکم مناون
اپنی اس کملی کو لون اک کی توبہ کیتی	نا امید زلیخا ہوکے بیٹھے ہوئی چو پیتی
میراتی کجہ وس نخلے میں کیوں پہراں یوانی	یوسف پاک اچھا ثابت رہا وقت جوانی
وہ ملامت ہووی مینون جو رب و تاسیہا	جی مرسد رکھان گھر یوسف اس نہ منسا کہیا
ایسے عشق نصیت دیو چہ پنج چہ سال گزارے	کہاون مینا وون دی خدمت کدو نہ پلک دنا

بیان باعث ساقی و مطبخ بہرہ زندانیاں تمام و بحصول انجامید

جواب خواب ہر دو امیر بہ تعیر دلپیر یوسف علیہ السلام

اس صلاح بکائی کیون مارا کہہین فانی	بادشاہ مصر دیداسی کوئی دشمن جانے
اوس آل سینہا کہلنیا جی ہووین اتفاق	اک شراب پیادون ہوالا جوسی اسد اساقی

او دولت او خلعت بسیار جو منگه میرا
 لکھیا ساتی و ت دشمن دل ای صلاح بیلیری
 و ت باورچی دل اس لکھیا ای خط اندر خانی
 کہانان اس از تیر تیر زہر لاکھو این
 اوس قبول کیتا نہ مہی اوتی جو ت با
 دو مان لون چاقیدر کھا یا مان بادشاہ مصر
 و د اخل مہ السخ فقیان وی تہمت بہو
 ساتی الی باورچی اپو تہمت لاکھو
 مہتر یوسف می و چہ مجلس مہ مہر سندی
 یونایو اکیدا کہدی تہمت و جی تہمت
 قدرت ربدی اگدینہ سندن دہا انہان غلامان
 روشن چہ زکی طہیت صالح و سائین
 خواب ساڈی می کیفیت کہول سنا ساری
 قال آحد ہما دو مان تہمت کیفیت ساری
 ای اراپی اعظم خمر اتر و انکور سچو مان
 و قال الاخر کہی باورچی طعام کاون مارا
 جو مہن ٹہا مہرتی چایان روٹیان چہ گابی
 اچھا و خوش راہی تہر اوسو سو یہ کیفیت
 تہتا تہا و تہم تون سانون سفٹی و کل مہن

ویری جی بادشاہ مصر دانا موکا ہین میرا
 نمک حرامی می حق تہا تہ طاقت ناہن میرا
 لکھیا گیران لی جو چاہین زہر کہو اسلطا
 لشکر فوجان ملک خزانہ دلوان جتنی چاہین
 ساتی سنیان مان بادشاہ لون کیا بہت سنا
 و چہ قرآن مجید اس کم دی رب خمیر خسر
 اوہ نو کر خاص حضوری دو لونین اوتی قید
 بندی خانہ جگہ انہان می جو مند اگر و
 خاص رہا بان ایہ طن کر منگ خلاصی
 ویکہ یوسفی زہر عبادت سنگد و تہا
 یوسف پاس سان کہی تہ کر تعظیم سلام
 کوئی راز الہی تہتون چہا سوک ناہن
 تہتون سفٹی زبان تعبیران لوگ جو چہدی
 چہیدا و سن سان خوابیدہ شالار مین سوکا
 خالص اوہ شراب سناکی شاہ پایا لوٹا
 ای اراپی آکھن لگا رول سونا داسا
 ہر بہر چہ تہون کان لیجا تہ مین سونا داسا
 تا کل الطیر مہ مہ مین چہا ویکہ تہری
 بند یون رخلاصی می و دل خوش ہوگی

انا تری گ مین آجین دنائین ہریا بہریا
 نیکی و اطن یوسف آئی کیستادو مان حجابان
 اول ساتی نون فرماند اخواب جو تینون آئی
 اول تون اک باغ ڈٹھا انگورانی تری وانی
 ڈالیون تری ڈٹھیر اسان نون کڈہ شراب نگیللا
 خوبی باغ بہاران والی بادشاہی سرداری
 ایہ شراب بہشت نشانی و پھر جنات پوسین
 تقسیم رہیم شرابا کھوہد انیان تی اولیا و
 وت باورچی دامنہ کر کے ایچہ تبسہ شاندا
 چوہتی وینہ کڈہ بندنی خلیون چا چڑہین سوکے
 قال لایا تیکما طعام تری و قانہ اوہ طعام آوے
 الا بنا کما بنا و یلہ لکرا و مزہ کہا نید او پونہ تریا
 نہ مین پڈت جو کھیان و پھنہ مین وید نجومی
 بخشی بخشہ ہار موع سترہ اوک میرا
 ڈالکما مینا علمینی رہی جو رب سلم پر لایا
 ہرے کافر بدبشرک امتہ کنون بگا نے
 باشر و ہم با الا سترہ ہم کافر وون
 و ایتہ لکرا باقی پیو دادیون امون
 ابرہہ سترہ اسحاق و یعقوب ایہ میری پیوادی

جو کہین سوچکا ہوسی ڈنہر درگا ہون تریا
 یوسف آکھیا نیک حقیقت مین ہی انہان نہان
 مین تہون اسدی سبہ حقیقت بسکے سچ بہائی
 انہان بلا کی کہیا تینون سن گل مروریانی
 پھر اصل سرکار ملاسی بنکے وچہ وسیلا
 تری وانی تریونہ ووزان تیکر ہو پٹندا افراتے
 ام خباثت دنیا وال گنہگار ان نون دین
 دنیان وار شراب پیاسن موزخیان کفر اوان
 تری سکیان چوہتری سترتی پٹندا تریونہ روزاندا
 سر و چون رنگ و یسی سونبا و کسی ست و سوکے
 جس شمن بدن پل دل گارہ جہنم طبع کھوے
 قبل ان پائیکما اگدون سیدن جنہا مین
 مولی امیرے ولی مینون اس گل موعی
 جو کہ چوہ پتہ ر خداوی ہونا بھلا بھلیہرا
 رانی شرکت بلکہ قوم لا کو مینون ہونا بہرا
 میری ساچھ نہ مال انہان ہی کڈہ سترہ مانی
 رب رسول قیامت کو لون غافل اوہ طعون
 سبہ مقصود یعنی حاصل ایہ فضل الامون
 قائم مین کہلوتی ہوئی او پر راہ خداوی

مَا كَانَ نَشْرُكًا لِلَّهِ مِنْ شَيْءٍ اساتو سارو اورا
 ذَاكَ مَوْجِبُ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ اساتو سارو اورا
 ايه و طوائفی پیغمبران نون او پر سب خلقت و
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ بہت بندر عالین عباد
 يَا صَاحِبِي السَّخِيخُ يَا بَابِي خَيْرٌ مِنْ خَيْرِ مَا اللَّهُ لَوْ عَلِمْنَا
 سونان روپان لو لکر بہتر چو کھا پونان
 اِذَا كَلَّمَكَ اللَّهُ وَالِي مَالِكَ مَلِكٌ مَلِكٌ وَ
 مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ تَسَانٌ ساریا میں
 اَلَا اسْمَا كَسْمِي مِمَّا اسْمَا وَايَا كَلِمٌ تَسَانٌ پورہ
 مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ نَدْبِ كَرِيْمَا
 جی ادہ وستون کرو مقرب پوجا کرو انہادی
 اِنَّ اَحْكَمَ اَللّٰهُ اِيْهَ حَسْمَ حَضْرَوْنَ
 اَمَّا اَلْاَقْبَدُ وَاَلْاَيَاہُ اس سچی قورنی فرمایا
 ہور کسید اول آخر نہیں عبادتہ کرتی
 خَالِكَ الدِّينِ الْقَيِّمِ اہوراہ سچاوان
 جہرے راہ اللہ دیون بھلے پی کی پہاڑی
 قیدی اک ہزار اوہی ہی اوتی ہی ہی چارہ
 مال دعا یوسف کی کہولی کاٹہ زخمیر او نہاندی
 بڑھی بگیان و طہران و آبی جو نیکر ہے

ہور کسینون نسبت دینی اپنی مال خداوی
 غیر اپنی نون اہندسا ساڈا امر ناہی
 پہولیان کہوتیان نون اہندسا مال خداوند
 کردی ناہین رب سچیدی مدم شکر گوہرے
 بند نیجائے دیان لوکاننون جڈانکر شمار
 ذات خدا تہمین توسان پرا کہانا پیمان سونان
 زور اور سبھی تہمین او چا جو چاہی کر سکدا
 تہنیو پوجندی مگر یہ ہودہ کتیاں چیران باہر
 نایون اونہاندی رکھی ہوئی ہون امر خداوی
 کوئی صحیفہ یا پیغمبر کرن تاکید نہ آسے
 کوئی گواہی کسی نبی لی نص صحیح نہیں آندی
 رب سچیدی کرو عبادت سچن نہ پیر یون ورون
 پیغمبر اندی پاک زبانون یا جو وحی سونا میا
 سجدہ اک خدا نون کر کے لگی چلو سر پہنی
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ راہ لہند عالین وانا
 مذہب وچہ اونہاندی موڈ ہون لگی گئی گمراہی
 مہتر یوسف دی چہ مجلس مومن ہو گئی ساری
 ہور ولی گئی شکل شبہت شہرن بکن جانڈے
 بگیان دا طہریان واکر کے وکی سچو سا ہے

ایہی ہی منجہ یوسف والا قادر کیتا ظاہر
 يَا صَاحِبِ السُّجُنِ اَمَّا اَحَدُكَ فَيَسِّرْ لِيْ خَمْرًا يَوْمَئِذٍ
 بہائی کیف پیاون ولیا تیرا من گیا چارہ
 اگی وانگون پور کر شاہ نون دین کیف پیالہ
 وہو پی سوچ ہس پوسی ترک کر چھید بد بو مردان
 وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصِيبُكَ كُلُّ الطُّيُوْنِ وَاَسْبَغُ وَاَسْبَغُ حَلِيْمًا
 قَفِيْلًا مِّنْ اَلَّذِيْ فِيْهِ تَسْتَقْتَانِ پھر جو تیرا چارہ
 وَقَالَ لِلَّذِيْ ظَنَّ اَنَّهُ يَلْجُ مِنْهُ جَانِحًا جھٹکا
 اذْكَرْتَنِيْ عِنْدَ رَبِّكَ خَلعت دو جو تینون
 پاجہ گناہون بد پور پوسی بہی سال مہانے
 نیدی بد بیان کسی نہ پھینا دہ گزر گیسے
 جان تری روز تنگے اس خوابون دین پڑھنگا
 بادشاہ ساتی نون آکھیا پتولی کیف پیالہ
 دو تر گہر بیان مجلس پوچھ راضی بیٹھا رہیا
 زہر پائیا تو وہ اس کھانی وچہ پو معلوم سائیز
 سر بودہ شرمندہ ہو کے نا اوہ کہانان کہا وکر
 حکم ہو یا کہ طرسولی چارو کہوٹ اس پوچھ سارا
 اوہ وزیر حضور می بنیان خلعت پہن شہانے
 فَانْسِيْهِ الشَّيْطَانُ لِيُوَدِّيْهُ پاندا دشمن کے شیطان

جس ایمان خدا کے آندا چھوٹ نکل گئی بہر
 تری تینون روزان نون جھڑاساتی چھوٹو شمارو
 پچی تریون روزان تہنن سر پو پوسی چھوٹو
 تری نہ روزان نون سولی چھڑی طعام پکاون
 کان اللان پھر چھون سر تہنن کھرن چھڑان
 ساتی جا بادشاہ موڈہ ہسے من ایہ پٹران وسیلا
 حکم خدا و خطا نویسی جو گل دی ساری
 یوسف آکھیا سن کرن ہر کیف پیاون ہارا
 میری عرض کرن اتولی نایون پھوٹن مینون
 ایہ عدالت دی گل نائمن جان غریب ہولانی
 کی جواب خدا نون دینن چھی ڈاڈھی پھوٹے
 اوہ طعام شہر اپنا تھاندھی آہی سانہ رکھا تھر
 جان اس پتیا فرق نکیتا طن زہر پور والا
 اس تہنن پچی طعام پکا کی باورچی نون کہا
 کھالی ایہ تون کہانان چکر دھتیر پوچھ پائین
 وہ کہتی اگی کیتوں کھاندا ہی مر جاوے
 ساتی اینون قید رکھا یا پی گناہ پکارا
 پہولی اوہ گل و شہنن چھڑی یوسف کہوٹا
 نا اس عرض یوسف دیتی بہلی خلق حلیمی

غیرت گئی اسلوا وہو کے غیرت کیوں جاہل
 و ت عذاب یوسف نون علیا ایس کنل ہون نازہ
 باران کے لنگھا یوسف سار پھر بار ایس ہلنے

فکرت فی التحن بضع سنین ڈاڈوئی کاہر
 بضع سنین زینہ کی نوڈی ہر و چکار اندازہ
 ست و ہر اک اکہن رہاوت و چہ بندینا

مقولہ

وت موخذیان و چا و ن تائب ہون جہد
 یارب تیران توہین جانی کی چار اگنکاران
 نالی جاری ہو کر اکہن تہین زمان کر زار
 یا غیاث المستغین معاف میری بہل ہو
 تیرے باہجہ نہ کوئی میرا کرے جو خاطر داری
 پر تقصیر خداوند سچا ہین ہی تیرا بندے
 اوہ کہ ہین جہان ربانج نکیتا تینون

باہجہ گناہون ہین تہیان چہری ساری رہدے
 جیون جیون خوف خدا ہون تہیان جلد ان
 بیان یوسف نون واقع ہوئی اٹھی قلت بہار
 استغفار پکار ہون سجدی سچے رور
 یارب میں تقصیری بندہ ناما پرتا پار سے
 جیکر گناہین پھر ماہیت کیتا ہین مندا
 دادیان میران و ہر طغیے دیہ عذاب تہینون

موجب گسکت

خواب و بکی جان بادشاہ ن سدک ہر سرکار
 تون بادشاہ مصر و اہو ہین اوپر صدر مرتب
 و چہ تقصیر حسینی کردا بصری حسن روایت
 یوسف می سلام سچا تا سجد انرم زبان
 تینون میری پہلایا گذر سے کہی زبانی
 یمن بن ہور سیلا و ہونڈ ہیا تون شیطان ہوا
 اوٹک بخشون بخشن والی جان تو بہر اولون

رائین خواب یوسف ن انجان کرور گدار
 دوہ تقصیر موافق و ہوسو و ہر مرتب
 چہ سے حد جدائی والی آنز و یک نہایت
 و حی خداوند سچے کہلیا آتیا پڈت نہلنے
 کیونکر آکون بہائی ساوی و چہ نصیبت تھا
 جبرائیل کہیا تہین بہت سلام پہنچایا
 شامت ایس گناہ می امید و ست سال کھا لونا

یوسف کہیا ہا لوین مینون بدلا مار و سجائی راضی رہی ہر سریدا اولی حیون ہا و ہر تیوں کو ہے حکم ہو یا توں نہ جہر یوسف سبب بنایا بادشاہ سدسی جتویلی خواب سنائی ہاری بادشاہ ملکان و اموسین اتی عزیز مصر دا	پر کیون میری تے راضی ہووے نہ مینون از کا میرا ہور نہ کوئی را کھا مالک مالی او ہی اوہ مروارید عمل و اجہرا مونہ تیر یوسف پایا اتویلی معلوم کرینگا ساوسی مدت کاری تیری ہمت نال گذری خبری قحط قہر دا
--	--

احوال زلیخا

جدون زلیخا تو بہ کیتی عشق لو نہد زلیخا لون وت فراق پاری والی کیتی مست دیوانی بول و صنوا سنجی کارن جان ت باہر آو کر دینہ دینہ صبر قرار و ساری کلمے ہو پور و و ہا وین میرا کہیا نہ منے ہی سوین منہ آگے وت عزیز گے اٹھ آؤا کہ نہ وقت فجر و پندت خانید یوسف و ندا مینون بولن ہا و کا وڑ کہا عزیز کہیا ہون خوار ہوئی و چہرے ہن نہین آکھی لگدا کوئی ایہ کی کل جاتی	بچی ہوئی دیوانی کہلی کہٹ گئی جیون حالون اٹھی ہی پار او کچی اوہ محبوب زندانی دورون و کچھ ہول کہو سن و رور و رور وس میروت آوے رہا اوہ دیلا کوئی ہور پارنا و ان پیا پیا جس ہن خوار کیتی و چہرے بہوشی دی نال کہی مڑ لیا یوسف چہرے خدمت تیر دیو چہ ضرورت جدن گہرا و کر کچھ شرم حیا بوہ چاکے ڈھیر سوئی آو گے کچھ سانگ کیتی و چہرے گہرے رہو چالی
--	---

خواب دیدن مالک بیان تا ضمن با حوالہ جہان مقصدان تعبیر از بیان
ان رفتن ساقی سجدت آن ہندندان پرسیدن تعبیر و گفتن و لہر سزا و

جان ب چاہی کرد کھلا و یوسف دا چہرے کارا	مالک آپ سبب بنایا بندہ کون بچا را
---	-----------------------------------

عید والی دینہ ندی کنارے خواب ٹہری بادشاہی
 اتویلی میں سفنہ ڈٹھا سدو کوئی و چاری
 جتنے خواب چارن الی آہی اوس شہر و چہ
 آن حضور بہا پچھونی جہڑا سفنہ آ گیا
 طلبان بیان ہوئیاں لہندہ کھاند ہو پھیر
 آکیوں سے جی خواب سناؤ اول تین زبانوں
 موہنوں تساؤ مودی باجوہ انہیں کی جان
 جو کہ یاد آہی بادشاہ تون پہلویں خواب سنا
 اک و ڈا پنڈت سدوا کی کرسی گت بہا یا
 وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَأَيْتَ سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ
 مَوْتِيَانِ مِثْلِ مَوْتِيَانِ سَمِيَانِ سَمِيَانِ سَمِيَانِ
 کالیان گل زخمیر سوئیدر تحت اگی آکھلیان
 تیل ندی سگ تہل ہو و جین جون اوہ گیا باہر
 نکل گیاں پلپان ہوئیاں تون اوہ گیاں گائین
 موتیاں و انگون جرت جڑا و چک چہلکری دانی
 یا کھن سبج عجات جہان کلین داو و ہنڈا
 سَبْعَ سَبَدَاتٍ خَضِرٍ وَاخِرًا يَأْكُلُ النَّبَاتِ السَّيِّئَاتِ
 ان گنتم لوریا کیوں الی خوابا ندی ہوئیں چار
 خوابید کل و ہونڈن پھیر پھیر انان والے

ڈرو اکبدا اوٹھیا کھندا سدو وزیر بہا کے
 جہڑا اول آخر دی گل کہول سٹو و ساری
 نیر یون دورون سدو نکالی جمع کیتی لشکر چہ
 ہے کچھ یاد آچی ہن تیکرتی کچھ اوس پھلپا
 علم نجوم رمل و چہ و کچھ ہونڈ کہو تدبیر ان
 تاکوئی پرسن ساعت پل تک لائے بیدانان
 نبض قاروری باچہ کی و کچھ رحمت و دیدیاں
 شکے آون کہن سیالی غمناکی نہیں کائے
 آکیوں سو خواب سونا و مینون ان بادشاہ فرمایا
 سکی ندیوں باہر آیان گائین ست جوان
 جڑی اونہان تی لعل جو اہر چہلک پھن چہ کار
 ہو جی اک نی سوکی و چون ستی آیان چلیان
 لسیان ہو گیا اونہان ان دن و لگ ہر
 وہ تحت پھین ست سٹھی کی کوئی سبر ہوئیں
 وہ چھون سکے سٹی کہان اونہان تون مانے
 لسیان لیکیاں جہا کہ نہا متون جیون النبا الکر
 یا ایہا الملؤا فتویٰ فی دویا کو خواب چارنوالا
 جو کیفیت اس خوابید کہول سٹو و ساری
 دنیہ چڑدی تہین لہندہ تائین تیکر و کھو

کہیوں نے سو اس شیطانی ایہ سفتہ نہیں کوئی
 قالوا أضغاث أحلام اسانوں استی نہیں نقین
 ملک حکومت لشکر فوجان تیری نامیں توڑی
 دل خوش روہ کر دفع خیالوں اندیشہ پریشان
 آدمیان نون دینہ راہین ہر شیطان ہوج لاندہ
 مندا خفہ ہو گیا گل شکے ملک ریان شتابی
 اک یہی اک شہرین کٹھی قدر ولی تیرے
 بادشاہ آگیا غضب چہ سوہرے فرما نون
 وقال الذی نجا منہما و ذکر بعد آیتہ جاب ربی
 اپنی خواب والا اس قصہ کہوں سنا یا سارا
 مدت جہون حال یوسف آیا و ساقی نون آیا
 جان یوسف دی خلاصی اللرب سب بنایا
 یا داوتہا کیونکر اس نون جہون امر اٹھی
 جان و فصل الہی والا بہتہ حمت داویا
 عرض کتی تہجہ کے اس جو معا دلگیری اہو سے
 پہلوں اپنی خوابید اس سبہ مذکور سنایا
 دینہ جن نالوں صورت اس دی سما پھر زیادہ
 اس سفتہ دی کہوں ساسی اوہ حقیقت ساری
 شاہ چھپا اوہ کیونکر کہی بہت کہتوں اس پایا

کہیں کافی ہی بہتہ بہتیں یونین گل ہو سے
 و ما سخن شکلوں کا کلام بحال میں ایہ چارہ میں
 اکون ہو زیادہ ویسی مولیٰ منصب و طری
 شکر خدا داوتی ہوئی صحت دی ارشد گانی
 بیٹھان سُتھان پہل کے بندہ کہیں کانی تہہ پاندا
 بعضیا نون تہان مروا سٹیا تہین کوڑی سرتا
 بادشاہی تہ ضایح کر دی نوکر ہو تقصیری
 جب کوئی خواب چارن لوالایا و تہو جہا
 بادشاہی می کٹھی کھی کہلا ہو یاسی ساقی
 بندی خانی وجہ اک بندہ اوہ اسان آزما
 سجا و غریب لوکان دی عرض معروض
 تان اوہ سینہان ساقی والا یاد موقع سر آیا
 اس کیون سوال ساقی نون کہتا غضب و شہ
 ملک ریان مصر و نون رب سجا سفتہ دیا
 اک بندہ بدابندی خانی جو تہ تکر جیو سے
 بند خانی وجہ اک بندہ اوہ اسان آزما
 وہ ورہان واقیدی ہو اوہ بندہ خاص خفا و ا
 ہلے کہتے ہی دس دسٹی خدا دی ماری
 ساقی اپنی سرور تہی دا کہوں سبای سنایا

اس میں دو نوین سان قید کثیر خوب و ما نون آئی
 و ت پچھا اور اس طرح صاحب قدر کرامت
 دوس کی ذمہ داری میں بہت پایا لگدا ہے کچھ کس و
 جیسے آؤ کیوں قید کر آیا کسی ماہی جو گناہوں
 ساتی و گیا واپس واپسی حکم حضورون منگے
 جو پیغام تسمان بادشاہ ل و ماہی گیا مینون
 ساتی کرن لگا آزمائش شاہ ذمی خواب سنائی
 یوسف کہیا تیرے جیہان نون ایہ خوبان کون
 نان ایہ خوبان ہی تہہ ساتی نہ عزیز مصر سے
 و ت تعظیم گذاری ساتی صد رحمت پھیلا را
 میں بادشاہ تیرے ول گھایا چل حضور شتابانی
 مدہوں یوسف پ سنائی خوبان مکہ کی کاری
 و ت فرمایا جو ست گائین اول نظری آجان
 ایدار سے کال کر چینی وہی راہی
 اک بوڑھن میں سگورین من میں دانے
 سٹے لوگ اکٹھو کر کے رکھدی جاوون ساک
 جتان ان اکٹھا کر سن ہر سن سانجھ و خیر
 و ت ست سال جو کال پوچکا نہ جیسی اک زمان
 و ت ست و ہر سول ہو ویکا حکمی مال حد اور

جیون اس و سی او نوین ہوئی پہلی طرح آزمائی
 ہن تک بدماندی خانی ایہ کی آہی شامت
 کہی غلام ستر مصر و مومن صالح دوس و
 کیوں تہہ خیر نہ کہتی اسکے جو کچھ وقف ایہوں
 ہو شتر مندرہ جدر خواہی کر بہل مینون بھکے
 تان میں اچ مبارک دیکر سدن آیا مینون
 آکھن لگا جان ایہ ڈوٹھی پست مینون آئی
 چہر و ملک ان لسان و آ انہان نون سمجھا و ن
 اچھے تے آئی بادشاہ نون کہول تمام خبر و
 جیون تہہ ذمی ہو گل او نوین کہو لیا ہر بار
 اس سقننے دی و من حقیقت نہ کر و دل ذرا ہی
 جو سی اس نون پہلے ہوئی کہوں سی اس ساری
 اوہ ست و ہر ہو و جی بارش ارزانی ہدیان
 زمیندار جو میں و ٹین ہو سی امر الہی
 حکم کروچ کھتیر کڈ و ہو کے سب سہرا
 ناگاہ و آ بول بہا و ن سو سہر بہل مبارک
 و ت اکون نامیوں کھڑا و ن بہ کہیا و ن و ہر
 ست گائین اوہ لسان اوہو جہان سو کال کہیا
 مینہ و سنگے کھتیر کہیں سچو قحط و بارک

میسو پور انگریزوں کیلئے تیل کی بیویوں ویسی | ایسی سار اپنی خلقت دی بہکھانہ وضع کر لیں

نکتہ

سور عالم نے فرمایا یوسف میری بہائی
 اب نہ لکھیو سو خیر تسانوں نامہین ساڈو دلوں
 متو بھلاھی بند تھانوں پان ایس بہانے
 ملے اتے عمل کیتو سو پتا نہیں کن م
 دسدین خواب بہد پائیو سو مل نہ لائیو سو کائی
 حاضر ہو تعمیر دسان گاہنوں ٹور لکھیو
 سفنے دی تعمیر سنا یو سو شیرین مال نہ پائی
 ویدیان فرہ دریغ نہ کریو جو کر دی سوال عمل

مسئلہ

چھ حدیث نبوی فرمایا ہے کہ کسی کچھن آوی
 بحالم کر جو دریغ نہ سے یا ساعت ڈیل لاوے

منازل بیان حقیقہ

اس دی دور شتر منہ چڑھی گے واکھ یالا
 عاقی ہس ہو جا ستا اوہ تعمیر موتی
 اول آکھیو سوایہ حقیقتیں ڈیٹی وجہ خوبے
 اس سفنے دیوں لائق نالیوں عزیز ہسرا
 گنیوں جیوں تده حقیقت کیتی اوہ شاہی پے
 بادشاہ حیران ہو رہا تیرت عسزیر بوڈیا
 ایسی دولت لائل لہیان بندی گت بہلاہت
 بادشاہ یوسف نون گہلیا ہو غلام حضور
 گون آکھیو سو اس بادشاہ اسدین نہ پان
 اس بادشاہ ابھی نی کی کرنی بادشاہی
 پڑھے کرو نہیں مغروری گہر فخر و اچالا
 بھتے گتے سب س دتی شکہ ہوئی تسلی
 آکھیو سو تہ گل کہی غلامی باجہ سوال جواب
 مالک مالک بیان جہانوں کل واقف کرا
 آدم زاو نہیں اس جہا اوہ ملکوت چہا پے
 ایس طرح دانوری بندہ تہ کیوں کھیا
 رب حضورون گنجیان گلیان تاکم سیا اجانا
 یاو کیتا بادشاہ تینوں ہو کوئی کم ضرور
 جس حال میری دی خبر نہ لہی بد باؤہ ورنڈا
 جس ہن تک ساوہ نہ پچھی سمجھی اڈی سے پروا

مین ہی بندی خانی و چون ہر بندین بنگلہ وا
 اول طوٹوڈہ گناہ میریدی کر کوفہ می لادو
 وقت زلیخا نون سونہ ویکر لہو حقیقت ساری
 سچا ہو یا بیکر میں جان سب گل کستی طہا ہر

آخر میر اس در اجہ بگڑا ہو سی ہاؤن عدل وا
 جنہاں تھہ چہر یان نال کیے او ہوسد سچا و
 جو دوس میر وچہ یان پھر سولی عا طہ و ہوا کواری
 تان اس بندنی خانیون منون کڈو و ہا ہر با ہر

بہار سداں ملک سداں

آن علام سینہا و تان نارین سداں
 وقت زلیخا جاتا میرا ہو یا بہت پارا
 جتنی میری طاقت ہی ہا گناہ سار ہون
 کوٹہر یان وچہ دل امطلب میں ہا منگیا لکر

سبہاں اکھیا پاک لوست سداں و یان ہر
 سہر کچہری بولے حضرت دوس میر وچہ
 آکھ نہ لگا ہنوا یا لوست پاک گناہ ہوا
 او ہوسد سداں اسار یان کوٹرا کستار

بیان مناظر عشق زلیخا

ترہیون بان دسی لڑکی نی بہی لول کو ہی
 جدون کچہری چہ زلیخا ادنی ایہ گواھی
 غصہ نال طلاق دلی اس تر ت زلیخا تا میں
 دینہ دینہ و دہر عشق دا چہا بچہا ہو ہی کہ جہلی
 مل لیکو کردل و اچا مل جوین ماناں سیرا
 دل وچہ بھکتی کستی پیہا ہنما می
 ستیان ہنٹیان توہین شاہین میری جان جانی
 دوست میری ویکہ نہ دلیون لکر ہر آرزو زاری
 وچہ سرن ایہ قصہ ریب سچا فرماندا

میں کو یا آوید سرن دن او ہو کا وڑا
 شہر تہین شہر مندرہ دمی لگی ایہ کو
 محلمان تہین کڈو دلی ہر ختہر جاہ کدا
 دل وچہ چہ پیری نال یوسف دہی کدی
 کدی میری آکھ لگون جال کی کستو
 چہر لقت عمر دین سہین تہین کہول
 سکری کدی اک ایہین کہوٹ لانا چہ
 ہن یوسف یوسف کردی سان اوکل
 جید شاہ خواہد طلب حسب مراد نہ

آیا یاد و چار خوابید ایوسف و الاساقی
 ہے بندہ ک بند بخانے بدیا نو چہ پروتا
 میر سنیوں کھول سنا یا
 انا انکم متا ویدہ فامسلون بہو غیر لیا
 سو ہی صورت جو کجوسی چاکر سوسوی
 افتنا فی سنع یقر ائہ سنا کہہاں موٹان گاہیں
 و سنع سنبلہ خضر و طہی جوشے ساور
 کے سحر ہر جان کے ہر ندون میں کے
 تعلیٰ ارجع الی الناس لعلہم یعلمون
 یوسف کہا سکا کہ یہی من است سال اہی
 فما حصدا قد ر و وہ فی سنیہ سحر کہی
 ہم یا تی من بعد ذلک سنع شد اد من جہا
 یا کلن ما تدا تم لہن کہا سن جہا
 لاقلیل ما حصنون رکہا ہو یا چوستا
 ہم یا تی من بعد ذلک عام فی لغات الناس
 و فیہ عصرون چور کین دو وہ عرق
 جان باقی با و شاہ کول با تبیر سنا ہی
 قال الملک ایتونی بدہ لیا میں حکمت با و
 قال ارجع الی ربک فاسئلہ یوسف کہا کیلا

میں شرمندہ سید مہنون دل سکتا
 بہ سچوئی میں من سچوہ اوان اس تہن جان کھلوتا
 روز تیر کجیوں اس سنا اور نطق کر آیا
 یوسف ایہا الصدیق بگا و سوز کرا سچا
 وں حقیقت با و شانون سچو ہی اہش ہو ہی
 یا کلہن سنع عیاف لیا کہا فرماں میں
 و آخر یا سناہ طہی سکو کسی چارہ آو
 جوشیان پندان سچو آو مری تر کر چکے
 و سچو سمجھا وان لوکان لہن جو وہ مضمون
 قال تدا ر حون سنع سناہ دابا کہی و
 لاقلیل مہا نا کلون تہو ہی کہی حکمت
 ت و ر حون شکر کالے تہن لہن ساری
 جو سکا ان بان ست یا کہی سنی انہاں کمالی
 انہاں سناں چون ہی رکہو بی ہی جن جو کا
 سہن سچو ہر نہ سنکے جہاں ربانی اس
 تیل کہو ذرا کی تمان و اجرت معصرون
 خوش ہو یا فرما سدا وہ سچو اب سچا ہی
 فلما جاءہ اللہ سول آیا کہ لیا لیا جا
 لکے بیان کے وں جان کے جہا کہی حیلہ

مَا يَأْتِي النَّسْوَةَ الَّتِي قَطَعْنَ أَيُّهَا
 إِنَّ رَبِّي بَكِيدٌ عَلِيمٌ جَوَانٌ كَتَبَ كُرْطُوزًا
 يُوَسِّعُ أَوْلَادَ وَاضِعٌ كَرِيمٌ سَيْبٌ بَرَكَاتُ
 وَتَزِينُهَا هِيَ سِدِّي نَسِي حَاضِرَانِ بَهَائِيَانِ
 عَن نَّفْسِهِ كَيْوَنَكَرُ كُطْرُوكِ يَأْتِيَانِ بِرِيَانِ
 قَلْبُ حَاشَى مَثَرٌ مَا هَلْنَا عَلَيْنَا مِنْ سَوْءِ
 اسَانِ اُوهُدِ يُوَسِّعُ بِي اُوْشَاهُ جَوَانُ كُوْرُوْسِ كَهَانِ
 قَالَتْ اِمْرَاةُ الْعَزِيزِ اَلْاَنَ حُضْرُ حَسْبُ الْاَلْحَقِ
 جُو كِتَابِيْنِ اَيُّو كِتَابِي يُوَسِّعُ دُوْسُ نَكُوْمِي
 اَنَارُ وَاوَدَتْهُ عَن نَّفْسِهِ اِنَّ لَمِنْ اَلْحَاوِيْنِ
 وَتِ اُوْشَاهُ يُوَسِّعُ سَدَّ كَهْلِيَا اَكْرُ وِكَلِيْمَا سَا
 مَهْتَرُ يُوَسِّعُ وَتِ اُوْشَاهُ اَلْاِيْعُرْضُ كَرَكَلِي
 مِي رُوْنِ دَمِيُوْنِ تَهْمَتِ لَاهُوْ يُوَسِّعُ كُرْمِيَا
 وَاَكْرُ لَعَلْمِ اَيُّو لَمِ اَعْنَدُ بِالْعَيْبِ خَاوَدِي اَمَانَتِ
 وَاَنْ اَشْدُ لَا يَهْدِي كَيْدُ الْاَلْحَاوِيْنِ
 اِيه كَلَامِ كَتَبِي حِيْدِ يُوَسِّعُ حِي سَجُوْرِي كَهْلِيَا
 جِهِيْنِ سَا اَهْمَدُ نَزَكَهْدَا تِيُوْنِ سِيَا يُوَسِّعُ كَهْلِيَا
 تَمَائِبِ سُو كُرْمِيُوْدَه يُوَسِّعُ اَسْتَفْغَارِ كَارِي
 وَاَا بَرِي نَفْسِي اِنَّ اَلنَّفْسَ لَتَاْمَرُ بِالنَّسْوَةِ

چہاں زمان ہتھ دوتھی گلدی سب معلومی انہاں
 میرا اللہ جانی سدا کی بچیہ انہاں لوں بہاویں
 تاہن بادشاہ ناتیاں بیان خیر نہاں کہ آہی
 قال ما خطبتک اذ اودت من یوسف کلان
 کیونکر پلا پچھون پھر یا چھوٹے اوہ بہاں
 نہیں یوسف جیہا کوئی اوہ پاک بندا لاہو
 پاک کبیر و ان الی صغیر و یوسف ہوتا نہاں
 کہہا عزیز مصر کی بی بی میں اسے سان عاشر
 میں کو طریان کر سوگند میں در زمین سجی ہو
 میں سکھان طلب صل می اس تمہیں سچا اوہ میں
 انہاں زمان لوں میں تہیاں پھر کر سچا
 میں عرض علامت ہی کہجہ تاہن ہو دستان تسلط
 بندی بہتیں بگیاہ داوڑ قصہ گھر میرا
 سچو کٹھن حق اوب و کیتی نہیں خیانت
 رب انہاں نہیں ہدایت کردا جہر خاں نہیں
 دوس زینجا دی ہر بہتیں کیوں پیالانہ پہلیا
 تہمت ناک ہوں تہیں تہہ چھکی مانی ہی رہا
 یوں طہق تہر دے با خوف تیریدی ماری
 ہوں پاک بتان میں کیونکر نفس کنوں کیو

اَلَا مَا اَلَيْسَ بِرَبِّيْ جَبُو سُو جُو رُكُو رُكُو نِ وَالَا
 وَقَالَ الْمَلِكُ اِسْتَوْصِيْ بِهٖ يٰوَسْفُ تَا مَنِ حَكْمُ كِتَابِ اَوَّلَا
 چہڈ و محض میرول جوگا کیا جہا اوہ بندہ
 جان یوسف نون بدن آدمی قید سارو روون
 جو یوسف نون ترگیون ساتون جیون پہچہ اسٹا
 بہتر یوسف نون ایچی نون دتا یہ سینہا
 بوگ بند سخانی اندر ہوسی ک زندا تے
 ہی بہت تدہین ویسی جان امت نون چہر کیسی
 دشاہ نون شوق یوسف ادم دم ہو و زیادہ

اِنَّ مَائِيْ لَتَقُوُّ مَا اَلَيْسَ بِرَبِّيْ جَبُو سُو جُو رُكُو رُكُو نِ
 اَسْتَوْصِيْ بِهٖ لَتَقُوُّ مَا اَلَيْسَ بِرَبِّيْ جَبُو سُو جُو رُكُو رُكُو نِ
 تاج تخت میں کران جو اس کو پہچہ ان سے بہتر
 جہر و وعظ مسائل سنکے اس مجلس خوش ہون
 تیرے چالدا دینہ رہن آنا کٹھ اسٹا
 قید خلاص کرو بہن نامی عرض کران میں ایہا
 تان لگ نہ نکلان گا ایہون قول چکا جسالی
 جان جان کوئی دوزخ ہو سی تان جان بون ویر
 چہڈ وادشان ساریان سکان ہو یا فضل خدا

نکتہ

اِسْتَوْصِيْ بِهٖ اِسْتَوْصِيْ بِهٖ اِسْتَوْصِيْ بِهٖ اِسْتَوْصِيْ بِهٖ
 جان اس صدیق امارا اکہیات کی حال اسان د

اِنَّ النَّفْسَ لَآ تَارِقَةٌ اِلَى السُّورِ اِلَّا بِاِذْنِ رَبِّهَا
 ایہ سکرش باجہ اللہ وی لاری ساو میا نامین جاندا

حکایت

اک پیارے زبرد بند کیستے و ایرو ایت
 کون پہچہ تائین جہہ لکے سخت دوشاخ کالو
 کو ہتھ رسالے اوڑکے نلے پھر ہی اچھا لو
 اکیسو تیر تین و پیر رہتا میں ان نفس امارا

میں سفی اک صورت و وہی طہیت ناک نہایت
 اکہین بلدیان لعل مثالان دیو کی جبری دکھا لو
 میں سچان تون کون کوئی کیون کیر ہون
 ترنگہ بیان نیندر اگر و جہن واہ واہ پاون

روایت

سہیل بن عبد اللہ اشعری نے کہا کہ میں نے

ولی نہزار تین می منجھتی کابل فاضل و

یامین کی شکل نفس ہی تسان جو ڈھٹا جاتا
 آکھوئے جس نفس کچھاتا او کورب سمجھاتا

نکتہ

ایوبن کریم حضرت بانزید سبطامی
 اک ہزار نفس دا ہر وجہ شمارتسامی

نکتہ

چالی وے رکھے کوئی رور ابی کار
 تان اک سر کسیدا ایدا ایدی محنت بہار

دیگر روایت

جیکوئی حکم نفس دے منے اوہ گمراہ ہمیشہ
 فان الجنة هي الماء والسنون وعيدتها
 وطمح النفس عن الطوبى فرمايا کر کو کھیند
 ہر عطا وجہ عضو نفس دے اریا ہو یا سندا

دیگر روایت

تاماہن سوہی صورت و پٹھان اکھین لذت پاون
 زہد ریاضت کہ بہین کہوند لکھہ کر و تدبیران
 تامہن آواز کمان چہ بہاد جہاد و سناون
 اک دشمن ہون کہنہ مولیٰ مار یا بافتہ سیران

میرون آمدن حضرت یوسف علیہ السلام از زندان و تقویٰ منون
 ملک ریان انتظام خلافت تمام حضرت یوسف علیہ السلام و یافتن
 یوسف علیہ السلام خلعت خطاب عن مصر بر بخت
 شامی قضیل اٹھی و تہیب کردن غلج جمع و فروختن

ساتھی نہجہ کھلا تہیب سے ملک یانی لکے
 دیہ اجازت زینت بندہ اول فہر کران
 یوسف آن ملا و بندہ زمین عزت بہتہ لکے
 کہین تمام یوسف دے خاطر بیون آن ملائین

بادشاہ کار کے سے اک میدان کشاوہ
 چونے گچ سوہ گکاری اچا کوٹ دو اے
 بادشاہ کے خاص کچھری بھٹک ک نامی
 تخت و چہا و چکار کہلو تو خاص غلام دو اے
 تہ کچھری کہلے دو دستہ بند بخانے تائین
 تہال نزار غلامان دہتھ پر کافور غبر کو
 کو ہیمان تے امر و نانی کر دی کہلے نظارہ
 شہر تے تواران کو تہی تاج قبا و کمر سے
 پاکہ گت جڑا و کاٹھی سو نڈیان رکابان
 میر شہر اندر دکھ ہو کر گل گشتی کسی
 میر سو دا دہن میں سینون واقف تیا لوکان
 لے شاقی نال تحفہ بدیہ جا حضور کھلونا
 وجہ حمام نہوایا اول گلے تون اشارے
 سجدہ ستا خالق اگے بہلا ہو بسندہ
 کر دستہ رکھیا اول سیرکات تدا مان
 موتیان کی مہر اندر بہرے و تہا ل محلز
 اس مبارکبادی مہتی یوسف باہر آسیا
 میکائیل کھے حنت تہن تہال غبر و اہر
 پھر مبارک کس دین فرشتے نور سے

چہہ کوہ چوڑا چہہ کوہ کمان میں تہن کے زیادہ
 دو بوہر ک خاص اک عامی اچر محل محالے
 گنبد انمور سوید جہلم جہلم سو نامی
 جہان کک سنہری پیکر کارنگ کھیلے
 تہان کافور غبر تے عود سپند و کھائین
 تہال سوید موتیان پر و مروارید گہر سے
 تان بادشاہ حضور بلایا ساتھی خاص پیارا
 گھوٹا خاص سو ابادشاہ دچہرہ نول قدرے
 آکھیا ہر بادشاہ شہر مندہ نوجہ تہر غذا مان
 لائق ہن ریا دہی ن ہتہ بہتہ کہلنا دگر
 ہن ملک تیر ابادشاہی سیر کئی کامی و کما
 میں شہر مندہ پیر مومون اج سر صدر فر ہوندا
 خلعت کاکہ اس کے قدرت و اول گذارے
 نو میں بھی شہر لائق حرم کیتا مندا
 کستوری کافور تے لوک کو وطن و جہ راہان
 کرن سر و قوال چونہ دین نام ہو و تہن
 وحی فرشتے سچ پاسبان تھا ل تھے تے جانی
 اس نزار دور ستور چون ان حضور آتیا
 جو قسمت و مصیبت تہر سواج ہو گھر سے

سختی و دل جو ہر تری اہل کھلونا سختوں
ایہ جو کسا ڈانازک مقدر ان وسس یا
وہب مقیہ اصحاب سبیدا کروا ایہ رو
سٹر لو لید کسی وقت سترئی تے بہرے

رو گل لگا قید والی کرایا مصیبت سختوں
ایہ چل باغ بہشتین آما صرہ تہین سڑک گیا
لکاک ریان وڈا عالم سی عقل بید نہایت
اردھی شامی سڑکی حقری توہانی سڑیا

عزائم القیاس

یوسف کا آزمائش کروا شکر روجہ زنا
یوسف وچہ عبرانی بولی کا کیش شہ تائین
اکھو سو سیرال منیدی ایہ زبان قدیمی
ابراہیم خلیل امتد جو آگاد ایہ سیرا
شاہ ہو یا تجیر سنے کے جھلس سار جیکے
ایہ انصاف قبا وانا وان سار وچہ چہانے

ایہ نالون غالیق جا تو سو وچہ سیر بیانی
لکاک میان جہان ہرگز کہوں میان سٹائین
شیران رسوں واپی خلق حیا و حسیح
ایہل اسحاق سا واپق بون دا ویرا
ایہ حسن ایہ علم جو ویکو اک وچہ دل سنے
تالی اس سبیدا نامین کوئی وچہ زمانے

لہر ہر خواہاں شاہ

دست شاہ کیہا یا حضرت بول الالہ ہوتا
یوسف ساری خواب کے جا جو دشا بہلای
اکھو سو انہان سکیا سکیا چاول سڑسکار
تینوں اکھو نے اک بندہ ماری وچہ بندنی جانے
ایس خطا کے اندر خدمت خلقت فی اوہ کبری
سکے سو بہکھان و ماری ملا پیر کو کیز
لکاک ریان کیہا سیح کہو ایہو ہر لاسی منین

کر دوچار زبانوں اس دا جو من سفتہ وٹھا
پتے دست لگتے سمجھے باوتسامی آئی
سخت تیرا اوڈو گیا زمین توں توڑا سمجھا جائے
اس نون جا وین باوشامی کجیان لک لک لکے
مین تہوں بہکھو انہاندی گزینہ سبھی کمر
جان تین وٹھا جو سیر بان مطلب خاص لو جہیر
وٹا اکھو سو وہ مرو نصیحت جس تے تینوں

اورہ یعقوب میرا پورا ہا معجب کرتے
 مجلس و امنہ کر کے ایہ گل آکھی ہا کرتے
 خلقت و کربان نون سائون ان ہذبہ ایہ ہیا
 فلما کانتہا حسبت ویلی کلان شاہ حیوان
 قال اناک الیقوم کذبتنا امکن امین^{۹۹}
 حکیم منکرین اور ہود بیان کر کر مطاب پیرا
 پرچو سے خاوند بیون کیفیت سمجھانے
 قال جعلنی علی الخائن لاجل کبرو و حکم من
 انی حقیظ اعلم کما نہ کہن دی منون اکل شک
 لاک بیان یوسف نون کہیا ایہ لاک خانے
 بیون انش قہر حضور نون ب منون سمجھا
 یوسف کھیا بادشاہید ابر تخت نگریند
 تاج اساد پوداد کر کے تہلن سر ہیا
 پر کلئی نال خدا و چا پائہ ہیا اسس کم و
 ورت بادشاہ کہیا اور یوسف نون بن حیرت
 جو لاک حیوان تاج بہن بادشاہید اور ہرا

میری اوس سیر و کئی سے منون نم زبانی
 کی پتے لگے جو بیون و ایں جو انے
 ساڈھی بادی اوجوب منان اہر ا کہیا
 بہلیان کہتیاں جہرن اہیان سویدن من جت بیان
 لکھو سو تون اج ساڈھ اور حاکم صدر نشین
 آ کہیو ہوا یہ نہن خوش مہری سانہ بیان
 اس صلاحیت و ہوری ہون پیکر نوید جا
 را ہی جہن می دولت سانہ کھا ندا جان
 جانان تیسرے موافق و یہ سر تہنگ
 تاج تخت چاہ تگیند بادشاہی سلطان
 و ک فہار پیر بہتہ وئی بن من خیر کلامی
 من وعدہ کر دکھلاون الاسوسی جمع خیرہ
 فقیر اولافقیر لرن نیا ہن دل لریا
 خلقت و وچہ کار خانہ ناپین ہودے دل جہا
 دلون مرید ہوا من تیرا ایہ گل بیون لائق
 جت اہ حکم کرین کھڑ شران جو کہین سو کردا

مقولہ

کیون نون یوسف کھیا پیول نور وطن دامنون
 خلقت و ہیا ہری بیون ہی ایہ گل سمجھا

جان بادشاہ کھیا چا ویا جو منکرین بیون
 ایہ سلوم آ یوسف نون جو اب کھیا ہی

ایہ الہام الہی سینوں پر حضور و ن کو
تھپتھالی و اخرج نہا میں بن بادشاہ مصر

نکتہ

دست تو میان ہی خواہش میں جو کھل سالیان ہر علیے اکھین تہیں دینی رحمت استوری اسان مصر و شاہ بنایا مہتر یوسف تائین جیکے حکم کرے سو سو گئی دولت زروی وہ نضیع اجرا المحدثین سیکید میں ہر گنہگار نہ و نجا پہلا انہاں جنہاں اک کر میان صدق تہیں بندو کر ادب انہاں نون متقی سدا و دور جو پانڈ کر کی احسان صلاحیا مولی کی کر د اہلیا کے ستیاں بیہیاں کدی نہ اک پل غافل ہو نگہایا تہاں کھا و ہر جان رب و اہلیا مال عربی و	ایونین بندو مر ن لگو نون آخرو مان و بیان اوہیم نعیم ابد و قالی طرف نہ پرستے و کف اللہ مکتا لیسف فی الارض کسی کو چرمان یہو امنا حیث نشاء ولی زمین مصری نضیب بی حمتا من نشاء و مان جان حسان و کلاجر الاخرۃ خیر اللذین آمنوا بدلہ روز جزا و کانوا یقون جو بر یون ہتہ ہند وہ نضیع اجرا المحدثین یوسف و توحید اکے تے جاندا باب چہناں اسیر ہو یا بعضی آکھن اک اکم روئی کدی نہ کھا و
--	--

نکتہ

جس کو گھر مہمان آوی جو ویکو اسول سیکے
رہی کوہ دوزخ وی آتش وندی اس تہن سر

مسئلہ

ہمیں خلیل اللہ نون ہیکے لگی جس ویلے
کوہ بچو اٹھ کوئی بہکھا ڈھونڈو جنگل ویلے

وخط

اگر دن اک فرشتہ اس تہن خبر دلو وینہ پالی باجہ فرشتیاں سوزنہ بندہ بھا دین ہو و کولے	وہ حدیث آیا کہ جسدی و مہمان بکھالی کر و آواز گہری و البان نون اگر کوئی نہ بولی
---	---

سدرات المنتہا تو اس دوحی آواز سنیدا چالی روزان نون آویگا اک مہمان انہاندا جان اوہ کہا طرسی اس گہر تہین حکیمہ اسدا وحی کہا یہ چاویہ مینون زوق چہر اس کھانان چاویہ سیت پنجھو دی وچہ کاغذ نظری آوری اوہ فرشتہ اگر ریدہ ایہ ہر حمت خاصی وت شتر آکھ مینون حکم و تانہین ایہا جوگا ایہ مہمان انہان و گھر وچہ کرمی طمان جان مہمان طرسی اس گھر تہین سہ گناہ اس گھر	پچھدا گھر والیان کی گھیلدا چو اب یہ ویندا اول ان انہان دی گھیرن اس ورتق چہاندا چالی ورمان تیکر ورجہ اس و اجاسی حلدا تان سر سہر بہار ہو و انہان نون مہمانان وحی کہا ایہ کاغذ کہا اکون کھ ساوکے آتش ووزخ دی تہین اس نون ولسی خاصی جونکیان بیان کھن فرشتہ دیون انہان سہنا نکیان کھن بدی لکھن ایہ حکم ربانان نال لیجاوی حکیمہ اوکھی و سنووالی گھر
---	---

حدیث

سرور عالم نے فرمایا بہاوی میرا سیلا آکھن لگا جیل احد تہین وڈا ہی ست حصو	کئیڈا کو قدر شتر و اسی بولیا اوہ و سیلا باران کوہ لمان تی چوڑا پرت ووزن و
--	--

حکایت

عاصم بن مرت فرما نذا حیدر وندا و طحا آکھیو سو میرا دے ریدی وڈا ہی ست ہو مین جاتا میری تر غصے ہر اوہ سچا سائین	پچھویم کیون رو ویا حضرت کچہ نہ لکھ مہا شان وزان گھر میری مہمان نہ آیا کوئی تاہن اس مہمان نہ گھلیان تک میر تہین
---	--

سراویٹ

دوب مینہ اصحاب نبی الہیہ روا کروا شکر اتی عریٹ و دل خوشی اجہی ہوئی	جان بادشاہ یوسف تی لچ کیتا تک حصو سہے جاتا یوسف جہا ہر بادشاہ نہ کوئی
---	--

نکتہ

عرش فرشتہ تک پہنچا اور وہاں سے چھوڑ دیا
 اکبر شہر بنا فرمایا سو کچھ صفت آہی
 چوٹی ہزار جو ملی اس چہ چونے کچ تباہین
 جتنو کلروہن نہ پہنچو ملک مناوی کرد
 جو کوئی بندہ سولہ اصحاب اجازت ہوئی
 اتنی فضل نہ ڈھک کر کسی کپ لہر پست
 سنی رکھی اندر شہران کی گنبدان و اس
 دوحی سال اک ہور شہر و احکم ہو یا انکا دا
 اس چہ کہی ہزار چہار ہور جو محل تریہ
 اسواری من گھتی چہرا آئے کھے بار خدایا
 لگی نالون برکت دوتی اس چہ کہی آٹھی
 و دوی برکت ہوئی کہی حاصل جو مطلب ہی
 تان شہران چہ تہان رکھن و از جو گنہ گنہ
 آکھن اسہرا پنی نامہن چکر لوریے لایا
 وحی آہنی السحال جنابون ایہ تا کہید نامی

ایسوں عارف صاحبہ جنابون حاصل و صل ہوئے
 پٹا تخت یوسف جانستی ڈو پڈ و ریا و شاکر
 بندران کوہ لمان تی جوڑا تہرہا کیان تہرہ
 گنبد سنگ موسی سنگ عیسیٰ نہک سیم مرد
 و اہی کر و لہو بین و گئی ہلہ ہی کوئی
 سار اسال رہی من پاندی ہنہ تخت دو
 لای مار جگیتو سد کے کہتیر کب بہر ہلے
 پہلے سال شہر پور کیا کوٹھی شیک سارا
 وہ کوہ لمان شہر پور و چوڑا و چاویہ
 تریگی سال شہیداران لوتن سید یوسف مایا
 میں ایہ ناؤن تری تی یار کبستی و اہر را
 اس و ناؤن لیکے چاکر طہو جو یوسف و ابھی
 ایہی برکت مالک کہتی ساتھ کہ نہ و اس
 اکہ میں اچی تی یوسف کوٹ و لون فرمایا
 دو برکت اس وقت یوسف تہرہا پرنجالی

معجزہ

رکھی چہا پ یوسف فرمایا اور تو جلد چاہو
 مسلمان ہو سکہ مصری قدرت و کچہ بابی

جہری چہا پ میں تی کھو معجزہ خلق و کیا
 جہون تکر حاجت آہی لاکر لویئے بابی

ایڈ اشہر پیا و پیر سوکت و زمان دمی ای
چار و نظرت سوار پیا دہ زمان او پر بہا
پہر اہر لکھکے اس و اتور طہر بہو سجاو
لک بیان کولون دت یوسفیہ اجازت نکل

چار قلعہ چونہ طہر فی بہو چو کید اس پیا ہی
چو کاروان و بہا جہن آو و تورتہ اون با
حکیم حکم ہو و بادشاہی اوستی عمل کما ہو
حکم ہو و کت بہا کت کت کت کت کت کت کت

قسمی بارگاہ

شاہ کیا حکم تر لو چہ شکر مال چزانہ
سرخ عقیق من دی بہا کت کہتی اوست کت کت
سو کتہم یا قوتی کت بند گرو سبز نثار
در و ازید طاق فولادی حلقون صاف بہ ہستی
چار طرف با طردی اتری فوج عثمان الی
حکم یوسف و با کت بہو اون نہ کت کت

کتہ جو کت و ل چاہی تر امین کت فتنہ
چار دیوار کت کت چاہی کتہ کتہ معمار
چار بوہی کت کاری بوہی او پر مور دیوار
حاشیان اوتی لعل جو ہر وارید کت
اکو عمر لباس مہتری کت کت کت کت
رہی خوی کت کت کت کت کت کت کت

بیان حوال الہ مصریان و قحط سالی و قوت دیوان مہر ہر یک
بہ یوسف علیہ السلام ایمان آوردن ملک بیان تمام مصریان
بہ یوسف علیہ السلام وفات شدن شومز لہنجا یعنی سنہ ۱۲

اکے روز اسکے بادشاہ یوسف آن کھلوانا
نازل ہو یا تحط زمین کے ہو یا امرہ لھی
لک بیان کیا ہی یوسف جبروتی کت کت کت

اج آواز آسمانوں اتین آہا سوتا
ست و کت کت کت کت کت کت کت کت
جبریل خد او اگھلوا آن مانند امینون

اک فرشتہ آویں اتن کے فتح کھلا رکے
ایہ شامت انہان جنہان کستی مہر نے

وی ٹنڈورا گھاہ نہ جہتین بدل نہ چہکارے
پھر پوچھے رب بہلایا بنیان امر شیطانی

و ع ظ

ایہی ایہ عذاب بہکے داویہ و چہ کے
دشمن و شاہ کہیا ا یوسف و زنج جس دن انا و زمین
کفار ان بد بختان آکھیں سو برس اندر پاسی
اڑوٹا ہاڑان جیدی سرخون مل بوٹران
اک کٹنگ ہاڑان جیدا چھوڑ پرت و
نون کنڈی بادشاہ و آئیں ست وجہ آیا
ایہت نہ نیون سدون کال سو کالان والا
ایہ اقرار کیا بادشاہ اگلارہ بہو لاکے
وت بادشاہ چھرا وچہ کاجان تہال و ہاڈو
یوسف کھیا پھرت ہالان اللہ باران کرسی
بندہ مولود ابدی ہوسن سہی ہوسن دانے
وت بادشاہ کہیا ای یوسف کنڈی کہا واکھا
اونے ویلے پوری حکم کیا بادشاہ
وہ قسمان اٹھانا کور و گھٹ کر و نہ کوئی
ادبی رات ہوئی حبت و لکے بیان کہیا
جنتان کھا ورجر نامین پٹنے کہا دیا پھر

ادنی ایہ عذاب لاکھ روز و والا کے
بمضر مانان نون رب کھستی جسوچہ کی کہان زمین
عاصی خلاصی پاسن پدیم بال حسب لاسی
وگد ازہر انہان و مویون جو پور ان ہرا
چویا زہر زمین تی ڈوہلی ہسم سو واک صیکے
یوسف تیرا وڈا خدائی جس سینون سجھایا
ماریا جاندا جیون جیون کاکیتا اس اہرالا
سجھار تیرا من بنیان خاص بیان لیا کر
وت کی حال ہو سی خلعت امرن بہکھو کھانے
رفع ہو جاسی کال زمین نون وت بہار ان کرسی
گری انکو شہید کھیند و سی مل ورسن سر
جان ایہ چہان چہان جکتی جہلسی من ہی سا بہکھا
اک ہر آد و دوسر من ان کچن صبا حین
ایہ کید حضور و ووی لانگریان نون ہوئی
کھانا ترت پکایا ہو نیون صبر نہ رہیا
نوکر چاکری بہکے کو کن ہر باب کی کرئیے

کہا ندیان پیٹ بہر کو نامن صیر آدر اکھین
 لوزین یوسف پاس بولا کر آکھیا کہ کجہ چارہ
 یوسف ہتہ زمین دہر کے نایو خدادا پھریا
 آکھیا سو کھو کھی جیڈا یار و ہور عذاب کو مگر
 بوکان کھو کھیاندا کی حیلہ جان میرا یہ ول کو
 و ویلی کھانیدی عادیہ تدون یوسف زمانے
 کر طکیٹا کال تے بہ کھا چھڈیا لوکاندانہ چھکا
 سونار و پازور کپڑا دوجی سال و کانان
 جھین گامین ڈنگی و چھی تری جی سال دتونی
 پنجون سال جو یلیان زمین چھین و گنہیز
 دہونڈر ہی اتار بازارین کئی ان و کاوی
 آن یوسف د پاس سونیدار اجیار ول فقیران
 مہتر یوسف ملکین دین کیا عام منادی
 دانی سجا کر کے کھاؤ نا کوئی زمین کھارو
 یوسف ہتہ لگن اتنی اوہی خلق دکانی
 مہتر یوسف دیان محلا د ڈھٹی خلق دوالی
 شاہو کار ساتی ڈاڈا سارا دیں مصر دا
 ستون سال مری بہون خلقت کلیان چہ ہونگا
 ساری خلق اکھٹی ہوگی فخری ویلی آوسے

ہی کھو کھی کھو کھی کو کن لگ پی اک گھین
 کھا و ہیمان پہو کہ نہ لھندو ڈیر من لگاسا
 ایما صبر قرار دلینون حادق ویدا پڑیا
 جی ہن نان اپڑا دارون کئی نہ آئی ڈھوی
 استخفا پڑ ہوتہ تائب پچا انا کوئی مولے
 اکی مجلس دے وچہ بہ کی کھا دوجی سبہ لوکائے
 روک روکا وین دویا جھی جو کوئی کر تھکا
 ہر کے پہو کھی جی کجہ ہتہ لگی وچ و باج کہا وانا
 چوتھی سال می ہل پنجالی پتر دیہی و چھوئی
 ستون سال دتی لکھ مخر خط دی پتر چھڈ ہنن
 ناز پری نہ گہر دانی ہندہ بندینون کھاوی
 لھند اچڑا دکھن ریت آیکنت و ہیران
 کدھیا بیونہ جسے ہرگز خواہش ہنن خدوی
 پیدا ایش دا حکم ہنن جران نہ وٹو بارو
 باران سو دنیا قیمت ہنن ہتہ لگی اک مانی
 سیر جھی دارو زنیار بد اشکر سہا لے
 مخر خط لکھ دتے یوسفون سبہ کوئی ہو گیا بڑا
 تہوڑا رہا اتاج اوہی ہی حکم حضورون آوسے
 چرناڑی لہ برتہ یوسف جان دیدار و پکھاوسے

ہو بیہوش جہڑن دہرتی تے ترے بسوہی تہو
 روٹی کھانی جسنی قوتہ رب اسکل و چہ پائے
 ملک ریان کہہاتدہ سوہو ملک اندر بادشاہی
 دولت برکت دانی تہتیں ہو رکھو کھا جگ
 میں ایمان نہ اندا اگی ہانہ شریک سترانے
 جان تہو بھو کھی تہی ویکلی تاج کیتی سار
 لا الہ الا اللہ یعقوب اسئل اللہ یوسفان
 ملک میان ایمان لیا یامن بہتان ارکانان
 اوسی قحط اسمین وچہ سنغیان مویا عزیز مصر دا
 پڑی ناز یوسف دی بچی شاہ تی خلقت سار

اگی فوجی شہرت آوی نہین اوہو کھاوین
 ست و ہر ہو چوکی پور بہین بیچ پی لوکائی
 تیرا نایہ عزیز مصر دا دہریا آپ آتے
 مینوں ہی دس اوہو پتہ اجس ہون چہ کارا
 میری داٹون دیکھ ملتی کوئی ہو رایان آنی
 مسلمان ہو سہ رکھی ساڈیان کوٹان چاری
 اتی نون رب کتیاں باران سمان سو کال ہوایا
 تاج ہو پوسد سارے سان ہیا ملک خزانان
 اک زلیخان والی شہرت اک نقصان قہوا
 جو تجیر و چاری ڈوہی کیتی شکر گزاری

داستان احوال زلیخا در آن قحط سالان نواع فریج و ملال و الوف
 شراید وبال کہ بعد از زوال جاہ جلال و صرف مال و خباہت حالان استقبالی

یوسف تخت بیجاہت و بیلی خوش دل ہویا سکے
 یاران و رہی دای و گھر و چہ بعضی اکہن ان
 ست و رہی کالی اندر تہہ پلا لہ
 اگردن یوسف داخل ادا ہو دولت خان
 دوسلام یوسفون اکہر حکم ہو تو تان بولان
 یوسف اکہیا دس حقیقت نون مین کون سوان

اگی گھر چہپ گئی زلیخا یوسف کو لون سکے
 یوسف گدی نہ گل سہالی ہر دل گئی خلق ہزاران
 مہر خط لکھ یوسفون و تہو سو گہر لہ کھا پیہر
 کج موہنہ سر و رکھی زلیخا کسی علام بہانی
 تہہ عزیز مصر دا کے حال حقیقت کہولان
 بسم اللہ الحمد للہ اکہر کر کے تہا کے ربانے

سیصفقان رب سچی لائق صاحب جس دولاگی
 مینون بردی کر و مصر دی تین دینو سو بادشاہی
 جان مس میرا سی بہنایان زنگارنگ پشاکان
 بین اوہ زلیخان جس مثل لیا تینون کچھ پتی اردو
 دید کہ خراج خزانہ چون ہی توفیق خدا دی
 یوسف دیکھ تجب ہو یا تیری بی پروا ہے
 کچھ دتا لامہر تانی تون آزاد لیخا
 جان ایہ کھا ہنڈائی رنگی پور دیا وہاں
 دیہین اہ یوسف ایسے جہون چڑ سوار دی
 اج نا حکم ناراج حکومت نا کھر دولت پلا
 بڈھی عورت نون رنگ لیکے بن پتل چہلکانی
 کتلو متی اواز پوسفد اپنی جاہ میری کنین
 عشق یوسف کو والا دریا موج مار دی جتویے
 آن کہلوی مارسی اگی دکھان گہم لوکائے
 نہ کوئی درد و چہوڑا اوسدا یوسف نون گہرو
 ایہ عادت یوسف دی ہی پچن کر سوار
 جیکوئی ظالم ظلم کما دی یا کو چنر جہا پوس
 اون جاوون کوراہ چہوڑا وہ زلیخا واسے
 سچے کہے نال ہوارسی پوچن دیہ ہزاران

خوار و لیل عزیز بنا کے تخت غلام بہائے
 میرا تون ہی نل گیا تینون تیری پرواہی
 جان بادشاہ دیو یون چہر پھون ل نہا اچ خاکا
 اچ مخرط لکھ تینون دتا پور ہی تیری بردی
 ہی مقصود غلامی تیری پرکھ دیہ خط اراوی
 قائم اول آخر سایان ہی تیری بادشاہے
 خراج دتا کھاہ گوشی بہ کی کر بیا دلیخا
 وہ لا زور شوق یوسف دی پٹی سو ہی سین
 دید آہی یوسف مینون دتا وہی دی ساری
 رب بادشاہ تیا یوسف لگے اہ اولاد
 یوسف والی راہتی وکی اگ چہوکی کہنیا نی
 سیک سیک سیک تیلہ ہوی درد پوی گہن
 بڈھی عورت دوجی تائین نال لوی تیلے
 کوئی ڈھو دی دیں نہ اگر خبر نہ پوچنی کانی
 کہلوی اوڈیکے دیہاڑی ساروہ چہو کو دینج
 سرہا میری نون چڑا وچہر ولایت سارے
 عدا دی جیون حکم شریعت چوران تہہ کپا
 دیہ ہزارا کو وہ پچہر شاطر باون پاسے
 خاص غلام پوشاک چڑا وہ علم ہواران

اودھان سپایان پاس زلیخا طہمین طہمین رود	ناگوشی حال یوسفنون و خیرتہ اوسنون ہون
دور لنگہا ون مار ہونجان ڈکی ہونی جھگی	ہو ہوش پٹی رہی اگی وچہ اوس دیکھو ٹکی
سرتہ آوی تی اگی میرے جہا ہونزکوئی	گر دیوسفدیان فوجان کھران چھین پٹی ہون

جی لہر دیدار سچ جان اوہ لنگاندی	حکایت	وڈی نعت دہر پوسر ہونیدیا لنگاندی
---------------------------------	-------	----------------------------------

اک بندہ صالح رب سچیدا کر وایہ روایت	اک عربی میری دعوتہ کیتی بالنعظیم نہایت
روٹی کہان لگا جتو بی پاس مٹھا گہروالا	دہرتی جہڑو ہوش ہوریا ہون ہویا جلا
کی ہویا مین آکھیا اوسنون ان کہلی اک مٹی	اوس لکھیا کھاہ روٹی نا کرتون دگیری مٹی
اوہ جوتہ ہون سہوان سداوتہ سداوتہ ہون	اوتی عاشق پتر میرا عورت اک جوان مین
جتوی لے وا اوٹھا لیجاوے اوس خیمہ واپلا	چہڑو ہوش زمین تی پوندا عاشق کھلا چھدا
شاید اتوی لے اوس وٹھا اوہ محبوب پیارا	یا داؤ لڑا اوٹھا ان کیتا پکیا اک جھکارا

نکتہ

چہڑے آدمیا ندی عاشق ایہ اٹھاند حال	ساڈی سو ہون خاوند والا کہا کو حسن حال
------------------------------------	---------------------------------------

توبہ نمودن زلیخا زبت پریش ایمان آوردن بحق حل جلاء و سجد

کردن مناجات بدرگاہ مجیب الدعوات و حصول حاجات

الدینہ دیکھیاں دمنونہ آئی سٹی دہر سپایان	لاٹھیاں چویداران دیان لگیان تیریاں ہون
یوسف تا مین کوک نہ ہوتی مدنہ سنیاں کنین	یا دیابت مین رب پتر یا پتر دا اوہ ہنن
بت بانہ کڈہ آکھن لگی سنگ دلا و دھو وٹیا	مین مگر تیری لگ عمر گواہی نچہ کھیا وٹیا
اپنی جیسے مال تیریری کر تھکے مین لہر چلی	یوسف اول کہنے کیتا کہ مین تہہ ویلے

اکھین دسین دینون ویکھان کہول کہان چہ
 لگی تی تینون اما کرگی دیان او ڈوہو
 دکھ پڑی تی دل سٹیا کتیا پارا پارا
 کافر کسٹیوی مینون ساہست کہ پڑی تہ
 وہی امید گاہن ہونید و تہ چہان کہ
 یوسف ارب لون آمینان نیت نماز کہ
 تون خالق تون رازق سچا دین سمان
 ہر وہ ہزار جہان چہ رب سیر جہان کوئی
 تون میں میرا خاوند سچا تون سید ادا
 یوسف ادل چہاک میر دل کر محبت میر
 جیون کر یوسف چا بنایا تہ عزیز مصر
 اگلی فجری بعد نماز کیتی گریہ زاری
 چہڑا یوسف میرا وہو جانی میل و چہون
 پہن کہلی پوتا کہ پوشیدان خلابی علی
 عاصی تہ زلیخان کو کیا میں بہکی میں نسی
 جان ہو و آب ملاون والا منع کر کہیون کہ
 سن سن حال بی بی و ایوسف تہ کہ
 جس ڈالی و تی تینون و چہ و شاہ انہا
 توبہ کیتی پت پوجن تہن اوہ و ما چاہن بیان

اچ اک تیر تکر اڑیا حاجت ہو اک میر سے
 اگلی تی یوسف اہونہ ویکھان دین مینون
 کوک رہوت بولی تائین پڑی تہر بہارا
 کالیا و ٹیا عمر گواہی چھے تیر و لک کے
 دیکھ لوکان گراہان تہن مین تینون بہ کہ
 وضو حیون یوسف کردا اہانون نہالی ہوتی
 تہہ کہلے کہ اکھیو سو رہا کر کے ادا و گانان
 یار باہن ہولی کہوتی تائین خا مسروئی
 بخش گناہ میر دین تہلی تینون سچ کہانا
 بی قبول جی میری توبہ و چہ در گاہی تیر
 مینون کریں عزیز مصر دصمد اپا کا فدا
 ڈہی سجدید پوجہ فجری وچی رات گذاری
 جامع المتفقین رباتون میں میل دل ہونا
 اونون او ہو پڑی ہڑی دالی سنگ لاکر چلے
 سر ٹوپی پٹو دا قرغل لک بدہی ہوئی دسی
 اونون پٹی گئی نظر یوسف و خواہش بد پوک
 کی مقصود تو سا ڈالی بی کہد اہو اگیر سے
 اکھیو سوا دس خد اسپید رسول تینون میں باون
 تون پنخیر زید ابوسف دین تیرا میں میان

شکے بہر ہی دل یوسف ہو راضی ہو سکا
 اکہیو سو ایہ حقیقت کرسان بہ کو اک اکلی
 اونین حیرتیں زشتہ آن سلام پہونچاوی
 اس عشق تیریدی تاک پہوڑی و پوجانی پر
 اوتی ویلی مہتر یوسف حاجت خاص بولایا
 اوہ چو بزار زینخان ڈٹھا چنگی طرح بھاتا
 اوس چو بداری نون اکہیو سو جیون یوسف فرمایا
 بی بی دل دیہا یوسف واجتویلی و تہ پیار
 اندر وار زینخا سد کے کیتی رو بیگانے
 اول خواہون سارا قصہ جیون جیون مہر ووا
 جیون اور ڈیکریان رب آندون لیون لائیا
 جان تہ میرا حکم نہ منیان کر تھی لکھ لکھ
 اورک اک اک کی من تینون چاہنویا بندوی
 خانو تیرا رکھاسی اوس تینون تخت بہاٹیا
 یوسف اکہیا کدوی سہل نا کر زور و زہکانی

کی مقصود تیرا کہو بی بی کرسان تیرا بہانان
 ایس ککاری وچہ نہ سون من واک زہر ہنکے
 من سوال مسیہ ا یوسف رب تینون فرمایا
 ہرگز نا کر میرا منی اوسدی وچہ ظہر سے
 جتویلی من گوشی ورسان حاضر کرین لیاٹیا
 وچ حضور گینا جد یوسف وقت فراغت جانا
 لیکسی و تہ اجازت حاجت بی بی نون پہونچایا
 اونین برکت حکم خدا و عرول سدا ہو گیا
 کہو بی بی جو دلدا مطلب سارا کھول بانیا
 تہ تقرر مصر و اکیتیا مارسی کھنٹ بہاٹیا
 تری کر تھی ناڈلیون فند فریب بہاٹیا
 وچہ تینون تہہ کسی جنہان اولی مال لائیا
 اکہیون اولی جان تون ہون آن جو سر مند
 راج حکومت کھولیا ساوا گلنیاں ررولایا
 تیرا میرا مان نہ لدا بہ کوئی ایہ گل جانے

ذکر سخن تازیانہ کہ تازیانہ عشقان عالم شد

یوسف عشق تیریدا دلچسپے المبا مارو
 آتش عشق تہنیں سدکدی جنگل پریت و لو

جی ایہ اک پریت تی کھان بہرک و پوجی و دارو
 وہ کھان تہون جاگ مینون لیدیون چہ

<p>ریشم و سوتر و ادنیان چابک سوز مہر پدا نرم ہو گیا دل ویکھ یوسف اقدار رب کھلا انکھیں سو جو مراد ولیدی سو چاہے بس مینوں پہلویں منگ خداتہین یو حسن جان جوانی جان رب نال عبادتیریدی دیوی ایضیائی جو میں پیگاہ کماٹو اپنی وجہ عمر دے ایہ گل شکے غصہ کیتو سو اک دل جو چہ آوے پنا خیال ایسی چہ آہا وحی سچے رب کھلیا رب تینوں خلعت پہنائی امر ہو گیا سرکار عرش مجید اوتی نہ چہڈیا اسانکاح دوہاندا یوسف کبہا زینحاسی جو عقد کردی لایق اسویلی ایہ مان نمیرا اس گلون دل فرودا</p>	<p>پٹر کی اوہ لبان تی دہر یا بل ما پٹر پٹر کردا نالی حکم حضورون کٹیا دل سے شفقت آکر جو کہ دس میری وجہ ہو سی سو چاویاں تنہا چشمان زکریا تہن جس پہنیاں مست آہو گیا مینوں حرمان چہر کر داخل من گل بر اعلیٰ بدلہ بر کی کران عبادتیر یو چہ شتر دے کران اشارت حاجب اسنوں پٹر پٹر لنگھا ہتی اوتی تہال پہولاندا اوہ ستر چاہلیا امی فرشتے دین مبارک جنت دی گلزارون مینوی پہل ہشتے وند و خلعت آپ پہناندا مان مینوں نا حکم دتومی جو دل آہا شایق چارہ عذر بندید کی ہی فرق نہن میں کجودا</p>
---	--

انتقال نہ لہجا جوانی بعد پیر سے دعائی یوسف علیہ السلام و تولد و انتقال
اولاد علی نمودن منازل عشق حقیقی و رسیدن براج مشوق صدقے

<p>جبرائیل کیا سرکاری جان اس عرض ستانی اکی تہین زیادہ ویسی او سنوں رب جوانی کر کے وضو دو گاتہ پڑیا وہ ایہ حاجت منگی جو فرمان تیرا بین منیاں جلاوق دلون نیانوں</p>	<p>پٹر و نماز منگو ایہ حاجت جو بی بی دل امی صورت چہال نہ چہلی میسی بنسی دلہر جانی یارب سہ تیری اوس کہتی خواہش تیرو جنگی مینوں شہ آوی جی منگان کر جو حکم احسانوں</p>
--	--

او توین نالی عنایت زیدی جیو کو جو حورنگاری
 یوسف صورت دیکھدیان میں ہوئی اختیار کر
 اودی سجدی پئی زینجا وادہ تیری باوشاہی
 وت زینجا آکھیا واقف جی ہوندی میں ہی
 تیری بٹون سہر وڈا یان جس میں سنج وڈا
 ملک اگی ایہ کل حقیقت یوسف آکھ سنائی
 وڈی امیر وزیر آپھیے شہر آنا اسلامی
 ستر ہزار فرشتہ لیکے وحی فرشتہ آسیا
 جبرائیل بیٹا وچہ مجلس یوسف پیاد سے
 مہتر یوسف وڈیا ہویا جبرائیل وحی تین
 تہنیت تی خلوت ہوئی لدا کتر نہفتہ
 نقدی بی دی ^{بارگود} محنتدی ہوی غریزون غات
 حاصل ہوئی مراد بی بی می طلیا یار کلاوی
 یارب جیون شدہ یار پیاری میلی آن پھرنے

باران برسان عمر زینجان ہوئی گوری گوری
 سجدہ پیا کرین لایق شکل شکر گزار سے
 تڑہ و مینون کھر اسمان چھایا ماہ بنالی با
 جان میرا نہ آکھیا مندا تاہن میں بت ہندی
 جو خوشیان دیکھلایان سونین و امید کر
 مڑی غلات نبات مصر تی شاہ آسین بہالی
 پئی قبول کر ڈر دیناران ہوئی تار تامی
 پھر دینار یوسف دی سرتی ہر نکتہ ہال ڈو ہال
 عمل حکم اوسدی تی ہودی نظر جو آوی کے
 کدی ذرہ قصور نہ کتیا اوس ویکل کہ تہن
 ڈھٹا وچہ خزانی خاصی مر واریدنا سفتہ
 کدی تا اوس پاسی جا کیتی زائیل اوس بکار
 ساریان وچہ پریان نون اینون رب فیتق ملاو
 جو رلدی مقصود انہا ندر تیری مارون پون

مقولہ

احمد یار دعائی منگدانی حاضر ہو چنہ جانون
 عسرون نیر اکھیا جو او تھی مصحف اذ پڑھا
 جاگی شوق تر کھا کھوٹا جتہ نہ طھر سے وگی
 جان ویکھی تان دل نہ لگی بی بی وچہ عبات

حاصل کر مطلب حقیقی واصل کو زما تون
 عشق زینجا واکھت بنکر یوسف دی کھت و
 بدین بوہن زور ویکھاوی بہن قفل دیو
 خواہش کی زینچی زینجا ہی وچہ صدق اللہ

<p>اگر نیک دلدی شوق یوسفنی بی بی داتہ چکیا اگر نیک نصرت دیکھی بی بی نون پریاں بہاندا یہ جواب زلیخا دتا سنن عرض مہندی اوہ خب تیری سی مینون اوہ ہونہن پیاری کہ پرواہ نہ ہی نہیں تیری جان میں اوہ کھاتا جہانگ اوہ کھاتا نا یار پیار اسپا جان محبوب حقیقی تنگی آپ مہار ولیدی دامن چاک لیا کرہمت وہ کیوں چکر ڈولان</p>	<p>دیکھا دیکھو چہاں لنگھایا دے بوہا دیک چکیا اتنی چہک نہیں ہن تینون جتنا نین دل چاہوا جو تون تانگ میریوں رکھنا میں میں ہی ان میری تار محبت ولی تو تک لٹی سرکاری تنہائی دستور عشق دارون تے جگرتا تا تک حب تیری سی چہکدی سن ایہ جہڑا اکوہی محبت تیری چہڑی اتی ملیدی ہن نہیں موندیاں یا خضرہ اکل چہڑو جہا</p>
--	---

نکتہ

<p>ایون اک خدا جس لدا دو جی طلب سار وہ یوسف بی بی نون آکھیا بندہ شوق الہی میں ہی تیری خاطر پاوان اک عبادت خانہ سہ معمار کتھا اک جاگہ کہتو مال طہارہ شک مر مر یا قوت زمر زہر ہادی گل کاری نم سوئیدی جڑی سو نہری او پچار مناری تخت سوئید اشکل زرد سو باگی اک لنگھایا دو تخت جڑا اور کھیا چہ عبادت خانے وہ صوت اوہ تخت جواتی وہ علم دانائی جہوں سامنی بہن تخت تی نہ جوتی دکولی</p>	<p>دو جا دیہاں کرن نہیں دیندی اکر خد او سار تارہ ہی میری جوگی بیٹھک خاص تائی ای اوسدی کرین عبادت جہڑا تیرا یار یگانہ سونی سانوں چیر و تہر تو کون الہی عبادت سونی چاندی دی چہلکار دی او پر ہر دیوار میری لعل جواہر موتی ماگ جڑی ستاری اوتلی گنڈ بیٹھہ دوالی باریان رکھ سوٹیا اوتی ٹپہی زلیخا مصحف شیرین ناز بانی جو کجہ اتی مراد یوسف دسورب چہولی پائی یوسف پھر پھر پیا یولاو بی بی مول نہ بولی</p>
--	---

دو نوبت نفل نماز گذارن ز ل بن ایمن پانی
 اگردینه طرف عبادت خانی یوسف کو لو نطی
 لطره گیا یوسف دوی تہہ و چہ پون و مگر گواندر
 یوسف جیون زینجا کو لون مہا لڑ تہہ پائی
 وہ فرزند زینجا و چون یوسف می گھر ہوئی
 او تہان چون اولاد یوسف دوی پیچیدگی

حاصل ہوئی مراد و لاندی لکھ کرن شکرانی
 یوسف کچھو پلا پٹر پوسو سونی نکل ہو مٹی
 بوہا دیکھی انون تکر می ہو مٹی و چہ مندر
 انون پلا تیرا پیر بی بی یا و کر ایسا
 ہوا تہم و وجا منشا و اوہ فنون نون بر و
 خوشیان ز مال زینجا یوسف رنگ لگا خانوادگی

مقولہ

یارب جیون معشوق پیار دل جو پتہر کالا
 جیون زینجا یوسف دیو چہ جب و دہائی لدی

موم چہا کر تالیج کر دیہ انون کر او پر الماء
 لعل بد نشان جیون کر ہون جان تہر لی سل د

قصہ عشق عاشق معشوق شدین جا تمام
 حال اخوانان یوسف باشد اید قحط سال
 تا بفضل خالق ارض و فلک انس و ملک

زا پنچہ آید شعر مندی معنی عربی و کلام
 مینو نسیم مو بہوتا و رد بینی ملک شام
 بہرا احمد یار گرد و آفرین ہر صبح شام

جان ست سال ہو چکی پوری اللہ قحط و نجایا
 پہو کھی مر دن تو سین کچھو ہونستی گئی تو ساڈی
 ہن دسو کی مقصود ساڈا اوہ ہی چا دیوانا
 یوسف اکہیا عرض میری ہی کیون رہو سلامت
 اوہ ساڈیان اللہ پی معاف کینان تقصیر
 جوین زمین عیت ساری کیتی شکر گزاری
 آدمیا ندی نہ خط لیکھی یوسف رزق کہو ایسا

اگردینہ یوسف ماڑی چرکی لوکان نون مہا کیا
 جہری لکھی ہوئی آہی پوری بی تو ساڈی
 ساریان اکھیا وکی ہوئی مان کر آزاد اسان
 کوئی تسانون قحط و بادی اگو پوی نہ شامت
 دکی ہوئی گھر اوہ ہی سان بہو ہونہ و نیر
 شاہ کہیا اسان مردیان نون تہہ کہیا بیدار
 وہ از او کیتا سپنہان نون مگر گھر بار و دیو ایسا

<p>اوس بندی ہوگی مال خلقدی ایہ کیتی وڈیائی چہری راہان اوتی یوسف چوکیدار ہائے اوندیان دی خبر سناون اچھی قلعی پوائی اک خروار وائیدائل اوسنون آکھ سوئیائیا وئیان کچہ انباران وچون کہندامول نجائی</p>	<p>کیون کرکے اسٹاڈا خالق رازق عفو جھکا چوسو و اگر اوتھی آوکی عرض حضور پوچھا و اون دیند نہ مصر شہر ول بن پروالی آئی راہ و اخرج بندیا تدی روٹی لدا جو کچہ پائیا حکم خدا یوسف دی برکت وود ہا جاو اپی</p>
---	---

آمدن حضرت قیدار بن اسماعیل علیہ السلام و پریدن یوسف علیہ السلام
 احوال پور و گفتش باجرائے او یوسف علیہ السلام

<p>اکدینہ عرض یوسف ول کچی قلعیو چوکیدارن ابراہیم خلیل اللہ دا پوترا اوہ اکھوائے عرضی و اچ عزیز مصریان ہنجو اول آئیان ادوین بن فرمان یوسف اہتیا و نہان صفا پئی ان حضور کچہری بیٹھا ہویا چو پاتا چھپیا کی ہر نام ٹساڈا واقف کرو کلامون شایون میرا قیدار تلی دادا ابراہیم مہندا چھپیا ایہ اسوار کچی ایہ میری پتھری ساری چھپیا اچ بییان وچون ہو کوئی مرد حقانی کتنی مدتہ مرد خدادی تودہ اس ڈہیا ہوی</p>	<p>اک مرد و صعیف و ڈا متبرک چالیان مال سواران اسان حکم سوانہ اون تلی راہی وچہ بہائے جاتو سو آئیہا ہی پیو میرالی سنگ میرا بہان پنج شت مال سپاہی کی کردہ ہان نجان حاضر ایہ میرا پیو بہائی نامن نا اوہ شخص کھاتا اسماعیل قبیح اللہ دا پتھراں من شایان آیا مان اس قحط سمین چوہ سنگی نام مہندا بہانی کر مہتر یوسف عزت مال اوتاری آکھونے یعقوب پئی ہر پتھری کسان اک مہند گندہ کیوئی جان مین اوہ ڈہوی</p>
--	---

جواب سوال

کی احوال ڈٹھوئی اوسد اگس چھکی چھو پند
 اوسد پتروئی پر صورت پیر سے چھوئی
 تیری پتروئی انہاری اک عزیز مصر و
 پھسدا کی اولاد اوسدی آکھی پتیر یاران
 بن کتھج سلامت سار وچہ کاران گلزار
 رو ندیان انہان بڈھا ہویا یوسف یوسف کرد
 اتنان یوسف یا وکتیا تڈہ میر نام ہولایا
 بچ بچ وچی کولا ہویا ڈورا کر نہ زاری
 کلیہیت الاحزان پاکی بیٹھا وچہ چوای
 منگی حال پیو ا یوسف گچھا گچھا رومی
 جو حاجت قیدار پوراندی سبہ روا کردی
 جیون زمین تی تخت سالیڈ اودا ہیکر چو
 شام زمین و می گاہک اون پھاون تائین
 ہاڑاندا محصول معافی حرمت تی مہمانی
 کلبہ پاس یعقوب نبید و جالی کرن لو تارا
 خاطر کر عزیز زیادہ جیکوی جاو و شامین
 سن یعقوب کھوایہ صفنان نیوان اولیوان
 وسان اولاد خلیل اللہ و میمن بند و کھیا
 میری جان جگر واکر چھوئی عمر کھڑا نا

اک یوسف پتھر کھڑا انا اوسدا انہان ہو گیا رو
 یوسف اکھیا جی سین اوس ونگون جا کر دیو گیا
 ویکھ اوسنوں دل تیر پیر چھوئی اتھانین مورا
 تاندا پتیران نال نہ بولی جالی وچہ وچاران
 جاندا اونہان کھیا پھسٹون باٹ کھاو کھیا
 پرا و تو پئی امر ایسا سوقا ورنو راور و
 کھو نبوہ لیسان جی تڈہ یوسف وہ بولایا
 لی بھی وہ تائیو یوسف اودا امر جباری
 مت کوئی کھی یوسف اپھوئی منگی ناون صلاح
 ڈورا جگر ڈاوی و کولون متی بی لولی
 کتھان و تھنڈا حکم ہویا پی مہم پست
 اوس لوک چو قیرون مصر رہیون کو تھاپو
 ستان اونہان تون ٹھی ہو و رعایت بہا
 صفنان کر وچر جی ناہین شامین تی کتھانی
 کر عزیز مصر میان صفنان بھرا و تھو جگیا
 مہمانی تی خاطر ہو وری لی اون عامین
 ہر بار اہ اکھین دستوران مین او تھو جاون
 آمان سن تیرین صفنان شکر چھو سار
 و سن کتھول پوندی ناہین تون عارف مین جا

ایتی اول جس لو پدی مینوں اوسد مصر والے اکھی کوئی عزیز مصر اسخی ولی کوئی جا پے جو بچوں چرگی نہ آوی کورہی کنعانے یارب وعدی تیری سچی مہ تیری آئی	جان جسے پی جاوی مینوں کرین جو دینوہ جو آ جانی نہیں عزیز مصر دایوسف میرا پے گتھا گتھا رومیوسف ایہ گل کہے زبانی اجی میری پیو بہا یان کدوس کسی نہیں اڑاؤ
--	--

شکایت آوردن فرزندان پیش پدر از قحط سالی و خصیت

نمودن پدر فرزندان را بجانب عزیز مصر

وانی کتے ہتہ نہ اون آن ہوئی منکایت یا بابا تہ ساتہون روہیان رہی ہوئی اونالی اسان تی خون کپسا ہوتیرا اجو اوسو وچہ وکھ یا اج سن فریاد اسادی قحط و بجا درگا ہون	اکس دیکھاڑھی پتران آنڈی پتھویش شکایت اگ گناہ ہوئیابہل چکے کاوڑویریان الی تیریان پتھاند اکی ذمہ من لگوسہ لہکے ساڈیان معاف تہیوں نصیر اورزق الی
---	--

نکتہ

ایزین عاجز ہو کی بند جان درر بدخوردن وت یعقوب کپہا پتران لون مت میرا لہو مومن صالح عارف عاید صوت رشک پروا پتران پھاتدہ گھر پتران کیونکر اوہ بھاتا جو سوداگر رہی آوی ڈیرا کر رہا ہائین میرا جاو سلام دیا ہر اسین نصیر زادی	اوسدا ہونر کوئی ہوندا اللہ والی ہوندا جا ہو پاس عزیز مصر وی وڈا پہلا کم اہو مندا ہون فقیران تائین شہیان گلان کرد اکھ سو رہی صفقان کردی عالم زاید داما صفقان کردی رجب تائین لہندہ چر دکر تائین پلی کپہا اسادی تائین منگھیان نام خداوی
--	---

نکتہ

ایہوین چہر مومن بندہ اللہ وی دیکھی
 اوہی عمل تو لیندو سن تر کر جہل نکلے
 پر اٹھو پئی جی غافل بند یا سمبل کرین کما
 وت یعقوب کپہا پتر ان نون سخی عزیز سنیدا

ایہان ل لیجا و تراہین فضل خدا و اجا ہی
 اوہی شاہما نرین وی تہہ خالی پیا کسو
 احمد بار خدا و بان فضلان باجہ امید کانی
 دینان کم کریماندا می اوہ نجیل نہ تہیدا

حکایت

الدنیامو زینہ الاخرتہ نامین واپی راہی
 اوہی روک نگید وراگی ساڈو کر جہ نہ پے
 بکرماندی جت کچھہ سی کچھہ نہ لجا وے
 اکھوا سین خلیل اللہ و اولاد و وہ بند
 وت اکھو نین بابا سین واقف نہیں او بدو
 اکھو سو ورواڑے جانان نامین پی دشو

ما فہرک بوبک الکوم اللہی من تیران الہی
 مت شہند ویک ملا مان خالی تہہ جی چلے
 جی ایہ نہ منظور کر و تان سوال خدا و اپا وے
 جاون جوگی رہی نہ کیشول تہک پی راہ مند
 کوان کہیڈ وی ٹڈ پری سو جہا پیا کرین
 سخی کہی نان نکما ہی سو سو جدون حضور

نکتہ

جو کچھ ہی عزیز تانوں و سپو کسی نہ اگے
 سجد بطرف و یہان کہو تا و پھی سخی کہی
 وچہ ناز جی و پھی بندہ کتھے اسی پاسی
 و تہ یعقوب کپہا جی اول و سلام کہو تا
 جو سخن کلام شان شک کر سی نا پو لیو نامی
 باہر جدون چہر نون آگو اسول کند کر ہو
 رخصت ہو کر پو کولون راہ مصر پی وگی

ایہوین سخی مومن بندہ پھرن ناز جی لکے
 جو اسرار الہی ہو و کر او ہلا دل دیکے
 ہوندا حکم اسان تہون ویا پور بند بہر و
 باجہ اجازت دی تہن بہا آپ پو او نونا
 ہو کر سیدی اگی اوسدا ذکر کلام نہ سپو
 جین گل کر و اوہ و سٹیو باگ بلند کر ہو
 پاپھی شہر قلعی بوسند و ہر چو کتیا گے

<p>حکم ہو و باجاون دی اور ڈیرے لا سور کون کوئی کی نائی تو ساوا کھڑوں کی سور کر سو کہتو تک باجی مل کی اندر ہر اپنا چتر نصاحت ساو سون لایا شاہان</p>	<p>دسینوں میں بر حال حقیقت انہاں کہنا جاو و سونا کو ہو دا ویدا تین جنہاں دھو جاو کس کم آئی سو اوٹ لیکو یہ سو کھڑے اگون آگین مل پھو سو کھڑے ہو وہاں</p>
---	---

حکایت

<p>رب رسول پوچھوئی کلمہ کہہ دیان تکمیران پلاہو لیان لچ نہ ہسی ہی نہ لنگا و تارو</p>	<p>سچا رب ارشاد کرسی منکر تے تکمیران کم کر وار نہ چھو کوئی ذرہ نہ بیت پیار</p>
--	---

حکایت

<p>حاضر ہوئی لی ہتہ کر و اہتہ شتاب ہو اوی غصبت یا بادشاہ فرمایا خرچ کرو اس کوئی پچھو سو ایہ کی کیتوئی او سو گولیا بد کردار ہر کوئی مند کہسرتیوں ظالم کیوں کہہ میں کیوں گناہ میرا ہی لیکن مازے سمجھو امارا کی اندامی دنیا اول چار اوقت نہ امت کہتوند حضور گزارین پر تقصیر بچار دلون بانوں بنیان تینوں لاشربیک الہی چہدی بخش گناہ تیری سب بند نوازی میری ایہ پتر یعقوب نبید و کنعان وہ یاران حکم ہو وئی اون اگی بیٹی رہن گانی</p>	<p>اک بادشاہ طعام کھا واتی چاکرون فرماو اوس غلام کو لون اک چو آریا پوشاکی اوتے انون غلام اوتی بادشاہ دی ٹیٹیا کرداسارا آکھو سو اک قطری تو میںون جوتون قتل کر میں تان میں تیری اوتی وٹھیا پھر کے کو و اسارا اینون کھسی رب بند تینون چہ عرصات قیامت بندہ کھسی بندی ہدما آتیا پا چہٹ کارا ہی ایمان محمد بندید اوتی وڈا گناہ ہی حکم ہوئی جی میرا بندہ ہی ایہ نیت میری لکھیا ایہ عزیز مصروف راہون چو کیداران لیکے اوٹھ تیریاں سن حضرتان آو جہن جانی</p>
---	--

<p>ایہ خط پر پکی رونایوسف صبر قرار نہ بہا حکم ہو گیا یہ جاؤ ہا ہر مجلس ہودی خالی اوس چہا یہ یا پینہ کبھی گریہ زاری جنہاں کارن میں قلعہ کہتا کی چو کیدار بہائی انہاں پیو تو ن ٹھگ کر مینون کہوید و چہا اوس زیر کہتا واہ قسمت آن نصیب بہائی جان اوہ آئی تون خوش دل ہون گریہ زاری کہو ووجار و وان انہاں خدا واہ گناہ کما گیا اوہ گرساں جو سخی کر نیدی حق محتاج فقیران</p>	<p>کی موجب اس رون تیریدہ خاص زیر کہتا خاص زیر رہا اک مہتا تان کہدہ کہوں دہتا اکہی سوایہ اوہ بہائی میری جہک مہا دوسرا نت او ٹو یک جنہا ندو آہ سو اج میں گہرائی کہو میں پسین وچ دو تون تان میں مصری آیا کر تو تاندی بدلی پاسن جو کوی کیتا پائے دسیو سور و نوان میں او نہا ندی حالت و چہا وت انہاں می باب کی کر میں فیروز چہا گیا وہن یوسف و ڈیا یان تیران حق تم اسیران</p>
--	--

نکتہ

<p>نیدی رفتندی ناچا ہیا خوار ہو و سخن بہائی کہی وزیر اپنی نون یوسف نہیں گناہ انہا ند پیو و امین کہتا نہ مینان کیتی بی فرمانے</p>	<p>روز شہر تیزی تا میں خوار کیشونکر کردانی جی نہ خواب او نہا نون سد اکیون تنہا یاد تان اس خواب کولون میں ڈٹھی ایدو مگر گرتے</p>
--	---

نکتہ

<p>ایونین رب کہتی تا میں نری گناہان شامت وہ زمان یوسف لکھو آیا جانتیہ جو کیداران چاول میدہ کہند ملائی وودہ کہیونی مہیائی پچھی تریونہ روز اندی تالی ڈیر کوچ کراؤ اسان او نہا ندی خاطر ساری ایدو سیرا</p>	<p>ہی تقدیر میری ہی ایونین ہو ہی روز قیامت میکو دوشی بگری بہی نعمت قسم ہزاران ایہ مہانی ساڈی طرفون دیہو جو سمجھائی ماڑیان تی محل اساو مگر کس کم جاوے ہو جان اوہ خاوندان ملا کس کم قلعی چار</p>
---	--

<p>اینوین جان فرمان الہی اگلا فرش اوٹھاسز جسدی خاطر دنیا سرخی بیٹھا اودہ کنارہ پڑھ فرمان اکہین دہریا اتھون تھانیداران چلدی راہ اکہٹی ڈیرہ کول مصر دی آئی پچھیا جان آئی کتھانی بوسی تی کہلیاری</p>	<p>زمینان تی اسمان اکہٹی پیر مڑ چھار کاسرہ جان اودہ اویکا وہ کرسی شان نشان چھولار تور ٹھیر مال بہا میان دھن کھن کھن اورا اکہیا حکم لیاون دیو کھلے رہو اٹکائے حیون کر امر حضوری ہو وڈیرا ان اوتاری</p>
---	---

آمدن پیر اوران بدرگاہ عورتیہ مصر جہانمیان و پیمان شدن
جاہ جلال سلطانی و باہم کروں خیال ناوانے

<p>فرمایا بندیاں یائین یوسف زینت دیہو شہزادون راہی تی تو ال بہائی گاوان سمران اولاران پنجے خاص غلام تھسی چہ کرزان موٹیا جڑیا ست دروازہ پہل مل زردی پنجے کہلا سپاہ ہر دروازہ جو بداندی تہہ سونہری عاضی شاہ پنجے چہکیان ہویان جہان علم تلوران دہ ہزار بوی دیو اگی باہر کہلا سپاہ یوسف سرتی کج سونہری لعل جو اہر جڑیا درتیم یا قوت جو اہر چہل مل لعل درخان حکم ہو یارہ داران تائین حاضر کرو بہائی</p>	<p>دچہ بنانان طلے جڑیاں کج لوہر کھنوں سونی موتیان کاٹھیاں جڑیاں کھنوں کھنوں بدیاں لک سونہری کمران کردیا کھنوں کل لباس سونان تی موتی چہل مل صفت الہی چار ہزار غلام دو والی تخت مرصع خاصی ہور غلام حضوری پنجے اک قار عماران بنہ آئین پہ لہتی کہیڈن ار واپوہی پنگا مروارید کرتی ہو موتی چین چڑیا ایہ حائل گلوچہ چہلکی جیو جوشید درخان دیکھ شہری زینت بندہ بہا بیان ہوش</p>
--	---

زینت نگدی دیکھدی آون زیبائش بازاران
 جتھی تخت عزیز نمبر آان سہوین کھلو اسے
 ویکھ غلام جنھانڈی ہتھہ وچہ جان علم تلواران
 جو بادشاہ تختی بیٹھا سو راج دا چھلکارا
 سچی کھجی اسپسی شتری قبلی واجی وجدی
 مال اوکھانڈی صانہ موکل بھائی انون کھنڈ
 برقعہ یوسف و موکھ اوٹون لائان بھر سوکھری
 لوکان مال خیال یوسف اسکو ان تقاب کھو
 چہاہ ویلی تھین دگر تائین کھلے رہی حکمت
 جان وقت نماز عصر ہو یا اک چو پدار بولا آیا
 ایچہ نھان عزیز مسافر ووردور اڈیون اسے
 جیھا طعام اسانون آوی اوکھان اوہ چھکھان
 جھڑا قسم پولا قلعی دا آیا وچہ مھمانے
 جھڑی کدی نہ نظری آئی اوہ سیواوہ کھالو
 یوسفدی جو پئی وچدوں اوس محل دل بارہی
 از شیم پتر نون اکھیو سو جا کر خدمت گاری
 بیٹی بھیا جنھانڈی مینوں تہ خدمت فرماہن
 وٹیا ادب اوکھاندا کرناہن تیری اوہ بابی
 اکھیو سو ایسٹر حد جہا ظلم کما گیا مندا

ایہ کجہ کدی نہ ٹھٹھا نے بھیدی مگر شکاران
 کھنڈا چڑھ دا صحیح نہ ہونی وکھن ہون بھولا
 اکھن بھم کھڑیول جانان چارون طرف یواران
 موکھ نمبر وچہ حساب نہ میوکر سمان بھر اسارا
 بین ستاران قانونا ندی عجیب واز مویجدی
 تسلیمات کرو تعظیمان کردی چپ کر رھنڈ
 ڈھکیان چھال نچھے جاوی جیون خورشید وچہ
 پروا حکم خدا دی کردانہ تکلی نہ بولے
 بھ جاوڈا حکم نہ ہو یا خوف او بدی جتھے
 ڈیرا دیکھو اسٹوی نیٹری او نہاننوں زولیا
 اکس جو پئی اوس فلانی ہون ساڈی ہمسائی
 سارا محل سوکھری ونا جتھی اوکھان بان
 اوکھان کدی نہ اکھین ڈھاسنیا نایو زبان
 شہرت خوشگوار منگائی برنی ذری کھانے
 ویکھی جہا بھائی ان ودل سنی حقیقت ساری
 پھر تہہ کروا ہتھہ وھو او خاطر وار واری
 کھتوں کون کی نایوں انھاندا کر سا چون چاہین
 جہان پائی کھو باب تیر تینوں ظلم کر آیا خواہی
 کیوں تون جن بدلہ نہیں لیندا لاکر ورو چھیا

یوسف اکیلیا جی ایہ بہا کی مینوں کھو پانڈو
 جی این ایھن بھراوان انگن کنانی وچہ پلا
 افراتیم کہیا کی کر سین آخر مال اوہنا دے
 نالی دیان پوشاکان دولت نالی پھروٹہ دا
 جی تون تہر پیار امیر است لئین کن ہر کی
 جی اوہ پھن کون کوئی ہن اکھین اگا جان
 اگی میر گل ظاہر کرنی ناپن امر اے
 مصری بولی نا اوہ سمجھن گل کرن غیرانی
 دھین اچھا دے پاس رجان اہ ویلی گھرو
 وچا اے اے یوسف سچا رہا کہندا امی یوسف ہما
 فہم فہم لہ منکرکون جان کو یوسف اوہ کھاتر
 جدون ٹھا احسان زیادہ اچ عزیز مصر دا
 اک اک ٹکی بیچ کر ادھی لوکان مسان ہن
 بیگی گل اسان ایہ سمجھی ساٹن عزیز سے
 اوہ اسادی دولت تکی اوس بھولی بادشاہ
 افراتیم اوہنا دیان گلان سنے دیو پھر کہی
 وہ شمعون کہیا اس سنیان ساڈھی حسب نون
 اوہ کہیا ایہ کل ناپن ڈھو سوہت پیار
 وڈی خداری کردا امی نا پواند دی وڈی

سوہا گرا ان وچ پیو نا کھرت تحت بہاندی
 پور علم نا پڑدا کوئی آخر پھر دا و لدا
 اکی سو اوہ کر سان جو جنگی بہلیا مال ہلاند
 اوہنا کیتا سو کھی جگ سنیان کران نیر جی
 کوئی بہیت نہ دینن میر اکھارین چہ کر کی
 مین سمجھان ہنن ساڈھی بولی نان گل تہا جھان
 سڈھار مین دیو پھر رکھین جو گل تہا کہیا
 تون بھی کھت دیو پھر رکھین مینوں کہیا
 سخن کلام اوہنا دے کیتی پو تون سمجھاوی
 فد خلوع علیہ سے ان کھلوی انہان رکھالی
 پر یوسفون انہان نجانا کھلے حیران چو پاتی
 ساری خلقت نالون وونی خدمت ساڈھ کر دا
 قلیہ چاول کہتہ ملایان نعمت ساڈھی ہندی
 بہار مال انہان دے پیلے کوئی عجمی خیر می
 چھون لوہا اون مٹ لکھی چاڑھی سولی بہا
 بازی چون یوسف سمجھ بہت اوہنا دے
 نالی ایس منجھ پھیا ہو کا ساڈھے بہت نون
 کوئی مسافر تی پر ویسی تنگ بہکھی دمار
 ناپن راج کہو اندا کیون بہو کہ ساڈھی جھند

تری نیرہ ہوئی اُون بھائی کھلی رہن و نیرہ سارا
 گلان ہو رلو کا ندیان سُنگی دے جواب انہا تو
 ہووی امرتہ بہن بہن تی او توین رہن کھلو
 وہ اپنی دیوچہ کر دے گلان راتین جا کو ڈیری
 ہو جو اُون کے توری موی لوک سوالی
 یا ایہ کوئی گناہ سا ڈھی دے لاناں متہدا
 اوہ قصاص سا ڈھی کو لو گیا اتھا تین چاہے
 ایہ پولا قلمی منفی دی سانوں کیو نہ کر چیدی
 اثر اعلیٰ حقیقت دھی باپ اگی سن سارے
 فجری نہ کی تہہ اگھی عرض حضور کرانان
 یوسف شکے حال بہانیاں اگھا گجہار و دے
 میرا یون جگان تی روشن ہو گیا غریب مہرا
 فجری تسلیمات بجاکی آن کھلی سہ بھائی
 کون کوئی ہو جا گلیاں ہو چو راو چکی سوہی
 پڑہ تو یہ اس زنی کو لون اسین پیہر زاوے
 باپ سا ڈھی یعقوب شہی کشتان جھکی و چہ پڑا
 یوسف کہہ پاپیہر زاوے ہون تو سا ڈھی جھے
 سو دین قلعیان اتی فوجا نہ دے لہن حقیقت
 ایہ ظن کر رہین یا حضرت اسین فقیر مانی

نایوسف کہ سو چھی بولی نا کوئی بول بولارا
 اکھین کر کے سرخ غضبیاں دیکھی کدین تو
 و نیرہ راتین خاطر داکھاناں لیف تو لان سوہی
 کیوں بہن خصت کر دے اسانوا سین اوہو بہر
 سا ڈھی نال نہین گل کر دے تہہا جھی دیکھالی
 یا کوئی وندا نہون معلوم نہین یوسف کو گل کھتہدا
 یا کوئی دوس سا ڈھی دے لاکی و نیرہ پھاری
 موٹی کر کے رت پچوڑی اسین کدے نہین بچدے
 نالی یوسف بچو گلان کن ہر کی دل باری
 بال بچا مہر چو کا بہکا کیوں گہرین تو را مان
 ایہ چیلہ گھر بار سا ڈھی میل ریا جہب ہووے
 پیو میر نیون خیر نکالی ٹیہر بہکا مروا
 مہر یوسف بہر کی نکیا بہانیاں پیت آئے
 راتین سہان ران و اوہین بہندی بوہر
 ابراہیم خلیل اللہ اسحاق سا ڈھی پو داوے
 اک فرزند کھڑا تا اوسدا انہان ہو گیا روند
 چوران تی جا سوسان و اشکل سا ڈھی مہر
 اک اک وہ ہزار جنی تہن ہی ہو بہت سوہی
 تیرہ صفت سخاوت سکے سنگن آمی دانی

اجر مگلی چارن والی آہی یاران بہائی
 اوہ چھوٹی عمر کھاوا بہگیار ان کھاوا
 کیونکر اوہ بہگیار ان کھاوا کر حقیقت سار
 جان آدھائی پیرن پیار تون ابہریا
 چھیا اوہ تسان تون چھوٹا یاسی ڈا بہائی
 ساٹھون نگر اوہ نالون چھوٹا اوہ بہائی
 صورت اوہ ڈھیان حضرت جمال چھلی کوئی
 وہ عزیز مہر چھیا اوہ سے باب پیارا
 آکھن اسان نہ دوپرا اپن خواب سنائی
 اوہ کی خواب آہی ت چھیا آکھنی اوہ ڈھیا
 اسین کہلوتی یاران بہائی سجدی پئی گوسار
 یوسف چھیا وکتی بادشاہ ہویا کی ماہن
 بہگیار ان تان انیان بیان کیون ہ کھاوا
 آکھو سو مغیر اندا گوشت کھا نہ ہین زندہ
 آکھن بیون گھر دیا چا پیران گھلا
 اوہ پیران کیونکر چھیا کھاوانا بہگیار ان
 صحیح سلامت کھتی چون کیونکر کھا لئو مین
 وہ آکھنی نا ڈھیا آکھن اسان کھولیدہ
 چوران ناریا آدمیان پیران چھیا بہنن

اکس پیو دی جاجی ہو موت اکی دی آکر
 اوہ باب وسلا نکر داگت کلاوا پکا
 وکی اسین شکار پھی اوہ رہا اکلا بارو
 اوت دینہ پیو غصی ساہی وس اسانوں دیر
 آکھن باب پیارا اوہ تون رکھداسی گل لا
 اوہ پیو دی خدمت کردا ہر دم سنج صبا
 اوہ ہی وانگ ساڈی کھیا رکھد امونہ سد
 تین بھلی کر کے رکھدی ہو سو دوپرا
 حدون وہ قدم چا دہر سو اسان بندائی
 ہو بادشاہ تخت تی بہان گردی ملک اکٹھا
 تسلیمات پیو پالی کر دی نیکے دینہ چن تارو
 آکھن اوہ بہگیار ان کھاوا ہو چل گاہن
 چاک رکھا پان ہا دیون کیون چھیا کھیا
 ہو سو پتر تعویذی ہو چھوٹی مہر مندہ
 پیرا ہو یا مال لو ہو دی چھیا کھیا
 مین تیرا تان چھیا جوادل کر پاران
 اوہ تان پارلونی وچ کیونکر لو ہو چھیا کھیا
 دل مل چوران کیو تہا پوسی ماہن کی کھیا
 ساری چھوٹی ہو مین جاتا گل عزیز مین

کیر الہین کارن مارن چورا و چکی ٹھاکے
 آگون کجہ جوات و تاجا مٹے مہر نیون
 چل بہنا ہونیدی خالی جان اوٹھ کھل پریا
 اگی ٹی پوسفہ مہر خم و چہ باب اساد اکھن
 بال بچا اس کال تہر و پھہر مہر مک پیار
 ساڈا باب سجاوت تیری سون سون کرید غامیز
 و ت عزیز مہر و اکھیا ادب ت ساڈا ایہا
 رخصت کرنا مان بہنا نون اک ایتہر چہ جا
 یعقوبی دی خط کتابت و سوان نشانے
 مان چہڈ ویان چہر ارسی ادہ ت ساڈا ایہا
 آگن یا عزیز جنہون دل اک ساٹھول لہو
 و ت فرمایا کی آندہ ہر دانیاں داخل دیہو
 کجہ جنس بہر او ان آندہ کل بازار پو ایہا
 اک اوٹھید ایہا ت ساڈی ٹڈا اکھ نہ ہندا
 ساریاں اوٹھانڈیاں بہر پوریاں اک مانیا
 گوشہ بیری کل سچھاؤ سد کہیا و پڑو ایان
 ادہ اوٹھانٹون خہر نہو دی و انیا و چہ چایا
 کل بہان داوہ کھت کہلیا مان شمعون
 دت تاکیدی مہر ویا نون چہر چہو بہانی

نالی چھوڑ گئی سپرین نالی کہو گئی وگ کے
 حکم ہوٹیا چاقید رکھا و نہرا اوٹھانٹون اینوز
 تہہ نہ کر دی تسلیمان اسین پھیر زادی
 مروسی بہنوان ساڈا دیا جی ادس جہر لٹیا
 مانون لٹیا تہہ قید کرید امونہ ساڈا سوک
 تابا و عالتین تون اوٹھانٹون بہنوز
 یعقوبی دی پتہر مہر کی ہنن منیدی کہیا
 مشکوئی چور ہوو و پھیر دی فرزند کھاؤ
 جی جاتا ہی باب ت ساڈا پھیر کنگانے
 کوٹھی ہوتی مار و نجاسان موہ اوڑی آئی
 پوسف شمعونی دل تکلیا رہی اتہا مین ایہو
 لوہ اوٹھانٹون چہر تیاں حاضر ساٹھو
 اک خودار و اندی قیمت قدر پوچھی ہنن یا
 پیری خالی موٹن اوٹھانٹون دل لہو ہندا
 دوسری اتی چالی مندی ہو رکیتی وڈیا
 جیکہ قیمت و انیاں جوگی ملی آندی بہانیا
 شمعونی نون خدمت کرکی ان حضور بہاؤ
 ابن خمدین کیون لی آون دیکھن اسد ہر ایہا
 ادہ ہی مال ضرور لیاؤ وینا ساٹھ لدا می

اوہی اپنا اوٹھ لیا دے دانی لپیچا دے
 لکھ دنا خط جو بخون گذری حال حقیقت سار
 وکلا جہڑ کھم کھم ہونہ من انی جا لہ بہار کھلا
 جیہڑ اپس پوڈی رہا ساڈا چھوٹا بہانی
 یوسف کھیا شمارا دہاندر دانی نہیں دھند
 نال لی آوند کومی اوسنوں بہا جوت ساند
 قال اکتونی باخلکم حی اتوری نال لیا وہا
 الا ترون انی اوف الکیل اباخیر المثلین
 فان لم تاتونی به حکیمان بہا نال نہ اندا
 ولا تقربون اکوین تھی او یا ہی نہیں کو

کھوڑی جوڑی دولت دیا چو دل پر کھلا
 تیری خاطر کج نہ اکھیا کیتی خدمت گاری
 وہ عزیز مصر داکی عرضی ہوئی سارے
 اوسد کھڑا چھی پھی لہو ہوا وہ ہی نالی
 جتین بند کرا تھی اولن او تری بہا پر مید
 اوہ ہی ان تساڈی وانگنوں اکل وٹھ لہیا
 من ایتکم باپ اپنی تھن من چھو ساڈی بہلیا
 جتنا حق مہاندا اودہ اہتین بیان نقن
 فلا کیل لکم عنیدی مان ما کھانا میر کول
 ابن یمن حی نال اندولی تاہن ملسی ہو کر

حوا

قالوا سنرا ودعتہ اباہ وانا لفاعلون
 وقالوا الفیئان لبعلو بضاعتہم فی رجا کھا عزیز
 پادپوت وانیان یوچہ مل جو اندا گھروی
 لعلہم یفوتنا یوچن جان گھر جا کو ایہ ساڈی بہلیا

مگ لیا وانگی پو کو لون کردانی موزون
 دونہ جنیان ہر ایمان تاہن جہڑی خد کرد
 یاد رکھن احسان شمارن جا کو پاپس پدرو
 اذا قلبوا الی اہلہم لعلہم یوجعوا نال لیا وہا

آمدن براور ان در کنعان بخدمت پدرو گفتن حقیقت مصر و التماس

تمون از برای ابن یمن و رخصت داون پدرا ابن یمن ہا

فلا اوجعوا الی اہلہم جان گھیرن گئی کنعانی

رمان وچہ وڈی خاطر ہو لوک کرن مہا

آکھن ایہ احسان اسان تی نیرا عزیز مصدرا
 ہن راہی وچ خدمت ہوندی لوک ادب کرے مکہ
 میاویہ منیہ و الگون ایہ روایت کردا
 اکر یعقوب بنید پو پترو بہائی ملی بہارون
 ہاریا پشیمان ڈھوکو نون اک ڈشتہ ریدر
 یوسفیان بہایان نون کر کے غضب لگا کھیا
 بہر آیا ویا وچہ سٹی مول تسا ڈھوکے
 جاوڑو کنگان عصر نون وچرے پو تائین
 اکھوسو ہاسا آتائینون اول تی خوشبوئی
 وت آکھیا شمعون کتھر ہر سنیاں نہنوں لیندا
 آکھو سوہر کھلے کسہ سو کرن جاسوسی آئے
 اسان کھیا یعقوب سید پتر آسے باران
 بہت پیرا سی اوہ پونون انہان ہو گھیا روندرا
 ای پو آکھی مال لیاؤ اوہ جکیر اس وار
 جو جاسوس اچور نہن سو اک سجا کھی چوڑو
 اس کیون رور و حال و سجا کھی حقیقت لکھلے
 آئی ہی اسین رضی ہو کی چوڑا ہی اک بہا
 تون لکھ گھلین پڑہ قدیمی اسین تیر گھران
 خریا یعقوب میری مل جو اس خط لکھو آیا

جان کنگانون تیرو مصدرا کوئی ادب نکروا
 ایہ برکت نری عزیز مصدرا و فکر کرو وچہ لدر
 ملیا آراہ ابلیس بہایان نون جان ٹروگی گھرا
 ایہواک خوشخبر تورا نون جنگی جھی سناوان
 پیچی باج سنی چاسٹیا کوہ کافان لی جھید
 اہدی صلاحی لگ تسا ڈا باقی ہی کھی رہیا
 چلے جاو گھر بار اپنے نون اسد بہن ٹکے
 پہلون سیا پھون زمان کھیدو وچہ سنائین
 وت بدبو شیطانی آئی خفا طبیعت ہوئی
 و سیکو عزیز چوریدی تختت سانون ویندا
 کس و پتھر تیر بہائی سار و نڈ پو جہائی
 اک گھیاران کھاو اٹھون وچہ جواران باران
 سکا بہائی اس و اجائی پاس ہو اک ہوندا
 اوہ ہی بہار او پھیدا دانی لیا و خروار
 حال حقیقت پو آکھیا اسان سنائی لوڑو
 جو اس خط تیر لول لکھیا اسین لیائی لکے
 آخر عمل اوسی تی کرمان جو گل نڈہ فرمائی
 چوری ماری کم نہ سا ڈاکوڑ پوری کیون لانان
 اوہ سناو کا غدمنون تیران چاسٹیا

مضمون مکتوب یوسف علیہ السلام

آدم بھی خاص سبب سے ایم حلیلی
 بن یعقوب بنی کنعان سنیاں ورجہ پایا
 ایہ اولاد یعقوب بنی می آیزون کہو اند
 وصف پیغمبر ادیان الہیہ انہاں پہ لکھو
 حال حقیقت تدوّل لکھی ہٹری کچھہ لوجھائی
 تان طفل لکھی تیریدی کر پکو ادب انہاں
 جاندا وہ کھڑا سو دا کولا ہو یا نہاں سے
 بدین ہی ایگل سنی حدو کی ان حیرت چو پایا
 مین ہی سمجھان اوپر گہرا کی تقدیر ومانی
 ڈھونڈ لیا وان لیان غامین جان ایہ مطلب
 آکھونی غم سزا سنون جاتا بو اعتبارا
 مال لیا و تھی سج جانی سکے جھگڑا جھڑا
 ہر گنسج نہ بولن کوئی مارن کور ووسیر
 جیکہ اوہ اکون لکھدیسی اس کے عمل کساہو
 دانی منگی نہ ویوی کی رہیاں ہی آسانی
 جو چھوٹا بہا ہی نہنگ لیا ون دوانہ کوئی بہر
 دانیان الہیہ لیا و بہا ون من لے پاوے پلے

اول صفت خدا بنی ہی جس و ایم حلیلی
 و ت اسمعیل و یح امدنوں چھری متون کہو
 ایہ وہ بہائی بن سو دا گرا و ٹہہ نہان لدا آند
 سب سے انہان تون کچھ ہو پو کچھ ہو
 تان شمعون ایہا مین کہا یک انہاں انہائی
 جی این سچ پتر سے تان لکھ ہیج اسما لہ
 ہو آکھونی بہائی سا ڈا یوسف اس و انان سے
 اوہ ہی لکھہ حقیقت مینون کیونکر اوہ کھڑا
 اس سے جیون مریدی لکھہ تمام کہانی
 پتر سے دور بجا وان فوجان ہونڈن و چھنا
 جان ایہ جھڑا اول آخر پو سنیاں سارا
 جی اوہ پتر پاس ہو و چھوڑا ہی ہو جھڑا
 تیران پیران یان گلان نول لکھیاں میر
 نالے اس سے لکھے ہو و اترت جواب لیا ہو
 حکم عزیز کتیا جیو ایہ جی مال نہ کھڑی بہائی
 قالوا یا انا مانع منا الکیل کبہا عزیز مصر
 فادرس معنا آخانا نکتل ابن یمن حریسے

لَنَا نَدِيٌّ بِهِ ابْنُ مَرْثَدٍ وَابْنُ مَرْثَدٍ كَوْنِي
 فَلَمَّا أَتَوْهُ مَوْتُهُمْ وَتَبَوُّهُنَّ ابْنُ سَوَكِدْ
 قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكَيْلُ مَا لَكَ ابْنُ ابْنِ
 لَكِبُو ابْنُ يَعْقُوبَ بِنِي لِي جَوْنِ جَوَابِ لَيْسَ خَطْوَا
 ابْنُ مَرْثَدٍ لَكَ سَيُؤَيِّسُ لِي سَيَا بِنَا سَيَا
 وَقَالَ ابْنِي كَانَتْ خَلْقًا مِنْ بَابِ حَدِّ كَرِ لَيْسُونَ بِنِي وَرَمَان
 ابْنُ زَيْدٍ ابْنِ سَادِي سَابِلُو ابْنِ زَيْدٍ
 وَادْخُلْنَا مِنْ آتَابٍ مُتَقَرِّقَةً وَكَبُورًا بُوَسَانِ
 وَمَا أَعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ سَيُؤَيِّسُ لِي
 ابْنُ الْحَكَمِ ابْنُ اللَّهِ بَا جِبُو حَكْمُ خَدَاوِي مَبْنِ حَكْمُ سَيَا
 عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
 مَبْنِ بِي اُوپر توکل ربدی ٹھیل و تا ایہ سیرا

ابن ابی جحافہ کہیں کی گئی کہیں نہ پائی
 ذرا وسارہ نراہ کیرا ہی ہووے نہیں اکلا
 کہوں کی کہری بہنہ ان وی نیشاپ گواہ اساندا
 پٹریاں ہی معلوم ہووے گناہ و مضمون ریلو
 و عار سلام و تیا ہے میرا بہنہ سارا فیا
 مٹی کوئی نطی لگو ہے حسی نیشاپ پڑھا
 دشمن ہے شہیدان نہ پیدا وقع اہر الا
 ننگہ عزیز مضر انان و کھوڑا رانان پٹریاں
 پند نصیحت کس کم مہری کہری اس جا ہی
 جو اوہ کہری اوہ کچھ ہوندا اسپر کوئی سندا تھلا
 اوسے اوپر توکل کرو و منت و عرمون
 پیرا پار او سپدا چڑھا کر و ا توکل بہرا

مدن براوران بہراہ ابن مبین و ملاقات ہر دو براوران پھماور

و غائبانہ از ویکران

ان شہر ضرول پونہتی نکھر بون جاندا
 مبین کی ورا کے کھلا اکلا و و
 سدا راہ کچھری والا اپنے نال زبا
 ابن یوسف نون جان کے اس طرح سچھرا نندا

و کہو وکھ و ورا کے شہر پیرا کہر پاندا
 کوئی راہ نہ وسی بہا میان دا ڈیرا جتو ہووے
 لوک کھرو سچھرا نامن اوہ کو جیرا نے
 ابن مبین تسا و ابھامی ورتے کھلا بولا نندا

موندہ سر کج لاسو پوشاکی بن کے شکل اعرابی
 مہتر یوسف رو کر یہین ڈوچی اوپر چڑھیا
 جاملیا بہائی لون یوسف پیردار راہ پوچھا تھا
 ابن مین بھانا نامین ویکہ لگے حیراتی
 آکھیو سوین سوداگر مصری شام زمین چھیندا
 تون ہی من پر دسی بندہ راہی کوئی کنعانی
 باز و بند یا قوت سخن و قیمت جس می ہاری
 چھو سو ایہ کی جس سوداگر کس کم آونے
 مصر کنعان شہر شام من و اہالا
 کتے دھارے حاجت بنیان آونگا کرتے
 اگے یوسف بچھو گے دور چھری آئے
 اوٹھو جانے کہتے کہ میں جس میں ہر ہر گے
 ہم کھسرن جامیور شہ کے یوسف منج وٹاے
 ابن مین بہایان لون بلکہ بہت خوشی دل مسدا
 آکھیو نے ایہ کہا بوٹھا وٹا ہے کہ سنو
 وس منون بلان کہا ہونوی کہو لیا ہو اگیر کے
 ستیان بٹیان اندر باہر لاء لیے مت کوئی
 وٹان مین بہائی وہی بہین قونی و منج بدھا
 ابن مین سوانہ بھے ہر کسی می بہین

پہو پھر شابی لیا و گل مل کے ملن لاسو راہی
 یونہی برقعہ کہتی جاوی باب شامی و طریا
 عبری بولتی و چلس لون جارہام شامدا
 کون کوئی تون مصر شہر وچہ گل کربن عبرا
 بہت ہیا کنعان شہر من تان ایہ بولی کہندا
 مین ہی کوئی غریب مسافر پیاری سیرا
 بہائی وہی بلہین چاہدہا کہ چھو یا محکم ستوار
 و سو سو و آہن من اس و انان ہتہ گھو گھا
 کہنا ویسے ہتہ نہ لگے ہر اس قیمت والا
 ایسے ہتہ نہ لہی من جو کرن کہنہ
 دورون راہ دربار و اوہ تخت عزیز بہا
 تے لولے اوہ و اجاہل خوشی منے
 لائی لباس اوہ بادشاہ اندا پر تخت بہا
 چھو کی چھو کہد بانہ بوٹھا و سدا
 اکس سوار کہیو سولیا ہے اوہ و گیا مینون
 سیری بانہ مین ایہ پیدا سو ہذا چھو میر
 لیکے ہتہ ہونوی پایا او نون کھل کوئی
 وار و واری ہریان پایا مین گسے نہ لدا
 تختے تر لے کر ہر سار اس بن زندا ناگر

اوہ یوسف نے انعام بندی تہن پر پوری پلے لیا
 حکم ہوا کروا ہو ڈیرا اکلین کہنیں مکانین
 فجر سے کر تعظیم تو وضع آن کھلو تے سارے
 مجلس و جدو بیان کہیں شہن شمعون و ہونے
 لے فریان غلام کچھری شدت تاب لیا یا
 دو تونی سویدا لکھیا تھہ غنیر مسرور
 جیون جیون تری سویدا کچھ پڑ پڑہ و چور و
 محرم راز نہ کر کھو سینون او ہرا او ہرا و
 ابن مین و لون سی تکی ناموزی مل تکی
 حکم ہو یا لیا ہوا نہان نون و ملی تسین کہوا
 بیہرے دو وین بہائی ہون لکس او و مریجے
 حکم سجا علما نان آند ایسے دو و وہائی
 یوسف چھیا مال ہراوان بہن کیون
 چھو سو تیرا بہائی کتھی آکھو سو کتی کھڑا تا
 یوسف آکھیا مال میر بہہ جوین تیرا بہا
 سخت او تون او طہ ہرا و نون کہا نا کہا و
 حکم خداوند سچو کہتا سبہ لکوت اسمانے
 یوسف آپ بہائی و مری تھہ و بہ بہن کے نوالا
 کہا و نون پون بہا اس تہن چھیا و وہ بہا

جو ایمان عطا آہی کہیں شیطان کیون لیا
 بیٹھ ہے تی خاطر کیتی تھہ وہا بہمانی
 جیون ستور حضور اون اپا لون پال کھلا
 ایٹھا الغزین اساو ابھکتے ہر کچھو نے
 بل کھائی سب گھٹ کلا و حال حوال پو چھا
 اونون کھول شہابی ٹر پیا صاحب نیک نیک
 یارب بلان شتاب پونون جہب کوئی مری
 یارب و چھریان مری لیکر واکوئی و بلا ہوا
 اجر اجازت بی پروا ہی مری ہون من
 منگوا و چھ تہال ہرا ان نون دو و اکس ہوا
 لکس کا با و تی ل کہا و نون پو چھری اک مری
 ابن مین اکلا رہا و کھی کھلے لو کاٹی
 روکے آکھو سو بہن امیر بہائی کھیو سو
 کہن بہائی بیکیا ران کہا و ران مین کھیو سو
 گوشے اندر وار بہا کے تہالی کن منگوا لی
 برقعہ مہ تون او و او و جاو و او تر کھی کے
 و کھیو بہائی مال یوسف کہان پٹھا مہنی
 ابن مین کھیو پٹھا مہنی ہو و پٹھا متوالا
 کی ہر حمت من اسان نون و نیران شہ بہا

کہہ سو کرک بھر و بر چہی کرد و چہ بگرد
 یوسف کہیا کھا لکھانان بنان دیان زندا
 فارغ جان ہوئے طعامون ہون نگہ بہتہ سارک
 یوسف بن سین مہران دل کروا آیا زروا
 دیکھ بہایان می تن وچہ پھر کے جوش حسد پلایا
 اس می مڑی بہائی نون سو بہار اتہون جان
 یوسف قہ گھتے اس کے آن تخت لڑ چہ پیا
 نسان بہراوان ساریان لون کہہ کہان بر خوردار
 کولون میں جواب یوسف دیو لے بہائی سارک
 اول یوسف چہا پیار اہور نہ کوئی لگے
 اچی وواہ ہو ما کر تاہین کہیا عنتر زمرہ
 پہلے پیر وانا ون کہیا یوسف کہو و سر پیا
 دو حجت وانا ون کی موح ستا کھان بہا
 یوسف لای ذہا ویکھان می زور و لوزا اتہون
 تری بھر پیر انا ون مان دم لوہون کہنے
 یوسف کہیا ابن سینا ایہ کجہ سب لایرا
 ایتھا العزیز کچھ بندے ہمیں حال ہووا کی بار
 پیر جس طرایا بار و کھو اس دستا میں
 جی اوہ زاری باب سا طوی می بہتین تیا کاس

میرا بھی اک بہائی ناوانک عنتر زمرہ
 مالک بیلیا تری تاب سے ہر کتی بہت پوندا
 میدھو کوڑھی تھہ دھو بہایان بھگت سارک
 سو سید خلال انہان نون انہان کہو و دہہ ہرا
 آکھوئی حیل جان دا ویکھو پار و رلیا
 اگی عنتر برابر بہہ کے کہا ندا کھتیا
 پھو تھو دس کہان حال ہووا ابن سینا اڑیا
 کرنی ن کچھ پڑوہ بہا نڈا کہدا کون پیارا
 ساریان سارن بہراوان تہین ایہ نوین کو پیار
 و تہین ابن سین جد وکا اوہ نہ اکھین لگے
 آکھیا ویا بہا ہوا مان میں مت پیر و چہ کھرو
 جدون بلاوان مان یوسف ایا دا و مچھ کھریا
 ذہا و سوسو جس بہکھا ر نون بہایان تہمت لگا
 بہتھ پیا ایہ کاک جیون ادھ مویان کج جیوا
 لوہو و پیر ان اونی نین رتو کھرو
 آکھ ویکھان کی کردا ہو سی اب تیا بہ کنرا
 کاکھ کھتیا و کاکھ پو کھاننگ یوسف کے جیوا
 قہر فلور عذاب سزا جانے سچا تاہین
 وئی گسٹی رتوں وون میں لوہو و پیر لگا

وٹ کچھ سوچتا ہوں تسان لہن اناوس سارا
 ابن یمن کہتا ہے بہائی کول نہیں سار
 شیکے کچی سو شرمندہ بٹن وند کیران
 تر کھی لٹی سرگھور اکرو کہن ابن یمن و لون
 وٹ عزتیز انہان دل تکیا بہرگز تیز نگاہن
 یوسف رہ لوکے ویکتا ہن باب سارا
 کتے کھیا ہے اوچہ تاک کر ہیکتا رہانا
 وٹ چھیا کوئی خبر یوسف با تیرنون آئی

بہائی ہی کوئی ہی چت کرو اس او بلا وارا
 اسان یوسف واناون انہان نہیں کد نہ سنیا بار
 ہڈان چہ را حیل جانیا ہون تسا ویا پیران
 ہو گیا تہن اسان تون ہر کمون ہر گلون
 ہن معلوم حقیقت ہون ہوئی خاطر خواہون
 تسان او پدینال سر ہو ویکتا حیل و امول نہ جارا
 وٹ اس با سو موخہ کر چھیدا ابن یمن جوانان
 آکھیا سو و واری سکر مار چھڈن گل بہائی

جواب خوانان

کہن کوڑی آن سو اگر گلان جوڑ ساند
 روزو کے وٹ باب اساطر اور کھپا کر بنا
 وٹ عزتیز کہتا تون بہائی و لون تیلے
 ہر طرفیدان بادشاہان دل لکھدا ہان پروانے
 ابن یمن کہتا ہے حضرت نری پری بہلیا ہے
 وٹ آکھیا یہ گل نہ بہا و تیریاں انہان ہرا وارا

وہذیان اسان کہا واکھیا تان سو تون سمجھاندا
 وٹ وانا انہان بہرا و ان تہن حال کینون کہندا
 وٹ تون ان گامین ہر طرف تہن لشکر چار چوڑے
 ایس طرح اک شخص کہہ آنا کہ تہر سو تون جو
 باب چہنیاں ہو گیا انہان وندیاں عمر لشکھا
 اترا یہ نہ ہون اضی تان کیون کاب تہرا وارا

جواب خوانان

اوہ آکھن کل دیان گلان تہن کہو چہ کد
 ایہ کوڑی تان تاکہ تہر پری کد و تہر

ایہ کوڑی تان تاکہ تہر پری کد و تہر

جالی در ہے ہونے کو اور اوہ بکھیا طران کہاوا
تینوں کے تینوں کی ہر کرناں خیر خیر است
بال بچہ سے سیر سون گہرن عائن کردا
نور اسان فون نام خداوی و ہر وہ لدا
اس وادیمان اسان پتران لجن ہی تیرنگوری
سج عفران سیرا یوسف جاہو اپنے ڈیری
وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ فَأُولَئِكَ اللَّهُمُّ أَعْلَمُ
مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ مِمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ
وگھو وگھو ورواز یون وروا یو نصیحت کستی
داخل عدا جدا ہونے بہین نفع نہ کوئی تریا
بَلَا حَاجَةَ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ تَضِيهًا
مت تیان پر تندی آمین جو تقدیر بانی
وَلَقَدْ كَذَّبْنَا وَعَدَلْنَا مَا عَلَّمْنَاكَ اَوْهَ يَعْقُوبَ عَلَيْهِ
سَلَامٌ لَّا يَكْفُرُ الْاَنْفُسُ الْيَعْلَمُونَ بِتَبْدِيرِ مَحْمُودِ سِرِّ
وَلَمَّا دَخَلُوا اَهْلِي يُوسُفَ خُودِ قَرَانَا حِي قُبُورِ اَلْهِي
يُوسُفَ وَاسْمُهَا كَمَا يُوِيَا اَوْ بَرُودِ پَاسِيَا
آکھونی یعقوب سے کید تیر بان کفنا
موت یوسف نے فانا سناتے بہ جاؤ
اک اک تین کا بولتے ارل بھو دو وہنگا

مور کیوں کہ دنیا کی آوی نامین حکم خداوا
اسان فقیران اوپر عنایت کیتو بہ نہایت
شالاسد اتیری بادشاہی حکم وراز عمر واد
ابن یمن پوتون کہوہ کے آندا انا و ہنگا
ایہ ہی ویند اجاٹی دعائین بہر لداوی لوری
فکر تساوی ٹورنی واکچہ ہوسی بہک سو بر
ہر وراز یون حکم سووی اس جکیہ سمجھنگا
جیون تقدیر خداوی آہی خرا و زون ہونگی
ابن یمن مصر وچہ وڑیا پگی بند چو پستی
جورب چاہی اوہ سووی وکچہ میر اول وریا
سخن نصیحت وادس جہڈ یوسو جو اس وچہ آکا
اوہ بھی افسوس سی رہا ڈاکری جو اس مھانی
محم سی جو سچی رہد زنگازنگ اٹنبر
کی تقدیر خداوی کیونکر امر ہونا کارون
بہائی آن کہتے لوگ کرتخت آباد شا
کون کوئی ہو کھنوں کے بہایان نون سیریا
حکم تسا وینال بہائی نون ندا کر کرنے
ہیجے حکم باورچی تائین ہور سام لیا
جان ابن یمن اکلار یا یوسف سد کیہنگا

جی بہائی کوئی پاس نہ تیری کھانا لیا ڈاگیری
گوشی ہو کی دونین بہائی کھان لگ جان کھانا
جان بہوش ہو گیا مردائی یوسف مونہ ترہو
وچہ قران مجید سچی رب ایس طرح فرمایا
جان ابن یمن چھاتا اوسون تہا یوسف سچ بو
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَكَانِكُمْ وَالْجَلْمُونَ نَانَ دَلْ غَمِ كَرِيهُوا
بلیا ابن یمن یوسفون کل لاکل گھٹ باہن
وہ فریبا سو میری جہا تینون باب پیارا
تہمت دی چوری دی تینون ظاہر نہ بہاوان
آکھو سو چور گھو غم مینون جا تیرا مونہ ڈھٹھا
اسین دونین رب سکدے دل کھیار دی ولیا
یوسف آگیا ایہ حکم خدا دی پیار یا ایہ پردہ
پوسا ہو پی پی بن مہلت معاف ہون نقصان
دیکھ پیٹھ تو بہ تو بہ کبھی تاشی ریدے
جوسختی بندیدے آوی نری گناہان شامت

تیرا یوسف بہائی بنکی نال بہان مین تیری
یوسف دا تہنہ دیکھ چھاتا بخون ویشا وانا
ادہلی لاکل یوسف ملیا مونہ تون پڑوسی
اوالیہ آخاہ بہراؤ تون یوسف نال بہایا
قال انی انا اخوك مین یوسف تیرا لاه پلا پوڑ
جیکے تیری نال بہراوی ورتیا ناگر چھورا
ہرگز مین تہون جہا تہا مین تون مگر کدیر
پراک قند زیب بنا کی کرسان شور ککارا
تون وسواس کرین نمولی جا تیرا تہراوان
تیرے جہا ہور نکوئی پیارا نا کج لگدا امٹھا
پر پوڑا دل نکوئی چاچھ جہا طلیا
آدی داوس نکوئی چور بچا ہی کروا
کم نہ آون اتہی ساڈیاں عقل فکر تیران
ملنی وچہ دن تہوڑی رہی طہا ہی بیڑ چھیدر
ہن تک بان بچی سن ثابت دونین دل سلا

بیابانت وایت یوسف بن یمن و برایت ثانی مشورت مانڈن ہر وہی کی

وچہ تفسیر بھانندی اک وہ روایت آئی
نقش نگار عجیب لکھوئی اوہ تصویر اپیان
تہوئی تہہ کہنان لکھی یوسف تی چھندکار

اک جو ملی ورکھ چنیل یوسف سی کہتوئی
جو کہ نال یوسف دی کتیا گناہی وچہ بہایان
اوہ عمر یوسف دی لکھی جو ایس واس

یوسف ہو ہو و بخوبی بورا لہو بہر بہر و بیٹے
 دیکھا دیکھ پھر وہاں سٹی ہو اور تولت پاوی
 کرواندا کہ ہو ہون کہ ہن و بیچ بہا یاد کیا
 سبہ نقاشی کیتی ہو کر او پر چونی کچ وے
 اول آخر لکھی ہو عمل جو ورتیان کاران
 کھانا کھانا او ہی و بیچ ساری ہونہ اکھڑا
 ہاڑی اک کیو ہن اکہن کو کر اکھ نہ بہر کو
 اپنیان وہ ڈھیان شکمان کسباند گل جاتی
 واضح ہوئی حقیقت یار و بہت پیار سکدر
 ایہ ولو بخوبی کہ دی کا ہو دیو ساڈے جیلے
 جاتو نین بن بچدی ناہن آئی موت اتہا نین

اک تہہ جنہد و دوحی تہہ خیر وال ہر یک کسٹ
 حامن رہیہ و وسیلی و ریامت ترس کر و خیر کاو
 جو بخون وال بیکی سہلی کہوی و چہ لکایا
 او ہو مل اٹھاران پیسی و بیچ بہا یاد کر
 عبرتی بولی ناٹون او نہاندی لکھی و پر دیوار
 اگلی فجری حکم ہو یا کہہ وار و اوسن حویلی
 مہتر یوسف باہر بیٹھا کن او نہان مل ہر کی
 اول تی یعقوب نبیدی صورت و کچہ بھاتی
 تہر بہر کتین مونیون بولن اکد و جی ول تکر
 اول مار و ڈماہ سر و لاکھ تکیان ہن و وسیلی
 بہا نین و کچہ لیا جو سرتی گذریا یوسف تاز

مثال فعل

ایہ مثال قیامت دیندی عارف مرد حقانو
 کی کی کس کیتی نی و بیچا اقرار کتاب کہن
 مہتین اک بہلا نین ہو یا جو کیتا سو مندا
 مونہ مہتا مین کہیا نیایا و بھان لنگان بہر
 لگا کیون وہ راہ کو لی نا بہر چھا تو می مینون
 امر سوار اک قدم نچا مین بہران تیر انت لکھا
 وچہ امانت نال خیانت کیتی بی و فائے

و کچہ افعال زیون بہر او ان لگی بہت حیرانی
 جان کا عدا اعمال نامیندا تہہ ملکوت بہرین
 علم دین پڑہ سچہن والاناں کہسی ایہ بندہ
 اتویلی فرماسی مولی سر جیائین کی ناہن
 اکھین دیو سو جا کھا کیتون عقل و مینون
 قوت بخشی تیری تن چہ کیتو دلون سو جا کھا
 ماؤدی بیٹی و چہ تینون بہا عدا ہو نیچا

وچ مراقبہ دلو تصور چھوڑ دتا تہہ سپہرا
 بنی رسول تیر یوں سچی بہن کی نامہن کھلی
 سن انہا ندی پند نصیحت مت نہ بنیوں آئے
 شکے اوہ گنہگار ہما تر موہوں کہ نہ کہے
 احمد یار امید فضلدی مخالفتدی درگاہوں
 ہو گیا حکم عزیز مصر دا ایہ مہمان بیانی
 پور رکاب کیتی گھر حاضر جان دہر لونی اگی
 خیر بہن کسی گل یوسفدی استون ستانی
 یا ایہ کرتی پادری پاروں برن نون مرواندا
 ایہ جو مال ساڈی ورتی گل نہن اج کہدی
 افزائیم یوسف ایتیا آما پاس کھلوتا
 حالت دیکھ اوہنا ندی جاکی خیر پو نون کردا
 رور کی بیہوش ہوئی تھی خیر یوسف چپائی
 اوہی عجب تاشی دسکی دلدا فکر و سارو
 اتہوں خاص جو ملی اپنی حاضر کروا نہا نون
 اگد او نڈیان تہن یوسف پہونٹا گئے
 اک روایت ابن بلین اجی تملیا بہائے
 چنہان گھران وجہ نقصان ^ط وہی حالت
 اوہن جو ملی تہن جدا کھاون لگی کھانی

سرکش نفس جھکی جیت پاسی جانا تہی ہلیرا
 دوزخدی تہنہ سناندی خیران دید چلی
 چھین چھین کوئی چھلا آہن تیر بہت کما
 اوڑک جان شرمندہ ہوئی روی چکر پھر
 عمر گذر گئی وجہ بر ایان خیر نہ لہی راہن
 وجہ اوڈیک بہاؤ نامہن دیہونہا نونو کھانے
 اکٹیونین کھانیدی مالک سا نون کھاون لگی
 نظر آئی کرتوت ساڈی ہر ایتیر پدہ کائی
 چنکاسی تو دیندا چاچر ب استون کوندا
 واردات سیر لکھی ہوئی اپنی کسب عملدی
 رور و بہانیاں نال بخوندی تہال کٹور دہوتا
 کھاون پون اوہنا بہتا ورتیار و زخشا
 اکھیا او تہون کڈہ انہان نون لہ جاواک جا
 جاکی دسو ہسو کہنڈ و سبہ غم دلون و سارو
 کھانی برکی پاس کھوانی اگی و ہر انہان
 پھلا گھر ب دلون بہلا یا کھانا کھاون لگی
 اتہوں رب سبب بنایا انیوں ملدی و کھلا
 ابن بلین یوسف اچیلہ ویکھی کر کہ تزاری
 پہل گیا اوہ رول چوہا ووجی ایس نکالی

پراک درو پھر داجا چائیا ابن یمن نہ کھاو
 اوس بچیلے گھر ٹور دینیوں جاو کھا تصور
 ایتھی بہن دسیندی شور میزی بہا والی
 حکم ہو یا وہ بیٹی تائین چا چانال لہیا وکر
 جی جا تو ہی دیکھدیاں یمن ہو گئی بھالی
 ابن یمن یوسفی مورہ ساہوا بیٹہ دوزلا
 افراتیم ملے بہ تلیان موندے ہتہ ہیرے
 پچھیا اکھین کھول سناکھان کی کر نام تہندا
 دادا ہی یعقوب پیغمبر تون چا چا ہو رہی
 ہو ہوش ہتھی نون مل کھٹا وجہ کلاوکر
 پچھو سو باب پیر اکھو کہتی تر تانید صبردا
 پر بہا کیان نون بہیت نہ دینا اجوام نہ ریدا
 اکھیو سو دس ہتی فرزند اکھتی ہی پو تیرا
 افراتیم کہیا غم آجا جان اسی بی خبری
 اکھیو سو گل معلوم نہ تینوں جان میرا جانی
 دیکھیاں اوس بہانی دی صورتی پچھو تیرا
 اگی پچی خاص گھر لوجہ دووین پچھو تیرا
 دیکھی بانہ ملی گل و چٹری کھٹا کھٹا کلاوکر
 یار پیا یہ جو نظری آیا نا یہ سام تر تکے

یوسف پچھو کیوں بہن کھا نہ اکون سناوکر
 اوہ یوسف دی صورت او تھی ہی نظیر
 او ہی نقل اصل ہی پوسی جان کچھ لایا ولی
 مہتر یوسف والی صورت اسنون دیکھا وکر
 تان تون اپنا آپ جتا میں مت کھا چٹری ہوا
 ملا راہ ڈگا سر پنی دیکھدیا بہن تان
 کیوں بیاب ہو یون چا چا چوچھو دابہ گری
 اکھیو سو افراتیم بولا ون یوسف باب مہندا
 ہو یا حکم حضور ون ظاہر مونا نال سالی
 جتناں دیکھی رہی بہن تک تک صدتی جاو
 اکھیو سو باب اسٹا ایا ہو جو عزیز مصر دا
 اوس سچی خواب یوسف کرنی خاص سن مطلب
 خوشی کو لون کھلا ہو ویان فکر کرن بہیا
 جان پن میل کرن تی ڈہکا وہ کہی مصر
 جو میں روز پچھو دی کئی کئی لنگھ زمانے
 جو گل یوسف نظر نہ آوی ہور نہ ویدا کوی
 جان معلوم ہو گل یوسف برقعہ مونا ہون او تھیا
 ابن یمن نہ تگدا رہی چٹری ہوش ہو جاوی
 چالیاں ورمان پھون ملیا یہ سفتہ بیشکے

<p>اکہین تہیت اوکھاڑو ناہین یا یہ خواب سے وہ اکہیو سو ایہ امر خدا واقع کینا تینون اجی انہا تینون حال میرے جنگلی طرح خیرن پر کہ دس تحقیقت پیو دی کیسی اوسدا چیلہ ہر بل جو انگیاریان اتی ستر داما پٹا کا اوسدی وجہ اوڈیک تیریدی عمر و ماگئی ساری یوسف کے حال پیو داروان ڈہا تین ڈہا تین وہ کھپو سو بہین میری جو دنیان دو کھیاری چاوری ہوئی اج پوری پہنی جت دو والی پیو دی اکہین نور زہا یوسف کہلا پکاری اکہیو سو اہٹ جا پاس بہا یان دت اوہ تین اجی حضور دن حکم نہ آیا تینون بہیت ہندا بن عین کہہا تین وچہ پریان چا کی ل وکھ اکہیو سو تینون اتھی رکھان ایہ گل بہا تینون پر اک تہمت لاک رکھان کیتی ہر اس چوری یوسف وی دل شوق بہا تینا ندا رہی تہ میرے</p>	<p>ایہ بشارت یوسف والی دنیان و پر خال کے نال بہراوان تیریا ندی کر کہ بہین عداوت تینون پوری ہوئی مہلت پرین راز نہ ظاہر کران اکہیو سو شمع فراق والا وجہ بلدا بدن قتیلہ نادل صبر و ارادہ تیرو دو کھدا اندر پا کا قد ہلال حلال و کانی عمر ساری وجہ زاری تینون ماڈلیا کی جنگی دن تن بھر کن بہا تین کیسے اوسدا حال بہراور وندی رہی بکاری ہسدی گل کردی تین ڈہی اپنی وجہ سہالی دونوں رور و بڑی ہوئی وردا کم دما کی تینون تینون ویکھ اکہا بہیت متی پا جان اوٹی ڈاڈھی بی پرواہی ویلا حکم مندا اجی نہیج ڈہا مونہ تیرا نہ تھا دہنگانی خالی ٹرو تین سہ بہا کی نال نہ کہلا تینون بہیت گلیدا تین تون چھپا سار ہو ویکھ چوری تہیت لاکھ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ</p>
--	--

تکتہ

<p>ایونین رب پچھنوں چہرا تہا وکے بندہ عارف اکھن جو تہ بہا و سانون اوہ قبول سے</p>	<p>اوستی نازل کر مہیت کر و کھلا ویکھ مندا پر ڈاڈھا واضح خدا کی والا اوہ قبول سے</p>
--	--

وڈی خوشی خوشحالی ہوئی تنوع این مینی
 ہو رہا جمال تعمیر کتیا یہاںہ اگلا جہڑا
 بہانیاں پاس گئیادل سرساونج کھلو کھنڈا
 میں این مین تساڈا بہائی جو کنعانون اندا
 اکھیسورب سچی میں جاتا بخشی ایہ زیبا کر

لبت بیسم دل مہرسم نور اکھسین ٹہنڈہ سینی
 دادا حسن پٹری خوباندا محبوباندا سرہرا
 چھوٹی کی وجہ ہنڈا نہیں چھاتا جاندا
 اکھیسورب کہو کی سبک نہیں چھاتا جاندا
 جیون چاہی اوہ اوہین رکھی سبکسئون وڈا

فکتہ

یوسف بند اسی اوس ڈہا پور ہوئی رثائی

لےا خدا دا ہو دھرم جنون کید اکھیسورب صفا

مسئلہ

سرور عالم بی فرمایا صاف سمائی جنہاندی

اوہ ہستے کالی موندتی تہتی دوزخیاندی

مثال

ابن مین بہایان نال رکھی لین گئیو وڈا
 اینون کوئی مدینی مکی جان کوئی مسجد جاو

اگو جبار یوسفنون ملیا محرم یار چھائی
 لاہون ملسو حقیقی دلبر سبہ مرادان پاو

روانہ شاملن برادران بجانب کنعان و گرفتارن ابن مین تہمت
 وزوی وانکار کردن ہرادران و نعرہ بیرون آوردن

فلہا جہنم پھر پھر ہمارے ہم تان یوسف فرمایا
 لدی بہار عزیزہ کیا بہراوٹھ تی نالی دانی
 دو لکھ موہر پوچھ ل جد آہ اک کپڑا
 اک عورت اسلام نیامی نسل غا دون شادون

دانی دیہوساٹھ جنہاندا ہی کنعانون آئی
 وارڈواری پیردی جاون راہ کسی لدوانی
 اک اکھن یا قوت مہر خدا اک اکھن کچھ پورا
 ایہ بدیہ یوسف و اگر دہرا یوں مرادون

پانی دو وہ پیا ندر سن اس نال عزیز مصنون	رشتان چہرہ عالمین چہرہ جویں رشید فخر نون
اس بہترین کتب عزیز مصنون نہ اہامور پیارا	اوہو و پڑو پکا کیتا قحط سمی و اوارا

نکتہ

نکتہ ایسی سچ فقیرا جہری سینہ پیاری	بہار بہر اپیاری می چہ رکھی سانبھ سواری
ایسویں عارف می دل اندر اپنی حب چہنپائی	جہڑھی سینہ پیاری می وی اوہ اس سزیزان می
عشق آہنی نمانہ ہی عالی شان ایسا نون	ایہ بہیوش اندر وڑو ویندا اوہ اس سزیزان
ایہ عشقے دی جان جگر نوز و معشوق ہو جوی	اوہ صدق اقرار کمال ہنچاوی وین حسن و اطراوی
جہڑا عاشق صادق عالی لذت عشق چکھائی	میں عرفت تادہ فقدا کل لسانہ بہت کہہ لیا جائے
جان اوہی چاہی پائی وچ لہائی وی بہاری	ابن مین نہی آما محرم اندر لہ از اسرار می
بھلی راہن شہر مصر تہین لڈری کنگانی	جست می وین و جا چڑہا سب کس کراوے
جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَحْبَبِهِ لِيَكُلَ سِجَا فَرِيَانَا	بہت پیارا اسچور سی عالی شان شامان
چھون بج ملی مہتا روست ناک سپاہی	پڑ کھلو یا ہی اوی ملکو چور تہین بادشاہی
تَمَّ آذَانَ مَوْدِيْنَ وَاسْتَوَّاهَا الْعَيْنُ نَكْمَ لَسَادِقِيْنَ	پر ت آؤ پو کی بہنوں روات ساؤ خون
سکے کتب گئے کنگانی غوغا شور ککارا	کپڑ مہار بہوین سچروہین ناک سچہ عذر نہ چارا
قَالُوا وَقَلْبُ عَلِيْمٍ رُوِي لِي كِي كِي تَسَانِ كَهْرِيَا	ماتنا تفقدون اسون ہی کس سبھی فرمایا
قَالُوا تَفَقَدُوا صَوَاعِ الْمَلِكِ جَامِ تَهَامَانِ كَهْرِيَا	پانی ہون الاشاہد العلین باقوتین سبھی
وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جَمَلٌ بَعِيْرٌ اَوْه كُتُوْرًا جَمِيُوِي كَبِيْرًا	کنکے واک بہار اساتہون اوہ ہدا ہور لیجا
وَ اِيَّاهُ تَرَحَّمُ اس ان کہیا میں ضامن اس گل وا	مند خوف ہے روان کھاوا چاراکا کوئی حل وا
قَالُوا يَا لَللَّهِ اسان کجا ہی خیر چہنپائی قسم خداوی ماریو	لقد علمتم غلبن و یو ایہ سچ کور ٹنارو

جہاں اہل امان تھی آماروک جنس جو آندا
 جگر اسین اچکی ہوندی قیمت کھریں پہنچانند
 چھوٹے بان منہ بندہ اوٹھان و ہر جان سبوی مہرہ ران
 مَا جِئْنَا لِنَفْسِدَ فِي الْأَرْضِ فَمَا لَكُنَّا سَائِقِينَ
 سانوں خاین جو نہ آکھو سکھ ساڈا وین
 ویت سز نر مرغان لگان کہیا سمجھو سکا
 جہوٹھی ہوتان کی دینیے اسان سزا تسان
 ہم کھنکھوئی حکم اساوئی سووی مہرہ شریعت
 قَالُوا احْزَاهُمْ مَن وَجِدْنَا فِي رَحْمَةِ اللَّهِ فَوَجِدْنَا
 ناس کم وچھ کم ریاتی اہو مسائل عدلا
 ہم کہیوںی جو امر شریعت کیا بابت
 ول آنندی چہ شہر مصر و آن لایہ سرکاری
 قَدْ آتَاؤُنَا عَذَابَكُم مِّن قَبْلُ وَعَاوَجِدُوا فِيهَا كَمَا كُنْتُمْ
 ہم آئیں جہا منی و عا و اجیدہ کویندا جہا پہا کی
 کڈ وکھایا ہوک و جیالاسون بچیر بلو جو
 كَذَلِكَ كَذَّبْنَا يُوسُفَ رَبِّ سِجَافٍ لَمَّا
 من خوف بہراوان کہا و اشر مندو موہند
 نر وی کہی ہی بہان ہی نہر سوئی خرابی
 ابن مین دی مٹھی مٹھی گھٹا گھٹا ہستی

و انیان و اچ تسان کہت کہلیا معلوم اسیاندا
 جنوں لورین چون لداوت بجنس اوہ ہندی
 مت کہ جہا کرسی و اچہرین سووی پکرا سان
 کسی کوچہ جہا وں جہرین آئی نہ ایت زمین
 قَالُوا فَمَا جَزَاءُ مَن أَذْنَكُم كَاذِبِينَ
 جی ڈوی پتیر جہاں بہان چون نکل آئی
 آپی دستوان مٹھال م آکھو نہیں اسان
 چوری لون کر کہناں قیدی ساری عمر جیت
 جس لوں لورین چوری نکلے رکھو سلام نرا و
 كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ظلم کری جو اہا اس
 اسان اوہو نہناں وعدہ ہو کر کرن کسی جو
 وار و داری نہون لگی بہا و نہاندی
 بوزن مت سواندا جاندا ہی اندا ہی کہیں
 اس و مٹھی چون لدا جو کجسی اشر و کا
 ایہ سکھان ایہ کہوت تسا و سی دیا ٹھی
 جکیہ یوسف کردا اہا سب سے حکم اسان
 ایہ کی کم اسان نہون ہو یا کد و جی لون کہت
 ایہ کم اسان کدی نہیں ڈھی سستی نہ کسی ان
 رسان بہا ہی کول ہمیشہ دل بہت نہون

ساری آکھن این یمنی مندا بہت کیتے
 ابن یمن بہر او ان کے طعنیا نڈ موکھ ہا
 ساریوں دیان اندیشی سحر باب پارے
 کیکچہ عذر کران اسٹی ظاہر سوئی چوری
 جی ایس کیتائی تڈھی سانوں نہر نکائی
 ہتھ کمان تی رکھی مڑ مڑ این یمن سچارا
 ابن یمن کہا اوئی بہا یو گل دسان یمن سچی
 جس اگلی واری بوریان ہی پہ نقد خبر کیتا ہتھ
 اس سز سز مصر وایہی کہ مصلحت ہوتے
 وشت الیان کر کر گلان ہی ہاتسان ڈراندا
 وح سلسلے سارا کے چور کسی نہ کیتی
 ماکان لیاخذ آخاۃ ایسہ رض یوسف ہی
 فی دین الملک نہ آہا ایہ مقصود تندا
 اَلَا اِنَّ نِشَانَ اللّٰهِ تُرْفَعُ لِمَنْ نَّشَاءُ
 وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ اَلَّذِي نُوْحِنَا اَنْ
 عَمْرَان کیتی کردانی تخت اگی کھلو اگی
 اکھو او ہتھ سز سز او واپو موجودا چسکے
 بادشاہی سرکاران چون جائد ہو سیران
 کمان تی ہتھ سز سز ان کھیا وہ تبتیہ سانوں

ساڈی حق خلاصی و الا ان اسباب نہ کوئی
 تدرہ خوادا یعقوب نبی و اہی بدنام کر ایا
 ایتھی ڈا ہڈیان ل کی دل کی چوریا کی لاری
 موہ کالی سوئی ان ساری کچھ علی خوری
 پکھی پیر بہکھا ہٹھا سانوں اجیل لیاٹی
 ساری آکھن ہبو ہٹھان سمان کون کون کون ہارا
 ہی تو فوق کسی ہی یہ گل کرنی اج نہ جھکے
 نا کچھ خبر تسانوں کیتی گہر جاگی جو کڈھے
 او سید ایل چھل سار خٹ کسرتہ نہ کوئی
 ویکھو پئی تماشی بدی جون جون سے لکھا ا
 خوابی اندر بہی نہیں ائی من گل ایہ وجہ تھی
 رکھی اپنی ہا ہی نون جیون سی امر اھی
 جیکچہ راہ سز سز مصر و پیش او ان یمن مندا
 اینو چون حکم خدا و آہا جس چاہے و طواؤ
 ایہونہ جالی اوہ انار ب ایمان تہن و انائی
 برقعہ وجہ سز سز مصر و اسی طرح فرمائے
 سہان و ہاڑی مارن و اگن کین رانرن پکھے
 کہا و مال صندوقان الا و سو چہ پلیران
 جو کھیا سوا بن کھیتی ایہ کم بچن انہان نون

ایہو جہاں آجا پھر یوسف اس دہاے
 تفسیر حسنی پڑھا لکھا وجہ ندرک
 کلگری ساری کٹ پڑی جگت دی یوسف کھئی
 اوہ کلگری پھر یوسف تی ہاسان کولون چری
 جان نام پھر یوسف ہا پاس ہو پھی و سو
 اک دن ہو پھر کہ کہلیا ہین اپنی می تائین
 یہا کرمی و پاس ساوی یہ چاہی نل سیرا
 اسراہیم اسحاق نبی ایہی امر شریعت
 جکیوی نہی نہ ہا لیا وی اپنی ہا بگانی
 ورا و ہاڑا رکھیا چاہے چور غلام بنا کے
 سکا ل اسحاق نبی یوسف کی کد تہا
 آکھو سو ایہ بن کیونکر چھوان چور میرا
 سو راک چوری انہاں کھئی اس سببوں ہی
 جلیے وجہ چھپا پار کھدی سونی اب ت کھڑا
 ایہو جہاں اگلیان جھلیان کلان سنایان
 قالوا ان تشرق فقد شرقنا و قد انا من قبلنا
 یہ کوئی تعجب جانوں ناہن جی اس وقت جہاں
 ایہ و نون ریل بندھی آئی ووی کو جی
 فاسر ہاؤں سق فی نفسہا و نون جی ہاؤں سق فی

اک واری گھر کوئی نہ ہا کلگری اوں جہاں
 وونہ ترینہ کلان مال نہا یا یوسف ہا جان ساک
 پایا اوں سوال خدا و آنا سو کوئے
 ادھی وٹی نام خدا وی ہی او می کسی سو ہی
 اکھیل کرمی ساہ اس سے لاکے سو
 تہہ اتنی مدت کھیا یوسف ہا لیا چا چا ہین
 پھری ادل سہہ سکیا کہی سرق کھلیا
 حکم او ہو یعقوب نبی ہی کھیا پاس رعیت
 بلاوہ لہہ ہی اس کولون جان لسی زبان
 حد فکر خدا ہی یوسف ہا پیا پھی ن آکے
 پیو کے ستا ہویا جا جس اوہ لدا
 ورا و ہاڑا پاس کھو سو اگی رہے کھلویا
 اک عورت یعقوب نبی گھرت پور غیر آکھی
 دیندی غصی ہر یوسف اوہ چھپا کی کہ پریا
 یوسف نون چری ہی تہمت ل لالی ہی ہا جان
 اینوں چری کہو آنا یوسف اس دہا ہی
 وجا ہویا چور جگان تی یوسف اس دہا ہی
 وری کسی کتون گھر انی ہا وی اوہ کنڈا جی
 حد حمت یوسف نون غصہ و جی ہی پی جاندا

ومن اجهی ندی مولیٰ کستی صفت ضنہان دی
اس گل و تہ غصہ یوسف چی سکیا جبرکے
پادشاہی مچھ پٹری حلیمی کہیا نفس نہ منی

وویا می منزلون آئی جس مان حوصلیان دی
وہم یبداہا لہم ایدی طقموت ہونڈین رہن برکے
ہنوی ورکہو سایا بدلہ دلون غرورت بہنی

ذکر حوصلہ امیر المومنین علی کریمؑ و جہتہ

واجب قتل و ہایا سی کل فرادین شیر خدا و
ریش مبارک حیدر وی کافی تہوک چلائی
قتل موقوف کیتا کافر و اچا تلوار میانی
اقتلوا المشرکین ربنا یا ہیلون سٹ اپٹھا
آ کہیو سو اگی حکم خدا دی کون لگا سا بیٹون
کا و ز نفس کستی نہ کٹھا من نفس و اکہیا
اتو بلی من جاتا تیرا کونسان ناصوابی
سندیان کافر قدمی چرکے دلہ اشک و نجایا
آہی ک خداوی کٹدی حوصلیا نڈھائین

کدہ پنج سر کر کن لکے اس لون راہ خدا و
غیرت نفس علی کستی ایدی کا و طم امی
بچیا کافر مان اس کستی تہہ نہ عرض زبا
کہ تلوار علم و ہر گردن سنون کیون کٹھا
تہاک ہی جان و اٹری تی مان کا و رگی ہنوں
مین امر نفس و اگدی نہ نسیان قتل تیرا تدریا
مین کیون اوہ گل کراں سمجھ کی جس و حکم خدا
کلمہ من سبھو اللہ و امست اندر آیا
کامل وصل ربی سو ہونڈیان ضنہان فیساہین

حرف و ہمت و ہمت و ہمت

قال انتم شر ما کانتم کو اکیا تسین بہا کسے
خوف خدا دیون رو نہیو کہو کو کسے

پیر ہن بھک کٹرو ہی کر کے بیفرمانی
و سچوی کھڑکتے دورا و اما کستیوی فانی

فی بیان جواب الصواع فی ذکر لاخوان لافا معجزہ یوسف علیہ السلام

حکم استالی چھی کٹورا وارو وارو جیایا
مجلس نون سمجھاوی یوسف کن بہراوان
پیو ٹورن وندہ اضی لہان ستیا زورنگان
لہان سٹو مارو ہر کن ہیکہاتے و ہریایا
کتیان گی رو میان پان پانی ڈولہانوی
پیو نون ہیکیونی زورین ہر گہیا لہیا
جان آواز لکھیا یوسف اگلی گل خاری
اس گہیا رکھا و یوسف نون جو ہنہ مٹھی ہر
من یہ سدا اگلا جیلا و چیا انہان لکھیا
آکھن لہن تہان نون و سی ہنچو و ہر و لہان
پیو بہانیا نون لہسی ایہ کٹورا کھندا
شکل تی زنجیر گتالی و کھا و چہ بازاران
پیو اوتی ظلم کئے شو کر کر کٹو بہانے
اوسی جو ٹھو بون دی شامت نٹ پھر سر گردان
اوکھون کوئی بلوچ کتی مل لکھاوت نہ آیا

اک غلام ملا کے یوسف سدھنور بہایا
جان اس چھی لوہیدی ٹھو کی لان آواز اوہرا
پیو نون انہان ٹھگ کٹریا اک بہراوان
موہنڈیان تی چا آندا بار و ہری کھیر کٹایا
رو میان باب بہنیا ن پٹی جہا کل ٹھنڈا پانی
روند اما بر کتے پیو کھوسو و چہ کتے
وہ پرا جتھی ٹھگور و ہنوں و جیواری
لوہوسی کٹو و ٹید یو چہ ہی ہر ان کٹریا
وت آواز کٹو رہی کتیا تر کھی وارو جیایا
کٹریا کھن پلوچان انہان س ہی خدیان
لج اوہ کتھی دور اوتی ہرتی نوان شج و ہار ہندا
وچ و تونی کل کتے پیو کھولی پے ہار
وت و جیا خدوں کٹورا و سیالے و ہانے
وہ ہن ہسین کھوٹن قبا انہان ہان ہان
اوتھی انہان بلوچان کولون کلنڈا پو پٹریا

ایہ کل جان سن مجھی ہایان ڈاڈھی ستائی
 آپو کوڑی ہون لڑاوت سنزیر مصر و
 دت اجازت ہوئی کٹوری چہٹی مہ جا بولا ہو
 ایہ آواز توارسی کہیا سنزیر مصر و
 جو لکھیا اینہان گواہان پیمان ہائی وچہ قبال
 آکھیونی منگواو کہیا یے ہو رہی میرا نے
 افراتیم مونس گھلیا کاغذ توشے خانے
 جان اوہ لکھیا حاضر ہو یا آکھن ایسان لکھیا
 بن مین اگے کھڑو ہر یا خط پیمان اینہان
 ایہ یوسف جو پیمان ناما سا ڈا بہائی
 خوری لاری غبت خغالی مہ چہ اس لنگہائی
 لاکت پھر آگراوانے کوئی شہر مصر و
 سیدیا بن مین یوسف کے جے مذہف خدا و
 شفقار پڑھے اک میرا یوسف سکا بہائی
 بن مین یوسف بکا تیا و کچھ خدا و کرم تون
 وہ تسلیمات بجالایا بن مین زبانے
 پخط لکھ یعقوب نبی انان بتاب تھیو
 مہری لہی وچہ بہراوان بن مین ڈر ایسا
 چ مجھوں رحیل نیدو جانی دشمن ساو
 آکھیونی عزیز تساو می کوڑ بولیندی پائی
 حکم خداوی مال جووس واسن کوڑیا کر
 ووا اوچا آواز نکلیا یوسف کہیا آہو
 خون اینہان تہون کینان آوی کوڑی تہر کر
 اوہ وچہ کھر سنزیر مصر و حاضر مہ خط حال
 یارب کس رفت موندہ یان اج اسان جانی
 ترث لیا تہر ارکھیا سے خدمت کار فلک
 ساو می چون کوئی حضرت پرن پرن لکھیا
 جان اس لکھیا ذمی یا ہو زبان وماند
 پتر اساوئی گولی اسی جس ایہ قیمت پائی
 مسان و ہرک گلون لہ و پیمان اس قیمت پائی
 مدت ایہ جہر اگڑیا کوئے یاد نہ کر
 سح کہہ یوسف کوئی تساو آگرا کتیر زیادہ
 جس ڈ پیمان وچہ چودان طفقان لکھی روشتا
 باہجہ خداوی امر نہ بولین جیکہ مہن محرم تون
 جیکہ کری کلام کٹورا اوہ ہی سچ حقالی
 ڈ ہوندہ منگاوا پتر سچ سکا جیو
 تون ہی نہیں بہرا اسادا ویری مین پرایا
 نالا لکھی اکھین سوو جو دور دورا و

ایہ کل جان سن مجھی ہایان ڈاڈھی ستائی
 آپو کوڑی ہون لڑاوت سنزیر مصر و
 دت اجازت ہوئی کٹوری چہٹی مہ جا بولا ہو
 ایہ آواز توارسی کہیا سنزیر مصر و
 جو لکھیا اینہان گواہان پیمان ہائی وچہ قبال
 آکھیونی منگواو کہیا یے ہو رہی میرا نے
 افراتیم مونس گھلیا کاغذ توشے خانے
 جان اوہ لکھیا حاضر ہو یا آکھن ایسان لکھیا
 بن مین اگے کھڑو ہر یا خط پیمان اینہان
 ایہ یوسف جو پیمان ناما سا ڈا بہائی
 خوری لاری غبت خغالی مہ چہ اس لنگہائی
 لاکت پھر آگراوانے کوئی شہر مصر و
 سیدیا بن مین یوسف کے جے مذہف خدا و
 شفقار پڑھے اک میرا یوسف سکا بہائی
 بن مین یوسف بکا تیا و کچھ خدا و کرم تون
 وہ تسلیمات بجالایا بن مین زبانے
 پخط لکھ یعقوب نبی انان بتاب تھیو
 مہری لہی وچہ بہراوان بن مین ڈر ایسا
 چ مجھوں رحیل نیدو جانی دشمن ساو

ساڑے پٹوؤں اور کتھوں لگا کر موکالی
راہ و میدان توجن سخت پائی اگر کٹر چور

جو بد خصلت انہاں وان چہ سوک نانی ہالی
ہن چلیان کہا بہا ساون و پھنیر پور کے

نکتہ

اوہ جانے عمری نہ سمجھو ایسے نر میرا
لاک الموت کہنا کتھ تاندہ گناہ فلانا
سدھنور سچار پچھتی تہہ کی کھٹیا و میا
دیکھ اپنی اعمال نامی نون کیلی برا کتیوں
خالق رازق کلدا کہسی شاید مور بولا
اوہ کہن بڑکے تہا چہ ساو ایس گناہ
وت لگا کتھ پو چھین جو باکھی ہر دم و
اگون کہس کا ایچ فاسق ایہی دشمن ساو
کہنے ایہ خون کرین ہوسن و طمہ فساد
و سخن و سوج بچرک و نقس کتھ ساو و
فدشتیان پٹھون جا یا نہ من کہا انہاں
کسی ہر جیہوت تہہ پتھیر کسین سار
پیر کہن کے تر کے پتھانال ساو و استجائی
تہہ کتاہون جو کہ کتاہے ہراک ظاہر سوی
وت ہی ایہ کو پتا کوئی نہ منسی کل انہاند
جان مقصود انہاں و این تہون دنا و چہ نہ

ایسوں خواہسی ایہ بندہ روز قیامت فردا
بندہ بن تہہ مندا کتھ تہا این چور رہا نا
امر نہی نہ میان میرا حکم امر تھین
بندہ کہسی کوڑ لکھتوں نے اس چہ سچ نکو
جکیر ایہ فرشتی کوڑی سد نہ رات سچا
وت آکھا ایہ ہی کوڑی و ہوید مور کتاہ
اوہ گناہ و می کن لاسن اس بندہ مجرم و
ایں جعل فی الارض خلیفہ جان کہا پور و
استجیل فہا من نفسیہا کور جہا ندی
آدم نون موجود کتھ ساو ہی ایہ سعادت
سد گواہ کتھ کے چھپی رہ سچا فرمانا
اکہین کن کہن جو سنیاں کتھ
تہہ آکھن کے ظلم کتھ سو لو ارکان
خواہ خجل جان سب کہ رہی نہ تون ہر
آکھا کتاہی سی ہن جو ہرا و کتاہ
جو مندا کتھ کے میرا اینہاں کتھ

ما انك كان ذوات كهنتي كبريتي كوطي
 آت بائين حاضر ناظر جان ه ايج كم كيتا
 وت جواب او پرتسي اهن رت سب پرتك و لسي
 وت غفور رحيم زور اندا سا مین جانخشيس
 جان ابن مین كس نيز مصر و اكي عرض سنائي
 صحیح سلامت بیاتیرا موایه ناریاك
 شاشی سد لكهائی عرضی بعد سلام صلواتون
 بوری چهره پائی بائے اكس بوشه كهائے
 چتران كه پیا امان كه ادا كون ایه كل كه كے
 حشر نزهتی فی یازین طویل چوبید
 ابن مین بهایان اهن چوری بهار او چه پائے

انك لهنی انده حیونہ مندی ما سچو کور چور
 اخذ عز نیر مقدر بنون رسی كهلا چوپتا
 قاورم حیون چوین جامسی کن کن و ریان لسی
 موجب سا طوی بهی سمجھو وئی لسی نیرا چوپتے
 خط لکھو یعقوب نبی ال بعد سلام وعلائے
 نور ظہور سوایا ہوو جان اوہ اکھین وکے
 بہتی خبر تریے بطی وئی ثابت عمر حیاتون
 یوسف ن بہی چویر بناند و ایه وحشی صحرائے
 ہن اوہ چھو پیر لوسی خبر اسانوں چکے
 کسی می لکھ کھرائی ہوئی پتیریا کہہدے
 پیو پتیرت گجا دی سوو و اوں کجاہے

لہما س ک تغایبان برائی اس تحت اصل بن مین

تقریر و نشدن بالجلت پیش عزیز مصر

سے نبھ کھلے تھ سار سوو اگر کھوشا
 مین سافر کے مین و عاجز خوشلاق
 بساؤ یعقوب منیر لون لون سلیمان
 ستاعلم عزیز مصر و جی اوہ ف نہ ہونکے

سے علم حیا ر علم و ابنذہ سور نہ ثانی
 ساویان عیدان ول جانین کر جو نمون لائون
 اونوں کر جو سخی سخاوت کردی مال فقیران
 اوہ نیرا اسانوں مل و مین جملت تک وندے

باب ضعیف تساوی پارو ایہ بدلہ کر کے
 کے بہائی نون کہوہ پارو تقصیر گناہوں
 قَالَ اللَّهُ اَحْكُم بِمَا نَصْفُونَ اَوْ هَاقَتِ سَانِدَا
 جلیقہ تو یہ تائب ہو وگرنہ جھوٹ نہ بولو
 دست نہ آویا ہی سرکاری ٹریجا ہوا تواری
 کہیں مال اشاعت کی طرف غلام ستر
 ہمایون لال ٹریا ہی ایچہ ہمایون لال بہاوت
 نہ ہونے چوہا بہائی تہمت لاکے رکھا
 قَالَ اَيُّهَا الْعَزِيزُ اِنَّ لَهُ اَبَاشِيًّا كَثِيْرًا
 اک کلا کھلا اوڈی کے بوڈو باب سچارا
 اٹھد اٹھد ایہ ل سہند ایوسف کر کے رو
 قَدْ اَحَدًا مَّا كَانَ سَاهُونَ اَكْ كَهْ اَسَدًا جَا
 مستیان و جون میں نون نیکان و خانوادہ
 ابن مین انہوں کھڑے مسے مسے ہی کھلہا
 قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ اَنْ نَّأْخُذَ اِلَآهًا مِنْ وَحْدَانَا
 مَتَاعِنَا عِنْدَهُ اِنَّا اِذَا الظَّالِمُونَ يَسْتَكْبِرُوْنَ
 ذمی الیان نون جی جھڈکی سو رہی نون جھہائی

دست نہ اتسا نون و پھر جو کیتا مال اس و
 بن تک پون نون نہ و سیا خالی خوف الاہوں
 کسٹا ڈی ظاہر کر سی بن تے سیا چہا ندا
 ویندی مان لدتسان انی چٹان مول کہو
 جی بی فریان سو دی ہو یوت لیا بہن ساری
 ابن مین سکھو گھر قیدی عدل الی تجوزی
 بت کے می کارا راہ کہ جادون ملا تھہ نہ او
 يَا اَيُّهَا الْعَزِيزُ كَيْفَا تَجْهَنُّهُ كَيْفَا
 جس دی حکمی ہی چہ ہی جھکل حل محل حیرن
 ایہ اس تپر کھڑا ہی چہی او سو جہا پیارا
 جان مسافر ہو دی جی ایہ اکیل میں ہو وی
 اِنَّا نَوَدُّكَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ تیری نیک کما ہی
 جیون ان کیتا اسانی کرد اجاہ زیادہ
 ڈروی مان کت کہ رہی مہ نالی نخل جابے
 آ کہو سو ریناہ لوی میں ہر کوئی کیون بہنمان
 اوسی اللہ مان بہرمان جس تہن سٹ پو وی لہی
 دست کھان خوف خدا و اظالم مان رکھائی

یوسف کہا جس دی کولون جس لسا ڈی لہی
 اوسی جوگی سزا ہو کیون مار کہتا مان لہی

مالی جوین صحی سلامت مالی عین جوانی
 یوسف اکھیا کیوں پیا اسان کرمانی عین نیاز
 اکھین سنج لوہا مونہ کر کے وہ اکھیا رومی
 جیکوی ہو وی اسٹا ڈی وچو نعرہ ماری
 ہزار فوجاندی اکول ہوون پین اکول کارا
 کٹکاندی دس دھکت سانون زو تیر بادشاہ
 شیر اندیان پھر پیران پیران کتنی کک رنکا
 وچ ہوز یا پند خانہ یون پھر کڈہ ابن بلدی
 شہر بوجہ ہل ہوٹے پوگیا چہرین تلمہ ہار
 افرا شیم بولا کے پو یون کٹر گوشی سمجھایا
 لوہا لاکھا ہو جاو گیا کنیا آن جدا ہین
 تون جان مگر اتی ہتہ پیرین پھون بو گری
 ایہ تا تیر اسٹا ڈی وچون جیکو تہہ ہو وری
 جان اوہ نعرہ رن گکاسا رہی ٹل کر کے
 جان اوہ نعرہ مارن گکاوت لاکھی ساری
 مونہ پیرا کی کھسو سو میر کڈی کن تہہ لایا
 سر پیل اسٹا ڈی وچون اتجا گھی کوئی
 چا اولاد یعقوب نبیدی ہر دستر او نہا ندا
 غصہ غصہ ہر مونہ اک وچی بوجہ جاو ری

مالی کرے دو عاپو اسٹا ڈی وچی زندگانی
 ابن پین تیری ہتہ دینان ایہ گل وری راز
 و تا ہو نیاز و زخدا و اسٹا ڈی وچی قبیلے
 چہ وری محل ترہہ نکل تہن ہندو کوٹ چیار
 ایہ بجلی وچی نہ وہمکا جیڈا میرا نعرہ
 شہر شادی ڈماہ و گائی دتی تران اس کے
 باہان پٹے یاندیان کڈیا جان کا ورو چائی
 ایہ دن جان پین ماریا نعرہ پوسی حل زنی
 بہائی تون جا ہو ڈیان آبل جان و چکار
 و کھین اپان با بیان چون جنون غصہ آنا
 سیجان وانگ آگھی لون کنڈی وال کنڈی ہین
 ذرہ نہ نعرہ ظاہر ہو ہی کرسی جتن کنیری
 بوجہ وچی اک غصی والی وچی ہسم ہو جاو ری
 چہک لیا یوسف دے پٹے کنڈی وری تہہ ہری
 کہ نہ ورس کسید اچلیا ہو گئی بے اختیار
 ساریاں اکھیا سار نہ سانون حیرانی چہ لایا
 تہہ لائیاں غصی و آتش ظاہر ہول نہو ری
 غصہ جنون آو کر کنڈی او سد جو تہہ لایا
 جیکوی یعقوب نبیدی اولادون تہہ لایا

بندہ بخانیدی دروازہ کی کھلی ہوئی سیڑھی
 چھٹک بلواران چہ بازاران ہسی وکتے
 اکھیوت روئیلی بہر او وجہ ایہی ہی کوئی
 جیکوئی نمیری کنڈھی اولیٰ سن تک پتہ لاندہ
 وجہ منزل معالم لکھیوت روئیل تنابی
 وگیا تخت طرف او پتہ اکون کہلا عزیز
 آکھیو سو کیوں کتھالی یون کو کو لول ساہو ہار
 ہی ڈیل شکل دی کھو موٹی ڈولن باہان
 بان ہی شان او بان تائین مت نکالی اور
 جان سب زور ہی لاسار اکم نہ او ج کوہین
 آکھیو تین کرنے بان جو چون تری مشقزار
 ارجو الی انکم تین طرف پیو و جاو
 این یلن تیر اس جھوٹی بہر لوسندہ کے
 وما شہدا نا ابراہیم تین معلوی دیدہ تین
 وما کنا للقیب حافظین اوہ گل ساہو اور
 یاد نہان تہمت لہون کارن اپی کھت چہ پالی
 تائین ایہی لڑیا جاو زور نہ پتہ لاندہ
 اگی یوسف ولا جھپٹرا تین تک ایچی نہ مگا
 تین بیوی سدی با جہون ایہون لاندہ

اکیلے او ڈولین نعرہ شکے کرسی پوج لڑائی
 اکد اولی چار دوہاندی جو پڑ جاو
 نسل ساڈی پیو و چون ہر کیم چہ ہی ہو
 نعرہ سن اشیر کتب وین اشور زمین پتہ جاندا
 غصہ کھا بہلیہ اکنیا سنیانہ ذرا ہے
 چالی گلیار روئیلی تائین وہ پتہ پتہ
 جان تک اکون ملن نہ تانی پاکی تہمزار
 جان تک ورتہ لاہوتان تک تائین مت
 کہتوں تائین کردی جاسو واپی و دعو
 اوس گر مندی اتھی کو لولو ہی بکرم تین
 مند انہین عزیز مر پتہ واپت بہنار
 فقولو ابا نا ان انک ترق اہو تہم ہوجاؤ
 دو لکھاندی چتر چہ پالی بہن خزانہ کے
 ڈھاپتہ اوسید تین نکلیا اوہ گماہ بادشاہی
 این حقیقت وار پتہ کوئی بہت نکلی
 یا ایہ جا تک ہی چہ پوری پاکی لگی پالی
 پتہ اولی نگر مارن متہا بہن و جانان
 ساڈی وٹہ دی اوہ ایہی آن مو اوسکا
 این یلن کو لا پتہ تہا جیون کیون چہ کاوان

حکم عزیز مصر و امام مار و نجاشی و جان نون
اوپر شریعت اسرائیلی استهین عمل کر ایسا

پیرین توڑی میں تری کر کی رکھیا امن مان نون
اپنی پاس رہا دینہ رکھو قتل و مسان بجائیا

آمدن برادران بخت پدرو و اظهار واقع ابن مسین
و حکمین بودن آن مجبور سکین بجد و اجابت صبر بدر گاہ

آہی و آمدن پیغام یعنی الہام بالکین

ابن یسین رسول مصر و چہ ساری چور اکل
پور بلوچ نالی کشانی انہا مذہبہ سائے
اونہان نون پی دانی دتی دن سخی نانی
منزلون نون مصر و نون گر گرین کو کنگا
اول ایہ صلاح کیتونین خط عزیز مصر و
جی اوہ خط دی خبر نون ہو جاو اگاری
اکی بہرہ اسٹو اٹھاوہ زمسی پہکاو
پہلو پار یونی اوہکا عذو ناد نون بہانان
دلوچہ اگد جی دل تکد ایہ شکر انہ شہد
جی اوہ نال ہوندا اتواری خوازا اسانو کرد
کشدین لکھیان جیون قصورین جیون
پیو گل لاس بہاننون ملد ابن یسین کہوی

بعضی کہن ہوندار بہا اوہہ فجر دی لدلی
اوہ ہی صفت عزیز مصر و سکر و کھین آمی
سہ یعقوب نبیدی خاطر کہولی رنج الی
بوریاں آن بوہی تی سٹیان دل اندر پریشانی
ابن یسین پوری و چہ پائیا ساتھون کر کرد
کھسے یوسف دی ملنیدی مڑ ہوئی طیاری
اوہ خط کدہ کی پاڑو نجاشی کھو ترہی ایہ لکا
وہ سلام دتونی پیون بیٹی کچھ ٹکانان
ابن یسین اساننون بہانان تہا و چہ مصر
جیون شرمندہ اساننون کرد اما عزیز مصر
جی باپ اسٹو اسوندا اسٹو مڑ جاگہ نہا ہر
نالی و چہ ہوندا ناہین و سوہی جہوی

اکھینو من سن گل ساڈی دستیان ہون زانی
 وڈی قیمت اک کٹورا اک عزیز مصر و
 جان تر شہر مصر تہن پینڈا اکس دیندا آئے
 بہار سالی بہانڈی کھولی وار واری
 ابن یسوی بوری تہین کڈہ سٹیو فانی
 ساڈی پیو دادی و شریعت اندہی ایسہ
 ورم دیہاڈا قید رکھی جو چاہی تہل کرائے
 اوسنوں ب کرانا ساڈی من لئی اوس گل سر
 جی تون کہیا نامن ساڈا جو آہی ہمہری
 ووجا رہار وٹیل اتیول اوہ تہون شہر نڈا
 یا ابن ملین او تون لڑکسان نال عزیز مصر و
 سوئی باب زین چہر یا بیوشی بیابے
 چر پھون جان بولیا اکھ سو ایہ کی کتاب
 اکھن دوسن تہین کہ ساڈا اسین نہ رول کمانی
 وائل القہۃ الیٰ سچھی جو نال ساڈی لوک گریز
 واعر الیٰ قبلنا قہما چہر دالی گئی بہان جو اہ کواہ
 وانا لصا دقون لوکان ہدیان لگی چور پھول سی دانی
 جہری دانی لہین گئی سن نال ساڈی کنغانی
 ابن یسوی بوری تہین جد کٹورا کڈہا

ابن ملین بہون او تھی ثابت امن نامانی
 وانی مندی نال اوسدی سن دیا ادا کرد
 اکھن تہین چہالی چلی پھی لوک بہچائی
 بی پروا ہیان نال سیا ہیان کنکھول کہلا
 تہہ کپن لکھ سارن لگوئی اسان ہونامی
 جس کو لون کوئی چوری لہی سچ کر گل و سل
 تمارن ناخون کرن تی نا تہہ سیر کیا پی
 بن ابن ملین تہین کر تہین رما بدیا گیا گل سی
 کنغانی ہمسائی پچھ لے سد حضور گوہی
 تہین تہین جاندا اکھ پیو د مونہ تہین لگدا زندا
 یا جیون پیو کہے اوہ کرسان مرسان چہ سفرو
 اکھین کہون بولندی اوس و نہ سر شہر نڈا
 جہری کم جاواک وونہ تہین کہو کہت کہت
 جی ساڈی تون گل تہین مندا سا تہی سد چھا
 گنا قہا سین کو کیند روندی آہی او تہان تہین
 ساڈی وچہ کوئی دوسن ابا پری لگی خیر الی
 اسوچہ رلانہ رول رلا یا سچی مان رب جان
 انہان گواہیان ان سنایان پیو پائین نامانی
 ناگل سنی عزیز کسی می قید تون کر پھریا

جان گل بہت پیکی دل لگی پیغمبر آہ ماری
 نسل اساطیر ہو دی وجہ نہ جملگی کستی چور
 جان وٹھری وجہ یعقوب نیرا ڈھونڈی ایہ جیلہ
 کی ہو یا تینوں یا حضرت تین زور دی دیہی
 آکھو سوہٹ اولی بہٹ لگی جنوں ہر دم کا
 اگی اگی وٹھونی دوسرے غم روز و ہویا انہا
 اج تری اتھرو کی میری جسہ ہو گیا کنورا
 جیہا لہ غم فرزند امینوں بیسیا سائین
 جی من اکدون ایس پھورے سوکھ تون مر جاندا
 اج جیدانی یوسف والی ماریا مان چا و ہر تے
 وحی ایسانی الحال جنابون شون تیار جالا
 اسان ہصیت کھلی تینوں تر وٹا بن صبرا
 جی یوسف انا یون لیونی وے کدی اکواری
 شکے کتب اٹھیا پیغمبر تہر تہر کنیدا اور دا
 اندر وٹھ کے ہمار ہما گھا گھا رو وے
 اکر نیہ ملک الموت فرشتہ یعقوبی دل آئیا
 اوس آکھیا کم ایہو میرا سوچہ علیہ نکوی
 وے کھو سو کہہ جان یوسف دی کو تو کہ قبض کستو
 عزرا مثل کہہ یا حضرت سچ و سائین تینوں

وگ ساچو بہاں من لگی تری پی کر زاری
 ایہ نرا فریب غریب مصر ویا یویری یا کھوری
 پوہا جیکوئی حق تہا یا انا خویش قبیلہ
 گلان کرداتی اوٹھہ تہا تہا تہا تہا تہا تہا
 کی کھو ہوا حالت اوسکند زاری تہا بن زاری
 لونون تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا
 اگی اکھیا غم آگہ ہر دم جیہو کھا چھو را
 تان ایہ ہور کستی آدی ملی تہو سی تہا تہا
 تا ایہ ساکنان و حیدیان مینوں ایہ غم ازماندا
 ہور وگی تقدیر خدا دی جانیدی تانین پرتی
 توہین تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا
 تان تون ہر کیدی اگی گلہ اساطیر اکر دا
 لیسان کھوہ تہوہ تیری تہا تہا تہا تہا تہا
 وت نہ لیسان تانوں یوسف ایا رب تہا تہا
 یارت جی تون تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا
 آکھو سو جان قبض کر میری رب تینوں تہا تہا
 پراچی اجازت جان تیریدی مینوں ل تہو تہا
 اوس معصوم میرا تینوں تان ہی کہ تہا تہا تہا
 تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا تہا

جس حبیبی میں جان لئی ہی یاد مینوں اوسکا
 فوجان فوجان بلکان الا اودہ یوسف اتوی
 وہ پچھیا یعقوب مینوں جس یوسف کپڑا تھلے
 کا ہلامول نہ تھی تیار ب فراق اونجا آیا
 ملک الموت بٹھا دیکر گھبرا گیا اک رکلا
 پتھر نول موٹہ کر کے کہندا اجت راہ لور وچلا
 قَالَ يَا سَيِّدَاتِ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ وَأَنْفُسُ أَبِي هَارُونَ
 جو دل فکر تسانوں اوی مطلب و گل ٹورو
 فقیر جمیل ساڈا صبر سوا کے چارا
 یوسف ابن یمن ہوندار و امیل ہی اوی
 اللَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ حَقِيقَت سب کچھ اوہ جانی
 و توی عنہم فرندان تہن ٹریا مونہ ہوا کے
 در و فراق یوسفی ٹورو کی نیزہ وچہ جگرو

پر قبض نکلتی جان یوسفی رب محرم ابراری
 ملین دی تہ تہ میری آئی ملی شان سوبلی
 آکھیو سواگون حکم دست آجی کسینوں نامن
 اچی اوڈیا دیا ہاڑی ہرینج ست وقت نلدا
 شہزاد دل یعقوب بنید اسی رب تسلما
 سبھی کوریاں جان مینوں جو کردی ہر گھلان
 پتھر او پتھر و اسی بنید انہن اولی راہ اچی
 ساڈی مرضی مول نہ بہا لو کردی ہر کچھ پورو
 عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي مِنْهُمْ خَبْرًا سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْأَعْلٰی
 میرا ساتھ وچہا میلی جی رب میری بہاوی
 اوتھی پو کردی الی جہی تھک ہوٹا پون سیا
 وَقَالَ يَا أَسْفَا عَلٰی یٰ یوسفُ کَرِّمٰی رُوْدُکَ
 اکدم اوتھی کدین نہ لکھیا یا جہ عذاب ہجروی

میرا ساتھ وچہا میلی

نکتہ

سرور عالم اکس دھاڑی پچھیا جمیر اسیلا
 آکھیو سور و موٹیاں پتیران لون جیونکر ستر و ا
 آکھیو سور مولی ویسی درجہ سو شہید اکبر دا
 اتنی مدت پیغمبر وی اتہر کدین نہ سکے
 و انبیت جیساہ من خون جیون بنی ہجرا و

کیڈا کو سور یعقوب بنید اکتیو سو منداھیلا
 کتتان کو درجہ اس غم والا ملی اوس تہیراوان
 چالی ورماندا جو ڈہا سور عذاب ہجرو دا
 دوہرا ہو گیا تہ چلندا اچھو تہن گل مگر
 قصو کظیم نال کا وڑدی وہی سولان سلی

اک فراق دو جا پتر اندر غصی تهنن نت بلدا
 قالوا اما لله تقوى قد كره يوسف سن طهان جورد
 چونديان تي جاندي تهنن سي ترلي کرهنگي
 سي تقريران تي تحريران تهنون اسين سنا
 حتى تكون حوضاً وتكون من الكهان
 قال فما اشكوتني وخرني الى الله ان حرف
 او هو هي کس پي کساندا چار يا ندا چارا
 چهي کهي مور علم عقلي دفتر پي کهي کهي
 جان چوب پيري يعقوب آيا وحي حضور
 بهري درو چردی بهانيرل تير لوجي بلد
 پر يوسف ابن کلين يوزا ميه حيات ترهنگر
 دل يعقوب بنيدى هوئي سن بنجام سلی
 جو معلوم کرامی مهنون رب حقيقت سدا
 پترهن کنکن دسن جو يوسف سرورتي
 اکھين دیکھيديان اوه جوشي رکھادا بهگياران
 تهنون اچي نقين نه آدمي بهتورات بهرادر
 اکھيو سو يوسف گرگن رکھادا کسی نکيساخون
 جيکو چه فرزندندي حالت وحي مهنون چها
 جي مین پيا تسانون ساند ساناکه دلدا

کو چها سو کھاماري جا و چار انگوي چلدا
 پترن کي سر پتي بولي تيري مرض طلبدي
 يوسف دلون پواندا تهنن کيت مهنه پتر
 موي اگينا دلون سارين کر کرهنگي ديکھوئي
 او چتر تهنن ازاري مهنن کيسر تهنن
 او سدي تهنون وسدا گي ميري ايه شکايت
 او هو ميري کاري کسي روگ جو لا پوسو بهارا
 مهنن مت تسادي ليندا ميرانل نه بولو
 موي موي ميا جي يوسف هوندان ملا تادا دور
 موي هوئي جيو اکی پتر مهنن تير گير کھنگي
 مهور کوي ديه حال نبيا و چهری ايه گھنگي
 اکھي پتر اندر بلندي خبر مهنون رب کھلي
 و پکھو ترائي پتر ملدو نال زبدي ياري
 نان اوه کھنن گيا کرا مهنن هوند مهنن کھنگي
 لکھ سو مهنون دي کرهنگي مان هونديان او جوا
 تو مهنن پتر کھنن ساري نان معقل موي ميسي
 توان زويا او مله اهي واعلم من الله لا تعلمون
 دبي هوئي عفت و پردي خبر تسان مهنن کا
 ديه تهنن دي و چهرن يوسف تهنن ميا پيارا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
 وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا يَنبَغِي عَلَيْكُمْ
 حَتَّى يَأْتِيَ بِلَايِكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
 اوهو نامید حضورن چورب ویک چلائی

سنی بہراوان معشر شہر وچہ طسی نال لیاؤ
 رحمت ریدی دی بہر سی سبک بندہ کہلو
 وچ حمایت رحمت ریدی اللہ والی سار
 نامید نہ ہوندی الا القوم الکفرون
 کافر کہیا نایون نہاند اگر مردود و بجائی

نامہ نوشتن یعقوب علیہ السلام بجانب عزیز نصر علیہ شتیاق
 و التہاب تاہر فراق شتم صدر در کار انتظار و نشکفتن
 غنچہ ماہ از خار جدائی و نہ یافتن آرام از شکیبائی

پتران تہین بہ خط لکھیا ایہ یعقوب نبی
 اوہ اسحاق پیغمبر بیٹا ایر ایم خلیل
 طرف عزیز نصر دی جنیدی تابع تخت نگینہ
 اسین اوہ قبیلہ پٹرا وچہ سہنہ مال ربانی
 جی معلوم ہوندا نایون تیر الہدزون نکردا
 مذہبون در وصیت جوگاسا ڈا ایہ گھرانہ
 واداسا ڈا تہہ کر نہیں وچہ گبید سٹیا
 اسماعیل قبح اللہ وگلتی چہری چلائی
 آتش دی گلزار بنائی راحم دگر جانی

من ابن اسرائیل اللہ جو ابن اسحاق کہی
 جنون خلعت خلعت الایثار جلیلی
 لشکر فوجان ملک حکومت دولت مال خریشہ
 دادا تہہ اگی وچہ سٹیا دادی انون بہانی
 پراوہو لکھیا جیون ہر کوئی کہی عزیز نصر و
 جو رب گھلنیا سرتی جہلیا عذر عدو فرانہ
 سنی رکھ قضا دانیرہ جہلیا چمانہ سٹیا
 اکہین تہہ پیونون کیہا من رضا بہا
 بی قبول عقیدہ تاربت تہہ کھلی قرانی

چالی سال و چہنی گذری یوسف تیر میری
 دگو تک اکہین انہیان نہین خون جگر دا و ہندا
 پتر کھالیا بکبار ان ناکوئی گریہ زاری
 مین ہی اس نہین لاه پٹھا اللہ تی بہر اسسا
 ابراہیم خلیل اللہ نون اکین چہ پانوں مین
 جد اسماعیل والار بنیان صدق صفاء
 مین ہی اوس باعید اوتا اوس بولی دوا
 جیون اسادیاں ویا ندی بسنی عاقبو

روندیان اکہین انہیان ہویا دہسار بہانڈیر
 زاری سن بیزاری کڑھی خوشان ہر کوندا
 جی اوہ وچہ حیاتی ہوندا ملدا دوحی واری
 اکدینہ رب اوٹھانان مینون تہہ پتر اکہ عا
 اوسدا صبر قبول پیاوئی گھر وچہ باغ لائون
 دوہنہ تہہ خیدی کہلنیا حاصل ہو سعادت
 سک سکندیاں بکرت توڑی ل وانی چالی
 اونون یوسف دی ملندی مینون کامولی

حکایت

اکدینہ یوسف یوسف کردیاں نیدر راندہ آوی
 آگھ ویکھان یعقوب بنیارت تہین نہین ڈروا
 سنگے شور ککار تیر اندر کئی پوندے
 یوسف نا یون لئین نہ موندون نہر گرا تہین
 جی تہہ لسیا وے نا یون یوسف اجا تک بہت تو
 ڈردا کیندا توبہ کردا رہا زمین تی ڈٹھا
 روی ملیا کٹ لایا سینے رب رکھیا وچہ مین
 رتون ہجون ویشدیا جا وے اسی بیدار
 تینون منع جی کیتا اما ہرگز ووجی اری
 پیغیری کہو لسیا تیری جی وے نا یون تیری

وحی آتیا اس بی پروا ہا ایہ پیغام لیاوی
 اتھان رب چارین جتنان یوسف یوسف کردا
 ایہ پیغام دتار تینون خلقت سکھ نہ سوندے
 وہین ملک بیزار کسب ہی راتین اکھٹے
 گل گزاران وچہ اوٹھاسان لسیا تہہ موت
 اک راتین مین پیا ا یوسف پٹھا استغنی ڈٹھا
 اسی یوسف فرزند امیر یان تک کتھی امین
 نازل ہوئیا وحی شبابی اندا حکم جباری
 لئین نہین وے نا یون یوسف اکر گریہ زار
 اوہ میری بی پروا ہی والا چہو کھال گولی

حکم بجایہ میرا آندوئی یوسف بولیون موہون
 نہ تہہ عرض کیتی یا مالک میں کہہ عذر نہ چارا
 اوہ جو بہل بہلاؤر مٹیہون نکلیا ناؤر باؤن
 وہ وحی دہکا ہون آندا دوحی وارینہا
 وہ پیانان سہمال یوسف اچون تیرا دل بہاؤ
 پی سجدی میں شکر کیا وہ گر کے ادا دوگانہ
 درد فراق یوسف مینون کر بیطاعت چھوٹا
 تہہ کی ظلم کتیا میں تی کہو بی ترس خیر ترا
 بہت ادنی سٹا خیر دی لہو لہو کتوئے
 ذرا بن میں دلید اپر چاسی یوسف بہائی
 چوری اوسدوئی لاکی زور دہنکانی ولیا
 ساڈی قوم قبیلی وچون چوری کسی نہ کیتی
 پہلون ایہ مروت کرنی کہہ کہ کہلنی دانی
 سنکی تیریاں ایہ وڈیاں لون لون دی عاشر
 اوہ یوسف میں لون لون میرا تیرا چر دی سلیا
 اونہان بہراؤتون بھلیا چل شکار کریہن
 ہی رہا اتویلی جی کم ہوندا میری وسدا
 باہر جاکی انہا چہا یا خیر نہیں کھاکتے
 لہو کسی دہنی بکریہ پیرا ہن تے مل کے

آکھین تی کہو لیاں بنوہ میں تیرا اس خون
 مدتان چھون وندیاں میری اکھ بڑی ہلکارا
 حوالی والا بہلا کہتہا نا پڑ مارین جانون
 سقتیدی تہہ نہ تینون حکیر ماونہ رہیا
 عملیاں کولون عمل نہ چھوٹا قید کتیا مر جاؤ
 سب معلوم حقیقت تینون تیریاں خیر و جانا
 میری جان جگر دا بیرانی پر داہیون ڈہیا
 رندی کہنوندی ل میریدی سٹی لاکھ ترا
 پاکی لون اوٹی لب ساری تلو طون یوکر
 ڈہیاں یا دیوسف آو پوند او مانڈو اک بانڈ
 سندیاں اگ لگی پڑکارین میں جلیا جلیا
 کوئی پور بہانہ کروں کہوٹا آو چہ نیتی
 جو مزجات بضاعت والی بہا رہو ہونخا
 وہ چھون کی ڈالاناں اوش بخشش کے آئین
 اوہ بہراوان بھلیا مینو مال انہا تہہ کہلیا
 پاٹری تہہ کے وچ کرہن میں کہا کہو تہہ
 تہگان میں دانہ کھاندا اوسدا وائل وسدا
 روندیاں مینون خیر کتیا جی حو ما چھو پور
 آن بھیا یون نی وہ مینون جگہ میں دن ریکر

نا انہان ترس بیو و اکتیا نا انہان خوف خدو
 اس فرزند و چہنی مینون چالی سال ہانے
 اکتیہ پتر ہگیا راندونین یوسف کھاوا
 کٹ کٹ دند ہنوں مین میر چور و ہورون
 سچہ عزیز اٹھ قدیمی اسین فقیر ہانے
 اکواہ ہگر دیو چون کڑہ چلا سان نعرہ
 چہی مین فرزند پیاری تده ہی اوہو حصہ
 ساڈھی پتر لویان پوری ہندی ہنوں واک
 چہی اوہ پیاری تینوں مینون ایہ پیار
 مینون ایہ مناسب میر و اچہن جد و کتابت
 وڈیان داخان ان اساداپونہ قبول و کتابت
 سکھ اساداپان وڈیان کو کوشفت خلق چلی
 ظلم اسان تی ہوندا آئی اکتیا دنیا داران
 تخم صنوبر کی کستوری ایہ ڈھو یا مین کہلیا
 سرور عالم ختم بنیان اوہ شفیع خشر و
 جو کہ مینون امر الہی کرویکھاؤ سوکے
 تینوں رب سلامت رکھو میر پتر یا جنیون
 ڈیل نہ لائی ذرین توری پتر کھل تراشی
 بیت سلام دعا دیو چہ جاگی شوق الہی

اکہن اسین بیان مگی ہگیا راندونین کھاوا
 من تک راز نہ وسد و لدارب ندیان حاجت
 رب بولا یاکھ و ہر وہی کدی نانی رسی
 حکم خدا دی باجہ یوسف کون مینون ہنوں
 جی کہو ہی چہوٹا بہائی اور سد ایتھ ہوزورنگانی
 کرسی عرش تائین جل و لسی تہر سر کنی مبار
 میری آہ پوی پتر دی مت کر و روگی سے
 تسان تہہ سو نید و کنگن جو والی پٹ شالے
 ڈری می در و سیلیان کولون چڑھی ہا و لار
 پتر لور دین سبہ میری صحی سلامت ثابت
 ایہ گھر مقبولاندا پہلا رورقیامت تائین
 ایہ گھر مقبولاندا پہلا خاص سول قدیمی
 پر اللہ دی درگاہی ساڈیا سنی ڈنڈ پکاران
 چو تیر ک اسادھی و الون سچہ سبہ الین ہلیا
 اوسدی قسم کہ ان تین اکی ہن ہن وقت صبر
 مینون داغ خدائی نہ طاقت چہوٹو گائے
 یوسف ہی پر سچ پتر تہن بٹاوی مینون
 تراشی پئی اکتیہی و سد تائین دور پراسے
 فرزند ایتھ خط پتر یوسف ہو صبا حین ایہی

آمدن پیر اور ان پیش یوسف علیہ السلام و شناختن اوز او ورن پیران یوسف پیش پر

نال اتفاق پیرا و اندی وہ آن کہو سار
قالوا یا ایہنا الخریز منسا و اهلنا الفی یخبر بہ
گھر چہ پور نہیں کجہ لدا ہوئی بہت چاری
چہری تخت سالی دی وار مل بازار نہ پائی
و تصدق علینا دیہ خرائت اسین فقیرانی
از اللہ بخبری المصدقین نیکانوں بہ لہنگو
پتیاں الیان پیو دیا گلان اس نظری آیا
کیا کاغذ کوئی سحر جادو والی آئی کنعان
تہی نال اشارت کیتی نا کوئی دور طاؤ
وہ چہری آن قیامت قائم ہوئی اگھدر
اوہ بلا پیمانہ دہن کہ ہوش گزریا
جانین بن بچی نابین و کی ماریان راک
بہاؤین ڈولی بہاؤین تاروی تو ملی دریا
اسان بخیلان تدون بہانی سوان بر و بھاری
ظاہر کہ اسرار جو مدہ و رگ گزری چالے
سکر یا ندر بیل ملائی اس کیتی پور

پہون بہایان نون و نچ زدی باشا و سرکار
فلما دخلوا علیہ یوسف الی آن کہو بند
پہلک اسانوں عاجز کیتا نالی ٹہر سار
و حینا بیضا عہ منجات ال دست بکلیا
فادق لنا الکیل دیہو نام خدا دی دانی
و کچہ نہ حسن اسادی و ایون جنون لی نکوی
تخت اولی خط پیو د اوہ پیرا ہو گیری بہایان
چیران روندیان تختون یوسف برتر چیرانی
چو بداران کڈرتیان اکھین کہیا دور جو جاؤ
اس تان یوسف کھن لگیان و ملی رت اکھین
بیہوشی بتیابی اندر برتہ موہون او تریا
بہایان لی افضال پیمانہ یوسف در خسار
جو کر توت اسانوں ہوئی دینی سانو آئے
اوہ جو نگر یان ہوندیان یار خواب بیسنوں
وہی یوسفنوں آن سو بہا یا حکم کیتا و والی
رب و نجائی لہج تساؤسی دور تہی مہجوری

برقعہ چاہیو موندہ او تون اپنا آپ بکھیا یا
 قال رھل علیکم اکھیا یوسف جو شان گناہ کمانی
 دو مان نون حیل رندی کر کے تین بولیند
 اذ انتم جاھلون تدون ترانو غصہ کیر جو آنے
 مع حد اچھی فرمایا کرمان قطع رحمدا
 قالوا انک لانت یوسف اکھیا یون میں یوسف
 قال انایوسف وھذا اخی جدوس ہوں اپنی
 اکھیا یون میں یوسف میرا این میں یہ ہا
 قد من اللہ علینا اسان کی کتیا فضل الہی
 انہ من یق و تصبر ہر تحقیق حکم کر کم نیکید کردا
 فان اللہ لا یضیع ہبنا حسین نیکید ازب بہن و بخاند
 قالوا تالہ لعل انزل اللہ علینا قسم خدا کر جو چھپا
 اسان بہر اوان اولی میرا سایہ دی جو ہلا
 وان کنا لطین بہرا و اسان کتیا کم شد
 چون کہ قدم یوسفدی سر نیون کر کے
 قال لانترب علیکم الیوم ترانو ناپین ملا
 انیون حکم اکا در گاہون لکھی و چہ لادوی
 یغفر اللہ لکراہہ غفاری بدیان بخش والا
 وھو ارحم الراحمین مہربانان و اپروا

ہو ہوش چٹری جان انہان کتیا اگر انکی
 ما فعلتم یوسف و اخیہ نال میر چہ این میں ہرا
 نال حقارہ میری او سنون گالین کڈہ داند
 پیو ادب کرن نہیں دنا زور آہ نسانے
 بیفرمانے ما پیو دی مندا کم ظلم دا
 ساڈی جان حکمرا ٹکڑا ٹبردی و ڈیامی
 چچی ہوئی شرمندی پر کوئی آئی باجہ مروا
 ایہ عزت ایہ حرمت مہیون رب میری نہالی
 کہوں بندیا مہیون کڈہ کی تخت دانا بادشاہ
 گلہ نکر دابی پروا ہا چار لگام صبر دا
 جہرا رو کہ ہیکل اوہ وندا اوسی نون پہل لاند
 پہر روز پیار کر کے خلعت جس پہنا گیا
 کھول کہو مائی مان تہہ اتون صدقہ جان
 جیکر دین سزا سون لائق اسین گاہ میں نبدی
 اوہہ کی تخت او تون کھٹا ملد اک دکھ لکھ
 ایہ تقدیر خدا دی آہی میں ہی صحت سلامت
 جو سرور ملی ذرہ نہ والی باجہون حکم خدا
 ویسی بخش گناہ ساڈی سچا حق تعالی
 ساریا مہربانان تہیں پہر مہربانی اوہ کرد

<p>موندی کے لرزاندی آخر خون بند و داد دے وہ فرمایا جاؤ جہید خبر کرو پو تا مین اذھبو القیدی ہذا جب و پیرین میری یون پوچھا قالو علی خبر انی کھڑی پوری موندی کہتو واتونی باھلکہ اجمعیں ملی مینو پونی خلدیسا اوٹھ گیا یہودا ہونیا مین خوشی ہو گیا وان اگی ہی پیران کور اگر کی خون اودہ اج ہی ایہ پیران مینون کیون عننا ہیو اوہ پیران سی جواک چہ وحی خلیل بہانیا سو یعقوب یوسف گل پایا جاہنگ کرنا ہانیا</p>	<p>دیکھ نوازش یوسف والی لکھ شکرانہ کردی مل یوسفنون بیان تیریاں تیربول عالمین کوچ کرو سن خویش قبلی مصر شہر ل آؤ یاق بصیرا کہین و شہاسی ہونی شتابی و تو وڈا سولکھیاں یا املا ہو و ملن پیاری ایہ پیران مینون دیہو ستر کت لیجاوان پاس پوری کہن گیناسی پتھیر ہو اوس پیران دشر منگی متی کیون ہی اسمعیل جدون گل پایا چور یون بجا یا کہوہ پندان ہی دھونین سانبہ رکھا یا یا</p>
---	---

مقولہ

<p>اوس پیران و چون و ماوہ خوشبو ہشتے پیران کت سر داوتی ہو گیا ہوا ہی ساتھ لداڑی جد فری کروانی کنھانے ولما فصلت الجیو مصر دن راہی جتویے باوصبا حنون فجری و ملی ہوا حکم حضور قال انوہم لا اجد ریح یوسف لوان لقتلہ و کندیہ اج خوشبوئی یوسفی مینون کے وقت فجر بندو ان اکھڑی ہوی واہ تارمی کرنا یا</p>	<p>اوسی پاس رکھی رہا سونون جید پوشتی نالی بہائی الی خوشخبری وگی واپو دا ہی او تو ملی یعقوب مینون مشک آمی و جانی خوشبوئی و محلی اوڈی پوہی تھوڑ سویر ایہ نسیم یعقوب مینون مخر خرا کھڑ دور یوسف ظاہری اج مینون ایسا سر و مواعین جی نامار و کلا کے تین سیانی گہر و ویکھو ایہ بہتر گینا اج اساطو یا بار</p>
--	---

چالی ورہی ہو کر اوس ہویان پدیان کھڑی
 اوہ یوسف اچ کتھوں چٹیا خواب چر کا ہی
 قَاوُا اَنَا لِلّٰہِ اَنْزِلَ لَیْلِ صَلَاتِ لَیْلِ الْاَزْمِ مَا کَانَ
 چالیان و وہاں چھو جا گیا شوق بلند آوازہ
 فلما ان جاء بسیرجہ و ن لشارة ان لیسر سونا

انہی واپسی تی روو د پری لندی چٹی
 سینی داغ یوسف لیکھی ہو گیا سودا چٹی
 یحییٰ سین ہر تو تو قزو چہ اوس یوسف کی دن
 مالی رسی نا چھپیں کرین بلند آوازہ
 بعضی کہند یہو ذام اس خوشخبر لو بچائے

حکایت

تیس مجاہد چہ حکایت ایس طرحی آئی
 یعقوب نبیدی کوئی آپسی فرزند تندا
 جان مرگئی قصائی خدا دی ادہ ابن بیتی
 اوہ غلام ہو یا جد بالغ و پھیونی اوس تانیز
 چوں تده میرا روزی سکد یاد جاگ کہو کی لیا
 پی دعا قبول ماؤدی یوسفی جلدی
 کت خیر ماؤون دنی اوسدا پتر پیارا
 جتویلی اوس مرد ہر چہ چالی سال مہانی
 اول یوسف یعقوبی لون تھوں تانیز ملدا
 تان یعقوب پونون ملی یوسف پتر پیارا
 اوہ ہی آگہ شہر چہ یوسف و کھ کھاتا
 خدمت بہتر یوسفی و چہ ہر دم حاکم بود
 عرض کری ماؤنی میرا تان بشیر چہ پیرا

آگہ بشیر غلام انہا نانا ملی سی دودہ بہانی
 یوسف ابن یمن ہو راند اخاص غلام ایہ تده
 وہ بشیر کوئی کہت گو دی پالیان اوسکی نے
 ما اوسد یعقوب بنیون دنتی ہر بد عاگز
 تده ہی پتر پیار و انا ہر و چہ پتر اسپا
 چالی سال مصیبت کھٹی جو تقدیر الہی
 یوسف کتی زمین کھڑی سٹیا رسی اک اکارا
 وہ ملیند ای ویلا آگیا چاہی رب ملانے
 جدون بشیر بنیون مل رسی خاص نکت دلدا
 اچ سبب بنایا مولی جان آگیا اوہ وارا
 مل کتی لیتا غلام بنا کی لدہ مال کھرا تا
 حکم سیرا بن کھڑنیدا جد ہو گیا اوہ کھلو وک
 حکم بشارت مینون ہو و در و فراق گذریا

باب تسادوی نون پہنچانی ہن ہی ایہ تبارت
 ہستیر یوسف فی سہ ماہ تو شخیری لی آوی
 اوہ پیران مصر وں سر تے لیل پائیر سے
 یہ سجد اکہہ یعقوب نبی واکٹر اٹھان سٹانان
 اس آکھیا مارا پچھا وعدی سلسی سیری
 اج یوسف ہی ملنی والی خبر یونون آئی
 اچی بشیر نہ ملیا مینون بہتا اچھ سہنہار
 اچی نہ خبر یوسف ہی اس دی یونون پہنچائی
 پتر نون گہٹ یعنی ماٹی جان ہی تہ مل ہی
 میل یعقوب اینیون یوسف نون ٹہنڈی تانی
 اوکھ بھنی اوہ ماٹی اگی تیر کھے آیا
 قدرت لب سچی ہی ہوئی جسی قوت آئی
 پتران نون پیر سیرج نہ آہودس
 جو قدرت اب سچی الی نظر مینون پئی آوی
 سن تیر شرمندی ہوئی جگہ نکائی سنا طوسی
 بیو آکھیا جی اوہ یوسف تانا کوئی کودلے
 وت بشیر طرف منگھ کردا کون کو تون بہائی
 اس فراق ہجروی وندیان حکم ماونون آیا
 یوسف اچی ملیا مینون مینون مل پئی ماٹی

خوشخبری یعقوب نبی نون جیوان بعد زارت
 ایہ تبارت ڈا پیران یونون پہنچا وی
 دہندی کسے کسے پیر پیری تے اک ماٹی پیر سے
 یوسف ہی ملنی وی والاین پیغام پہنچانان
 ندہ آکھیا پتر ملتی سیر اس تہین اچی گیری
 ندہ آکھیا سی اس تہین گدون میلان تہ ماٹی
 اس بشیر کہیا ہس ماٹی تیر تیرا اچھا
 مینون ملیا مان گدون مین مینا نون ملنی
 یارب جی ندہ پوری سٹی تانگ سجن ہی مل ہی
 یا جامع المتقین جمیلہ ساری میل و جھنی
 اوہ پیران یوسف الایو وی منہ تی پایا
 وقت جو ابی جہی ہوئی اکہین می و سنائی
 جان مین کران یوسف نون گلان جان جہلا کہہ سوں
 عامان صدق نون دل وچہ جاگی کری جو اس بہاؤ
 تون مین بخش گناہ ساوی آن ہی سر ڈو ہی
 ویسی بخش تسادویان بیان دل نون ہو تے
 آکھیا سو اوہ ماٹی دیا پیرا جہرا ویسی سا ہی
 اول مینون پتر طوسی یوسف جدون ملایا
 احسنیت یا صادق الوعدا پورا ال کتبا ہی

دل چاہی لبر لون مٹی جہلی و سکا و سورا
 پیاریان اینیان لون بت تا و عدل و اعجاز
 ایہ دھا لکی وینہ منگی اسکے اللہ واسلے
 ہر دم لون لون چہ الفید انار حیم شرن
 اوہ قبول بنون پر شران لہ دل سہند نامین
 و ت یعقوب کبہا کوئی حاجت منگے اول شرا
 پی قبول دھا رہی می جان اس موہون منگی
 و ت بشیر کمر تہین کہو یا خط یوسف الکہیا
 اک جدای تری دو جا قیدان بندہ خانی
 ایہ خوش دل میری ہی میں تہین سورا
 اینون کم حضورون آیا پاپ تہا میں اور
 تہی ہی ستر گھلیان تہن تہی ہو سوار پوشاکا
 اک اک جوگی ملی سواری اوٹھ کچاوی زدی
 تیری جگی ہو پوشاکا زینت زیب صفائی
 اینون جدون ستر تہین بندہ اہسی روز شمس
 بٹھے براق ادلی جل حبت دشمن کبر کھودی
 اک وایت اوہ پیران ابن کمنی آندا
 یوسف چہیا بھایان کو لون کتنی ہو بد گری
 اک اک لون مہران ہی پہلی بندہ پوشاکا

احمد ہا سر دگان دا و دار و گ و چوڑا
 کا ماللہ الموقدہ التي تطلع علی الافیادہ جہل کوئی
 جی و زخ و شین بنون اوہ ہی ہا سو کھالی
 یا قطر ان لباس حنم دین امر قدیرون
 و چہر جاوی یا ریا لای جہلین بہا ہین
 آکھ سو اک عذاب شرع و این لای و ہرا
 بچیا جان کندن تہین ہو ہی دفع قبری تنگی
 جو ہوئی سو گذری میں تی گولابن کی و کیا
 جان باب سبب یا بنے اسباب شہلے
 پر چہ امر آٹھی ہووی اوہو بجا لیا وان
 شوکت شان جو دیکھی تہا شکر بجا لیا و
 خوش قبیلے لون پنا وین نقران بجا کان
 جتنی گھری بندہ اتنی ٹہل کرن لون بوی
 نان تہن شہر صوبہ اوین میریان لوی تہرائی
 ہو سسی حکم پوشاکان لا و علی عطر غبر و
 بنون کچھ افسوس بکارن و کھین خوشنودی
 نال ہرا وان ہی جو شختری پونون پہنچاندا
 سترن و سیو بہو تہا پوشاکان کردی
 شو گھوڑا شو اوٹھ جمعیت مال کتے زردی

یہ چہاہ ڈوی لکھروی و تکب بچمان باو تہا
 جو اون کہ گھوڑیاں اون توں جنم قدم نہی می
 ترے کوہ ہور کمی جان اگی جہا کت جو اہر جوا
 سترخ عماریان اوٹھان اوٹی چار ہزار کجاوا
 بیہی ہوئی غلام عجایب ہر ہر چہ کجاوے
 چار ہزار سوار جٹا و فوج غلامان آئے
 یہ یوسف نے خدمت کی گھلی فوج غلامان
 باران کوہ اچی ہی اگی دستن شہر مصر دا
 سیرین سہنا می منرنگاری علمے
 چہاقت یعقوب نہی فی یہ ہے کس دا ڈیرا
 یوسف نے تہہ نگریان ہونڈیان کیا تہان
 جان اس تیرا حکم نہ بنیان کیتی ترک الماعت
 جان یہ سیر فوجان دا کردی ہوئی ہور کس
 باران ہزار جٹا و جنڈا یوسف اتی جہل دا
 جس گھوڑی اتی جٹا یوسف اتی گھٹ کالی
 جان یعقوب اگی کس ہوا چہد کس دا ڈیرا
 جان دیدار یوسف ہوا یوگیو سول کھنمان

تری ہزار سوار کمی ول آکھن خاص ساہی
 لے لے خاک ہو دیوں قد مون کرن کج لکھری
 پیرت گنگ اتھی اوہا کت جٹا و چار ہزار شتر
 روکھ عظیم آون جیون سترخ وی جکل سوہا ساوا
 جو دکھی اہ بانڈی کت خلقت کھلی ہو جاوے
 سوچ نال لاری چکاری اوٹک اتی ہوا
 گھوڑیاں تون لاء سجی جاوون ار کرن
 وت چار ہزار سفیدر سالیدان شکر جہل
 وجدی جان نام جمع جین لکھندی جان نامی
 آکھیدی شفاعت جو کاسی یہ تاک کہند
 دسین خوب بہا جان گئی ہن کیتی بھیرمان
 چار ہزار بزرگ یہ عالم کرن آن شفاعت
 لشکر بے اندازہ گون آیا ڈھونڈ چو پیر
 اوہ جس فی ای عزت بخشی مولی لاک کڑ
 اوہ اسمانون ورون نیندا سوچ اگ و کھیا
 دسیو قر زندیارا اوہ یوسف اتے
 آکھو پیرت ہوتا بیٹون ای بیت لانا

اووون تیر یوسف ہونکے تھما طرف مصر
 آکھو سو جو غلام قحط وچہ ہوئی بہا ہے مرو

نخت

اچ طفیل وصال ہو کر آزاد چلائے
 رب سینوں ڈیا کجی تھی وچہ تمام رسولان
 مسکراوند نون تیقان جو مقبول خدا
 اَلْقِيَهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا مَهْيُوشًا
 مینوں کو ڈا کر دی سا ہو کوڑوں کی اسح بیان
 ڈھی نظروت کسی گوانی جا کے ہی روشائی
 قَالَ لَمْ اَقْل لِكُمْ لِيْنِ اَعْلَمُ مَا لَكُمْ اَعْلَمُونَ
 میرے وچہ بیکر دی جیکو بہت اوسارا
 قَالُوا يَا اَبَانَا سَتَقْفِر لَنَا ذُنُوبَنَا اَلَا نَا كُنَّا حَمِيْلًا
 جو کیا ظلم آپے تے منین ہوں زبان
 قَالَ سَوْفَ اَسْتَفْرِ لَكُمْ مَوَا كَمَا حَلُو كُنَا هُنَّ
 رَجِيْ اِنَّهُ هُوَ الْعَفُوُّ الرَّحِيْمُ رَبُّنَا رَبُّنَا رَبُّنَا
 رہیں بعد تہجد پورے سیر زند جگائے
 شقیل قبل دی سہان اکی آپ کھلونا
 رب بول کہتی سہان دی سہرا سکنے
 جان ہو سوار ٹری کتنا نون پھر پاس مصر
 سہا کر دی کجی کہی ملک بیان ہی نالے

اینوں حضرت سر عالم لائق خیر
 شرف شفاعت کجی شیا اندر موصلوں مقبول
 دوزخ دی غنہ ابون کجی سہان ہی نادی
 تان تیران نون دیو سوسان خیر کامی
 من ڈھوئی بسح کیا صد اہل سہان
 تان تیران نون آکھیسو کجی ہوا دی ڈھائی
 آکھیا تہین من اس گل انجہان مضمون
 اول خود معلوم ہن کمال لوک ہے سا
 آکھیسوئی سب سہان وچہ حل کجی پھلین
 یوسف ہائی نون شخشاہین تیری مفرمانی
 بہین پیرن یکے تقصیر معاف کر این
 ہرمان سید خلقت الی حاوند مالک سارا
 ہاکی پڑھو نماز اجابت یہ ترتیب عا
 فخری تیک کہلی ہی ساقی اول تہن
 کپڑ و قدم یوسف کے حکے دفع کرو خود بیٹے
 استقبال کتیا یوسف و نال طوی لشکر دی
 جیون شیخ ہا تہین پڑھیا ہر جہاں دیون

اکس ٹی بی ٹی موٹی کٹھی کھلی سہی کھانی
 حشر ال یا تو ملی موٹی حیران تون تہا
 شکرے امر حضور سچی اوٹھو سول اسمان
 سدرۃ المنتہی ہاک لشکر و حدیستے نقار
 انکس سدرۃ المنتہی ہاک لشکر
 ایہ مبارکباد و دومان تہیں چڑھ و گیان فوجان
 ہتر یوسف و کچھ پیونون گھوڑی تون کہ آسیا
 اک وایت لہن بن و تاہو کے پانکے پیکر
 پر یعقوب نہین تی لہتا ہتر یوسف ہاک
 چھٹے چرچہ پون بول دی گل گھٹ و تون روند
 اک کھن گھوڑی تون لہتا یوسف یوگے
 ہر اسکل یوسف و منگھ تی و تون تمھ کھار
 یوسف کہا ایہ کی باعث ہس حقیقت تدبی
 وہ پتر پتر تہن تہون پیدا ہوئے ہے
 ہر پانکے بیون سچو تان پر کس کم پریشانی
 اوہ یوسف یعقوب کٹھی سہ جل تھل بہر پورا
 لاک بیان کہیا ہتھ تھہ کے بعد صلوٰۃ سلامون
 اس فی مال کھ کھو ای خالق خلق مصر و
 تا ایہ لکل ساتون ای اچر ہر تاک و سالی

و کھی پاپے سفیدان فوجان دل کٹھی حیرانی
 و کچھ اسمان طرف منگھ کر کی یعقوب سیا
 لکھ کر و سوار ملاکے و اکھوڑی شہانان
 ایہ روندی چہ فراق یوسف پیو تہن و کھار
 فوجان حیران کردیان مہج جان ان گیان تون حیران
 چو بدین طلقین شادیان خوشیان ان ایہ حیران
 چتے قدم پیو یوسف جہا پیکر گل لایا
 ہتھ ملائی مصافحہ کردی بہوشی می گہرے
 گت کلاوی و کی مل دی و کھی خلق دوہلے
 دوکھ فراق گذشتی و الاول تون اضی ہوند
 اسے ادبی بیگی شامت گل رہی چکی
 دسان گلجان دن نکلی نور مشور تارے
 آکھو سو گھوڑی اتون لہنوں موٹی ایہ ادبی
 لسی نبوت گہس انہان می سید شاہ رطی ہی
 اس شامت چہ نہت حاصل و گیری شانی
 اوت و ماڑی شادیان حیران ہاروز عاشورا
 نیک نصیبان ساٹیان اندا تیر تیر شامون
 جی ایہ پو کردانہ را کھاسہ خلقت گل مرو
 نہ ہوندا ایہ پوری تون حیران جمع کتے اس نے

آب حیات و یکایا سانوں ان حضرت دی بہائی
 آن وڑی چہ شہر مصر دی خلق رویتد این
 کو بہیان اتوں تہال ہران دون اتوں
 مروارید خواہر و دہلی جیون پل آسمانوں
 فلما دخل اهل يوسف اوى ليد القيد بهي
 خویش قبیلے کو لون کو بی سحر کر او دیر سے
 وَقَالَ ادخلوا صبرا للقاء الله اجمعين
 قحط و بافراق بلاؤن و چہ پناہ آہی
 و رفع آفوق علی العرش ان بلانوں پر تخت بہایا
 سجدی کر گئے تخت دی اکی یوسف سب بہائی
 قادر خلق دا ابدہ امان
 جان یہ سجدہ یوسف تہا آ کہی قیور ت سجدی
 شامت اس کے اتنی سختی رت کجائی
 یہ اوہ خواب با جو دہلی ستیان کہہ مرتے
 وَقَدْ احسن بين افا سن جیون بلانوں بہا کتیار سے
 بندی خاں بلانوں لید اکھوہ نون یا ونہ کروا
 وجاءكم من المياد و كيو و كهور بلانوں آندا
 بدوہ کے کج جتھی کہہ پائی جا یوسف بہایان
 بندی خاں نون کڑہ کی نیون میلپان ان بلانوں

حکمی نال خداوی یہ اس مردی خلق جیوائی
 گاؤن بظرب باز و جاؤن زینت بلانوں
 اشرفیان می بی سٹیونی گلپین ل و می می
 آن لہتی لہتی کھرب بہی صبر قرآنوں
 مارلی و کچھ بہون کل کہلا رگت نجل لہجہ
 یہی سحر چم نرجی تہند پٹی دل میر سے
 یہ جانین ایہ مرد ہو این و شووہ اسکہ دی
 نہ اوس امن کہہا دولت دانہ حکم با و شاہی
 و خروکہ سجد جیوری پھری پیا انان نون آیا
 یہ سجدہ تعظیم خداوی نسبت کھن کائی
 جس اس دوسری مورمی تہن کہلیان وصل انان
 وَقَالَ يَا سَيِّدُ تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ اربع
 و من قبل قد جعلها رب حقا سحر کور پور کھار
 دینہ جن بلانوں پاری پاریان بہائی امر
 بندی خاں نون کڑہ کے دق دولت بلانوں
 مت بہائی شرمندہ ہو کوری انان پڑوا
 جتھی ہند اس محل ٹرید و انانوں کراندا
 یان بلانوں چوگانندی حرمال انان کراندا
 مصر شہر و چیل بہایان نون بلانوں تیری نون

مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ بِحُجْرَتَيْهِمَا
 بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَاتِي مِنْ حَيْثُ تَى مِيرَانِ بَهَائِي
 إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ لِي لِيُخْرِجَنِي مِنْهَا وَأُخْرَى
 إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ^{بنا چا و دود} ^{میرا}
 وَتَلْعَقُ يَوْفَ يَوْفٍ نَظْمًا مِثْلَ نِجَانِ سَيْفَانِ
 اے کہو جو یا یا یا تو ملی اوہ میری ملی اسے
 اک دانت مال زلف آسانی کنسانی
 اوہ دو چہرے یوسف کیسے یوسف کیوں آہ
 اختلاف اپنی وچہ کر دی لوگ دانت والی
 تری گواہ میری ہی اندر اس سے وہی
 جیون لیا دوسری ل آہ عشق یوسف واکمال
 بس بلا و سولولی نہ وچہستی عشق خماری
 اکد تہ شوق یوسف ن ہو یا ملی والی لہریا
 یوسف کہیا یارب سچا تو نے سیمان سیمون
 اس میرا پیران پیرا میں اس وی شہزادی

ویرفساد طریبان طریبان جو طرون پار کھلا ری
 انہاں گناہ نہ کوئی کیا کو طریبان بدیاں لایان
 بریاں نکال بہلا طر کرمان میں تو سیمان کون
 اوہ جس میں تقدیر زور و زوری جو اپنا بہان
 جان طریبان چاکر یا انہاں نال تمک تیا
 گذری کل چاری میں بہلا نڈ کر ماضے
 نال و عسک اوہدی بدلی و جی و ار جوانی
 اس میں حق یوسف نبی میں سرش سستی و گری
 حاکت جلی ملی چینی مٹی سے کھالے
 اک جامی اک شمس مجالس اک تفسیر سینی
 او فون عشق زینجا والا سے کو فون نامل
 اس فون چہ عبادت رہی رات و ماوی ساری
 بچ تہوں چہر کا یا لوری رہا تہہ بکریا
 جیون ملی لہری لہری پیرا پیرا و تہ سیمون
 شمس نایون تیرا سچا تے عسک و گردازی

آمدن جبریل علیہ السلام بہ یعقوب علیہ السلام و آوردن پیغام
 بہ نوشیدن جام وصال و انتقال یعقوب علیہ السلام
 از زبان قاف نے بدار ^{الوار} چا و دل نے

جان یوسف سن بیوی بی بی چالی سال گذری
یوسف دیان خوشیان سپر کیون تلہ باغ بہشت و سا
پیو دادی دی تربت مندی چلکی کرو زیارت
اوہ بی ادب خدا اوہوسی کسی بیفر مانے
بعضیان اکھیاد ہی تری چوٹی اوس گزار
یوسف اکھیاجی فرماؤ میں ہی چلان نالی
نینون امر موہا سرکارون روانہ نینون بہیان
تہمین پیرن پی پیو دی اکھن ساری بہائی
ساڈی بانہ پڑایا بابا ہتہ یوسف و سچی
پیو اکھیاکم بندید بہولسان لیکھ و ہورا ندا
رب مر وہ لایق نینون کیسا دو میں جہانے
جنون خوب صورت رب بخشی سیرنگ ہی چاہی
بہلیا ہی بہلیانندی خصلت مندی بند کرد
بدلہ جیکوئی دون ساری رب سچی تہن منگے
یوسف اکھیاکل بہا نیاندا کدی کیسا تہہ اگی
ایس کلید اکھو بہا نیاننوں لوں خیا بہلاون
تہ پتر اننوں پھیا دین پکڑ سو کہہ سٹا
دو دیا ہو کی یوسف کو لون بداشتوق و چندا
پہلی روز یہودا خاوشمخون نالی تی لاوی

جبرائیل حضورون آیا چل محل چباری
نیشری پوتہا وقت اجلا اپڑ وطن پیاری
مصر اندر فرعون آویگا کسی اوی عمارت
ایس زمین وچہ موت تہ چنگی اہ ہرتی شیطانی
حکم ہو یا چل شام زمین لون باو ہو لون سرکار
اکھیو سو وڈی جنجال تساننوں نیادار اولی
جان تاک تینون سدنہ آوی اوچر توری اہ ہرتی
یوسف متی کرمی جو ورتی ساننوں تہ بہائی
متی کڈا اوی باہر ہو پھون نینوں چوٹ کی
بابی اوم وانگون سر پر و غم شیطان کھو
تاک حکومت شرف نبوت سن جمال جوانی
یاد کرنی کم بہا نیانندی بدلہ دلو بہولائے
تینون رب دتی بادشاہی چہ ساڈی گھر و
اوسنوں حق تعالی ویندا شان مر اتب چنگی
تدہ کھیا ناویا تہ ہی اہ کیو کزن لگے
اکی نالون ہی لکھ واری بہت پیار بہا وون
اکھیونین اسحاق نبید اتی تساڈا چہرا
دو تری روز گیارہ پی کی سن بہان فرزند
پنجی نال گئی ہو رہتی آخر سہ بی دعوی

ابراہیم خلیل اللہ وی پوتی جدون قبرتی
 رحمت کہ یعقوب نبی نون اتھون عرض ہوئی
 وحی فرشتی سینہ ہستی حاضر کتیا اگے
 جان خوشبودی دماغ گئی اوہ نجان طیر ہوا
 غار یوحنا خلیل اللہ نون سی اسحاق ٹکاٹیا
 جدون بولان آواز اگا ہون وی کار کھاؤ
 جان یعقوب فن حکم کتیا اوس اندر فرزند
 کتتی روز یوسفی بہائی اوس حیران گزار
 یوسف ماتم کتیا رودن سبارکان مصری
 ایہ اقرار قدیمی ہو یا توڑن روز از لکے

کتتی روز طواف زیارت کتتی بہ کی درستی
 واصل با اللہ ہو کی فخری اقف تہیا نکوی
 ویکھدیان دل فرحت آئی کرن تبسم لگے
 اِنَّا لِلّٰہِ وَاِنَّا اِلَیْہِ رٰجِعُوْنَ کہیا تامم لو کائی
 یعقوبی اسحاق اسیدوچہ اینون دفن کر آتیا
 اینون میں یعقوب نبیون حکم ہوئی لی آؤ
 بل گیا غار ید اور وازہ اگلی خوشی و چند
 آخر کوئی نہیں کہیندار وندی آئی ساری
 اوڑک سب سید اوآہ پونا اندر ایس سفری
 اوڑک منزل چا پوچن گی جو آئی راہ چلری

رحلت فرمودن یوسف علیہ السلام و آمدن بران سراخ زلیخا و ذکر

تاہوت یوسف علیہ السلام با یام فرعون علیہ لعنتہ یعنی بدرباشنام

مذخون کردن حضرت موسیٰ علیہ السلام و اتمام قصہ

اکی را تین سفتی ڈہا یوسف با پ بلاٹیا
 سخت بہا ہون و بہائی کتتی سفر تیار ہی
 یارب ہستی دین نی وی تدرہ و شاہی مینون
 فاطمہ السلام و اولاد و اولاد ہا مانا تدرہ کتتی خوشبو ای

ای فرزند امل مینون حکم حضورن آئیں
 دے قد آتینی من الملک و علمتینی من تاویل کاویں
 خوا بانڈیان تعبیرن میان سبہ و آیان مینون
 ایس چچائی تی کردی پیدا خلقت سار کی

اَنْتَ وَرَبِّي الذِّیْءُ الْاَوْفُوۃُ وَجِبۡنَا تُوۡرُوۡحِشَرِکِ
 تُوۡفِیۡ مُسْلِۡمًا وَّالْحَقِّیۡ بِالصَّٰلِحِیۡنَ مٰرِیۡنَ رَسٰلٰنَا
 او تہذیب و وحی یوسف قی جان عرض شنائے
 جبرائیل گیا صحرا و چہ آوین وقت فجر دی
 اوسی وقت گیا او کھڈ دہمی اک کھلو تانہی
 گھوڑا جا پوتا اک جوہی سبز زمین سوائین
 او تہی سبز چربی و زمان راہ زمینون چا
 ایس قدر ڈھٹی تری سبز خلقت کہلی و والی
 خطبہ پڑھی ملائک نوری بندی بہت کہلوتی
 و وحی تی اسحاق تیری او پر اسماعیلے
 بہتر یوسفون گل لاکی ملدی وار و واری
 جاہ کہ روز لنگھا دنیان تی اس گھوڑی تی
 اوسی گھوڑی تی آہتا مصر شہر جنوبلی
 جو وہی تہی نہی نہ طاقت ڈھٹا حسن نوزانی
 اکدینہ اندا سب بہتے جبرائیل سنگیا گیا
 ماتم کیتا میر وزیران دون لوک مصر دی
 اک سوویہ و پیمان تک پستی عمر یوسف آہی
 بہا پیمان چایا تا بوت یوسف و انعام زمین لہجا
 حنت پاسی تا بوت یوسف اہتوی نیل کناری

تون میں منگی ساتھی میرا اندر اس اس کہہ دے
 نیکان نال رلاکی مینون اتہون کرین رانا
 پیو دادی کول لچل مینون اجل نہیں کو کو
 اوس فلانی نہر جوہی تی رہدی نال امر دی
 اکھیو سوچ پڑوہ میری اوتی آن ہو پیا پرو
 اوہ میدان فرخ کتاوہ مشرق مغرب پائو
 جہتین اوہ بنا یا خالق موتی سی اوہ سچا
 اک تی ابراہیم اسحاق فی سر اسمان نال ہی
 بندگی صفان جامعان سار تہیج وانگ پرو
 چنے و رہیا نڈارہ او چا پواک اتی طویلی
 اکھن اجی عمر جہہ باقی آخر سفر تیاری
 مل آخویشان اتی رفیقان تخت بہاؤ اولہ کی
 ویکھ جمال یوسف دا جہڑی ہو نڈست سوکے
 ہر کوئی اکھی ایہ ملائک نا صورت انسانی
 روح یوسف دا اوتی ویلی حنت ول سدایا
 بہائی یوسف دی بادشاہی وار و واری کردے
 رور و کملی ہوئی خلقت پٹری بہان سیاہے
 کیتا منع مصر دیان لوکان ایہ صلاح نہ چاہے
 وڈا سوکال آبادی رونق ہو و پارا واری

پادشاه جو پوی زور اور لڑنے پھر کے لیجائی
 اور تک ایہ صلاح پکائی ایہ تابوت پتھر دا
 اکو چھاسو کال آبادی تان دنیاتی ہووی
 ایس طرح گذر گئی مدت جتویلی بہون سار
 قوم نبی اسرائیلان داجان موسیٰ چلیا
 اتویلی موسیٰ نون آکھیا حیراٹل و حی ہی
 کڈہ تابوت یوسفدائین زمین لہجا و چیس عدا
 رودیل فی آئیاموسی کھلا دلیلان کردا
 پڈ پڑی کپڑی دہونڈی ڈہی اک ریاکنار
 چھیا اوس کہیا پین ترون دہر میاندی آہی
 ادہی موسیٰ ماریا عاصا پانی تی آو تریا
 آپی و رکی موسیٰ او تہون کہو صدوق لہیا
 جتویلی صدوق نبیدا بہر آئی آھا
 رات اندھیر غمباری آہی چڑیا چن تارا
 ایہ آواز کیتا سہہ بیان ایہ فرزند کساندا
 اکو کہنویں یا موسیٰ ایہ پادشاہ مصر دا
 اسہ زمین پو دنیا ندی آوی دنیا اسانہ بہاوی

پارون کہو تابوت لیا کی انہیں مل کھائی
 رودیل دی اندر رکھو جو و چکار بگردا
 کال سو کالون جنگ نہ مچی نا کوئی چھکی روک
 فرعونی دی بادشاہید تان و تہ آئی واری
 باران راہ پی دریا و چہ عاصا پانی چھلیا
 تینون حکم ہوئی اور گاہون تی تاکید ڈہی ہر
 شہی پوتی دادی اوسد و فن کیتی ہوسار
 کس تہن پتا تابوت داجا کو کر ہو و ڈی عدا
 مشکوئی شہر سو و چا پچی ایس مائی نون باری
 اسجا گئی تابوت یوسفدائین ہر یا اکھن ڈہی
 لی گئی اچوک اوہ پیغمبر غاراگی گھر دہر یا
 پیغمبر نون مولیٰ صاحب ایدازور دوا ئیا
 برکت اوسدیکو کو موسیٰ راہ تڈ پایا آھا
 دندی وانگون چانن ہوئی آگاندرا مان
 ور کھولوتی اندرا وی حکم خدا دی آندا
 اسین تقیر ایہ دنیا واری اس کولون ج ل ترو
 رب دا کہلیا سر شہی تی تروٹ نو نیدی و عو

پرین باہر وار غاریدی اسدا کرونگانان
 ایہ یوسف و چہ خاص نبیا ایہ صدیق ربانان

نہشت

اوه جو خاص خداوی ہوئی رہ بنامی کرئی
 اللہ تبارک و تعالیٰ ہا کلائی حضرت شافریا
 قحط سہمی و چہ چی طرد ایوسف و میان اران
 اللہ تبارک و تعالیٰ کہتہ زید اللہ ایچہ ہی اک فرماندے
 یوسف صبی ملاک شاکی دینان چوڑسد مانے
 وارو وادہ پیراوان کستی مسکوئی اور شاہی
 ایسوں جان ایسے نصیب بسم سنایا
 ایہ تفسیر سورت یوسفی پوری کرئی ساری

استان دینی اپنی درتی اس میان نون طہ ہوئی
 اللہ تبارک و تعالیٰ ہا کلائی حضرت شافریا
 یہ کہیے و عذاب کنون ل مروی خلق نراہان
 تنگیان بہکسیان نون ہی بندگی در چہ بندی
 ہوڑی وز زینجا چہون چلے چوڑ سگانی
 اکون ہتر موسیٰ اوه ہی نسل انہندی آہی
 جو کلام اکون وودہ موسیٰ اوه مذکور ایہ آتا
 ان شاہی و کری ہر کوئی ساوی حق گذار کی

ذکر و علی آیات متوا عظمایا بقی من القصة

فَاللَّهُ مِنَ الثَّغَابِ الْعَنِيْبِ

عن یا محمد من کے اکون یا جہڑا جہڑا
 یہ معلوم کنون نہیں حقیقت سمجھو سچاوان
 فی جہدہ الیک سبھا سبھا کہ حقیقت گیلے
 و ما کنت لداہم اہم وینہ وینہ نامہن یا منہان و
 اذا جمعو انہم و ہم یملکون و ان کونہم
 جہڑا اوه قریشی کا فرسمن خیرانان تہیون

قصہ یوسف و الہ تہیون اسان سنایا جہڑا
 سچو حقیقت حکیمہ کتیا یوسف ال پیراوان
 تیران معجزان ہی ایکل سنی ہوئی سوہلی
 شد تہ یوسف ن کہو پاندی ال پیراویجا ند
 کر کے کرا تہان چہ گیا نہ تہر تہر کہلو کے
 اک منس اک منکر ہوسن سا حراون و ہرین

عورت انی فرشتی اتی نہیں نبوت آئی
 اَقْلَمَ كَيْسِيرٍ وَا فِي الْاَرْضِ قَبِيضٌ وَا كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَيْوَ تَكْرُرًا رَوَى حَيْسِلُ
 حَرَمِيْنِ مَت نَصِيْحَتِ بَكْرَتِ اَنْ كَلِيَانِ مِي وَكَبِيَهْ اَكِي
 وَا لَلّٰهُ اَمْرًا اٰخِرًا خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰتَقَوْا جَهَنَّمَ اَعْمَالُ كَلِيَانِي
 وَا دِيَانِ مَخْشِيَانِ مِي اَنْهَانِ مِي جَهَنَّمَ عَاقِبَتِ مَلِي
 كِي نَسِيْتِ اَل شَمْسِ قَمَرُونَ اَل اِسْمَانِ مِي نُونِ
 حَتّٰى اِيْدِ اَسْتِيَاكْسِ الرَّسُوْلِ اَحْرَ تُوْرِي جُو كَسُو اِيْمَانِ اَنْ اَنْدَا
 تُوَطُوْا اَللّٰهُمَّ قَدْ كَلِمًا اِيْجَا اَهُمْ لَصْرًا نَا اِيْ سُوْنِ جَا بَا
 وَا فُلْحِي مِي نَسَا اَجْمِي خَلَقْتِ سَارِي حَاصِي
 وَا كَلِيْتِ دِي اَسَا عِي الْقَوْمِ اَلْمُجْرِمُوْنَ جُو مَجْمُوْمِيْنِ كَلِيْمُوْنَ
 لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ
 مَا كَانَ حَدِيْثًا يُفْتَرُوْنَ وَا لَكِنْ تَصَدِيْقًا

الجحس من الجحس نبدیدی بندہ سمجھ لیںدے
 آکھوئی جانیدی روئی زمین کی مکیں لائی دیسا
 عا و تودنرو و کیمان کی کسی غرق قبیلے
 پر اسان جہان اہل انگریزان آکھی کدنی لگی
 کر پر پیر پوری کم کر لو جہان جتو پٹاے
 اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ پڑھوئی مہین خلق و کئی جھلی
 کی نسبت باغان نال ار و طری موشیان نال عمی نون
 ہوا امید رسوں کی کہیا تون با کتاب لان جا
 کر اقرار پیرن ایہ منکر انہان نہ حق سمجھا تا
 قوم مطیع رسول عذابون انہان ملی خلاصی
 ہوئند انہن عذاب انہان تہن جو بسا و می گا ہون
 اس قصہ تہن پیرن نصیحت برطیان و ا صحابہ

جو کہتے ہیں کہ ان کا نام ہے جو کہتے ہیں ان کا نام ہے

اَللّٰى بِيْنَ يَدَيْهِ فَتَدْرِيْبُ وَا وَا
 سچو سچ پچی رب کہلیا فرق علم عمل و چہ
 بند پوئین کوئی اس گل و چہ
 و تفصیل کل شیء جو طلب مقصود کہیا تہن حاصل تہن
 و ہدای و رَحْمَةً اَلْقَوْمِ يُؤْمِنُوْنَ ایہ ہدایت ربی و الا لاوی اہ و کہیا

وت ایہ رحمت انہان لوکان نون جو ایمان لیائی
ایہ اساد ا شافع حامی اندر روز شہر و سے
پار ب یہ تو نسبت ہمیشہ تلاوت کر دے

مناجات ناظم بدرگاہ محیبت دعوات بوسیله جمیلہ فخر موجودات سید الکائنات علیہ الصلوٰۃ

احمد یار ہون پر کبھی تیری منبری
اوہ گناہ سہاگن گلیان دفتر ہوند جو کالے
یار بی بیوں ک کہ عنیان جا اولون زمانون
اک منجھم بنیان جانا خاص رسولی
یار بی بیوں منجھون تون خاص شفیع نیامین
چو تیر پار ان بیون عنیان جو نکر حضرت امی
سیران برپایان پاجیشی نہ ہرگز گھٹ تولی
تاکوئی خوف خدا ادا سینون با کتاب اولی
باران سی ^{۱۲۵۵} اہم سجا ہجری التوسلے ایہی
سرف میر عبدالقادر حضرت شاہ خیلانی

بنیان او ہوس پر وہ ہر سیا شیطانی نفسانی
جہڑو تیرہ والی غفار انہ کوئی وت سہاگے
حق کر سمجھا حکم تیرے نون فریاد فر قانون
لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ جو وہ دکاہ قبلی
روز شہری اس می جہڑی می تمج ن سجا بیان
او ہونین انبان کھ من اس در فیاضی
انی عبداللہ وامت محمد رسول اللہ لون ک
آپ محبت در اکھا میر اسن اولادی آسے
جان ایہ من تحفہ کچھ دہر با حضرت می در گاہی
کی غم اوہ ہر واسا جس دامنون دہن جہانی

در بیان خاتمہ کتاب و بعضی انتخاب شعارجاب حقایق و وقایع

طلب و دعائی از مسلمان

ایہ دوزخ و آتش میں لوکان بیون بنائی
شہر سورہ یوسف میں چہ زبان پنجابی
اکی من بھی ہر بیانی نو کر از کار زبان

نو کر سلوک اشارت تخت سے چلیا جائے
لکھو پڑھ حقیقت سمجھو کہ و نول شہابی
چہیکہ واری می میں چو پڑھی چہ جہان نشانی

سمجھی سزا سزا حقائق پاوی مزر موزون
 ساری سورت یوسف آیت آیت نال رکھی
 قافیہ فقر و غنیمت جانا جرم و بیباک گھٹیا
 شمس محالین ناؤن اک سورت یوسف کتیرے
 شکر تاز میان ہی شکل میں جہی گھٹتے کہ
 لوکان ہی فیسی پیا چورے پیر چہنہان سالی
 کہ دی سید او ہو حقیقت کچھی اوس سو کھالی
 شکر اشعر نہ حافظ جیہا تول پورا اوس ہی
 پلو نال دیکر سید اوس چہ سوز علیحدے
 وارشہ سخن در اوارث کتوں اٹکلیا و لیاہ
 ورو سوز والا اوہ بندہ بولیا ہے بہان
 جہنمان نون لی کاری ہوئی بہی باوین تازی
 پنجون لہن ہو بن لہن و پڑی و در جہر کو
 لوکا عر ہندی کر کے بان جہنمان تین تالی
 مقتل ہی ہو چکا مقل اپنے چہ زمانے
 ماشم سسی سوسنی جوڑی صدرت اتارون
 شرف شیرین جی قصہ و چہ تباہان پڑہا
 برین کھن تباہت قوفی ایہ فیضان آہی
 علم عقل تدبیر و فیضان اکو و سوسن
 حاصل تھی خلاصی پاوی اس مکار عجوزون
 جہاں منصرع و وہ گھٹ جاوی ہنوں سار نہ کالی
 جو ہنوں حقیقت الاسود واضح کر گیا
 و پیری کی تفسیر سینی تے جو تفسیر نہیں
 پر اعراب آیت ہی لائق رہتے و چاہیں تھو
 پر کل دل نہ ڈٹھا حافظ مسلمان ہلے
 ہر کوئی عورت ہی اوہ جانی چہ نہ کہن ہلے
 پر اگلکان چہ پیمان ناعران ہی میں لہن لگی
 ست گاہ کتیری اس پاپی کتیری سیرت ہی
 پر منراہ کھی و انکوں اس نکامو مان لیا
 پر جو ذکر فکر اس کتیا قاپو نہین سجانان
 یا چہ او حقیقت ہون یا چہ راہ محبازی
 سان چھی ہوئی خیر و انکوں کہن چہ جگر ہی
 خوش تھیں خوش تھیں و الی اوہ لوک سو کھالی
 عام بھی اکو یا شاعر اپنی نال زبانی
 پر دل چہ و ڈٹتے آوی شیرین تی فرادون
 ماشم ہو طرح کچھ لکھیا ساوی نظر نہ چہا
 پر شاعر سوئی جس کی گل چہ دیوی علم کو ہی
 ایہ قلزم نام و نونیری ہنچن عرش او چلے

سمجھی سزا سزا حقائق پاوی مزر موزون
 ساری سورت یوسف آیت آیت نال رکھی
 قافیہ فقر و غنیمت جانا جرم و بیباک گھٹیا
 شمس محالین ناؤن اک سورت یوسف کتیرے
 شکر تاز میان ہی شکل میں جہی گھٹتے کہ
 لوکان ہی فیسی پیا چورے پیر چہنہان سالی
 کہ دی سید او ہو حقیقت کچھی اوس سو کھالی
 شکر اشعر نہ حافظ جیہا تول پورا اوس ہی
 پلو نال دیکر سید اوس چہ سوز علیحدے
 وارشہ سخن در اوارث کتوں اٹکلیا و لیاہ
 ورو سوز والا اوہ بندہ بولیا ہے بہان
 جہنمان نون لی کاری ہوئی بہی باوین تازی
 پنجون لہن ہو بن لہن و پڑی و در جہر کو
 لوکا عر ہندی کر کے بان جہنمان تین تالی
 مقتل ہی ہو چکا مقل اپنے چہ زمانے
 ماشم سسی سوسنی جوڑی صدرت اتارون
 شرف شیرین جی قصہ و چہ تباہان پڑہا
 برین کھن تباہت قوفی ایہ فیضان آہی
 علم عقل تدبیر و فیضان اکو و سوسن
 حاصل تھی خلاصی پاوی اس مکار عجوزون
 جہاں منصرع و وہ گھٹ جاوی ہنوں سار نہ کالی
 جو ہنوں حقیقت الاسود واضح کر گیا
 و پیری کی تفسیر سینی تے جو تفسیر نہیں
 پر اعراب آیت ہی لائق رہتے و چاہیں تھو
 پر کل دل نہ ڈٹھا حافظ مسلمان ہلے
 ہر کوئی عورت ہی اوہ جانی چہ نہ کہن ہلے
 پر اگلکان چہ پیمان ناعران ہی میں لہن لگی
 ست گاہ کتیری اس پاپی کتیری سیرت ہی
 پر منراہ کھی و انکوں اس نکامو مان لیا
 پر جو ذکر فکر اس کتیا قاپو نہین سجانان
 یا چہ او حقیقت ہون یا چہ راہ محبازی
 سان چھی ہوئی خیر و انکوں کہن چہ جگر ہی
 خوش تھیں خوش تھیں و الی اوہ لوک سو کھالی
 عام بھی اکو یا شاعر اپنی نال زبانی
 پر دل چہ و ڈٹتے آوی شیرین تی فرادون
 ماشم ہو طرح کچھ لکھیا ساوی نظر نہ چہا
 پر شاعر سوئی جس کی گل چہ دیوی علم کو ہی
 ایہ قلزم نام و نونیری ہنچن عرش او چلے

رنگھائی میان بایں پوچھیاں وچہ برسی
 حلقہ برنور وار جو آنا رہا سہا سہی والا
 علی حیدر کوئی سید ہوا اس حج بیت بنا
 جس تہن بیت اکو سن و بچو رہی تہاں کج دی

عتان بول گئی جس سنیاں ہو سدا کہنداسی
 اس تے بہی فیضان آہی علم عمل وچہ پابلا
 عشق دی تاثیرولی وچہ تیر و انکون وید جائے
 اکلاہی کوئی یا وہی تی تیر جلو چک و ہر دے

وحدت ربانے

کس منزل وچہ بار عشق واکر پہنچانان پر
 پوترامی صفوراں اک صالح مردولی کیے
 پاوی تی مسکاوئی جہراول چل جانی سوئی
 دل ہی سکھو اس سازون سورنہ وجد پورے
 انہاں لگان خوف وچو ساوا سو گزاری
 بیت سنو سلطان باہوی جس وچہ عشق حقانی
 واہ دوہر سلطان باہوی پیر و سکوا بندے
 صدیق لالی یوسف واقصہ صرف تصوف کہیا
 جو کلام اس مرد خدا کی سی اور زبانوں
 بیت بناون دی اس طبع ہون میل صلاحیستی
 اس بند ہی مندو پیکے قصہ جوڑ سنائی
 چند کورا و کبیرا پٹھان طاہرول سنایا
 جتنے قصہ جوڑے ہے او گنن لگان ہن

اس وحدت وچہ تیر ہران لالہ مگانے چٹکے
 ول ملتان سخن اس دی وچہ بہی تاثیر پہلی ہے
 جی مگانہ جانی کس کم پاند ہے ہر کوئی
 جو شاعر نہ عاشق ہووی اس مازا منظورے
 بہا دین عشق حقیقی ہووی بہا دین جو محازی
 احمدیا مرید میران امرشد شاہ جیلانی
 بیدروان اردو و ہندی پکارا ویکھانے
 قصہ کہول سناون دی دل اس وچہ فکر نہ رہیا
 خبر سلوک فقہ تفسیرن آیا تون سرفانوں
 بکھی ہوئی ہاری گئی گل دی کھنسی سیتی
 فارسیوں الٹا و پنجابے بولے وچہ نیائے
 مویان گنیاں مت کوئی سہماں لکھ لکھایا
 سنن و ابیرا ہون واسے کہن بارے

جو لکھیا جو کر ان اوتار الکھن کیتی کتابان
 کیتی مناقب تی منا جانان حد شمار محالی
 دت جو بدناؤن کم کر دا پھر و احاطہ طائی
 شوق الہی داسن اک گھٹ بخشش اتدوا
 آتش عشق تیری ہی اتی دل و نہ ہرل دا
 دوس بابت کوئی پھری پلا چا پے سار
 کرین شفیق رسول خداداد بریا جان بخشائین
 میان رسول کتابان امر خدادادی ساری
 ہو جاتے اب برہین کھین کھین سچ سکت
 جہندی اسوی پٹھ اوٹھائین جہر اثنا جلیانی
 دوہین جہان دسار دلی تون باور کھان اک سینون
 ایتھی اوٹھی بخشش الھی اوہ لقاے سکتے
 چار ہزار تہی دوسری تہی بیت سہالی سار

پر اکے کر رسول اللہ داسن آنان اصحابان
 سید عبد القادر جی داسار اجوا حوالی
 کام روپ سہن باران جون کیتی لمی دہائی
 خاص مراد ولیدی ایو ہر کوئی مویان سہالی
 یارب ساریان باران تلمین شوق دہ اپنی دل دا
 یارب اوہ محبت دہ جو اپنان آپ بہو لاوی
 ہر عالم دی و محبت اوڑک چا اوٹھائین
 جیون حضرت احکم اونون ہی ایضا ہی چاری
 روز قیامت بیایان دہی کوئی اپن شامت
 یارب آپ حمایت میری ہو دین ہین جہانے
 اپنی عشق محبت والی لذت پائین سینون
 اوہ جو دنیاں دین ہلاکی کرد خاص شکتے
 جان ایہ ہار پروکے دہریا دہر پت سیم ساری

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یا تاک کسی کچھ میز کیا ہر ایک حمد سلامون
 آبا بکر صدیق عمر سے و عشق شان علی دی

جو کچھ بیون حاصل ہو یا ایس نوع اب کلامون
 ایہ نواب نیاز خدادادی ت ارواح نبی دی

و تاک کی پستی ہزار ہزار ہون بہنجا میں
 رشتہ بیان کی بیان ہون ہی اندر میں ہون
 آل اولاد ہون ہی ہاری بن خرم ان ہون
 چونکہ انان ہون بہنجا میں ہون
 خوش الا عظم من ہون ہون ہون ہون
 و تباریان مسلمانان ہون ہون ہون
 ہون ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 مردان ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 عالم فاضل حافظ حاجی فاضل ہون
 سایر ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 ہون ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 یہ ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 ہون ہون ہون ہون ہون ہون ہون

بعضی ہستی ہون ہون ہون ہون ہون
 و تباریان ہون ہون ہون ہون ہون
 از وہان ہون ہون ہون ہون ہون
 و تباریان ہون ہون ہون ہون ہون
 کل ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 آدم الی این ہون ہون ہون ہون ہون
 محبت ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 و تباریان ہون ہون ہون ہون ہون
 عاشق عارف عابد زار ہون ہون
 سخن ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 جہل ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 ہون ہون ہون ہون ہون ہون ہون
 احمد ہون ہون ہون ہون ہون ہون

تاریخ

لا إله إلا الله محمد رسوله

تاریخ

قطعه تاریخ طبع کتاب تصانیف ہستی کریم بخش ہون

تفسیر ہون ہون ہون ہون ہون

تفسیر ہون ہون ہون ہون ہون

حاشیہ ہون ہون ہون ہون ہون

تفسیر ہون ہون ہون ہون ہون

مَآئِنَاءَ اللَّهِ وَفَوْقَ الْأَكْبَادِ

حسب فرمایش حکیم غلام مصطفیٰ صاحب ناچرکتب گجرات

سُورَةُ
تَقْوِيمِ
بِرَبِّانِ
بِرَبِّانِ

تعداد جلد (۵۰۰) قیمت فی جلد ۸۰۰/-

مصطفیٰ صاحب ناچرکتب گجرات